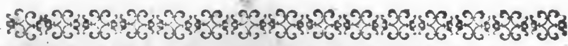

VICTO MVNDI VICTOR STAT ARBO AVSPICE STAT SPOLIV CHRISTO
VNQVAM SOL OCCIDIT ISTIS
HISTORIA
VITÆ
AC RERVM GESTARVM
BEATI P.
PHILIPPI
BENITII,
Patritÿ Florentini. Ordinis
SERVORVM B.M.V.
QVINTI
GENERALIS.
COLLECTORE
T.F. Cherubino
Hiberno,

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

8,

FERDINANDO
TERTIO
ROMANORVM IMPERATORI
PIO, IVSTO.
JMPIETATE ATQVE INIVSTITIA
INVITIS
INVICTISSIMO;
MARIAE ROMANORVM
IMPERATRICI.
PROPITIO CŒLO

PIENTISSIMÆ.
PRINCIPIBVS AVGVSTISSIMIS

Fr. Cherubinus Maria O Dale Hibernus, Ordinis
Seruorum DEIPARÆ VIRGINIS.

FELICITATEM
ÆTERNITATE CVMVLATAM.

SISTIT ſeſe S.is C.is M.bus V.is Diuus PHILIPPVS BENITIVS, qui in atratæ familiæ noſtræ velut quodã nocturno cœlo, in Diuorum Deiparæ Seruorum bono numero, non ſecus corruſcat, atque inter reliqua ſidra, ſudâ de nocte, Luna plena. Siſtit, inquam, nõ quidem in eo corpore, quod Tuderti in Vmbria requieſcens, iam per quatuor

ſæcula, non quieſcit à rebus admirabilibus & prodigioſis, cum admiratione Italiæ, ac veneratione, perpetrandis; neque verò etiam in eo ſpiritu, qui illatus iam dudum cœlo, non modò per iſta, ad noſtram ætatem, prolixa temporum ſpatia, ſed etiam in omnem omnium ſæculorũ æternitatem, rebus maximis & immortalibus, dum inter mortales, mortalis militaret, ſummâ cum gloriâ geſtis, ex Empyrei Imperij Senatûs-Conſulto iuſſus eſt perpetuùm triumphare: *& reuelatâ facie gloriam Domini ſpeculans, in eandem imaginem transformatur à claritate* rerum in hoc noſtro orbe patratarum, *in claritatem* luminis gloriæ, *tanquam à Domini ſpiritu, cum quo eſt vnus ſpiritus*, Diuinitate, per immenſæ beatitatis participationẽ decoratus. Sed ſiſtit ſe in gloriosorum facinorum ſuorum, hoc Breuiario contentorũ, quodam velut Spicilegio, quod, illatâ per ſummam Humilitatis induſtriam, omni reliquâ heroicarum virtutum eius Meſſe, in cœleſtia Horrea, eóque Indagini noſtræ, ad deprędicandum ſubtractâ, per me ex aliquot inclytæ Vitæ eius ſcriptoribus collectum eſt. Siſtit igitur ſe Diuus PHILIPPVS. S.is C.eis M.tibus V.is hoc modo, quia non poteſt alio: ſi tamen ei, vt more quodam noſtro humano philoſophemur, diuinit⁹ eſſet conceſſum, tantiſper è cœlo in terram ſe demittere, nullum mihi dubium eſt, quin, ſi Hoſpitium illi deligendum foret, nullam aliam, quàm Auſtriacam Domum ſubiret. Etenim vt fuit vir Apoſtolicus, & Euangelicorum præceptorum conſiliorúmque, per omnem integerrimã vitam tenaciſſimus, ita fugere illum illud Euangelij præceptum, & præcepti obedientia non poſſet, quo Apoſtolis atque Apoſtolicis viris mandatur; *In quamcumque domum intraueritis, ibi manete, & inde ne exeatis.* Intrauit PHILIPPVS, dum in terris ageret, accitus non

2. ad Corinth. 3. v. 18.

1. ad Corinth. 6.

Luc. 9. v. 4.

ſemel

ſemel ex Italia in Germaniam, & inuitatus prolixè, per Legatos à Diuo Rudolpho Cæſare, Auſtriacæ Maieſtatis Satore, in Domum Auſtriacam: habitus eſt à magno Hoſpite Hoſpes perhonorificè, & adeò etiam familiariter, vt breui à ſummo Principe, ex Hoſpite in Amicum Domeſticum mutatus, ad omnium animi eius, & reliquorum arcanorum conſcientiam ſit admiſſus: idque illi, ſub Imperij ſui ardua primordia, tam bene, támque feliciter vertit, vt amictus à PHILIPPO, ſub Imperiali purpurâ, vnà cum Auguſtâ Coniuge (vt ea tempora ferebant) tertij Ordinis noſtri Habitu, armatúſque gladijs dolorum lugentis in DEI filij funere, Deiparæ, è cœlo mutuatis, varijſque ſancti viri ad Imperij Proceres atque Reſpublicas, iuſta Imperia optimi Cæſaris capeſſere detrectantes, Legationibus, ingentes, atque aſperas ſuperatu difficultates, & magnæ molis obſtacula (vt erat in dicendo præpotens, & ardentibus perſuadēdi præditus ſpiritibꝰ) complanârit. Et ita res fluere neceſſe fuit; nam vt ſapientiſſimè interrogat ſapiens; *Quis hominum poterit ſcire Conſilium Dei, aut quis poterit cogitare quid velit Deus?* niſi illi homines, qui ſupra homines, ſublime quiddam, ac diuinum ſapientes, *ex conſortio Sermonis Dei* ad obcæcationem vſq; cęterorum è vulgo hominum, diuinitus illuſtrantur, & in Deorum numerum ac dignitatem, per afflatum DEO, Regium Vatem aſſerti, dicuntur *Dii & Filii excelſi omnes*, & ab ipſo DEO homine audiunt, *iam non dicam vos Seruos, ſed amicos meos, quia omnia quæcunque audiui à Patre meo, nota feci vobis. Cogitationes enim mortalium timidæ, & incertæ prouidentiæ noſtræ*: ſi homines ſupra homines non erigimur, & os homini ſublime datum, Cœlúmque videre iuſſum, non inſerimus aſtris, & inde petimus conſilijs lucem, vnde, nec aliunde, quidquid lucis, vel oculis,

Sapien: c. 9. v. 13.
Exodi 54.
Pſalm. 81.
Ioan. 15. & 14.
Sapientia c. 9. v. 13.

vel animis haurimus, vt ab æterno, veróque Veri fonte, certum eſt promanare. Id cùm enixè faceret cœleſtis homo, & DEI Amicus PHILIPPVS: ex altiſſimæ ſapientiæ Adytis, atque receſſibus, diuo Rudolpho ſuo, Conſilia & auxilia deprompſit cœlitus talia, quibus ſapientiſſimus Princeps, maximæ in terris Domûs ſuæ Auſtriacæ præualida atque inconcuſſa iecit fundamenta, quæ tantæ moli, quanta eſt hodiéque, & magnitudine iam laborat ſuâ, ſufficiant, & paria ſint ſuſtinendæ. Quam ergo aliam ad Domum diuerteret, & ad quem Hoſpitem alium, quàm ad S.as C.as M.es V.ras? quæ non minùs, quàm Diuus Rudolphus, ſub Paludamento, & Purpurâ geſtant, in illis humeris, qui portant Orbem (Symbolum obſequij, & ſuæ erga Deiparam, & hanc noſtram eius Seruorum familiam pietatis) eundem Habitum; animúmque fouent, cuius ex clementiſſimâ in nos pronitate, tot ſingularis beneuolentiæ ſignificationes, tot magnificæ Beneficentiæ argumẽta, tot Cæſareæ Prouidentiæ ac ſolicitudinis, in propulſandis incrementorum, in Germaniam reducis Ordinis noſtri, obſtaculis, documenta, tot deníque eidem Ordini, eiúſque hominibus publicè priuatéque exhibiti ſunt honores: qui (vt Regis ad exemplum totus componitur orbis) imperij proceres, & Aulæ Cæſareæ Purpuratos, in Inſtituti ac Nominis noſtri venerationem concitauêre, & tamquam ex publici Solis Regia, & Sereniſſimæ lucis fonte Ferdinandeo, in nos ſunt deriuata. Quid ad hæc Diuus PHILIPPVS noſter, ſi vt in hac Vitæ ſuæ hiſtoria, ita ſe ipſe ſiſteret S.is C.is M.bus V.ris ageret, diceret, reponeret? Ego quidem, ſi quid ex communis cum illo Inſtituti ratione, aut è ſcriptiuncula iſta Vitæ eius, ſpiritûs hauſi, prorſus arbitror, eum
« in hunc modum S.as C.as M.es V.as allocuturũ. Ferdinande
Cæſa-

Cæsar: En me huiusce Domûs tuæ, antiquiorẽ te ipso Do- »
mino, Hospitem: Incolam dicerem, nisi me DEI Opt: »
Max: Benignitas domûs longè beatioris, in omnem æter- »
nitatem Incolam fecisset. Cæterùm quia gemino tibi no- »
mine, Tuo scilicet, ac Maiorum tuorum Debitor sum, gra- »
tias tibi ago, habeóque, pro auitâ tuâ, atque abs te auctâ, in »
DEVM nostrum, & Maiestate illi proximam, cæli Reginam »
Deiparam, Religione; quam quia propugnas, tam arctè »
vndique oppugnaris, sed minimè expugnabere. Curæ & »
cordi est DEO Domus tua, & longa in cœlo series est Diuo- »
rum Domesticorum, quorum præsentia tibi patrocinia »
æternùm vigilant, tanto operæ pretio, quanti interest Ec- »
clesiæ Militantis, murum aheneum habere, *qui opponatur* » *Ezech. 13*
pro domo Domini, cui per aliquot iam annorum Centurias » *Esaia 26.*
Domum Austriacam tuam placuit pro *hoc muro esse, & Ante-* »
murali. Quod cœtum nostrum Seruorum cœlestis Impera- » *2. paral.*
tricis Mariæ tractes, vt tractas, *erit merces operi tuo, & quod vni* » *15.*
ex istis minimis Seruis, multò magis vniuersis, feceris, Domi- » *Matth.*
næ eorum, & mihi, vni eorũ, & quondam, imò iam multò » *25.*
largiùs, Patri eorum *feceris*. Et TU O MARIA AVGVSTA, cũ »
tribus istis Angelis tuis *confide filia: nam orationes tuæ, & Elee-* » *Act. c. 10. n. 4.*
mosynæ tuæ ascenderunt in memoriam, in conspectu Dei: non solũ »
illæ, quarum ardore, solutum ac liquefactum Riphæum »
rigentis Danubij gelu, nuper ad Ratisponam, *conuersi retror-* » *Psal: 113.*
sum Iordanis miraculũ renouauit, inde, quòd illi fluuio gelu » *c. 3.*
consistere, eo anni tempore, & constitutione, quo fluxit »
(ne transiret populus Sathanæ) propemodum æquè pro- »
prium fuit, ac Iordani fluere, cùm constitit, vt transiret » *Iosue. c. 3.*
populus DEI: Sed illæ etiam orationes tuæ ascenderunt »
in eandem memoriam, quibus assiduis atque ardentibus, »
non minùs, quàm Cæsar, armis, Domum DEI Ecclesiam, »

" Domum tuam Austriacam, atq; ipsum vniuersum Impe-
" rium contra aëreas potestates & earundem asseclas, pro-
" pugnas & contutaris. His alijsque operibus, quæ libentiùs
" facis, quàm audias, quibúsque te sanctis Imperatricibus, ac
" Reginis, quæ te in cœlum præcesserunt, DEI Imperatoris
" ac nostræ cœlitũ Imperatricis Mariæ Amor ac Benignitas
Tobiæ.12. " æquauit; quia *accepta eras Deo, necesse fuit, vt tentatio probaret*
" *te*, in motibus Bellorum, in mortibus Filiorum. Illi quiescẽt
" breui, hi æternùm apud nos in cœlo Triumphant, atq; Im-
" peritãt beatiùs, latiúsque, quàm si mille illis, apud vos Re-
" gnandi noui Orbes, ijs, quos habetis feliciores, detecti fuis-
" sent, & acquisiti. Illic vos præstolantur, illic longè glorio-
" siores, suis, atque ampliores adornant triumphos vobis,
" ducendos olim, postquam Domitis vbique perduellibus,
" Pace, terrâ maríque partâ, & clauso non vano Iano, sed Ia-
" nuâ Inferorum (vnde per aliquot iam añorum lustra, vlti-
" mus potestatis tenebrarum conatus terris incubuit) pleni
" dierum & gloriâ rerum gestarum, consenueritis, & maturi
" cœlo, ad nos cœlites, cælites ipsi facti, transeuntes, huic Fi-
" lio FERDINANDO, pulchro, vultu quidem isto candido &
" rubicundo, hoc est Austriaco, sed innocente animulâ, &
" indole, iam ad omnia summa gliscente, longè pulchriori,
" pulchrum ac latè pacatum Imperium, & auita Sceptra viui
" vegetíque tradideritis. Tum Tu FERDINANDE pulcher, vt
" bellicoso quondam Patri Dauidi, felix Salomon, ita belli-
" coso Patri Ferdinando, rerum Dominus aliquando suffe-
" ctus, si Religionem in DEVM, si in parentes pietatem, vt fa-
" cis, colueris, si Educatoribus, ac præceptoribus, quos habes
" optimos, morẽ gesseris, si Parentum ac Maiorum tuorum
" suspexeris, atque imitatus fueris exempla, Salomonis feli-
" citatem (quam horum obliuione monitorum, si non ex-
tinxit

tinxit in fine, magnopere tamen obſcurauit) longo poſt te „
interuallo relictam ſuperabis. Quæ vt vobis eueniant, Do- „
mus mea Auſtriaca, *gaudium meum, & Corona mea, ſic ſtate in* „ *Ad Philip: 4.*
Domino chariſſimi, ac ſatagite, vt hæc fixa, diuini Numinis, „
ac decretoria ſit voluntas. Quod ad me reliquóſq; ſanctæ „
Domûs Veſtræ Diuos Tutelares attinet, quia in cœlo non „
dormitur, neque cælitum quiſquam fruſtratur optatis, nō „
deerimus in huiuſce curâ cauſæ, officio noſtro. Idque vo „
bis hac, quam impertior, benedictone meâ, cœlo allatâ, „
confirmo, ac ſponſor valedico, & obiturus vadimonium, „
ad cœlum, vnde veni, abeo: Vbi piiſſimā Matrem veſtram „
Eleonoram Auguſtam, Archiduces, Leopoldum Wilhel- „
mum Fratrem, Sorores in Poloniâ & Boicâ, & in Boicæ Vi- „
ciniâ Claudiam, popularem meam, ac Liberos eius, Patru- „
eles Veſtros, ac deinde ſanguine & ſanctitate cognatam „
Boicam Domum, Monachi ac Bonæ (atque inde tranſiens, „
ad alteram Auſtriacæ Domûs Partem Hiſpaniam) Philip- „
pum Regem, ac Reginam viſitauero, eíſque omnibus de „
DEI noſtri gloriâ, de Deiparæ cultu, de Eccleſiæ Militantis, „
& familiæ meæ, magnæ Matri ſeruientis Eccleſiæ, Tute- „
lâ optimè meritis, eadem, quæ vobis, bene precatus, & ho- „
rum meritorum ac decorum ſuorum ſempiternam, quæ „
illos in cœlo manet, gloriam fuero gratulatus. „

Hæc mihi (quantùm balbo blæſóque mortali, & adhuc humi repentiaſſequi licet) D. PHILIPPVS, ſi Domûs Auſtriacæ, hoc modo hoſpes eſſet, vt eſt cœli ciuis, facturus, dicturúſque, haud inani, ni fallor, coniecturâ, videretur. Verùm quid in cœlo Philippus faciat (vbi omnia fiunt, *Quæ nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis aſcenderunt*) *1. Ad Corinth. 2.* pro dilectâ ſibi, & cordi, præ omnibus aliis, habitâ Auſtriacâ Domo, id verò nō eſt tenuitatis meæ, neque vllius mortalis

talis quantumuis magni Logodædali, Eloquentiæ, ſine temeritate in medium adducere conari. Id duntaxat quaſi in ſummâ, dici, ac legitimè concludi poteſt: PHILIPPVM, qui in hac vitâ mortali, charitate pluſquam paternâ huiuſce Domûs flagrârit, diebus noctibúſque, pro illius incolumitate, pro geminâ eius, in hoc, atque in futuro æuo, felicitate, ac pro eiuſdem ſtabiliendæ æternitate, excubârit, eúmque in finem precibus, ac ſacrificijs cœlum indefeſsè fatigârit, idque tam defæcato ardore, támque alieno ab omni labe ac næuo, qui cadere poſſit in virum ſanctum, qualem Philippum fuiſſe cœlum ac terra, atque ipſa adeò Elementa (vt ex Hiſtoriæ patebit ſerie) teſtantur: nunc in cœlo, id eſt Charitatis erga ſuos in immenſum auctæ ſphæra, DEI compotem, ac potentem, neceſſe eſſe, in ea Curâ ac patrocinio S.rum C.rum M.um V.rum & vniuerſæ Domûs Auſtriacæ verſari, quæ planè ſit inexplicabilis, & magis adoranda, quàm verbis, nihil ad rei dignitatem ac ſplendorem allaturis, adornanda. Quæ cùm ita ſint, æquo me animo eſſe conuenit, de Clementiſſimâ voluntate, ac Sereniſſimo oculo, quo S.æ C.eæ M.tes V.ræ non ſecùs, atque iſte publicus mundi oculus, Sol, liberaliſſimo Intuitu omnes accedentes animant, ſerenántque: hunc (quem dico, dedicóque maximo veſtro Nomini ac tutelæ) de Diui Philippi Veſtri Vitâ Librum, excepturæ atque aſpecturæ ſint, non mole ſuâ, neque modo meo, ſed Diui, de domo Auſtriacâ, dum in terris ageret, bene, dum in cœlo agit, optimè meriti, meritis, ac præſente patrocinio metiendum. Quem, vt loquentem, rudi hac Mineruâ meâ Viri ſancti quandam Imaginem, vel hoc nomine ſacrario Cæſareæ Bibliothecæ ſuæ non dedignabuntur, quòd eum loquatur, qui toti Auſtriacæ poſteritati, in Progenitore Diuo

Ru-

Rudolpho (cuius egit aulicum, partâ cœlitus linguæ Germanicæ peritiâ concionatorem) *Locutus est verbum Dei*, ac proinde audiri legique meretur, *vt intuentes* talis Præpositi *exitum conuersationis, imitemini Fidem*, eóque potiti DEO, in speculâ Imperij, in qua meritò sedetis, quàm diutissimè, felicissiméque sedeatis, ac demum Mundi gubernati Prouinciâ bene gestâ, cum DEO, cum Deiparâ, cum ipso Diuo Philippo vestro, ac Diuis omnibus, æternùm triumphetis. Id quod ego, & per me vniuersus noster Ordo S.is C.is M.bus V.ris cum Serenissimis Liberis, & vniuersæ Augustissimæ Austriacæ Domui, non solùm publicis, sed priuatis etiam obstrictus Beneficijs, exopto, & *donec superest halitus in me, & spiritus Dei in naribus meis* (hisce me S.is C.is M.bus V.ris & ante me Ordinem meum, quàm submississimè commendans) inter omnia prima vota medullitus exoptabo. Ita voui Pragæ, Anno millesimo sexcentesimo quadragesimo tertio. VII. Idus Novembris.

Ad Heb: c. 13.

Iob. 27.

APPRO-

APPROBATIO NOMINE REVERENDISSIMI ET ILLVSTRISSIMI ORDINARIJ data.

CVm præſentem Librum de Vita B. P. Philippi Benitij, Ordinis Seruorum Beatiſſimæ Virginis, ex lingua Italica in Latinam à R. P. Cherubino Dalæo, eiuſdem Ordinis tranſlatum, PP. religioſi à nobis requiſiti, reuiderint, ac publicâ luce dignum cenſuerint: Ideò concedimus licentiam, vt in Diœceſi noſtrâ imprimi poſſit. In quorum fidem &c. Brixinæ in officio Eccleſiaſtico Die 18. Auguſti, Anno M. DC. XXXXIII.

Ieſſe Perghoffer, Vicarius Generalis.

Michaël Stainer, Notarius.

Facultas ADMODVM R. P. VICARII GENERALIS, Ordinis Seruorum B. Virginis per Germaniam.

CVm præſentem Vitam B. P. N. Philippi, à P. F. Cherubino Mariâ Dalæo, ex Annalibus Ordinis, & hiſtoriâ eiuſdem Italicè editâ collectam, ac Latinitate donatam, Ordinis noſtri Patres Theologi, ad cenſuram deputati, dignam luce cenſeant. Ego P. F. Archangelus Beneuenius Ordinis Seruorum B. Virginis, pro authoritate mihi à Reuerendiſſimo Patre Generali conceſsâ, eius imprimendæ facultatem concedo. Œniponti in Conuentu S. Ioſephi die 23. Novembris Anno 1643.

HISTORIAE
VITÆ AC RERVM GESTARVM BEATI PATRIS PHILIPPI BENITII
Patricij Florentini, Ordinis Seruorum Beatissimæ Virginis.

LIBER PRIMVS.
BEATI PHILIPPI PATRIA, NATALES, & futuræ sanctitatis præludia.
CAPVT PRIMVM.

Etruria, (quæ Beato PHILIPPO nostro Patria fuit) eam omnibus sæculis, tam Pacis, ac Belli artibus, quàm propensione quâdam adnatâ in Religionē, ac pietatem, laudem tulit, vt si ascititiâ luce in adumbrando Serenissimo sidere nostro PHILIPPO, vti placeret, copiosiorem habituri materiam essemus, quàm suscepti Consilij nostri ratio, quâ breuitati studemus, videatur postulare. Etenim iam inde â temporibus Aboriginum, Deorum Interpretem fuisse Hetruriam, & generali quodam Sacerdotio illorum temporum superstitionis initiatam, nihilominus in Euangelij coruscum Iubar generosos oculos intendere potuisse, nescio quam Diuinitatis cognationē illius Cœli ac Soli hominibus diuinitùs insitam esse conuincat, & hodiéque (absit verbo inuidia) penè dixerim, vix esse in orbe Prouinciam, quæ pietatis exercitationibus, ita ad Vi-

Patria Philippi Florētia vndequaq; nobilis.

uum repræsentet primæuæ Ecclesiæ venerandum simulacrum; quod pluribus prosequi ac demonstrare, non est eius, qui contendat, magnorum Heroum Natales Patriam illustrare potiùs quàm à Patria illustrari. Interim, vt cætera omnia Philippo nostro diuinitus contigerint, modestiæ tamen nostræ fuerit, Florentiæ, Hetruriæ Regiæ, in quâ natus est, gratias habere, quòd ei clarissimos Parentes dederit. Ij fuerunt Iacobus & Albauirdis; quorum iste paternum genus sortitus est ex antiquâ & perillustri Benitiorum prosapiâ, quæ, quoad stetit, summos illius Reipublicæ honores non solùm adijt, sed penè domesticos, multarumque Imaginum causas habuit. Mater parem nobilitatem nobiliorem fecit egregiâ Religionis, ac virtutum reliquarum præstantiâ. Verùm, vt nihil est in rebus humanis perpetuum, de tam magnâ & clarâ Benitiorum familiâ nihil iam superest, nisi domus, in quâ natus est Philippus, quæ Visitur in Vitis regione, quæ Guicciardinorũ appellatur, antiquis parietib9 insignia Benitiæ Gentis, hoc est, in cæruleâ areâ, aperti pectoris candidam aquilam præferens; Symbolum videlicet, quodam Velut Hieroglyphico Genium Familiæ Benitianæ, ab generosâ sinceritate, commendans. Cæterùm tametsi summâ concordiâ vnâ conuiuerent Coniuges, amicâ tamen Cœlo contentione in Christianæ pietatis studio acerrimè certabãt, eamq; contentionẽ desiderium prolis, quâ diu caruerant, eò magis acuebat, quò enixiùs optabant, vt series ex illis existeret Nepotum, quæ mundi ætatem perennitate suâ æquaret: vt essent, qui quàm diutissimè pro ipsis breuis æui mortalibus, diuinam benignitatem colerent ac venerarentur. Certamẽ optato vtrique euentu sic diremptum est, vt, quamuis id precum constantia euicerint, quod diu

Ortus, ex sterilibus Parentib9 mirabilis.

mul-

multùmque optauerant, tamen hoc ipso eò grauiorem causam acceperunt, in incepto impensiùs persistendi, quò æquius est, accepto, quàm petito beneficio, benignitatem diuinam adorare. Nam cùm in eâ, quam dixi, orbitate, atque in hoc pietatis studio magnam partem ætatis vixissent (arcano quodam DEI consilio, vt illa corporum sterilitas, fæcunditas esset animorum, quæ Philippo omnes virtutes, sed verò præcipuè tolerantiam, & infractam in DEVM fiduciam Sorores faceret) ad eam recurrunt, quam sua Virginitas fæcundam fecit, & Matrem eius, qui omnia potest, nisi negare id, quod Matre interueniente, atque patrocinante petitur. Itaque concepta vota, & maturatæ constantiâ supplicationes, momentum habuêre, & MATER DEI Albauirdem, Philippi Matrem fecit: atque vt agnosceret Albauirdis, se non modò Filium sed sanctum etiam impetrasse, dum vterum gereret, secundum quietem sibi obiectum videt clarissimum Iubar, quod de Ventre suo prodiens, luculento fulgore omnia latè complexum, vniuerso Orbi sese infundebat. Atque id quidem neque naturæ viribus, neque affectibus grauidarum, neque Vi imaginariæ facultatis, aut violentæ alicuius apprehensionis conflatum commentum fuisse, editus in lucem iste lucis Filius & Vterinus Frater, rei Christianæ bono clarum fecit. Sed ne vno tantùm omine Beati pueri natiuitas prodigiosa foret, alia memoratu digna effecerũt: nã eodem año, eodemq; die, quo Ordo Seruorum, inusitato, vt postea videbimus, modo ortus est: hoc est Año à partu Virginis nostræ Millesimo ducentesimo trigesimo tertio, decimo octauo Kalendas Septembris, qui dies eidem Assumptæ Virgini sacer est, Philippum Mater in hanc lucem effudit.

Infantis articulata loquela.

effudit, admirabili sanè & iucundâ rerum omnium, velut harmoniâ, quâ minimè obscurè portendebatur, fore, vt Philippus die inauguratæ Cœlorum Reginæ, eodémque natæ Seruitutis Seruorum eiusdem natus, & illius Maiestatem, & horum industriam plurimùm clararet, & ipse vicissim clararetur. Neque verò id agere, quod dicimus, vsque ad Prætextam aut Togam distulit Philippus; quin loculentiore ostento, vix quartum Infantiæ Mensem egressus, admirabili, & quam Soli Superi tribuere possunt, Eloquentiâ, Seruorum Patronum agere cæpit; fortè enim aliquando Matris in gremio gestatus; duos è Septemuiris Familiæ nostræ Conditoribus, ostiatim mendicantes, oculis vsurpauerat: & ecce, lætitiâ gestiens, ad Matrem articulato, & distincto sermone conuersus, age, Mater, inquit, En Serui Mariæ virginis, stipem prome. Perculit rei nouitas circumstantes, non de nihilo obstupescentes, illi in fauorem Seruorum Virginis, eorumque gloriosi Tituli promulgationem, Verba suppetere, qui suas ipse caussas nonnisi Vagitu, alijsque mutis insinuationibus pro ætatis conditione agere poterat. Non stetit in his solis, nudisque verbis, hoc futuræ Philippi Sanctitatis Omen, sed opere etiam, eóque non minùs quàm verba, miro, se prodidit; nam statis in septimanâ diebus, lacte Nutricis, quo ferè solo, per ætatem alimento vti poterat, abstinebat: & relictis mollibus cunis, alijsque conciliatricibus somni illecebris, diuino quodam instinctu, innocua, & adhuc lactea membra ad molestiorem quietem humi prosternebat. Vnde non absurdè de hoc Infante id asserueris, quod de sancto Nicolao Myræ in Lycia Antistite, habet grauis Auctor Laurentius Surius.

Futuræ sanctitatis in ipsis incunabulis indicia.

11. Infantem hũc, quis dubitet in ipso statim Natiuitatis exor-

exordio diuino fuisse Numine afflatum, Sanctificatum- ,,
que,qui non priùs viuere,quàm DEVM venerari,non priùs ,,
commedere,quàm ieiunare cæpit. Compertum enim ha- ,,
bemus, illum, cùm reliquos dies noctesq; omnes Nutricis ,,
vbera crebrò duceret,quartâ tamen sextâq; feria,non nisi ,,
semel duntaxat, & vesperi quidem lac voluisse gustare. ,,
Atque hoc certo semper, immotoque seruauit ordine, vt ,,
nullis posset blanditijs,nullo Nutricis lenocinio,nullâ na- ,,
turæ necessitate â Ieiunio cæpto deflecti. ,,

Quamobrem rigidissimum quemque bonarum rerum interpretem planè fateri opportet, nô fortuitò illud, aut intemperie stomachi factum esse, sed quasi consultò, & DEI afflante Spiritu. Hactenus Surius. Quæ omnia, solo nomine mutato, Philippo nostro conueniunt.

Quapropter etsi id hic vnicè agimus, vt Philippus ex merito omnibus appareat mirabilis, fatemur tamen mirum nô esse,tam insigni,tamque maturè iacto fundamento, tam nobilem virtutum molem, duorum supra quinquaginta annorum inpigro vtriúsque Vitæ,contemplatiuæ,actiuæque labore ab eo superimponi potuisse,congenito hoc, & collactaneo DEI Optimi Maximi fauore, maximis eum compendijs, quibus ille incredibili industriâ collaborauit,deducente.

PHILIPPI EDVCATIO USQVE AD STVDIA GRAVIORVM DISciplinarum.

CAPVT SECVNDVM.

EDucationem PHILIPPI respondisse multiplici natalium eius claritudini, summa Parentum honestas ac Religio,domesticusque splendor procliuè creditu facit.

cit. Curam eorũ mirificè ſtimulabat, quòd ex prodigioſâ ipſâ conceptione, primorumq́ue ab hauſtâ luce progreſſu dierum, haud vanâ coniecturâ diuinauerint: manum Domini eſſe cum illo, vt non tam datum ſibi illum filium, quàm ſuæ concreditum curę, perſuaſum haberent: eoque atque alijs multis nominibus, ſed verò præcipuè, quòd meminiſſent Beatiſſimæ Virginis Donum eſſe, eũ tenerè charum, precioſumq́ue habebant. Proinde inter domeſticos parietes, quoad pueritiam exceſſit, accuratè cuſtoditꝰ, ſtudio humanioris literaturæ reliquarumq́ue omnium virtutum contubernio, forenſes ſtrepitus, tranquillarum mentium, in tenerâ maximè ætate, in feſtos hoſtes, vel vicit vel ignorauit; magno Virtutum ſuarum & doctrinæ bono atque incremento; quorum vtrorumq́ue nobilia ſpecimina, datis occaſionibus, edebat. Igitur ab elementis orſus Chriſtianæ pietatis, ea, ſummâ celeritate memoriâ complexus, mane à ſomno, & ante ſomnum veſperi, non pro puero, ſed maiore, quàm in virum cadat, momento & pondere, recitabat. Factus deinde decennis, nunquam interupto vel Ieiunio (quod cum hauſtâ iam Vitali aurâ cæperat) vel more in nudo ac frigido ſolo cubandi, ad ſtatas precationes, adiecit officium Deiparæ Virginis, & Defunctorũ, atque ſeptem illos Pſalmos Dauidicos, quos Eccleſia potiùs deploraturis anteactæ vitæ ſcelera, quàm ſimili innocentiæ præſcripſit. Præterea in altiſſimo noctis conticinio, ex loco, in quo malignè iacebat, erigens ſeſe, bonam noctis partem, in rerum Cœleſtium contemplatione, traducebat, eumq́ue morem ad mortem vſque perpetuatum, penè ipſi ſepulchro intulit. Atque hinc quidem conſequens fuit, (quod conſequens eſſe neceſſe eſt,) vt tantum animo ardorem hauſerit nitendi per ardua omnia

In puero pietas, & viuendi rigor.

atque

atque aspera ad Diuini amoris interiorem æstum, vt subinde à Matre ad templa (ad quæ illa frequens visebat,) adductus, longè præ ac alij, supparis ætatis, pueri solent, qui hac illacque irrequieti per templa (velut largiorem quàm domi aream nacti) vel discurrunt, vel obstrepunt supplicantibus, ille fixis humi teneris geniculis, & puris manibus in Cœlum duplicatis, venerabundus, insertis miri ardoris precibus, suspiciebat & obseruabat sacros ritûs, vt facilè ab astantibus animaduerti posset: penetrari à Beato puero ipsorum rituum Sacrosanctam medullam, ac spiritum, vt non tam puero seculari, quàm viro sacris initiato, & probè exercitato similis videretur. Quòd si verò quandoque à Matre in hoc pietatis consortium, prudenti moderatione, non est admissus, sed domi se continere jussus est, asperitatem eius imperij, obsequendi amore leniebat. Interim tamen domi pro melimelis, gladiolis & arundineo equitatu (quæ Heroum filij pro paternâ Indole amare solent) ille sacra tractabat, arulas erigebat, sacrisque imaginibus & faculis erectas illustrabat: ac sibi ipsi æditüus & Sacerdos factus, nō minore, quàm in templo ardore ac veneratione in preces incumbebat. Traductâ in his artibus studijsque pueritiâ, vbi visus est in adolescentē euasisse, & grauiorib⁹ disciplinis satis adoleuisse, Parentes illi, & virtutibus & litteris imbuendo, spectatæ virtutis, ac doctrinæ hominem religiosum præfecerunt. Id parentū consilium, Philippum sine hoc mirè in virtutē pronum, sic accēdit, vt incredibile sit, quāto interuallo omniū circa se industriā præuerterit. Certè jurati homines, in examine super ipsius vitâ instituto, sanctè affirmarūt: eū illius ætatis illecebras non solùm procul habuisse, sed etiā in omnibus, quæque egit, quæque dixit, eum se exhibuisse, qui ipsius *perfectionis* Idea videri potue-

Animi tranquillitas, & sacrarum rerum studium.

Augetur in adolescēte, omnib⁹ Virtutibus ornato.

potuerit, adeò omnes virtutes ex cælesti illo animo diuinum quiddam singulæ spirabant. Sed præcipuè has inter charitas erga omnes mortales, & miseratio in egenos familiam ducebat: quâ ille omnium inopiæ quoad se cunq; extēdere facultates statûsq; conditio poterat, manûs iuxta atq; animi promptitudine subueniebat. Curam deinde sui ex eiusmodi rationibus instituebat, vt lubricæ in lapsûs Adolescentiæ, ad exaggeratæ mentis tribunal vocatæ, leges dixerit, & fixerit limites; extra quos, ne exorbitaret, Diuinæ legis Reuerentiam, & Virginei corporis afflictationem, orationem quoque mentalem, vocalemque, præferuidam vtramque atque ignitam, cum SS. Eucharistiæ Sacramēti frequentissimâ susceptione, custodes adhibuit. Hoc igitur apparatu atque hisce armis instructo Philippo, Diuina prouidentia pugnandi copiam deesse noluit, ne deesset gloriæ; sed Philippus instructam ex aduerso, toto conspirante Orco, omnis generis machinamentorū aciem generosè inuasit, fortiter disiecit, & nobile de se spectaculum Agonothetæ Deo Exercituum dedit: & Fortitudinis, Patientiæ, & Humilitatis maximè præsidijs, gloriosum de vltimis inferorum conatibus triumphum reportauit: eâq; vi viam sibi fecit ad illustriores Christianæ militiæ honores. Itaque velut in victoriæ præmium diuinus immissus spiritus, proterendi præsentium rerum vanitatem, & transeundi ad religiosum vitæ institutum, quotidiano incremento in animo eius gliscere cæpit, & iacta in eius corde iam inde ab ætate quinq; mensiū semina, magnis progressibus, æstu quodam diuino maturata, ad messem properabant; neque parùm iniectam hanc cælitus mentem vrgebant gemellæ ipsius familiæ Seruorum ingentes in dies accessiones, vt vix explicari possit, quanto ad eam ample-

Quarum præsidio Orciniani insidias superat.

amplectendam, & ambiendam,(serui Deiparæ allectus nomine) ferretur, cuius voti vigesimo ætatis anno demum compos euasit.

APERIVNTVR PRIMORDIA ET INCREMENTA ORDINIS SERVORVM, vt clariùs percipi possint, quæ dicenda sunt.

CAPVT TERTIVM.

AD ea, quæ hinc porro narranda sunt, exactiùs percipienda, non parum lucis attulerimus, si quodam velut Breuiario strictos, ordinis Seruorum Natales, & adolescentiã retulerimus. Fuit ergo Florentiæ inter alias, quas ea Ciuitas magno numero habet, Sodalitas quædam virorum, anno Christi 1193. instituta (quam, à prædicandis magnæ Virginis Encomijs, Laudantium appellabant) eaque hodie etiam perstat, nisi quòd mutatis sedib⁹, saluo tamen instituto, loco Laudantium, de Assumpti Tutelaris Diui Nomine, Societas S. Zenobij vocetur. Huic inter alios dignitate ac Religione præstantes, nomina dederunt septem, Patricij ordinis, viri Florentini: qui cùm año reparatæ salutis 1233. die Assumptæ in Cœlum Virgini sacro rei Diuinæ in honorem inauguratæ eo die Cœlorum Reginæ, cum reliquo sodalitio, interessent, illapsus diuinitus singulorum animis arcanus insedit ardor, DEO, ac S.mæ Parenti eius, abdicatis fluxarum rerũ curis, sublimiorem quandam seruitutem seruiendi. Itaque cùm soluto Conuentu conuenissent, & afflatus ille diuinus, quem totis medullis hauserunt, animorum limitibus, non ita se contineret, quin in ipsa etiam ora, atque oculos erumperet, hæsêre aliquamdiu, mutuâ contemplatione perculsi,

Origo Ordinis Seruorũ Beatissimæ Virginis, ex Sodalitate, piâ.

 idquis-

idquiſque miratus in alio, quo ipſe viciſſim mirantem ra-piebat. Tenuit id ſilentium diutulè pertinace modeſtiâ, nemine loquendi initium faciente, quoad natu fortè maximus, id quod ægrè miſereque tum à ſe, tum ab ſocijs diſſimulari videbat, magnâ animi demiſſione edere aggreſſus, non tam quid ipſe, quàm quid cæteri omnes animo gererent aperuit. Singulis, ex narrantis ore verba rapientibus; quibus ſe quoquè inter paulò ante abſolutas preces, inuſitata mentis illuſtratione perfuſos, & vt abiectis labentium rerum impedimentis, ad cognatam cœlo, & natam deplorandis antè actæ vitæ erratis, ſolitariam vitam, ſub tutelâ præcipuè Cœlorum Reginæ amplecterentur, monitos ſeſe eodem tenore, ijsdemq; affectibus viciſſim narrabant. Quare, vt in re clarâ, compendiariâ deliberatione vſi, concordibus ſententijs ſtatuunt, diuino Jmperio vtique parendum eſſe: eiuſque executioni ſextũ Iduum Septembrium, qui Deiparæ Natalibus feſtus eſt, diem dicunt. Is vbi illuxit, vnâ omnes Vrbis Antiſtitem Ardingum, eius nominis ſecundum adeunt, virum omnibus ſuæ dignitatis numeris abſolutum, & pene faſtigio ſuo maiorem; eique conſilium ſuum, & authorem eius, ordine exponunt: rogantque, vt bonâ ipſius veniâ & authoritate locũ illis, diuino imperio capeſſendo, capere liceat: id quod illis vir ſanctus, optimuſque rerum Diuinarum interpres, & æſtimator, non modò indulſit, ſed etiam his eorum auſpicatiſſiims cœptis bene precatus, omni proſequutione felicium votorũ oneratos à ſe dimiſit: irent, & quod vtiq; felix, fauſtumque foret, Chriſtianæ Reipub: diuinis iuſſionibus morem gererent. His illi rerum ſucceſſibus, perpetuâ ſerie ex animi ſententiâ fluentibus, læti, extra vrbis Florentiæ Pomæria in humilem caſam, Camaritiæ Pagi ſecedunt;

Septem primorum Patrum primus ſeceſſus.

cedunt, ibique quam iam dudum in votis habebant, communem vitam inter rerum omniũ voluntariam inopiam instituunt. Cæterùm horum Nomina huc ex libro vitæ transcripta hæc fuère. Bonfilius Monaldus, Joannes Manettus (postea ad dissimilandum Generis honorem, Bonaiuncta dictus) Benedictus de Antellis, Bartholomæus de Amideis, cui cognominis dulcedo, vt aptius ad institutũ, Amidei nomen fecit. Ricouerus Lippius Scalandronius (ea hodie Familia Gentilitium Vguccionum nomen ducit) qui proinde Vguccionis nomen assumpsit, Alexius Falconerius, & Gerardinus de Sostegnis, quæ ea est Familia, quæ nunc de Melioribus appellatur; vtique hoc Diuo accepto magnâ occasione melior facta. Ità Septemuiri nostri, nec infra vigesimum, nec supra trigesimum ætatis annum (quod dignum notatu est) ex tribus Ordinibus hominum, ex quibus populus Christianus coalescit, assumpti sunt; Quidam enim eorum ex Virgineâ Ecclesiæ Orchestrâ, alij ex Cælibe viduorum statu, alij etiam maritalibus adstricti fœderibus fuerunt; qui tamẽ cum vxoribus suauiter transegerunt, vt contentæ res suas sibi habere, non morarẽtur Diuinum Maritorũ consilium: cuius petitionis sanctitati non solum illæ acquieuerunt, verùm etiam ictis inter se, virosque nouis diuinioris amoris fœderibus, vel proprijs Domibus, vel Asceterijs inclusæ, vel Religiosarũ Virginũ Parthenonibus datis nominibus adscriptæ, cum viris & virginibus, propositi sanctitate, cõstantiâq; certârunt. Itaque his cæterisque omnibus remoris è viâ sublatis, septem Expeditionis Deiparæ Duces, post desudata, sub suaui Religionis iugo egregiæ fortitudinis certamina, post multos variosque labores exantlatos, & nauatam colendæ Vineæ Domini insignem operam, sanctissimæ vitæ stadio, cum gloriâ rerũ admirabiliũ, decurso, nobiles spiritûs ad

cœleſtes honores,& debitos bene geſtis rebus triumphos accipiendos,alij ſeriùs,alij citiùs cœlo illati ſunt,Corpora in mõte Senario,originariâ familiæ noſtræ ſede,ſepulchri honorem ſortita indidem miraculis quaquauerſum in-claruerunt; Cæterùm, vt nulli dubium eſſe debet, hos ſeptemuiros,velut ſeptem à diuinâ ſapientiâ excisas columnas, ad ædificandam Matris ſuæ domum fidelem, electos eſſe; ità eos conſtat errore lapſos,qui vel iſtos ſeptem, vel etiam B. Philippum ipſum, de quo hîc agimus primarios conditores eſſe Ordinis Seruorum exiſtimârunt; cùm is honor ipſi Deiparæ Virgini,vel (vt tantâ maieſtate digniùs,reuerentiuſque loquamus) ipſi ordini à tantâ Conditrice conueniat. Certè vocationes eorum,quarũ hic ſeriem, ordinemque texemus,clariſſimè euincent,nihil hos,quos modò laudauimus,viros,minùs cogitâſſe, quàm de nouo, nouum aliquem Ordinem(quantum in ipſis fuit) moliri: vt proinde familia noſtra, alium humanum authorem, præter ipſam Matrem Chriſti agnoſcere neque poſſit,neque debeat. Interim eò faciliùs hunc errorem cæteris ignoſcimus,quòd ſcriptor noſtrâ, ac fortè etiam Patrum ætate ſacræ hiſtoriæ conſultiſſimus, alicubi de Philippo noſtro honorificam mentionem faciens, illum Ordinis Seruorũ Inſtitutorem appellat, reclamantibus Pontificijs literis, quibus noſtrum inſtitutum approbatur; quæ diſertis verbis nobiſcum loquuntur. Itaque prima vocatio iam memoratorum Patrum ea exiſtit, quâ, apparente ipſis cœli Reginâ auguſtâ,atque aſpectabili formâ, facie radiatâ, & cœleſtium Geniorum beato comitatu ſtipatâ, ſuaui illo quidem, ſed efficaci imperio, juſſi ſunt ſanctius, & ſublimius vitæ inſtitutum arripere,aſcitis in eius gloriæ ſocietatem,ijs quos promptus ac pronus, in tam ſalutare conſi-

Eorundem ad facienda Ordinis fundamẽta varia vocatio.

consilium animus commendasset. Altera vocatio illa fuit, quâ se eadem Virgo seorsim singulis, Domibus suis spectandam exhibuit, postridie eius diei, quo in album sodalitatis laudantium relati sunt, in hac verò, & in ea, quæ ordine tertia est, quæ tum contigit, quando extra vrbem in eam, de quâ paulò ante diximus, Casam secesserunt, diuinitus de instituendâ communi, abiectis rebus sęcularibus, religiosâ vitâ, oraculum acceperunt; Quartâ hinc vocatione in montem Senarium euocati, ad iacienda illic solidiora religionis fundaměta, de eiusdem virginis jussu sese accinxerunt. Quinta his omnibus illustrior atque admirabilior fuit, quando in ipso Feriæ sextæ Maioris Hebdomadæ peruigilio, ijsdem Patribus acerbissimorum dolorum, & mortis CHRISTI Seruatoris contemplatione defixis, ab eâdem DEI Genetrice singulis pulla vestis, (quam Habitum siue Scapulare vocamus) iniecta est, pro Symbolo & Memnosyno eius luctus, qui sub tempus passionis filij, eandem Sanct.mam Matrem, Reginam Martyrum, & maximi, quod vnquam fuit, Funeris, Præficam fecit. Sexta deniquè illa fuit, pro reliquarum coronide, quâ, ita atratis Nomen Seruorum inditum est cœlesti manu, certo quodam montis Senarij loco, aureis exaratum litteris, scriptũ apparens, ex quibus omnibus satis, vt arbitror, liquet Religionem Seruorum velut per quosdam rerum admirabilium gradus solius B.mæ Virginis operâ coaluisse, & hos viros, quò ne ipsi quidem sciebant, diuinitus esse manu ductos. Septem omnino annos septem Patres nostri in hoc excelso monte traduxerant, potiùs de excolendis animis suis, & de summo perfectionis apice, per passionis Christi, aliarumque rerum diuinarum contemplationem indipiscědo, quàm de fundando propagandoúe aliquo religioso

Ordine cogitantes, quamuis hoc temporis spacio eam spiritûs, ac veræ sanctitatis celsitudinem interim assequuti sint, quæ tãto operi ac moli sufficere posset. Sed aliud placuit veræ ordinis Fundatrici Deiparæ, quæ in cœlesti illâ mente suâ, Diuinæ prouidentiæ sacrario, iam statutum habuit, ex hoc septem horum Seruorum seminario, infinitam Seruorum messem, ex omnibus orbis terræ plagis parare, quod huiusmodi ostento, manifestum esse voluit. Jn obliquo illius S. montis iugo sancti viri aream sentibus ac dumis purgatam Hortulo plantando ceperunt; non tam spe alicuius frugis in tã sterilis cœli ac soli loco, quam vt esset, quo infestum virtutis hostem, veterum PP. exemplo, otium iugularent; in eo horto inter alias parabilis culturæ stirpes, ac plantas vitium aliquot malleolos depangunt; Mira dictu res! in tam aspestri monte, qui in nouem milliarium altitudinem ab vrbe Florentiâ porrectus est, ac proinde maximam partem anni gelu constrictus riget, horretque reliquâ soli iniquitate, ex deplantatis vitibus vna extitit, quæ naturæ cursum anteuertens vnâ nocte, quæ tertiam Dominicam Quadragesimæ proximè antecessit, ante Festum Annunciatæ Virginis, quo tempore in locis pinguibus, & Soli maximè obiectis vix aliqui Veris prodromi cernuntur, eodem quo plantata fuit anno derepente Pampinis læta, & ante florem fructibus racemorum grauis, palmitib' præterea fructuarijs longè lateque diffusis bene magnũ montis tractum complexa, omnium in se oculos & admirationem conuertit. Attonitis omnibus tam insolitæ rei nouitate Bonfilius, qui familiæ Antistitem agebat, Florentiam descendit, & vrbis Præsuli Ardingo de prodigiosâ vite omnia, vti res erat, ex fide denarrat, sed id quamuis per se insolens Ardingo viro sanctissimo,

Germinãtis præmaturè vitis mirabile ostentum.

ctissimo, & ob insignem vitæ integritatem non ad huius tantùm, sed ad aliorum etiam cælestium secretorum conscientiam frequenter admisso nouum non fuit, quippe nocte proximè præteritâ hanc vitem, vti á Bonfilio describebatur, sibi à Deiparâ Virgine commonstratam fuisse respondit, eandemq́ue dixisse, eo ostento id agi, ac significari, vt omnes intelligant, velle se, vt hoc suorum Seruorum institutum per vniuersum orbem propagetur, atque vt id se authore futurũ nemo ambigeret, subiunxisse illud Ecclesiastæ: Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris, & flores mei fructus honoris & honestatis; atque hinc factum, vt deinceps à Patribus plurimi bonæ expectationis in societatem admissi sint, ad quod hactenus nullis rationibus adduci potuerunt; ac paulò pòst hæc Seruitanæ Cõgregationis Vitis, ex hoc monte feliciter quaquauersum proserpens varijs in locis numero Cænobiorum, velut Palmitibus aucta, cùm in formam iustæ Religionis redacta adoleuisset, anno à partu Virginis nostræ 1267. quinto loco B.P. PHILIPPVM Priorem Generalem accepit. Octauo scilicet à confirmatione eius per Alexandrum IV. Pon. Max. anno, quo temporis spacio mirâ celeritate per quatuor Italiæ Principes Prouincias propagata est, vt pluribus in familiæ nostræ Annalibus diligens Historicus Gianius noster prosequitur, nobis suffecerit hæc paucula de tam nobili origine pro instituti ratione delibasse, in viam redire properantibus.

Ab Ardingo Episcopo explanatur.

B. PHI-

B. PHILIPPVS POST NAVATAM OPERAM LITERIS LVTETIÆ PARIsiorum & Patauij Florentiam reuersus, à DEO bonarum animarum amatore singularibus fauoribus & gratijs excipitur.

CAPVT QVARTVM.

CVM PHILIPPVS, eo viro religioso, quem illi instruendo supra præfectum diximus, Magistro, eos in politiore literaturâ, & latinâ eloquentiâ progressus fecisset, vt in ijs diutiùs nō nisi otiosus hæsurus videretur, Parentes illū grauioribus studijs admouere statuerunt. Et quia hoc ferè tempore vniuersitas Parisiensis à D. Ludouico Galliarum Rege, Innocentij. 4. summi Pontificis precipuè hortatu, melioribus legibus, & maiori amplitudine constituta constabat, eò maximè Iuuenem placuit destinare. Quò vbi peruenit, insignes sortitus præceptores, breui in Philosophicis disciplinis tam insigne specimen dedit jngenij, vt post paucos menses doctoris sui judicio dignus census sit, qui diuiniores & altioris indaginis disciplinas adiret. Interea quantumuis diligentiâ atq; industriâ disputationibus, & rerum naturalium commentationi sese daret, tamen minimè immemor Jnitium sapientiæ esse timorem Domini, nihil per hoc feruori orationis, & frequenti Sacramentorum vsui ademptum voluit. Jtà pietate & industriâ comitibus, cursum Philosophicum insolito profectu emensus, Parenti (qui à gratulantibus de filij progressibus certior fiebat) curam iniecit, ne si in ijs studijs, quæ speculationibus perficiūtur, moras traheret, clarissimum jngenium immensa nactum spacia, in sola illa raptum, absorberetur; quare vt moderandum sibi felix filij ingenium putaret, domesticâ opinione inductus est, quâ

In Parisiensi Vniuersitate Medicinæ operam dat.

quá perſuaſum fuerat, illi æuo, nobilem in libero populo Iuuentutem, ſtudijs totum hominem requirentibus admoueri inſtar vitij eſſe, quòd hac ratione Iuuenes ab negotiorum domeſticorum, & reipub. cura auerterentur. Quo factum eſt, vt abſolutâ Philoſophiâ, Philippus Medicinæ reliquam operam nauare juſſus ſit, tum quòd nobiliſſimi quique, Ciuitatis maiori emolumento, & Ciuium bono, quàm noſtra ætate cernatur, eo tempore hanc facultatem ſectarentur, tum etiam quòd Medicinæ cum Phyſiologia cognatio, non ſtatim retunderet librati iam in ſpeculationes, honeſtum ingenij impetum. Cæterùm etſi id parentis Conſiliũ Philippo peringratum accidit, vt qui toto animi ardore in Theologiam ferretur; is tamẽ omnia ſuis momentis librans, ac perpendens: ſum̃a ingenia, dum incautiùs ad hæc Diuina in altum tolluntur, eo grauiore lapſu ruere; tutius ſibi eſſe putauit, ſuas rationes ex maiorum ſuorum, quàm ex Genij ſui, aut ingenij præſcripto, inſtituere. Quare Medicinam eodem, quo Philoſophiam ardore aggreſſus, illam ita ſuam fecit, in ætate adhuc 19. añorum, vt omnes in ſui admirationem raperet. Reuocatus deinde Florentiam, inde Patauium, ad accipienda vtriuſque facultatis inſignia, quibus doctores cohoneſtantur, miſſus eſt; vbi editis eximiæ doctrinæ multis argumentis, examine, ſumma cum laude, ſuperato, duplici laurea, maiori omnium, quàm modeſtiſſimo Iuueni gratum fuit, applauſu donatus eſt. Horum decorum, & ijs adiuncta virtutis fama ad parentes perlata, filij deſiderium, ſine hoc meritò maximum, mirè in vtriuſque animo accendit, & denique, vt Philippum Patauio domum accerſerent, effecit; quorum ille voluntates, & paternos amores dilectiſſimis literis anteferens, & obedientiam præ ſcien-

Doctoris laureâ inſignitus domum reuocatur.

tia veneratus, Florentiam reuenit, vbi liberum iam ab Scholastico penso tempus in sacrarum literarum priuato studio ponebat. Pro cæteris animi relaxationibus, sacrarum ædium visitationes, pro conuiuijs, Epuli Eucharistici frequentationes erant, & siquid operæ naturalibus literis horis subcisiuis datum est, id fiebat, vt illis velut adminiculis, & quibusdam gradibus, animus ad considerationes rerum diuinarum eueheretur; quarũ ille hoc tempore mirificos sensûs, etiam hac viâ expertus, frequenter extra se rapiebatur, exstatico amore in Dei amplexûs effusus; eàq; in animo eius ardentia desideria, (quorum semina iam olim cum lacte hauserat) existebant; quibus ad suscipiendum Habitum Seruorum B.mæ Virginis impellebatur. His artibus, atque hoc instituto domi versatus, ex consortio tam frequentium sermonum DEI, quædam in illo species resultauit, quæ humanâ maior, vniuersis ciuitatis ordinibus admirabilis atque venerabilis videretur. Etenim eâ domi erga Parentes obsequentiâ, eâ foris cũ viris Reipub. principibus vrbanitate, eâ modestiâ, cum æqualibus, eâ cum minoribus facilitate, eâ denique in agendo, vbi vsus postulauit, dexteritate fuit; vt hisce dotibus, adiuncto integerrimæ vitæ, morumque exemplo, omnium in se admirationem iuxta ac venerationem commoueret, sic, vt reparatoris integritatis Christianæ, in Iuuentute Florentianâ nomen non immeritò tulerit. Sed lancinnabat interim ardentem Patriâ Charitate animum eius, miseratio, quâ in afflictam Guelphorum, ac Gibellinorum factionibus Ciuitatem ferebatur; quippe id malum hoc tempore, in generis humani perniciem, Friderici Imperatoris studio ita recruduerat, vt non tantùm Rempub. Florentianam, sed vniuersam etiam Europam euersum iret; ad hæc per-

Ibi in templis & rerum diuinarum meditationibus assiduus.

Lacerata factionib9

perditissimorum morum ac nefariorum facinorum licentia in immensum excreuerat; quibus emendandis, cùm se imparem Philippus cum dolore videret; se ac cætera omnia DEO commitens, à partium studijs diligentissimè abstinuit, & solo conscientiæ, præsidio tutus, nunquam adduci potuit, quantiscúmque inimicitijs totius ciuitatis familiæ in mutuum exitium armarentur, vt ensem, aut vllum aliud teli genus indueret. Cæterùm tot in diuinam benignitatem admissis in oculis eius sceleribus, saucius, anxiusque Ciuium suorum periculo, in more positum habuit, tam desperatis rebus, ad pedes cuiusdam Imaginis Christi in crucem suffixi, prostratus, remedium quærere, quod & multis alijs parabat & ipse ex illo benignitatis fonte amplissimos Diuinæ gratiæ fauores in se deriuabat. Sed singularis ille fauor extitit, quo ardentiùs solito, Religionis capescendæ amore incensus, hoc ab illâ sanctâ Imagine, expressis verbis oraculum accepit: vade Philippe ad montem Senarium, ibi te docebo incomprehensibilem iucunditatem vitæ æternæ. Non arido, aut petroso senticeto ea diuinæ vocationis semina, ad suffocationis periculum, sed fæcundo, & bene subacto solo excepta sunt, vt fructus breui secutus demonstrauit. Nam tempore solennis Quadragesimæ, sequentis anni 1253. vitam orditus tum inediâ cibi, tum cubandi malignitate, ac cæteris corporis afflictationibus admirabilem, delicijs omnibus valedixit, præter eas, quas ex contemplatione Diuinâ, ac sacrarum literarum studio delibandas accepisset. Interea ad loca sacra, quæ inter Florentiam, & dirutæ, Fesularum vrbis ruinas sunt, frequenter inuisens, itineris sui in mõtem, quo à Christo Crucifixo destinabatur, velut nouus illic imolandus Isaac, rudimenta quædam, atq; initia ponebat.

vrbi Diuinum Numen placare conatur.

Crucifixi oraculo ad religionem primò vocatur.

B. P. PHILIPPVS ANTE IMAGINEM MIRACVLOSAM D. ANNVNCIATÆ FLOrentiæ, admirabili visione, quam B. P. Bonfilius explicat, illustratur. Hac Occasione huius Imaginis Historia paucis recensetur.

CAPVT QVINTVM.

Mirus animi Philippi ad Diuina ardor.

APparitionibus Diuinis, & ordinarium naturæ cursum excedentibus rebus, velut necessariâ consecutione proprium atque connexum est, humanã mentem, insolita luce perculsam, mirificè illustrare, & inflammatam in rerum Diuinarum amorem rapere; hinc vix satis explicari potest, quantis incrementis Philippus, corpore per varias macerationes, animo per contemplationis assuetudinem subacto, ac benè præparato, & serenaretur in dies magis, & ex obiectu huius lucis, futuræ beatitatis amore succenderetur, vt proinde ardentissimâ Iustitiæ siti correptus (quæ est, inter Euangelicas, octaua beatitudo, & quam Patres desiderium solidæ sanctitatis esse statuunt) iam felix, beatusque esse inciperet. Fortè quadam die, quâ potissimum his flammis agebatur, domo ad nouum Seruorum Deiparæ Sacellum, vbi Miraculosa D. Virginis Añunciatæ Imago erat, Diuino sacrificio intersuturus, se contulerat; vbi rursus aliarum omniũ, quibus eum adhuc DEVS, aut B.ma Virgo dignati sũt, efficacissimâ vocatione ad Religiosum Seruorum institutum inuitatus est. Sed priùs quàm hæc expediam, iuuat diuerticulo, lectori non iniucundo, huius prodigiosæ Imaginis originem paucis promere, mox ad Philippum admirabilis scenæ spectatorem in viam nobiscum reuersuro. Est haud procul Florentiâ suburbanum, Henrici tertij Imperatoris clade ab Exercitu Florentiano acceptâ nobilitatum quod Cameritia indigitant.

Hîc

Hic anno ab allatâ salute 1250. cæptum est ædificari oratorium, adiuncto quodam habitaculo, quo velut hospitio Patres, negotij causâ ex monte Senario Florentiam ventitantes, recipi possent. Ibi iam olim in crudo recentique adhuc muro Imago Virginis, quam Mariam de Caphagio vocabant, temperatis non oleo, sed aquâ coloribus effigiata prostabat, quæ cùm temporum iniuriâ inter ædificiorum ruinas esset obliterata, Patres eius sibi memoriã renouandã esse ducẽtes, aliam ad obliteratæ Prototypon, ijsdem coloribus & in simili crudi muri areâ in eo oratorio pingendam curare statuerunt. Et quia circa allati ad Virginem cœlitus fælicissimi nuntij tempus, ipsi illustri Seruorum MARIÆ titulo cohonestati fuerant, sub eius formâ mysterij ipsam Imaginem maximè pingi placuit, in quo eadem Virgo, dato ad summum, quod concipi possit obsequium consensu, se æterni Numinis Ancillam appellauit. Itaque ad incipiendum opus vocatus est pictor, eâ ætate, non tam pingendi artificio, quàm pietate in B.mam Virginem celebris, quippe in cuius honorem perpetuam Virginitatem coluit, isque, pro suo in Matrem DEI amore, susceptâ in se perficiendi gratis hoc opus curâ, priusquam manum operi admoueret, feruentium precum præsidio, & expiatis per sacram Exomologesin peccatis, sacræ Eucharistiæ sumptione se comparare voluit, ad quod eius studium Patrum etiam, iam tum nescio quid fausti animo præsagientiũ, preces accedebãt. Ita cæpto opere Archangeli Gabrielis imago iam in pariete spirare videbatur; ipsa etiam B.mæ Virginis effigies, præter faciem, caput, & ceruices, sub oculos perfecta prodierat, reliquæ etiam operis Parergæ vltimam lucem acceperant, cùm ecce Pictor supremam manum sacræ Imagini impositurus, repente totis artubus, sed manibus præcipuè contremiscere, exalbescere

Origo miraculosa Imaginis D. Annũciatæ Florentia.

ſcere vultu, deniq; animo linqui cæpit, & velut nunquam penicillum contrectauiſſet, omnis ars, atque induſtria pingendi ex manu, & animo euanuiſſe viſa. Igitur rei nouitate attonitus Pictor, & ipſe ſe in preces dat, & Patres, vt ſibi Diuinum Numen placent, exorat, id quod ipſi impigrè agreſſi, non ſine lachrimis, quas tum admiratio, tum timor inſoliti euentûs elicuerant, conſternati Pictoris cauſam apud DEVM ac B.mam Virginem agebant. Sequenti die Pictor ad opus redit, & tantiſper aliquid in eo contemplatus, diuino quodam ſopore, ſiue Extaſi repente correptus, à ſenſibus abijt; tum paulò poſt ſibi redditus, ſe in pedes colligit, Imaginem intuetur (quam in illo mentis conticinio perfectam, atque abſolutã viderat) iam collo, vultu & capite, ad quæ manûs pridie exprimenda torpuerant, expreſſis, ſummo cum ſtupore recognoſcit; & tum ille, tum adſtantes alij Miraculum ingeminantes, ingenti applauſu, DEO, ac Deiparæ Virgini cumulatiſſimas gratias agunt. Peruulgato rei ſucceſſu, fit totius vrbis, atque omnium ordinum ad oratorium Seruorum accurſus, & habitis Imagini juſtis honoribus, frequentis ſenatûs conſulto, reſpub. decreuit vti hæc verba, *Madonna ſanta Maria Madre di gratie*, id eſt, Diuina S. Maria Mater gratiarum, imagini ſubſcriberentur, quæ hodieque antiquo charactere ſubſcripta viſuntur. Atque hoc quidem inter alia Priuilegio cœlorum Reginæ viſum eſt, Seruorum ſuorum Primordia nobilitare. Sed vt ad PHILIPPVM, quem apud hanc ita diuinitus abſolutam Imaginem, ſupplicem reliquimus, reuertamur; vbi ſe ad rem diuinam in hoc oratorio audiendam, feriâ quintâ infra octauam Dominicæ Reſurrectionis (quæ illo anno in VIII. Kal. Maiarum, inciderat) compoſuiſſet, ſacrum (in cuius Epiſtola habentur illa verba,

Coram, quâ ſupplex Philippus, admirabili viſione donatur.

verba (*Philippe accede, & adiunge te ad currum istum*) faciente B. P. Alexio Falconerio, illis verbis velut ad se dictis permotus Philippus, Diuino arreptus spiritu, à sensibus in suauissimæ Violentiæ Extasin rapitur, eâque extra se peregrinatus, in vasti horroris solitudine, inter præruptas rupes, & aculeatarum spinarum Dumeta expositus sibi videbatur, vbi hærentibus insuper tenaci in limo vestigijs, multiplici anxius malo, cum ipso interitu, ancipiti sorte luctari videbatur. Has inter angustias deprehensus, cùm, Regij Vatis verbis *Saluum me fac Deus, quoniam intrauerunt aquæ vsque ad animam meam*, Diuinam opem imploraret, allapsam auribus miræ suauitatis vocem audit, quâ redditus sibi, serenatâ mente, animi status, ex hoc periculorum cõfinio eductus est, & mox Beato Iuueni coruscum, ignotâ mortalibus oculis, luce, cœlum se aperuit; cuius cùm claritas, ac tranquillitas, tum reliquorum ornamentorũ Maiestas, vt simile nihil habetur in rebus humanis, ita nulla verba reperiũtur, quibus possit describi. In huius cœli spacioso ac beato æquore, bijugus, ex animoso leone, & miti agnâ, auro solidus currus, volucri quidem, sed peritæ aurigationis moderamine trahebatur. In ipso curru, sublimi locata solio, cœlorũ Regina sedebat pullâ in veste, sed quã multa clarabat gloria radiorũ, quos iminens solij fastigio, ignoti candoris columba, magnâ copiâ, à vertice Virginis ac vultu quaquauersum latè fundebat. Augebãt pompam frequentes cœlestium Geniorum stipatores chori, qui sedentis versicolorem, ac rigentem gẽmis vmbellam sustinentes, Reginæ suæ laudes suauissimo concentu decantabant. Jpsa Virgo habitum, qualem nuper Patres Serui gerere cæperant, manu præferens, vbi cœlites canere desierunt, voce, ipso cœlitum concentu suauiore *Philippe* ait, *accede,*

Act. 8.

Psal. 68.

accede, & adiunge te ad currum istum. Plura Virgo promptura videbatur, sed intercessit B P. Alexius, qui absoluto interim sacrificio, oratoriũ ex officio clausurus, vbi B. Iuuenem abalienatum à sensibus, imobilem hærere videt, ratus somno oppressum, exsuscitat. Redditus sibi PHILIPPVS, tracto ex imis præcordijs graui suspirio, Ah inquit, Pater R.de ita DEVS tibi ignouerit, vt ego hunc errorem tuum excuso. Nec pluribus interceptam beatitatem verbis incusans; secum tamen aditæ iacturæ magnitudinem exaggerans, illius spectaculi gloriam & emolumenta, seuerâ trutinâ cùm dolore librabat, eò quòd adhuc in cœlestium rerum commercio, non tantum, quantum illâ semi horâ, lucri fecisse sibi videretur. Interim vbi nox affuit, quæ hãc fælicem diem sequuta est, & Philippus solitudine ac silentio eius ad libertatem agendi cum DEO vtebatur, rursus se illi Deipara videndum exhibuit, his ipsis verbis eum affata: Philippe, seruos meos in crastinum adeas, ab eis enim, præuisi currûs magisteria disces quæ statim exequi, fidelis meus seruus euasurus, curabis: nec plura; & ex stupentis, & iam satis persuasi conspectu se in cœlum recepit. Philippus, vbi illuxit, hausto totis medullis cœlestis vocationis igne, ad oratorium Seruorum gradum concitat, & audito illic sacro (in quo authori Virgini vocationis consilium enixè commendauit) ad Antistitem loci, qui tunc P. Bonfilius erat, admitti rogat; qui vbi affuit, habito illi decenter honore, quâ decuit Iuuenem, verecundâ modestiâ, visiones sibi obiectas, & adiunctum illas communicandi præceptum exponit: Patrem deinde orat, vt ipso Interprete doceatur, quid quantumque per hæc ingentia beneficia Christus, eiúsque S.ma Parens à se præstari velint, iubeántq;. Bonfilius, diuino spiritu diues, & in hoc rerum gene-

Quæ ipsi à B. P. Bonfilio exponitur.

genere versatus, ac perspicax, per obiectam illã sentibus, tribulisque asperam solitudinem, statum illius secularem notari respondet, currum verò esse statum Religiosum, ad quem à DEI Matre vocetur: quatuor aurei currûs axes, esse quatuor virtutes Cardinales, quibus velut Cardinibus Seruorum institutũ nitatur. Per Agnam, & Leonem, quibus idem currus ducitur, humilitatem religiosam & fortitudinem, quas arduis in Diuino obsequio susceptis facinoribus, comites esse conueniat, designari: Columbam verò necessariam cordis puritatem, & contemplandi peritiam denotare. Denique pullam vestem, Virginis manu gestatam, factámque inuitationem, quâ, vt se currui adiungeret, monebatur, oracula esse, quæ illum MARIÆ Seruum in nouâ eiusdem Virginis familiâ (vbi mortificationem Crucis CHRISTI docendus sit) futurum prædicant. Accendit ea interpretatio, iam antè ardentem PHILIPPI mentem, & denique, vt id, quod diu egit, hoc religiosum Institutum amplecti statueret, effecit. Nec minore iucunditate in eo congressu, perfusus est B. Bonfilius, qui ex verecundo Philippi inter narrandum vultu, Diuini splendoris radios, haud dubios futuræ sanctitatis indices, emicare videbat. O fælicem ac ter beatum, Juuenem, tacitè cogitabat, qui splendorem generis, fortunæ blandimenta, scientiarum lucem pluris, quàm quanti DEVS similium rerum contemptum facere solet, non æstimauit; ex quo supremi largitoris gloria eò maior elucet, qui seruo suo tam grandia munera largitus est, vt haberet, quod & piè agnosceret, & contemneret fortiter, & vtróque viam sibi ad salutem aperiret. Atque hæc quidem hactenus de genere vitæ, quam vsque ad susceptum vitæ religiosæ statum Philippus duxit. Ex quibus, vt reor, clarum fit, illum aspirante

D iam

iam inde ab incunabulis Diuinæ gratiæ afflatu, ad eiusmodi perfectæ sapientiæ fastigium compendio prouectum esse, quò alij non ita feruentes velut per grad⁹ quosdam, & operosâ per varios vitæ spiritualis anfractûs, peregrinatione vix demum magnâ temporis intercapedine deducuntur.

PHILIPPVS SVPPLICITER ORAT, VT AD RELIGIONEM INTER FRAtres conuersos recipiatur, & exauditus sacro Religionis Habitu induitur.

CAPVT SEXTVM.

Hîc iam iactæ à B.mâ Virgine in Philippi adhuc infantis animam sementis velut quædam Primitiæ, eiusdem Virginis admotæ Aris, consecrantur. Etenim quantumuis & natalium claritudine, & doctrinæ opinione, & integritatis, pietatisque famâ inter nobilissimos, doctissimos, atque integerrimos quosque Ciuitatis magnum meritò nomen obtineret, retentis nominum rebus, nihil moratus has magni Nominis vmbras, in sacriorem iam Religionis Rempub. transcriptus, pro suscepti instituti naturâ, syncerae sanctimonię molem, sapientissimâ quadã architecturâ aggressus, optimæ venæ lapidem, Humilitatem, fundamentalem posuit. Itaq; eo die, quo vocationis suæ rationes exposuisse eum supra meminimus, à P. Bonfilio ad frugale Prandium pauperi Seruorum mensæ adhibitus, sub finem prandij, ex inopinato à mensâ erigens sese, & in medio Triclinij in Genua subsidês, verbis ardentissimis, Patres enixè orat, vti duorum sibi postulatorum gratiam facere dignentur, quorum primum erat, vt ipsum ad consortium suum admissum, sacro religionis Habitu digna-

Ardentissimè in Conuersorum Fratrum numerum cooptari postulat.

dignarentur: alterum, vt eam gratiam sibi, inter Fratres Conuersos relato, communi omnium obsequio vtcunque compensare liceret: atque hæc quidem tam vberibus lachrimis, & tanto compunctionis, ac demissionis sensu perorauit, vt illum Venerandum Patrum consessum tam altæ humilitatis admiratione attonitum, prorumpere in lachrimas coëgerit. Tum B. P. Bonfilius reliquos Patres circum spectans, velut si tacitus singulorũ sententias exquireret, vbi non tam verbis, quam singultibus annuere omnes intellexit, Philippo respondet; se, ac Patres, quippe Seruos Deiparæ, à quâ ipse ad hanc ab illa recens institutam, atque auctam familiam tam inusitatis argumentis prodigiosè vocatus sit, non velle, neque verò posse, non morem gerere ipsius postulatis, proinde quâ par sit alacritate, ac promptitudine suscipere ipsum se, ac religiosæ charitatis complexum visceribus, filium Religionis, & Tyronē, sub signis Magnę Matris deinceps militaturũ, creare: & quia, altera petitionis pars indidem manârit, vnde prima, hoc est, à spiritu vocantis Deiparæ, quæ totam gloriæ suæ summam in Ancillæ titulo, ac munere collocauit, idque nomen, Matris nomini præoptauit; placere etiam, vt sub Conuersi nomine, & conditione arripiendam Seruitutem dupliciter seruiat. Atq; in hunc modum Philippus, anno ætatis Vigesimo, omnium, in quibus ad hoc ætatis vixit, votorũ maximi reus effectus, feriâ sextâ infra Octauam triũphalis Christi Resurrectionis, Religionis Habitu induitur, nomen tamen ex recepto Ordinis nostri more non mutauit, quòd in eo congressu, quem cum B.ma Virgine, de curru illum alloquente, habuit, ab eadem Virgine sub Philippi nomine ad Religionem vocatus fuerat. Ex hoc tam prospero Philippi rerum successu, manifestũ fit, *Ex spiritu*

humilitatis huic Religioni maximè proprio.

primam incrementorum eius gloriam secundum DEVM B.mæ Virginis liberalitati, ac prouidentiæ acceptã referri oportere, quæ, dum illi hoc suæ familiæ arripiendum præ cæteris omnibus institutum designat, spiritumque eius instituti maximè proprium, id est insignem humilitatem impertitur, compēsare voluisse credenda est, obsequium circa se Philippi, ob infantiâ vsque perpetuatum. Nimirum habet hoc necessario quodam nexu perpetuò coniunctum, diuorum Patrocinium; vix vt aliquid efficacius sit ad ineundam DEI gratiam, ac demerendam propitiam eius benignitatem, quàm eorum pro clientibus suis ad DEVM preces. Atque, vt inter Diuos B.ma Dei Mater vtiq; eminet, ita procliue creditu est, eam in PHILIPPVM, sub hunc ingressum, tot rerum mirabilium ambagibus adornatum, prolixè liberalem fuisse. In quorum numerum beneficiorum non immeritò retulerimus; quòd, cùm nobilibus Adolescentibus, Religiosum institutum cogitantibus, mille manûs Parentum, amicorum, aliorumque (qui similium candidatorum ambitum pro insaniâ habent) inijci soleant, Philippus tamen, & ipsos Parentes, qui illum vnicum, & vnicè amatum habebāt, tot votorum fructum, & emeritæ senectutis solatium, tum illum virum religiosum, quem ei præfectum suprà meminimus, & verò præcipuè Episcopum Ardingum, virum omni scientiarum & pietatis luce clarissimum, denique omnes bonos propositi sui promotores habuit, qui eâ ætate in Ciuitate floruerunt. Hisce vijs, atque adminiculis in seruum Virginis initiatus Philippus B. Bonfilium de Monaldis (quo interprete habitæ nuper apparitionis vsus fuerat) antistitem sortitus est: cuius viri eximiam vitæ Sanctimoniam, vox cælitus allapsa, sub mortis eius tempus, quâ ad cœlum inuitabatur,

Quantos virtutis Magistros nactus fuerit.

tur,

tur, testata est, hoc multa paucis perstingente Elogio: Bone fili, quia filij mei vocem audisti, & inuiolabiliter eam obseruasti, centuplum accipies, & vitam æternam possidebis: quâ voce dulcissimè exanimatum corpus eius, ad indicium, quàm preciosa in conspectu Domini huius mors sancti sui esset, ignotæ fragrantiæ suauitatem aliquamdiu exhalauit. Hoc vitæ duce amisso, Philippus operam dedit, vt se in consuetudinem insinuaret eorum, quos illi sanctitate simillimos putaret; quos inter, præter domesticos, fuit S. Petrus Ordinis Prædicatorum supremus per Italiam Hæreticæ prauitatis censor; qui post multum officio sudoris gloriosè impensum, sanguinem etiam deniq; fortissimus Martyr impendit. Hic tum suapte erga omnes bonos charitate ac diligentiâ tum apparentis ipsi B.mæ Virginis commendatione, nouellam ipsius Seruorum familiam, & sibi mirè commendatam habuit, & alijs comendauit, præcipuè verò Reipub. Florentianæ, & Innocentio IV. summo Pontifici, apud quos graphicè admirabilitatem Exordij huiusce Religionis deprædicauit. Inter autem Domesticos B. P. Bonaiunctam ex Septemuiris, Religionis post Deiparam authoribus, vnum præcipuè coluit Philippus, hominem aliàs multis nominibus clarum; memorabilem tamen cum primis prodigio, quod in hunc modum euenit. B. P. cum socio in eâ inedia, & lue quæ anno 1244. totam penè Italiam deuorauit, per vrbem Florentiâ mendicatum processerat, in eoque, saluti fratrum necessario quæstu, ad quæstuosum, vsurarum acerbitate infamem, hominem diuertit, quem nuper ipse B. Pater de salutis periculo hoc ipso nomine grauiter admonuerat. Is vbi Mendicos Virginis Seruos pro suis foribus operiri stipem aduertit, Panem & Vinum, lethaliter condita, per ancillam ad

Vnius illorum venenati potûs miraculosa deprehensio.

ad eos mittit; quæ vbi Patres acceperunt, ancillæ, notæ alioquin in Deiparæ Seruos pietatis, partem accepti beneficij obtulerunt, quam cùm illa, & temporum & heri auaritiâ prope enecta auidè famelico ori admoueret, Bonaiuncta, caue filia, inquit, morte luitura, mortem mordeas; beneficium Domini tui, mixtum toxicum, maleficium fecit, quo vitam mihi ereptum ibat, sed adipsum reuersa, hanc, aliásque noxas morte illum luisse inuenies, & sub hæc dicta, potentè crucis signo depulsâ à muneribus peste, ijs cum socio innocuè vescitur. At ancilla interea ad Dominum, quem sanum ac sospitem reliquerat, perueniens, eum humi extensum, & exanimem, frustra aliquoties inclamatum, reperit. Quod factum vbi quaque versum percrebuit, Buccinæ instar fuit laudum, ac meritorum Seruitanæ familiæ. Hoc ergo, aliáq; Euangelici splendoris Eximia, lumina in Ecclesiæ candelabro radiantia oculis velut aquilinis Philippus identidem obseruans, nõ mediocriter alienâ luce suam cumulabat; minimè nescius ad ingenuam sanctimoniam, ingentia ex consuetudine sanctorum virorum, accedere incrementa.

B. P. PHILIPPI IN ASCETERIO CAPHAGII, QVOD HODIE D. ANnunciatæ dicitur, exercitationes ac studia.

CAPVT SEPTIMVM.

TAntam vim, in corruptis iam inde ab Origine pectoribus hominum, obtinuit affectata à Protoplastis nostris Diuinitatis illecebra, vt non modò ægrè ac difficulter ad Christianam Humilitatem inflectantur, verùm etiam, violento ambitûs velut œstro quodam rapiantur in omnes eos honores, quibus malesuada Superbia vmbram aliquam affundit dignitatis. Itaque siquis est, qui effer-

Summo ardore cōtempta officia sectatur.

efferre sese, & euehere super alios in promptu, atq; in expedito habet, eam tamen potestatem sponte abdicat, & hunc, in Excellentiam, animi furentem impetum, intra rationis limites coërcet, is à se ipso vir alius diuersúsque euadit, de quo illud scripturę meritò pronuncies 1. Reg. 10 *insiliet in te spiritus Domini, & mutaberis in virum alterum*: sectatorem videlicet eius, qui dixit Matth. 11. *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde*. Horum in numero Philippus noster agmen ducturus, Exemplo vix imitando, certè admirando, cùm ætate floreret, clareret & illustri prosapiâ, corporis constitutione vteretur delicatâ, scientiarum perspicatiâ excelleret, & assueuisset (tametsi inuitus) pro domestico splendore, famulitij obsequijs, quo impetu filij huius seculi ad grandia ac speciosa nituntur, eo Philippus ad obscura, & vilia ferebatur, ea maximè sectatus, quibus retūdi potissimùm posse, donorum, quæ habuit, splendorem crediderat. Igitur vbi curam hortuli, primam sibi demandatā Prouinciam, accepit, & rei herbariæ, quæ potissimus domi census fuit, iussus est quæstorē agere, sic se totum illi operi dedit, vt illum non æstuosus, non frigidus, nō pluuius aër, non deniq; vlla cœli, aut soli inclementia à cultura retardaret. Quin insuper, impēso in hortum die, bonam noctis partem Culinæ, ac Triclinij obsequijs impendebat. Mirè illum delectabat varietas horum vilium officiorum, potissimùm ea, quæ ad eius obedientiæ periculum faciendum vsurpabatur. Itaque iam sedentibus ad mensam fratribus ministrabat, aliàs obsequebatur ægrotantibus, subinde longo sacco conspicuus, ostiatim mendicabat, deinde Ianitor fortes Monasterij venientibus aperiebat, denique, ad obsequium æditui, templum verrebat, sacrificantibus seruiebat, vniuersim omnia vnus Domûs obsequia complecti videbatur. In quibus, etsi perquam laboriosè

ac va-

ac variè esset distentus, tamē, quin chorum diligentissimè frequentaret, maximè noctu, nihil sibi obstare patiebatur. Imò obseruatum est; illum semper primum in choro, & vltimum fuisse. Atque hæc quidem sedulitate & constantiâ maximâ, illud verò patientiâ inusitatâ, quòd satyricæ Irrisionis dicteria, & probrosa scomata hilarissimè tolerabat quorundam, qui illum olim nouerant; pauci enim popularium eâ tempestate nobiles reperiebantur, qui damnatis præsentium rerum blandimentis, Christianæ se Philosophiæ dederent. Quapropter Philippum vel emotæ mentis vel animi in vilitatem degenerantis vitio, insanire pannosis & laceris illis centonibus dictitabant, Squalorem oris ac maciem interpretatione eòdem trahentes; quam tamen tum indefessi labores, atque inediæ, ac cæteræ corporis afflictiones, tum verò præcipuè animi in res diuinas (etiam, cùm alijs rebus occuparetur) perpetuò eleuati, suspensio conciliabat. Quæ quidem diuinorum (vt cum Areopagita loquamur) *Patientia*, vbi animo semel insedit, inter eximia alia, quæ agit, mentem à desiderio cibi, nisi & necessarij, & parabilis, auertit, in vestiū delectu vilissima amiculorum ambit, ex laboribus & difficillimos, & obscurissimos deligit. Quæ omnia, cùm per annum integrum in Asceterio Caphagij Philippum exercuissent, cupido animum eius ingens incessit arctioris vitæ, & pœnitentiæ rigidioris; nam votum potiùs, quàm rem solitudinis hactenus in Caphagio sibi consequutus videbatur. Hi diuini spiritûs stimuli cùm gliscente indies magis ardore, amoreque solitudinis, animum Iuuenis acriter peruagarent, sciretque optimus virtutum æstimator, inuiolatâ obedientiæ sanctitate, posse subditum, altioris sanctimoniæ instinctûs ac desideria Superiori proponere, & eius exspectare

Nihi æqualium irrisiones cunctatus.

Amore solitudinis ad mōtem Senarium petit.

ctare censuram;in animum induxit rem omnẽ ad Antisti- tem referre, & vt imperratæ gratiæ beneficium pronius foret, causatus est, quietem suam optatam apud Caphagium solitudinemq; importunis & frequentibus suorum visitationibus, interturbari. Placuit Antistiti res modusque propositionis, & Philippum familiæ montis Senarij adnumeratum, bonis cęptis bene precatus, dimittit ad solitudinem; vbi DEO ac B.ma Virgine Agonothetis, pro æterni viroris palmis, & cœlestis gloriæ coronis aliquamdiu depugnauit.

PHILIPPVS SE IN VIAM DAT AD SOLITVDINEM, VBI SERVI SVI SANctitatem DEVS miraculo manifestat.

CAPVT OCTAVVM.

ALexandrum Magnum, Macedonum Regem, (vt inter alios, in Historia S. Hilarionis refert D. Hieronymus) solitum accepimus, fælicem prædicare Achillem, quòd fortium facinorum suorum Homerum nactus fuerit laudatorem. Quod siue ambitiosissimus Iuuenis generis sui Authori inuiderit, siue ita senserit: im̃odicarum cupiditatem laudum non nisi ob ingeniosissimis fingendi, mentiendique artificibus satiari posse: nos certé Philippum nostrum, tantò ab hac vanitate alieniorem, quantò veriùs huiusce compotem voti, multò feliciorem meritò prædicauerimus, quippe cuius insignium factorum, non modò quinque supra triginta optimæ notæ Scriptores, sed ipse adeò æternæ veritatis, cœlique interpres, Christi in terris vicarius, Paulus v. exstitit præco, in literis Apostolicis, quibus laudari illum in publicis Ecclesiæ officijs concessit, quarum pro re præsenti summa istis verbis

continetur. *Adolescens* (PHILIPPVS) *crescebat, & confortabatur spiritu, & erat in desertis, vsque ad diem ostensionis suæ ad Ecclesiam Dei.* Anno igitur ætatis 21. Philippus, eo, quem paulò antè descripsimus, solitudinis amore incensus, cũ Præsulis sui literis Florentiâ iter ingreditur ad montem Senarium (cuius partem nuper Congregationi Seruorum Deiparæ, nobilissima familia Stufensium dono dederat) montem, qui velut præparatus mons Domûs Domini in vertice Montium, in medio sex aliorum situs montium, cœlestem verticem inserit nubibus, & cæterorum quodamodo Capitolium agit. Septem Primi Patres, Ordinis satores, hunc locum more Eremicolarum primùm habitare cæperant, sparsis circa exiguum Sacellum, quod in ipso montis iugo constructum erat, casis, rudi opere sic contabulatis, vt cœlo, quod passim admittebant, ac pauperie illustriores essent. Huc ergo Philippus velut ad tranquillam portûs stationem delatus, cùm cœlestibus grauem mercibus, mentis suæ nauem appulisset, iactis egregiæ constantiæ speiq; anchoris, multos per annos conquieuit, rationem vitæ exorsus, & pœnitentiæ rigore & contemplationis splendoribus admirabilem. Itáque paternæ domûs Patricium splendorem, ac ditia commoda, cum syluarum horrore, & præruptorum asperitate scopulorum, antrisque commutat. Nam cùm reliqui Patrum cellas incolerent, tabulis vt diximus iunctas, Philippus vnam elegit factam naturæ manu, quam non absimilem dixeris illi, quam in Sublaci Alpibus, Româ relictâ, sibi delegit D. Benedictus; nam quâ parte Senarius obliquè in Orientem solem, septemque Triones spectat, & ad agrum, quem Mugellum hodie vocant, asperum, & crebrarum stirpium inæqualitate hirsutum obuertit dorsum, centum sub sacello passibus, Spelunca

Quàm bene commodis solitudinis vsus.

lunca visitur perantiqua, quæ in montem effossa, aream dat, ad exigui cubiculi mensuram: altitudinis, mediocrem Viri staturam (quali Philippum fuisse constat) non excedentis. Etsi hoc nostro æuo vetustate, & hominum frequentiâ attrita, in maiorem altitudinem excauata videatur. In ipso Speluncæ aditu sinistrorsum ingredientibus Arula se offert, cui supernè imminet salutiferæ crucis signum, rudi sculpturâ, in ipso excisum saxo; in rupis latere erectus apparet lectulus, cuius in capite prominet ex eodem saxo haud mollius ipsâ spondâ Ceruical; breuium somnorum conciliator. Hæc ara orationum & contemplationum Philippi Thimiamatis Altare fuit; Hæc huius antri Arena; in quâ eos pœnitentiæ, & spiritualium laborum agones exantlauit, qui PHILIPPVM Antonijs, Macarijs, Onuphrijs, & cæteris huius generis Athletis, suorum miraculis sæculorum, æquare potuerunt: hîc enim iungere noctibus dies, in oratione, & contemplatione rerum diuinarum, hîc mistas delicijs cœli eiusdem iniurias, pluuias, niues, gelu, & amicam alpibus reliquam intemperiem fortiter pati, hîc herbarum stirpibus & gelidâ enecare quodamodo potiùs, quàm sustentare corpus: vt Anima in Virgulam extenuata fumi, ex aromatibus Myrrhæ & thuris, è deserto ad cœlum expeditiùs penetraret; hîc deniqúe omni alio damnato commercio, niti super dilectum IESVM suum amabat, illiusque se oculis probare, haud quaquam irrito labore studebat, vt semper vel in DEVM absorptus, vel in se collectus, id ageret, vt subinuisenti spiritui S. nihil in diuino animi hospitio appareret, quod tanto hospiti possit officere. Hæc fortissimi

Eius Spelunca.

Et Exercitia.

Impetratus precib9 fonticulus.

Iuuenis studia quantopere Agonothetæ DEO probarentur, è sequenti prodigio intelligi potest. Dum Philippus in hoc solitudinis sequestro ita ageret solitarius, vt rationem vitæ suæ ad obedientiæ amussim exigeret, fieri nō potuit, vt superiores solida ipsius sanctitas & merita laterent, quo factum est, vt de illo mittendo, ad alia Religionis loca, suo exemplo collustranda, cogitarent, quod vbi PHILIPPVS persensit, quanquam nihil obedientiâ haberet antiquius, ad precationem tamen se contulit, & in eâ enixè DEI benignitatem orauit, vti aliquâ viâ sibi manifestaret, quo vitio suo, minùs grati tolerati illâ sub rupe labores & puræ lachrymæ, aliaque inibi depugnata prælia Diuinis oculis displicuissent, vt propterea exauthorari, & illius statûs tranquillitate deijci mereretur. Vix orandi finem fecit, cùm (mirabile dictu) implorati Numinis indulgentia, ad testandū tum ipsi Philippo tum omnium sęculorum memoriæ: longè aliter labores illius, agonésque ac lachrimas in cœlo æstimatas esse; contigit; vt ex illâ durissimâ, eâq; pro reliqui montis naturâ, aridissimâ rupe limpidissimæ scaturiginis derepente fons erumperet. Vt perire non potuisse Philippi lachrimas DEVS ostenderet; hunc in hanc vsque diem perennem fontem dedit, qui ab authore nomen sortitus, fons B. Philippi appellatur, documento posteris futurus, pœnitentium lachrymis, durissima quæque mollescere, & quæ priùs fuêre sterilia, hoc rigata humore, ad frugem corrigi. Huic Euentui affine quiddam inter Gallica monumēta habetur de D. Caprasio Martyre. Is Maximiani Principis durissimo in Christianos tempore, suppliciorū exterritus metu, in auiæ solitudinis spelæum sese abdiderat, vbi cùm se ex metu collegisset, pudere eum cæpit ignauiæ suæ, proindè ad preces conuersus

Deum

Deum vnicè orauit, vt si illum tam gloriosi certaminis victoriâ dignum duceret, testatum id faceret, elicito, ex illo saxo, sub quo latebat, fonte; quod cum illicò diuinitus contigisset, Caprasius, præceptâ in tam claro omine victoriæ dulcedine, animatus, Daciano Præsidi sese vltrò stitit, & egregio certamine fortiter defunctus, de Tyranno triumphauit. Itaque vt ad nostram vsque ætatem huius fama & nomen fontis D. Caprasij hoc prodigio perennat in Gallia, sic in Hetruria ad maiorem serui sui Philippi gloriam, visum Deo est, huius & nomen & venerationem fontis, inde vsq; à quadringentis annis in hunc diem conseruare: & quidem in monte, cui naturæ inclementia ne vnam quidem aquæ venulam concessit; vt exarescere in illo omnia necesse foret, nisi id illi cœlitus, id est pluuiâ, caueretur. Res plena miraculi est, quod fontis crater naturæ ingenio ad capacitatem decem aut certè duodecim sextariorum, in saxo excauatus, vbi ex incompertæ scaturiginis venâ repletus, exhauritur, illico ad summum alueoli labium exuberat, ibique arcano quodam imperio sistitur, vt non exundet; vt quoties vel totus, vel partim hauritur, è vestigio ad pristinam redeat plenitudinem. *Quæque in eo prodigiosa.* Digna memoratu res est, quæ sub æstatem accidit, Añi reparatæ salutis 1595. cuius siccitate cùm exceptæ cisternis pluuiæ aquæ exaruissent, toti Cœnobio Eremitarum nostrorum, quod in illo monte situm est, quotidianisque hospitibus & fabris, ad quadringentos numero, qui tunc ædificium in loco moliebantur, aquandis, vnus hic fonticulus abundè suffecerit, hoc perpetuo tenore haurientib' identidem refusus: in quo, vt prodigiosum Prophetæ Elisæi, suppeditatum hospiti viduæ oleum retulit, ita mirabiliùs, non vasis solùm sed tempori etiam resistit, cùm ad hæc

nostra tempora superstes, perpetuato miraculo hunc beneficum morem refundendi sese, nihil haurientium frequentiam morans, velut inuiolabile institutum seruet. Et verò ita conuenit, vt qui fons testis diuinitus datus est meritorum Philippi, idem de eorundem meritorum immortalitate fieret immortalis, & pro veritatis naturâ nunquam posset euacuari. Atque vtinam, quantùm illo leni murmure tacitus innuit sanctitatis Philippi hic fons, tantò vocaliori aliquo illi sono loqui daretur, Cœli cum illo Antro consuetudinē, administratas indidem inquilino delitias, solatia, spectacula, monita, & familiares cœlitum congressiones, deniqueS.mi Anachoretæ nostri in illo, spectatoribus Diuis, partas victorias: suppleretur fortasse, quod industria humilitatis Philippi huic Historiæ subduxit, nec dubium est, quin exactum in illo spelæo quadriennium, vel solum, iustum volumen daret. Sed hoc omniū eorum (qui res Sanctorum, posteritatis bono, scriptorum commendant monumentis, fatum est, vt nullos experiantur interuertendæ copiæ studiosiores, illis ipsis, quorum gloriæ maximè ire consultum volunt. In quo studio, vt Philippus nemini secundus fuerit, efficere tamen non potuit, vt sanctitatis illius splendor illas se inter latebras contineret, vt ea propter cum Superioribus egerit de ineundâ aliquâ ratione, quâ perpetuò inclusus, atque abditus aliquò, ex omnium hominum oculis ac memoriâ excidere posset, cuius ei postulati, ad Asceterium Senense, vt mox videbimus, transcripto, facta spes est.

B. PHI-

B. PHILIPPVS ADHVC SVB FRATRIS CONVERSI NOMINE ET CONDITIOne latens, Tyronibus Ascecerij Senensis à P. Generali Magister Præficitur, & detectâ eo in Itinere, Diuino consilio, illius eximiâ doctrinâ, sacris Ordinibus vel inuitus initiatur.

CAPVT NONVM.

CVm annus, à partâ, partu Dominæ nostræ, salute 1257. volueretur, & B. P. Bonaiuncta secundus Ordinis Seruorum Generalis Prior, debitam Cœlo animam reddidisset, in eius locum suffectus est P. Iacobus Senensis, vir in paucis, vel hoc ipso memorabilis, quòd priusquam familiæ nostræ nomen dedisset, Societatem Laudantium D. Virginis, quam suprà laudauimus, & ortæ ex eâdem Societate, familiæ nostræ initia moderatus, fundamenta vtriusque operis iecerit talia, quæ, tantæ moli sanctitatis, per tot postea sæcula ferendæ suffecerint. Hic minimè rudis virtutis æstimator, PHILIPPI merita & sinceram sanctimoniam suis ponderibus librans, nihilque in eo Conuersi conditionem moratus, illum Tyrocinio Monasterij Senensis moderatorem Censoremque præfecit. In quo, quàm nihil P. Generalis errârit, leui occasione breui monstrauit Diuina prouidentia, quæ Philippum ad grandium operum molitionem inauguratum, iam demum in lucem protrahere, eiusque coniunctam cum eximiâ Sanctitate doctrinam, reiecto illo Habitûs Conuersi Velamine, cœlo monstrare, atque edito loco,

loco, vnde in omnium oculos posset in currere, collocare statuit. Idque in hunc ferè modum accidit. Philippus, vt narrare cæpimus, cum mandatis P. Generalis, viam Senas, socio quodam F. Victorio, ingressus, fortè inciderat in duos PP. Teutonicos instituti Prædicatorum, qui, vt erant egregiè docti, functique apud suos publicis vel docendi vel gubernandi muneribus, Reipub. suæ causâ Romam petebant; hi Philippum ac socium, socios itineris nacti, quòd Italicæ linguæ non essent ignari, latinè PHILIPPVM salutare, & pluribus affari cæperunt; quibus Philippus tam tersé prompteq; respondendo satis fecit, vt non tam loqui, quám cum lacte haustam latinitatem fundere videretur. Patres allecti suaui eloquentiæ illecebrâ, alios ex alijs sermones serunt, & inter alia de instituto PHILIPPI sciscitantibus, ille & nomen aperit Seruorum Deiparæ Virginis, & deinceps admirandam familiæ suæ originem narrat, vt videlicet viginti quinque ab hinc annis Diuino consilio factum sit, vt ipsa cœli Regina hoc institutum condiderit, perfectæque ei laude, ex ore Infantium & lactentium, nomen Seruorum fecerit idque Diuinæ prouidentiæ maximè consentaneum fuisse; peracutâ atque eruditâ ratiocinatione subinfert. Nam, vt in Ecclesia Christi tot essent, & tam varij Ordines, optimis, ac sanctissimis legibus á diuersis excogitati Conditoribus, decuisse, vt vnus aliquis ordo esset, qui à Patrocinio, atque obsequio Magnæ Matris & nomen, & sanctimoniam sortitus, in emergentes hoc æuo, sectarios, qui omnem vbique pietatem, omni armorum genere abolitum atque excisum ibant, incurreret, vnà cum reliquis, & sic velut coniunctis doctrinæ, & sanctissimi exempli armis, DEI Ecclesiam, propulsatis hostibus, tegerent, ac tutarentur. Plura in hanc senten-

Aliud agens, comitib⁹ prodit eruditionem.

ſententiam locutus, mirum in modum delectauit Dominicanos, admiratione attonitos coniunctæ cum altâ humilitate facundiæ, ingenij cultu. Quem vtique diuinitus ad tantam Diuinarum ſcripturarum lucem eſſe prouectum, intelligentes, tam ipſi, quàm ſocius Victor (huius Philippi doctrinæ hactenus ignarus) eum vnanimes inuadunt, & vt ſacris ſe Ordinibus initiandum curet, hortantur, quò commodiùs in commune Proximorum emolumentum, ea Diuinæ largitatis munera cedere poſſint; Ad hæc modeſtiſſimus Iuuenis: ſe verò DEI afflatu, ac Deiparæ (cui ſe totum commiſerit) cuncta dirigente, hunc in Religione ſeruitij ſtatum, omnibus alijs præoptaſſe, reſpondit; & cupere in eodem vſq; ad ſupremum vitæ ſpiritum perdurare. Cæterùm ſperare ſe, fore propediem, vt Religioni de claris viris proſpiciatur, qui rei Chriſtianæ fines & proferant, & tueantur; proinde illos etiam atque etiam orare ſe, vti ignoſcere dignentur, quòd patientiâ ipſorum in audiendo abuſus, licentiùs, fuſiúſque locutus ſit, quàm, ſub oculis ipſorum Fratri Conuerſo conuenerit: quòd ſi quid temerè exciderit, quod adeò plauſũ meruiſſe videri poſſet, de eo ſe ab ipſis ſilentij gratiam petere, quando obſequẽdi ipſis, fallendiq́ue laborem Itineris ſtudio potius, quàm vllum alium in finem ſermo inſtitutus erat. Sed fruſtra fuerunt hæ preces, niſi quòd id efficiebant, vt quò enixiùs adhibebantur, tantò magis conſcij accenderentur ad prodendam hac etiam anxiâ humilitate commendabiliorem Philippi doctrinam. Igitur Senas delati F. Victor ſub lætitiæ onere laborans, non potuit ſibi temperare, quin illico, obuio cuique, ſuorum de Philippi doctrinâ & latinâ facundiâ, totaq́ue rei in Itinere geſtæ ſerie narraret. Idem nihilò ſegniùs factitabant PP. Prædicatores, qui Philippi ſanctitatem & ſcien-

Clericalem dignitatem abhorret.

Retecta eruditio ad Antiſtites ordinis defertur.

F

ſcientiarum præſtantiã, tum apud externos paſſim per vrbem, tum apud ipſos Philippi Superiores mirè deprædicabant. Iam ipſum ſcientiarum arcam, iam ſapientiæ Theſaurum, iam parem Diuo Stephano Protomartyri acclamantes, propter ſapientiam & ſpiritum, quo loquebatur. His tam honorificis laudibus, quas minimè ex vano hauſtas veritas ipſa implebat, commoti Patres Senenſes, detectas in Philippo dotes P. Generali perſcribunt. Is fortè tum Romæ abſens, Ordinis ſui Confirmationem vrgebat apud Alexandrum IV. ſum̃um Pontificem, qui imperioſo apparentis ſibi B.mæ Virginis monitu, denique datis, binis Apoſtolicis literis, antiquato quodam Innocentij V. (quod obſtabat) decreto, Inſtitutum Seruorum primus Pontificum approbauit, eamque ob rem, familia noſtra, & grati ſui animi, & huius erga Marianos Seruos, beneficentiæ monumentum, ipſi ſtatuam poſuit, & apud D. Annunciatam Florentiæ dedicauit. Itaque delatæ Romam PP. Senenſiũ literæ P. Generali benè geſtæ apud Pontificem Reipub. ſuæ lætitiam non mediocriter cumulârunt. Perueniunt interim etiam Romam Prædicatores PHILIPPI duo illi ex Germaniâ Dominicani, & promotionem eius ad ſacros Ordines, haud ſecùs, ac ſi rem ſuam ingenti operæ precio agerent, apud Generalem perurgent. Tribuit ergo communi bono, & tam grauium, ac doctorum virorum Authoritati, P. Generalis, vt Philippo ſeriò in mandatis daret, vt ſe ad ſacros Ordines ſuſcipiendos compararet; id quod ille poſt patratum, in illo omnium virtutum Domicilio pectore, Humilitatem inter & Obedientiam, longum certamen, cedente demum Humilitate, vt faceret, in animum induxit, pro vt deinceps videbitur.

PHI-

PHILIPPVS SENIS SERVORVM TYROCINIO MODERATVS, FIT SACERdos; cui, redditâ functionis suæ ratione, per occasionem Capituli Generalis, primo sacrificio operanti, accinit Cœlitum Chorus.

CAPVT DECIMVM.

POstquam PHILIPPVS toto biennio Senis versatus, non tam monitis salutaribus, quàm institutæ vitæ ratione atque exemplo, omnium verarum virtutum Archetypo, creditam sibi Iuuentutem, Diuino, quo ipse agebatur spiritu, impleuisset, ea quæ priùs in animis moribusque Tyronum, ad viuum expresserat, in aliquot redacta capita, Concilio Patrum Generali, habito in monte Senario, anno Christi 1259. censenda dedit. Quæ, vt syncerum illum Conditricis Virginis, & ab eâdem Religioni infusum spiritum suauissimè redolebant, ita ab illo Patrum consessu auidè accepta, atque laudata sunt, deinceps pro fundamentis Religiosæ Seruorum molis futura. Sed hæc interea Philippi industria, non ita se intra domesticorum limitum angustias continuit, quin ingenti cum fructu, Senensium salutem complecteretur. Ea illo tum æuo potissimùm periclitabatur intestinis Ciuilium factionum discordijs, quas Rex Manfredus, immodicis elatus successibus, serebat, alebatque, vt Senensium viribus res Florentinorum, qui Pontificis partes sectabantur, attereret Quorum perfidia, & virulentia consiliorum, postero año Montem Apertum ad Arbium memorabili clade nobilitauit. Hac opportunitate quantũ operæ precij fecerit Philippus, lucrifactus, in illius turbidissimæ tempestatis iactatione,

Pia studia ante susceptum Sacerdotium.

 spe-

ſpectatorum Virorum Catalogus declarauit, qui claris ſuis facinoribus tanti ſe Patris legitimos filios, tantiq; doctoris haud abſimiles Diſcipulos poſtea præbuerunt, prout, copioſiùs res ab ipſis præclarè geſtas proſequuti, Annales noſtri demonſtrant. Interea, operoſus MARIÆ Seruus Philippus, in Procuratione alienæ ſalutis, haud immemor ſuæ, ſi vnquam aliàs, tum verò hoc tempore in eam curam incubuit abſolutiſſimæ puritatis, quam par eſt Euangelici Sacerdotij inaugurationem antecedere. In hoc enucleatiùs, fuſiúſque docendo, vt multi ſimus, non videtur magnopere requiri; nam Philippus natus quodamodo, certè educatus, ab incunabulis vſque, in accurato, eóque nunquam interrupto perficiendi interioris Hominis ſtudio, vt perpetuo poſitum in more habuit, omnes Diuinæ Gratiæ gradûs, atque incrementa, ſubactæ atque exaggeratæ mentis præparatione, quo ad potuit anteuertere, ſic qualem ſe in huius & honoris & oneris, Angelicis humeris formidandi, contemplatione gesserit, cuius pronum cognitu fuerit.

Interea Prior Generalis promotis, atque digeſtis apud ſedem Apoſtolicam præcipuis Reipublicæ ſuæ moliminibus, Comitia Generalia in monte Senario habenda, anno ſæculi huius Quinquaſimo nono edicit, eodémque Philippum, ab Epiſcopo Florentino Ioanne Mangiadorio iam ſacris inauguratum, nondum tamen operatum (quod ad id, humlitate contractus, ac reuerentiâ timidus maiorum imperia opperiretur) vocare placet: qui vbi adfuit, in comitium introductus, redditâ ratione præfecturæ ſuæ, quam Tyrocinio Senenſi nauauerat, poſtquam Venerando illi Patrum conſeſſui Tyronum ſuorum indoles, dotes naturę, propenſiones, & progreſſûs denique ſingulorum expoſuiſſet,

isset, quantum in Iuuentutis Religiosæ accuratâ, ac peruigili educatione situm sit, tum multis alijs, tum vel inde demonstrat, quòd plerúmque ex Tyrone colligi possit, quis qualísque Veteranus euasurus sit.

Patres, approbatâ Philippi, & operâ, & sententiâ, abeuntem ex Magistratu Nouitiorum, adeuntemque illud suum Senarij Antrum, in quo non ita pridem ipse ex Tyrone, spiritus sancti vnctione, breui emeritus Asceticæ Philosophiæ Magister extitit, cumulatis Diuinæ Gratiæ apprecationibus prosequuntur; Vteretur ergo concessis diebus ad se comparandum, quò, quâ par erat, animi luce atque ardore, obiret id opus, quo nullum diuinius aut augustius contrectari à mortalibus potest. Paret Philippus, &, vt id otium votorum tunc summa erat, ita eo tempore vsus est, vt illius breuitatem cœlestium Gratiarum redundantia abundè suppleuerit; nam, cùm peractis Comitijs & rebus Ordinis publicis ritè ordinatis, Philippi Neomystæ sacrfiicio constituta dies, singulari Patrum, ob conceptam de Viri sanctitate opinionem, expectatione illuxisset, prodit ille ad aram ornatu Sacerdotali trabeatus, & vultu ac cultu reliquo, ex consortio sermonis DEI Diuorum alicui immortalium, quàm mortali homini similiore incedens. Itaque rem diuinam exorsus omnium Patrum animos oculósque tralucentibus collatæ diuinitus gloriæ splendoribus perstrictos, in dulces lachrymas & amplissimam, deliciarum diuinarum diuitem, contemplationem soluit. Iamque sacrificium ad Vmbilicum erat, & peracta corporis & sanguinis CHRISTI Sacrosancta Consecratio; cùm in illo Mariano Patrum Cætu inusitatæ lucis irradiatio videri, mox, per nouos excessûs animorum, librati in DEVM, corporis ac spiritûs impetûs, ijdemque sursum sustolli

Patrum in Capitulo generali de eo existimatio.

Primitias celebranti Angeli accinunt.

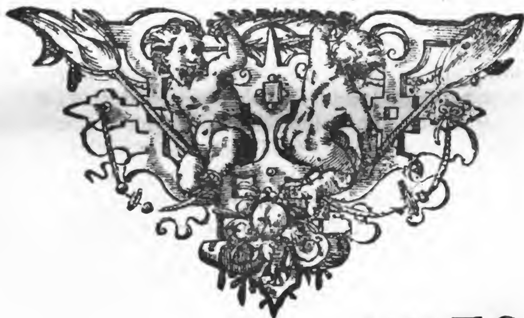
ſtolli cepti, non iam in ſua poteſtate erant, ſed raptu quodam abſorptæ mentis, ex præſente, in ſacrâ Euchariſtiâ Chriſti Maieſtate, illius ſpiritu magis, quàm ſuo agebantur. Atque hi quidem motûs Prodromi erant admirandi euentûs, qui poſtea ſecutus, rei inſolitæ admirabilem Coronidem inpoſuit; vix enim Seraphicus Neomyſta noſter, puris illis, & cœlo aſſuetis manibus DEVM panem Angelorum ſuſtulerat adorandũ, cùm ecce cœleſtis concentus è ſublimi, omnium, qui aderant, auribus affluens, mirâ ſuauitate inſonuit, tergeminum illud, & ſpiritibus Seraphicis familiare *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus DEVS Sabaoth*, dignâ angelico artificio modulatione, ingeminans.

Quæ res, vt non minùs mirificè affecit illam pijſſimam Patrum Congregationem, quàm admiſſum olim ad ſimilem cœleſtis Beatitatis delibationem, Vatem dicam, an Euangeliſtam Iſaiam, ita haud diſſimiles motûs, atque effectûs in vtrorumque animis procreauit. Nam quemadmodum Iſaias refert, ſuos illos Seraphinos, ſonoris atque altiſſimæ intelligentiæ vocibus (quæ illorum ſunt vernaculæ) magnâ contentione Diuini amoris, ſe mutuò ad collaudandum Deum prouocaſſe, ter Sancto illo cantu; ita in illorum animis Sanctorum Virorum, qui huic Philippi ſacrificio, eiúſque Muſicæ intererant, ſublimiorem quãdam humano captu diuinæ Triados perſpicuitatem, exiſtimationémque ingenerauit. Præterea quemadmodum apud Iſaiam vi atque efficacitate vocum Seraphicarum commota ſunt ſuperliminaria, ita illius Venerandi Senatûs moti in Deum, ac promoti animi ſunt, & dilatata corda, trahace, atque efficace cœleſtis illius concentûs dulcedine, quæ, quamuis eſſet ſublimiſſima, & eâ effectas mentes ſublatè proueheret, non ſecùs tamen, ac Iſaiæ factum, cùm ſpecta-

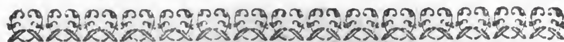
ſpectaculi ſui diuinitate attonitus, dixit : *Væ mihi, quia vir pollutus labiis ego ſum*; ſic nemo Patrum illorum fuit, qui in clariſſimâ illâ contemplationis luce, velut in nitidiſſimo ſpeculo ſe ipſum contuens, nō ſit faſſus, indignitatem ſuā, &, ſe confeſſus peccatorē: atque adeò ipſe Neomyſta, cuius meritis, ac ſanctimoniæ, feſtiuo hoc fauore cœlites applaudebant. Vt illi Prophetæ Seraphini, ad magnitudinem Diuinæ Maieſtatis perculſi, ſua ſibi ora, atque oculos occulebant alis, ſic obiecto ſibi ſe, Philippus, qui in tantâ dignitate Sacerdotij, tātis ac tam auguſtis myſterijs operaretur, indigniſſimum ſe profitebatur. Verùm, vt infimus humilitatis gradus, ſemper coniunctus atque connexus eſt cum ſupremo Exaltationis, ita admoto de Altari, cui adſtabat, illius labris calculo, ſub forcipe cœleſtis panis comprehenſo, omnia in eo mundata & mutata ſunt, atque ipſe etiam mutatus in virum ſecundum cor DEI, & in Diuinæ eius voluntatis luculentiſſimum Interpretem. Quo factum eſt (vti itidem contigit mutato, per calculum, Iſaiæ, cùm promptè ſe in omnia DEI obſequia paratum offerret, dicendo : *Ecce ego, mitto me*, & Dominus diceret, *vade*) vt Philippus paulò poſt totius familiæ Marianæ ductor, & Concionator Eccleſiæ vniuerſalis Apoſtolicus conſtitutus, vtriuſque dignitatem officij, non ſolùm, factis æquauerit, ſed multis etiam inſignium decorum luminibus ita illuſtrauerit, vt hæc eius cum Iſaia collatio, deque rei vniuerſæ paritate ratiocinatio noſtra, non debeat quæſita ad ornatum hiſtoriæ otioſa digreſſio videri : quando familiariore iam DEO, hoc fauſtiſſimo Legis Gratiæ tempore, iſtarum cœleſtium neceſſitudinum cum Diuis, DEI Amicis noui teſtamenti, quàm cum Diuis, Seruis

teſta-

testamenti veteris, longè frequentior, longeq́ue vberior vsus, & communicatio esse solet. Certè ea sapientiâ, eáque prudentiâ PHILIPPVS fortem, ac fidelem operam nauauit toti Ordini Seruitutis Marianæ, omnibus in illis Magistratibus, quibus postea functus est, tantâ, ac tam diuinitus collatâ potentiâ, in opere, ac sermone fuit, in obeundo munere Apostolici concionatoris (quod nomen eâ ætate magnæ & longè latéque patentis dignitatis fuit) quanta argumenta admirabilium operum illo in opere ab operario fidelissimo in agro Domini præstitorum extiterunt; de quibus, cùm deinceps frequens nobis sermo futurus sit, eóque properet oratio, hactenus de cohonestatis cœlitus hisce comitijs Senarianis, & in ijs Neomystâ PHILIPPO nostro, ista non alieno, vt videtur, loco retulerimus.

HISTO-

HISTORIAE

VITÆ AC RERVM GESTARVM BEATI PHILIPPI BENITII

LIBER SECVNDVS

BEATVS PHILIPPVS FACTVS GENERAlis, se sistit Clementi Quarto summo Pontifici, qui suâ Auctoritate Electionem eius ratam facit habetque.

CAPVT PRIMVM.

Actenus cum priuato PHILIPPO, inter haud dubia futuræ magnitudinis eius preludia versati, iam cum eodem ad Rei Seruitanæ gubernacula admoto, vt in reperto Virtutibus eius patentiore Campo, paulò ampliora ordiemur.

Ita igitur, vt dicere instituimus, Sacerdotalibus Sacris initiatus Philippus, cùm honoratæ hac dignitate humilitati suæ parùm admodum gratularetur, vt nouis honoribus onerandam exponeret, Auctoritate (quam iam inde ab ingressu Ordinis pro lege habuit) Beati Patris Bonfilij de Monaldis, eius, quem suprà Septemuirorum nostrorum Principem laudauimus, inductus est. Is vocato ad se Philippo, pro more, quo eum semper in potestate habuit, vniuersi gregis Mariani difficultates, & ardua confectu negotia, deinde suum, atque superstitum Collegarum fractum Senio robur, &hinc ori-

Ad Publica suspicienda officia ægrè inducitur.

Cæsennam migrat, editisque illi ægræ Ciuitati leuandæ, aliquot mensium strenuo labore, egregijs spiritualis Beneficientiæ documentis, discedit.

Interea promulgata anno Christi Millesimo ducentesimo sexagesimo septimo Ordinis generalia Comitia Florentiæ habentur, in quibus Beatus Pater Manectus de Antellis, Vir è Septemuiris Ordinis satorib⁹ vnus, eximiè sanctus, ætate & multorũ itinerum atq; austeræ vitæ laboribus prægrauatus, cùm se Prioris Generalis Magistratu abdicasset, omnium Patrum suffragijs Beatus Pater Philippus Benitius, paucis, antequam superuenisset horis, in Priorem Ordinis Generalem (quod Reipublicæ Marianæ benè vertat, vt vertit optimè.) absens eligitur, anno trigesimo suæ ætatis, sed sanctitas suppleuerat ætatem Philippi: cani enim erant sensûs hominis, & ætas senectutis, non annorum numero computatæ, Vita immaculata, & cumulata omnibus tanti muneris numeris, atque absoluta. Id verò vbi Philippus intellexit, inopinatæ rei horrore consternatus, B. P. Manecto Præsidi comitiorum, & electionis eius auctori ad genua accidit, & supplex infimis precibus, maiorem viribus meritisque hanc prouinciam deprecatur; se enim eò maximè, Religionem esse ingressum, quòd confiderit sibi liciturum, non solùm priuato, sed seruo etiam omnium mediastino viuere, eoque in statu, obedientiæ ac subiectionis suauissimis fructibus frui potiùs, quàm vt cuiquam in mentẽ veniret, vt se Seruitijs atque obsequijs natum destinatumque à DEO, imperijs in alios præposterè admoueret. Auerteret proinde DEVS, ac Domina Deipara, vt aliud ipse consilium, aliamué, ab

Eligitur in Generalem Ordinis.

Quod onus excutere tentans, diuinitus absterretur.

hoc fixo ſemel animi decreto, ſententiam, vel cogitationem in animum inducat. Quæ cùm ſummâ contentione perorarct, reſque eò eſſet deducta, vt hæc decretoria voluntas eius nullis conditionibus dimoueri poſſe videretur, Diuina prouidentia cauſam Religionis, & huiuſce arbitrium controuerſiæ ſuſcepit, nam derepente, omnium, qui ſimul erant congregati, aurib⁹ vox allapſa cœlitus eſt, huius tenoris; Philippe, caue reſiſtas ſpiritui ſancto; Ego te elegi de mundo, vt ſis cuſtos huius gregis mei. Ea ſententia perculſo Philippo ſilentium deinceps, ac præfecturæ Generalis onus, honoremque impoſuit. Itaque in ſupremum locum ſublatus, poſtquam conſedit, ipſo habitu oris, & ſpecie quâdam, quàm pro humanâ, auguſtiore, magnos in omnium aſtantium animis admirationis, venerationiſque motûs concitauit. Deinde vehementi quodam mentis exceſſu, in admirationem raptus benignitatis, ac prouidentiæ Diuinæ in religionem, exhortationem

Pſal. 32. exorſus eſt ab illis Pſalmi verbis: *Exultate iuſti in Domino, rectos decet collaudatio.* In eâ, commendatâ Patribus Diuinarum laudum celebratione, ad inuictam Conſtantiam, in accepto, per ſeptemuiros, inſtituti noſtri auctores, ſpiritu, mirificè omnes cohortatus eſt: hos, eos theſauros eſſe aſſerens, in quibus Deus poſuerit altiſſimæ ſanctitatis ac ſcientiæ abyſſos. Tum acerrimâ peroratione, in

In inauguratione cõcio & ritus.

Religionis perturbatores, deſertoreſque arrepti ſemel propoſiti inuectus, illud Regij vatis, *Dominus diſſipat Conſilia gentium, reprobat autem cogitationes populorum & reprobat conſilia principum*: in factioſum hoc & ambitioſum hominum genus, tam diuinè expoſuit, vt nõ modo in hac Concione extemporali, ſed in alijs etiam multis, quas eodem modo ſuper pſalmos, incredibili ſpiritûs impetu, atque ener-

energiâ, varijs occaſionibus inſtituit, multi optimæ notæ ſcriptores, id in eo mirati ſint, quod in Diuo Gregorio Nazianzeno quondam veneratus eſt vniuerſus Oriens, quòd nullus videlicet vnquam in illis Cenſuræ locus fuerit. Receptis dehinc aditi magiſtratûs Inſignibus (quæ pro illius æui more, virga cenſoria, & ſigillum Ordinis erant) inter gratulantium Patrum obſequia, & ſignificationes ſolitas ſubiectionis; tot honoribus ſuis, ſolus Philippus ſecum tacitè ingemiſcens, magnas animo curas ex amicarum alioqui Virtutum, Humilitatis & Obedientiæ conflictu, vt ex mæſto vultu colligi poterat, concoquebat. Peractis in hunc modum ritibus, qui Generali inaugurando adhiberi ſolent, ex more ei ſocius ſiue collega adiungitur P. Lotharingus Florentinus è Gente Patricia Stufenſi, quẽ Philippus ipſe magnam in ſpem, ab adoleſcente in Religione educauerat; vir, in quo generis claritudo, & eximiæ literaturæ præſertim politioris præſtantia, cum vitæ integritate, ſuauitate morum, & grauitate prudentiæ, ex æquo certare videbantur. Itaque confectis omnibus, vbi Philippus ſibi redditus, ſolus acquieuit, cæpit ſeriò reuoluere animo, & cogitare, quantâ Charitate, quantáque opus prudentiâ ſit ad tot homines Religioſos, quorum Paſtor tam ex improuiſo euaſerit, ad vitæ æternæ paſcua inoffenſè deducendos. Etenim, vt erat vir ſanctus, exemplo optimorum operum, quàm authoritatis ſupercilio, aut ſplendore verborum efficacior, ex regulæ noſtræ præſcripto, apud ſe ſtatuit, imitationem, quàm obedientiam, & amorem potiùs, quàm timorem à fratribus ſuis exigere. Hinc omnibus benignus ac facilis, ſibi aſper ac durus, ſibi parcus, alijs liberalis, comis, ac plenus viſceribus miſericordiæ: longè aliter ac ſolent aliqui, qui velut armati, po-

Gubernandi modus.

testatis flagello, bonam frugem ex subditis, vi atque asperitate extundere, id demum, cum laude, ac verè præesse, præposterè arbitrantur. Vnde omnem vitæ suę rationem, hoc in honore, ita instituit Philippus, ad reliquorum disciplinam, vt primus aggrederetur labores, vltimus cessaret; alij fructibus commodisque Dignitatis eius fruerentur, sibi onera atque incommoda reseruaret: ac nihilominus seruum se inutilem, in tam sancto more (quem ille debitum existimabat) reputans, addebat his omnibus, vitæ singularem rigorem, & humilitatem, quâ inter suos tam pręstante fuit, vt singulorum fratrem potiùs, ac socium, quàm Antistitem aut moderatorem præseferret. Ac tametsi sub initi officij principia, multis grauibúsque negotijs adurgeretur, conficiendis itineribus, instituendis Visitationibus, orationibus ad populos habendis, reuocandis ad salutis viam erronibus, solandis in mærore iacentibus, Ciuitatibus ac Prouincijs in mutuam gratiam reducendis, denique commissis sibi à principibus viris, à Pontificibus, ab Imperatore, mandatis obeundis: tamē quà licuit, nunquam Choro, nunquā asceticę vitæ exercitationib⁹, aut de die aut noctu abfuit; atque id dispendium (si modo dispendium) admirabili industriâ, ac dexteritate tractandarum rerum, quâ mirificè pollebat, facilè & compendio compensabat. Quibus in omnibus, id vnicè agebat Philippus, vt Pax toto orbe inter Christianos coalesceret, ad Ecclesiæ Chatholicæ obedientiam cuncti redirent, & concordibus armis animisque, terram, Seruatoris nostri vitâ mortéque sacratam, ex Othomanicâ Seruitute, in libertatem vindicarent. Sed hæc deinceps ex historiæ serie enucleatiùs viderimus; quibus vt Philippus initium daret, vbi ab Episcopo Florentino Joanne Mangiadorio (qui Ar-

Eius sedulitas & vitæ rigor.

dingo

dingo illi Primario Ordinis Seruorum Patrono vitâ functo successerat) in officio est confirmatus (id enim fieri ab Episcopis in talibus Electionibus; Vrbano quarto summo Pontifici placuit, quòd difficiles illâ tempestate, longíque ad summos Pontifices aditûs essent) Philippus tamen sistere se Clementi IV. Pontifici maximo, nihilo secius statuit, non tam vt stabiliretur eius auctoritate in suscepto magistratu, quàm, vt eius auspicijs atque authoritate Diuinæ Vicariâ, res deinceps gerendæ vim tantò maiorem, atque momentum haberent, & de incrementis (quod idem Pontifex demandârat) Ordinis Seruorum, eiusdemque in diuiniore literatura, ac potissimum in studio linguarum Græcæ Hebraicæ, Arabicæ & Caldææ progressibus, Sanctitati suæ exactam redderet rationem, ac sicubi etiam Seruorum Deiparæ operâ in propagandâ, aut propugnandâ fide, vti vellet, sciret, eos esse paratos, atque instructos ab omnibus, quæ ad missiones requiruntur. Et commodum per id tempus acciderat, vt ab Rege Tartarorum, (quem alij Chamum alij Cabilam vocabant) legatus ad Pontificem adesset, purpuratorum eius Regis, ac procerum Regni facilè Princeps, Coyatulus nomine, qui Regis sui verbis, per interpretes Venetos, ab Sede Apostolicâ, Euangelij Præcones, in id Regnum destinari efflagitabat. PHILIPPVS id tempus esseratus, DEVM sequendi, ac gratificandi Pontificis voluntati, & denique etiam insigni occasione ampliandi Religionis nostræ fines, succensus Diuinæ gloriæ salutisque animarum Zelo, summi Pontificis genibus aduolutus, aliquot sui Ordinis Alumnos, ad eam expeditionẽ obtulit. Habitus est à Pontifice Philippus humanissimè, eiusq; tam prolixâ de Ecclesia Dei bene merendi voluntate, in illo Purpuratorũ, aliorúmq; Præsulum confes-

Pontifici se sistit.

Cui in Tartariam Euangelij præcones offert.

confessu, magnificè collaudatâ, agnouit: famam, quæ de eo iam tum, cùm collega esset Manecti Generalis, Romam impleuerat, veritatem sanctimoniæ illius vix æquasse. Cæterùm, quæ confecta Philippus volebat, à Pontifice Cardinali Otthobono Fiesco Innocentij IV. Nepoti, ac secundo Protectori Ordinis Seruorum demandata sunt, qui & Philippi ex Pontificis authoritate Electionem approbauit, & vnà cum illo de idoneis viris, in expeditionem Tartaricam, cum oratore Coyotulo legendis, transegit. Ea res auspicatissimis initiata principijs, non nisi fælices successûs videbatur polliceri; nam postquam illis Apostolicis viris, & futuræ inter Barbaros Ecclesiæ, luminibus, Ecclesia Romana bene precata esset, Populusque Romanus eos optimis ominibus esset prosequutus, opportunè, vbi Venetias peruenerunt, stantem in anchoris Classem, ac vela propediem ventis daturam nacti, eam conscendunt, &, quod fælix faustumque sit, vt ad Scythas appulerunt, suam quisque, vt erant antea digestæ, sortiti, prouinciam, operi se destinato accinxêre; in quo quàm strenuã operam nauârint Serui Deiparæ, vel inde liqueat, quòd longè lateque per Asiam toto Tartarorum Imperio, atque adeò in ipsa Orientali India, siue quæ extra Gangem fluuium est, Colonias deduxerint, quas ad nostram vsque ætatem, vel omnes, vel plerasque obtinent: nam cùm aliquot annorum centurijs, nihil certi de nostris comperitiue, tam vasto terrarum tractu diuisis haberi posset, demum anno à partâ salute 536. supra Milesimum quidam venerabilis Pater Anastasius, ex alto, Venetijs portum tenuit, cum tribus socijs, nostro Europeorum Seruorum prorsus habitu. Is Romam ad Paulum Tertium (qui Ordini nostro mirificè faue bat, eóque P. M. Dionysium Laurerium

Ex quibus successio

rium Beneuentanum, Cardinalem S. Marcelli, creauerat) perductus, omni beneuolentiæ genere exceptus est, impetratâ etiam quarundam pro illis partibus legum pontificiâ approbatione. Referebant isti: perantiquâ memoriâ, per manus acceptâ constare; Ordinem Seruorum suis in oris, ab iis Patribus satum; qui à B. P. PHILIPPO, aliquot antè sæculis, eò missi fuerant: cæterùm, procedente deinde tempore, copiosiore hominum ac cœnobiorum numero, magnis incrementis propagatum, inclaruisse in illis regionibus. Non tam noua, quàm iucunda Pontifici, cæterisque, qui admissioni hominis aderant, ea visa narratio est, poterántque aduenæ Patres, ex missorum quondam numero, reduces videri, eóque illos septem Iuuenes, aliquot sæculorum dormitatores, referebant, adeò recenti memoria, ex remotissimis orbis partibus, velut ex longo exciti veterno, res ante aliquot gestas ætates, denarrabāt. Anno item postea allatæ salutis 1600. alij aliquot, eodem cultu vestium, ac nomine Seruorum, ijsdem ex partibus, Florentiâ iter Romam habuerunt, ad sacri Iubilæi munificentiam consequendam. Sed quod paulò clariùs euincit, quantâ, & famâ & operâ, tametsi absens, Diuinæ gratiæ aspirante fauore, Philippus inter illas Barbaras gentes effecerit, valuerítque, memorabile est, quòd cùm añis proximè superioribus, Æthiopes etiam seculares Florentiam ventitassent, vix ingressi vrbis pomeria, quà nutibus, quà signis alijs, quod Italicè nescirent, vtcunque Domum B. Philippi, viâ Guicciardina, ab obuijs inquirerent, velle se aientes, effigiem B. Philippi, quæ in eâ Domo asseruetur, quæque proximè ad Prototypon accedere dicatur, venerari; quam vtique Domo suâ allatam Religionem, non nisi à nostris hominibus, quos in Patria habebant, hausisse,

adhuc in illis Plagis superstes.

H credenborder

credendi sunt. Atque hic quidem huiusce, in Asiam expeditionis euentus fuit, cætera ab illis Patribus præclarè gesta, distantiâ locorum, & commercij, cum ijs gentibus raritate, interciderunt. Porro summus Pontifex perspectâ, in hac Seruorum, ad propagandam fidem exhibitione, egregiâ in DEI Ecclesiam, Philippi mente, eum quoque Apostolicum Concionatorem creat, quem ille siue honorem, siue onus, eò libentius suscepit, quòd animo iam statutum haberet, visitatis Italiæ Conuentibus, ad Occiduas, ac septemtrionales Prouincias proficisci. Ex his in speciem perplexis ambagibus haud obscurè liquet, fuisse planè opus Diuinæ prouidentiæ, curæque de suis Deiparæ Virginis, quod Vir sanctus ita ex inopinato, & tempore tam oportuno, coactus sit rei nostræ publicæ habenas capessere; quando fatiscentibus senio, ac laboribus primis ac præcipuis Seruitanæ familiæ columinibus, nihil propiùs aberat, quàm vt vitium aliquod nouæ fabricæ machina faceret: si succedaneo fulcro caruisset; namque sub hoc ipsum tempus, vt paulò ante memorauimus, Beatus Pater Manectus Generalis, plenus dierum, laborúmque, magistratu se abdicauerat; Beatus Pater Bonaiuncta decesserat: eumque in Cœlum secutus fuerat primus septemuirorum & Choriphæus Bonfilius, Beatus quoque Pater Amideus, varijs ac tenacibus morbis conflictatus, alijsque multis exercitus acerbitatibus (quos inuictâ semper animi altitudine, non modò tolerabat fortiter, sed etiam, cum Apostolo gloriabundè) ad æternas amoris delicias percipiendas in cœlum receptus est. Fuit Beatus Pater Amideus (vt tanti viri memoriam obiter ab interitu vendicemus) præter illustrem generis splendorem, summâ prudentiâ, & rerum gerendarum dexteritate prædi-

Philippi Generalatus quàm Religioni commodus.

B. P. Amidei mentio.

tus,

tus, quibus alijsque dotibus, haud mediocri vsui, & adminiculo fuit in Religionis primordijs Beato Bonfilio, qui eo adiutore arduis semper in rebus vsus est: quoad succumbente laboribus, atque actæ ætati corpusculo, impar publicis negotijs factus, inter fortissima patientiæ exempla ac documenta constantiæ, CHRISTVM, spei suæ scopum & diuturni Seruitij Authoramentum præstolabatur. Eius singularis sanctimonia (cuius magnam domi forísque opinionem collegerat) & publicâ famâ, & rebus admirabilibus, quæ diuinitus circa illum contigerunt, asserta est; in quibus illud in primis est memorabile, quòd incustoditus Infans in puteum (qui est ad pedem montis Senarij) prolapsus, cùm indidem esset extractus exanimis, & viro DEI exhibitus, eum Viuificæ crucis impressione, viuæ ac Parentibus restituit.

Nec illud minùs illustre, absolutæ eiusdem sanctimoniæ, & eximij in DEVM amoris, ex bonorum operum odore collecti, argumentum fuit, quòd illô animam, iam cœlo inferendam, agente, toto Senario monte suauissimi odoris fragrantia extiterit: & simul atque expirauit, magnus flammæ globus à præsentibus, & rei miraculo attonitis rectà è lectulo eius Cœlum petere visus sit.

PHILIPPVS PRIMAM VISITATIONEM COENOBII ARETINI INSTITVENS, Patres, per annonæ caritatem, inediâ penè enectos recreat, pane Diuinitus impetrato.

CAPVT SECVNDVM.

REpublicâ ita, vt diximus, apud Pontificem Clementem quartum, Constitutâ, eiusdémque salutaribus

monitis, & benedictione animatus Philippus, Vrbe vetere discedens, Aretium iter ingreditur, vbi diuina prouidentia, quæ illius operam magnis molitionibus destinabat, materiem, sanctitati eius ac meritis patefaciendis, præparauerat; quò vbi peruenit, eius loci Conuentum visitaturus, & Conuentum ex inedia & vrbem ipsam ex discordijs redactam ad incitas inuenit; nam Guelphi in eâ atque Ghibellini, mutuâ inter se lanienâ debachantes, Diuina humanáque omnia miscebant; eóque vesaniæ progressa partium studia sunt, vt non modò alternis internecionibus, sese ferro conficerent, sed etiam flammas facesque tectis subijcerent, agris, corruptâ messe, vastitatem afferent, arbores frugiferas inciderent, alijsque sexcentis modis, ciuilia odia, in mutuum excidium, omnibus Barbaricæ hostilitatis exemplis, nobilitarent. Prorsus vt arenæ Larualium Furiarum, inter se infestis tædis concurrentium, quàm Christianæ Ciuitati similius tunc Aretium esse videretur. Ex quo; quod erat necesse, consequebatur, vt Ciuilis belli clades, ingens frugum inopia, & omnium rerum caritas exciperet; cuius acerbitas eò PP. nostros adigebat, vt si DEVS in tempore suis laborantibus non affuisset, vel desererent peramantem sui Ciuitatem, vel certè in vestigio extinguerentur fame; quæ B. Patri eò, præ alijs locis properandi causa fuit. Itáque vbi ad Cœnobium delatus, omnes in conspectu habuit, & eos, vt erant exangues, & tabidi, & longâ inediâ propemodum extincti, sic vt viua quædam, & vix ossibus hærentia cadauera, & manes hominum potiùs quàm homines videri possent, pius Pater est contemplatus, tam fædo suorum spectaculo intimis sensibus ingemuit, & illicò de ope circumspiciendâ (neque enim præsens periculum moras ferebat) cogitare cœpit.

Publicæ Aretinæ vrbis & priuatæ Conuentûs Calamitates.

Subleuata, diuinitus impetratâ annonâ, à Philippo, inopia.

cæpit. Ergo more consueto instrui Triclinium, & apparari mensas, deinde se omnes in Ecclesiam sequi iubet: vbi vnà omnes, ante augustissimum Eucharistiæ Sacramentum, ac B.mæ Virginis effigiem aræ maximæ, in preces affusi, aliquamdiu tacitis & collectis in DEVM mentibus orantes, solo hæserunt, donec Philippus, rupto illo, ad flectendum DEVM eloquente silentio, spiritûs exuberante feruore, in has voces erupit. Clementissime DEVS, qui in auijs quondam solitudinibus, vndique destitutum populum tuum, filios Israel multifariam pauisti, & Extorrem Eliam vatem tuum, sub Iunipero fatiscentem, cœlesti cibo recreasti, Turbas, sequaces tuos, incremento misericordium manuum tuarum, in monte satiasti, militibus tuis Paulo atque Antonio per Coruum annonam dupplicasti, & ministerio Angelorum tuorum, Mariam Magdalenam prodigioso pane nutriuisti, non committas, oro, vt serui tui, in te sperantes, fame confecti intereant; & tu Domina S.ma Cœli Regina, & afflictorum Consolatrix, per ego te lac illud, quod diuinitus tuo ex virgineo pectore fluxit; & pauit eum, qui omnia pascit, oro, quæsoque, ne tuis, in hoc præsenti periculo, ad optiuis filijs desis, quos adhoc vsque tempus, semper texisti, & fouisti singularibus, præcipuę in illos curæ ac sollicitudinis tuæ argumentis. Nondum desierat hæc aliáque his similia in mentis abreptæ excessu: cùm à foribus Monasterij inusitatus fragor, velut vrgente de causa pulsantis, omnium auribus allabitur. Accurrit festinè Ianitor, fores recludit, neminem mortalium reperit, reperit tamen missum diuinitus longo malo obsessis, commeatum, duo bene capacia canistra, panibus eximij candoris plena, & attonitus renunciat, fixo adhuc in oratione Generali ac Patribus, quod accide-

rat. Illi cum Antiſtite ſuo, & authore miraculi, in gratiarum effuſi actionem, poſtquam DEI ac B.mæ Virginis benignitatem ac prouidentiam ſuppliciter adorârunt, menſæ, ijs panibus inſtructæ, quorum & ſuauitate ab longâ inediâ, & admiratione, ob miraculum animis corporibuſque recreandi erant, læti ſtupentésque accubuerunt. Neque ab eo deinceps tempore eguerunt, ciuitate etiam è veſtigio annonæ malignitate leuatâ. Eius fama miraculi, cùm, multis & ſecundis populi admurmurationibus vulgata, ad Præſulem Aretinum, qui tunc erat Guilielmus Vbertinus, perueniſſet, is re, ex officio, & cum curâ, examinatâ, id admirabile factum Philippi meritis ac ſanctimoniæ cenſuit eſſe adſcribendum. At Philippus perpetuus oſor cenodoxię, iſto in ſe applauſu contrahebatur, & in caput mali Dæmonis retorquebat auræ popularis pericula; quippe cuius ſecundis flabris vteretur ad traducendum ad ſaniora Conſilia, meliorémque mentem ipſum vulgus, quemadmodum Aretini ſuo bono experti ſunt; nam paulò poſt Philippus, authoritate ſubnixus Pontificij concionatoris, & recentis miraculi famâ celebris, publicis concionibus, priuatíſque colloquijs, Aretinis, præſentia, inſtantiáque ex diſcordijs mala, ita ad viuum ob oculos poſuit, vt licet potentiorum ciuium aliquorum animi vindictæ adhuc cupidine tenerentur, tamen authoritate PHILIPPI, concordiæ pietatiſque fundamenta eſſe iacta, appareret, quòd in poſterum vulgò multa publicæ emendationis argumenta ederentur.

Comparatâ ex diuulgato miraculo ſanctitatis opinione ad ſedam Vrbem vtitur.

PHILIP-

PHILIPPVS IN CAPITVLO PISTORII CELEBRATO, ORDINEM SERVOrum, nouis legibus constitutum, ad exactam Religiosæ Reipublicæ formam reducit.

CAPVT TERTIVM.

PEractâ, tam præclaro ad nominis PHILIPPI celebritatem operæ precio, visitatione Conuentûs Aretini, & cæterorum, qui tum in Hetruriâ erant: Philippus, constituto die, Patres, quibus suffragandi in Capitulo, ac dicendæ sententiæ ius erat, Pistorium conuocat, vt de communi consilio, omnium opinionibus in medium allatis, exactiores aliquæ leges conderentur; proinde exorsus ab illo Psalmi 118. versu, *Beati immaculati in via*, admirabili facundia, momentisque grauissimis, demonstrauit: leges diuinas vnicum præsidium esse, & columen hominibus Religiosis; ac proinde tametsi Religio, ipsis trigintaquinque annis suauissimâ charitatis lege, in cordibus exaratâ, septemuirorum fundatorum, prudentiâque & industriâ B. Bonfilij primi Generalis administrata sit, adiunctis quibusdam legibus, ex opportunitate latis ab successoribus Generalibus, conuenire tamen magnopere, vt iustum volumen veterum nouarúmque legum, ac salutarium statutorum fiat, sub nomine Constitutionum Ordinis Seruorum, cùm ipse iam ordo à summo Pontifice approbatus, numero hominum, locorúmque, plurimùm auctus, necessariò requirat formulam, quâ similitudo æqualitasque morum, ac ceremoniarum, vbique æquè seruanda, constituatur. Itum est ab omnibus, qui congregati totâ frequentiâ aderant, in B.P. sententiam, eíq; ipsi negotium datur

De Constitutionibus condendis ad Patres in Conuentu generali refert.

datur

datur scribendi, digerendíq; eas leges, vt maximè è re Religionis esse perspexerit. Philippus breui rem confectam dat, tam quòd authoritate summorum Pontificum Alexandri IV. Vrbani IV. & Clementis IV. Religioni facta iam fuerit, cogendi Conuentûs, siue Capitula, & condendi leges potestas, tum etiam quòd ex longo vsu Conuictúq; Primorum PP. & ex priuatâ ipsius, quæ ei diuinitus contigit, illustratione, adumbrata animo, ac iam pene expressa eius rei lineamenta haberet. Igitur paucis diebus vniuersi Instituti formulam, ad certa capita redactam, digestamque, venusto ordine in tres partes (quarum prima de cultu Diuino, altera de bonarum literarum studijs, tertia de Asceticorum morum decoro, & bonorum, siqua erant, administratione tractabat) suâ descriptam manu, Patribus eius Capituli conscriptis, censendam, maturáque deliberatione discutiendam dedit. PP. vbi eam animis manibúsque satis versârunt, non modò eam sanciuerunt, sed etiam libentissimis voluntatibus acceptatam, in mores atque in exercitium quamprimum, vt induceretur, statuerunt, tantæque sanctitatis eæ leges semper sunt habitæ, vt à morte Philippi, publico decreto sancitum sit, vt in singulis Conuentibus, singulis Mercurij ac Sabbathi diebus, ad mensam vnà cum opusculo, quod de origine nostrâ idem ipse B. P. conscripserat, legerentur, atque ad hanc nostram ætatem, huic formulæ, magna ex parte constitutionibus nostris modernis insertæ, sua authoritas ac veneratio constet. Atque hoc tam feliciter obitum Legislatoris munus (vt boni Authores opinantur) aliquos primæ notæ Scriptores in eum errorem induxit, vt putârint, scriptúmque reliquerint: Philippum, Ordinis Seruorum esse authorem, ac primæuum Fundatorem; in quo tametsi

Quas ex reliquorũ mandato ipse Conficit.

Cur aliqui eum Ordinis Seruitani authorem existimauerint.

tametsi toto, vt dicitur, cœlo, clarissimo errore lapsi sint (quod ex huius historiæ Annaliúmque nostrorum tenore conficitur) tamen excusatione digni videntur, quod à vulgi opinione, & quorundam illius æui scriptorum, qui idem non satis accuratè examinatum, monimentis suis temerè inseruerunt, in eam errandi necessitatem inducti sint. Etenim, vt passim increbuerat: quendam Philippum Benitium Florentinum, virum præstanti doctrinâ ac rara sanctitate, suam quandam Seruorum B.mæ Virginis Religionem claritudine prædicationis, & admirabilitate miraculorum, intra extráque Italiam, per varias orbis partes propagauisse; fama, quæ pro ingenio suo omnia in maius effert, & crescit eundo, ad verissimas atque ingenuas Philippi laudes, decus conditæ Religionis temerè de suo adiunxit. Nam, vt quisque de ingentibus Religionis incrementis inaudiebat, quæ illis duobus de triginta annis, (quibus ei B.P. præfuit) cernebantur, vtque omnia omnes Philippo meritò referrent accepta, vt, cuius operâ, aucta nouis Cœnobijs, ornata insigni doctrinâ, stabilita ac constituta optimis legibus, denique confirmata atque relata in album Mendicantium Ordinum per diuersos Pontifices Religio fuerat, factum est, vt inumbratâ paulatim per tot decora septem Primorum PP. famâ, ac rerum gestarum gloriâ, totius gloriosi operis, fundati Ordinis opinio in vnum Philippum inuitum, inclinaret. Quibus ex omnibus, Diuina erga hanc Religionem prouidentia mirè tralucet; nam vt illi principium, ex Diuino oraculo, nomen, ex muto alioqui infantium ore, Habitus ab ipsa B.ma Virgine, vti & Regulæ præscriptio contigit, sic constitutiones ei per virum DEO afflatum, partæ sunt, vt nullâ, nisi diuinitus acceptâ parte constare, eam omnibus sæculis testatum relinqueretur.

PHILIPPVS ACRI, DE ABDICANDO GENERALATV, TENTATIONE SOLlicitatus, Interulâ sibi detractâ Elephanticum vestit, & è vestigio curat.

CAPVT QVARTVM.

Quàm variè Philippus depositionem sui officii vrserit.

IActis hisce, ac fæliciter ita stabilitis, bonarum Legum fundamentis, cùm satis in præsentia communi rei prospectum, cautúmque esse videretur, vt à quouis Ordo duci iam, & obseruatâ eâ disciplinâ, res prosperè geri possent, PHILIPPVS, pro perpetuo suo in solitudinem amore, ac latendi votis, seriò secum de abdicando Generalatu cogitare cæpit, eiúsq; rei aliquoties iniectâ priuatim mētione, denique etiam in hoc Pistoriensi Patrum Concilio, omni ope egit, vt id assequeretur; ac primò quidem agens Iure, licere id sibi contendebat, per legem, in omnium primis comitijs Generalibus, Florentiæ habitis, 1255. factam, qua integrum esse Generali decretum fuerat, Vigiliam suam alteri tradere, séque in ordinem redigere, ad pristinam priuati conditionem. Deinde ad preces conuersus, se, ante illum omnium PP. consessum, humi prosternit, eósque enixè orat, vt, quod sibi per leges liceret, id etiam eorum cum bonâ veniâ ac pace liceat: se iam per añum integrum functum hoc magistratu, periculū fecisse, corporis animíque virium suarum, & comperisse, tenuitatem earum, tanto muneri gerendo imparem esse: proinde quoniam ipsorum PP. confessione, latis modò legibus factum ipsis satis sit, vellent, annuerént que, vt qui eas leges illorum iussu collegerit, eas primus parendo obsequendóque sanciret, sin aliter animati essent, denunciare, se nullis conditionibus adductum iri, vt in potestate persistat; habere præ-

sidium

sidium allatę paulò antè legis, quo sciat, neque sibi id fraudi, neq; illis offendiculo hoc eius consiliũ esse posse. Hæc atque his similia, quâ erat prædicus Diuinâ facundiâ, cùm Philippus ingẽti spiritu disseruisset, incredibile est, quãto animorum motu cunctos, qui aderant, perculerit. Tametsi in re ancipiti ac repentinâ neque DEVS Patribus, neque ipsi sibi Patres defuerunt; quippe ille idem consensus, qui in eo deligendo fuerat, vnus omnium in eo retinendo fuit; eíque vicissim, Consentaneis animo vocibus, neque assentire se, palam denunciant, neque ipsum nisi cum vitâ depositurum Magistratum. Perstitit tamen in sententiâ Philippus, & eloquentiâ ac precibus consumptis, lachrymas & alias rationes quantas, & quàm exquisitissimas solerti Humilitatis ingenio excogitari possunt, flectendis Patrum animis necquicquam admouet; illis, obfirmatis sententijs, nihil mutantibus, Ita illo die ex eo certamine Philippi Humilitas, & Patrum Charitas, neutrò inclinatâ victoriâ, discesserunt. Sed cùm Philippum interea auctissima tentatio, speciosis laruata rationibus, in omnem partem miro artificio versaret, ac maioribus ex repulsâ incrementis recrudesceret, in eâ spe acquieuit; fore, vt per occasionem adeundi Pontificis Maximi, inter alia, quæ impetrata volebat, hanc quoque causariam missionem impetraret. Fuit sanè hæc omnium, quæ vnquam illam inconcussam Philippi mentem pulsârunt, facilè callidissima, ac periculo proxima tentatio, nam & Diuinæ ordinem prouidentiæ, quæ vices ac tempora solitariæ ac laboriosæ vitæ, Diuinis vocationis suæ instinctibus moderatur, ac temperat, inuersum ibat, & salutem publicam multorum, præsentémque, vix nuper coaliti Ordinis, necessitatem posthabendam priuatæ quieti ac tran-

Sed nihil impetrat.

Ex repulsâ crescit tentatio.

quillitati, syncerissimam mentita demissionem, persuadebat. Ac fortasse Philippus humanum aliquid, pro naturę imbecillitate passus, in fraudem fuisset inductus, nisi, quæ perpetuò illi vigilauit Deiparæ Virginis cura, pessimi suasoris ludibria, ac vaframenta, alijs atque alijs suauib' iuxta ac mirabilibus modis discussisset. Eorum vnus fuit, quòd, cùm dimisso Patrum cætu, se in viam dedisset ad Pontificiam aulam, quæ perid tempus Viterbij erat, cert' suscepti abdicationis consilij, ei tabellarius superuenerit cum litteris, quibus nunciabatur, B. P. Manectus in extremis versari, quæ res commotum Philippum, cæptum iter omittere, & se ad B. P. Manectum conferre coëgit; quod à morituriente eo, vehementer ipsum exspectari, litteræ afferrent. Igitur, quod retrò itineris ad montem Senarium fuit, celeriter remensus, postquam aduentu suo, & conueniente tempori oratione Manectum est consolatus, varijsque, pro vtriúsque sapientiâ, sermonibus de rerum præsentium fugacitate, & contrà de æternitate futurarum, vltrò citróque disseruissent: B. Senex, postquam quarto loco Prior Generalis Ordinem suum singulari industriâ, per Gallias præsertim propagasset, supremum diem obijt, anno Christiano 1268. non sine singularis sanctitatis fama; quippe qui inter rei Diuinæ celebrationem, benedictione suâ, habiles claudo pedes: muto, vocalem linguam: & surdastro aurium vitalem vsum impertiuerit. Sed hoc diuerticulum (vt ad Philippum redeamus) distulit tantisper, non discussit suscepti itineris, abdicationísque consilium: vt miraculo opus fuerit, ad conuincendum Philippum, tam abiectè de se, deque meritis suis, & habitudine gubernandi sentientem. Quippe reuocatis in viam socijs, B. P. Sosteneo de Melioribus, B. P. Vguccione de Vguccionibus,

Moribundo Manecto adest Philippus.

&P.

& P. Lotharingo Stufensi, (quos in hoc ipsum conduxerat, ne Pontifex difficultatem, & penuriam successorum prætendere posset repulsæ) cæpto itinere, Viterbium ire pergit. Ventum est in Senensem agrum, cùm ecce, vix ingressis, & inter Bonconuentum ac S. Quiricum, viam carpentibus, obuiam se dat ex vico Camiliano prorepens senex; is, vt trahendæ miserabili vitæ nullum censum, nisi in viatorum benignitate habebat, ita ad inopiam extremam, Elephantia, atque vlcera tabo fluentia, quibus viuus ac spirans exedebatur, velut miseriæ cumulus accedebāt: adhæc etiam frigido atque austero cœlo, vt tunc anni tempus ferebat, ne centone quidem lacero satis tegebat siderata tot malis membra. Hic ergo vt in conspectum venit, ita personatus, voce emortuâ ac lacrimabili B. Patrem stipem orat, quem ille intuitus, & commiseratione tam cruciabiliter affectæ conditionis intimis medullis diffluens: aliquantum è viâ decedit, ac detractam sibi tuniculam, siue candidam, quam gerimus, ex lanâ interulam, homini inijcit; illud D. Petri subiungens; *argentum & aurum non est mihi, quod autem habeo, hoc tibi do.* Vix ad contactum corporis totum id donum peruenit: cùm illico defluere vitiatæ cutis fætentes squamæ, coalescere, ac toto corpore euanescere vlcera, redire vis, vigorque emortuis membris, ac toti denique corpori ita restitui color, calorque vitalis visus; vt vestigium nullum in homine detersæ modo Elephantiæ superesset. Mendicus tam cumulatę fælicitatis ac beneficentiæ miraculo in stuporem datus, sublatis in cælum, voce ac manibus, sine modo & ordine, iam DEI clementiam adorat; iam extemporalis medici sui genua præhensans: eum verò Diuinum hominem, ac cœlo sibi delapsum deprædicat. Et quamquam seriò increpitum,

Donatâ interulâ Elephantiacum curat.

 absti-

abstinere intempestiuis acclamationibus, ac soli DEO gloriam eius facti, in quo nihil de suo agnosceret Philippus, iuberet: ille recentis beneficij gaudio amens, abalienato, à sensu eorum, quæ iubebantur, animo, tantò valentiùs miraculum, cum Philippi perplexâ anxietate ac rubore, stentoriâ Voce ingeminabat. Cùmque per id omne iter, neque auelli, neque abigi posset, quin vltrò se, gratitudinis ergô, Patrum obsequio manciparet, omnia illa compita, per quæ iter Viterbium fuit, in concurrentium, eo ciente, hominum circulis, & iustis propè concionibus, admirabilis facti fama compleuit: vt quantumuis ad deponendum honorem properaret Philippus: fama tamen rei gestæ illius aduentum Viterbium, anteuertens, maioribus, quàm abdicare volebat, honoribus, illum inuolueret. Nam Pontifex vbi superuenit, accedente ad veteris existimationis prærogatiuam, comperti huius prodigij fide, summâ eum in veneratione, atque in amore habitum, quæ confecta vellet, cum Cardinale Protectore, cuncta ad se cum fide relaturo, conferre iussit. Id eo impensiùs celeriúsque sibi faciendum Philippus censuit, quod odoratus, ex insolitis procerum eius Regiæ honoribus sibi exhibitis, proditum se, ac circumuentum famâ miraculi recentis videret. Vt exire posset, eos omni ignominiâ molestiores applausûs, reductis breuiter ad duo capita negotijs, Cardinalem perurgebat; primo, ratas haberi à Pontifice factas nuper cõstitutiones orabat; altero, haud paulò enixiùs petebat, vt Generalatu se abdicare, atq; eam Prouinciam alteri tradere bonâ eiusdem Pontificis veniâ liceret. Cardinalis, auditis perbenignè ac libenter, suo more, ijs, quæ ab illo disertè & cum spiritu in medium afferebantur, vtrumque petitorum caput, Pontifici proponendum ample-

Quod miraculum à curato, præ gaudio sui impotente, promulgatur.

amplectitur; Etsi ad alterum, quod de abdicatione erat, & quod Philippus maximè illi comendabat, non satis inclinaret; solitis inter se habitis honoribus discedunt, decisione totius rei in colloquij Pontificij diem dilatâ, sed Philippo non tam corroborandarum legum, quam abrogandi sibi imperij spe læto, visum est conditrici, & Columini familię Seruorum suorum Deiparæ, istud mali Dæmonis comentum, quo iam diu Seruorum maximum, Philippum, in rei comunis perniciem infestauerat, memorabili ostento disijcere; siquidem eâ nocte, quæ diem, colloquio Pontificio dictam, præcessit, visus est sibi per quietem Philipus alterũ lacertum, à corpore, cum ingenti doloris sensu, suâ manu truncare cæpisse: & quo minùs id egerit, augustâ ac venerandâ specie Viraginem, opportunè superuenientem, obstitisse; quo ominoso insomnio cõsternatus, vbi euigilauit, & suspenso animo, id somnium, de illorũ genere esse, quæ non de nihilo obijciuntur dormientibus, haud vanè coniectans, rem omnem ad collegam Lotharingum ordine refert; is eodem se spectaculo, eâdem nocte, turbatum affirmat, & cum in ea mutilatione, Philippi vices grauissimè doleret, à B.ma Virgine certiorem se esse factum: hoc ostento significari abdicationem, cuius consilia secum Philippus agitaret; quod quid aliud esset, quàm medio in opere, velut truncam, ab reliquo corpore dextram, cum sumo publici, priuatíq; boni detrimento, cessare, ac iacere inutilem? videret igitur pro sua sapientia, quid ageret; cauerétque, ne astus hic aliquis Cacodæmonis in insidijs sit, qui sub quietis & humilitatis inanibus nominibus, soccordiã ac perniciẽ publicã machinetur. Itaq; magnopere conuenire, vt memor vocationis suæ ad Ordinẽ primæuæ, memor 2.dæ ad Ordinis gubernacula; memor deniq; rerũ adhuc illo duce fæliciter succedentiũ; sumpto nouo animi

Tentatio abdicandi Magistratûs ostento discussa.

impetu,

impetu, contra omnes difficultates, DEO ac Deiparâ Virgine auspicibus, audentiùs, fidentiúsque vadat. Hisce atque alijs multis rationibus, & ipsâ Lotharingi authoritate, & consenssione maximè eorum, quæ secundum quietem eâ nocte vtérque vidit, victus tandem Philippus, datis, quas paulò ante truncatum ibat, manibus; inposterum deferendæ dignitatis voluntatem, perspectâ, quæ suberat fraude, commutauit; effecitque, vt magnis ausis, & victoriâ, quam spe iam deuorauerat, aduersus nostrum Marianum manipulum, callidus hostis excideret. Hic idem, aut illo certè nequior aliquis inueterator cacodæmon, Patrum aut auorum memoriâ sibi depoposcisse videtur, affini ac prorsus germano pugnæ genere, D. Ignatium Societatis JESV conditorem: sed pari operæ precio; nam cùm vir sanctus, Societatis, cuius secundum DEVM auctor fuerat, vt erat par, creatus esset præpositus Generalis, & ille humilitatis, ac priuatæ sortis amore occupatus, nihil eius dignitatis vel ad aures, vel ad animum admitteret, ipse quoque, pulsi, illius meritis, ex obsesso corpore, maligni hostis, miraculo refutatus est: cúmque rursus, vt PHILIPPVS noster, sanctissimis legibus Ordinem suum constituisset, defunctum se ratus, abdicandi magistratûs difficultatibus, vacationis apud suos perferendæ actionē resumpsit; sed quam id tunc DEO cordi non esset, Patrum omnium communis consensus, quo iussus est omnia alia cogitare, & accessiones toto orbe terrarum, ductu, atque auspicijs Jgnatij ad clarissimam ac florentissimā Religiosam eius familiam factæ, docuerunt, & docent hodiéque, ingenti rei Christianæ bono.

Quod non ingrato, vt opinor, lectori diuerticulo commemorare volui, vt appareat, quibus anfractibus diuinus

rerum

rerum salutarium Architectus, mirabilium operum suorum ac molitionum lineas ducat; quantumuis illi ipsi quibus operis atq; administris vtitur, occultorum eius ignari judiciorum, actíque speciosioribus vero, priuatæ salutis, atque quietis rationibus, exire iniuncta sibi munera nitantur. Qua in re D. Augustinus perbellè describit æquabilitatem, quâ inter Ecclesiæ necessitates, & honorum ambitum, neutro impingens animus, sibi cōstare debeat; eóque, in simili æstu fluctuantibus, certam monstrat Cynosuram, ad Eudoxium in hæc verba scribens: *si quam operam vestram Mater Ecclesia desiderauit, nec elatione auidâ suscipiatis, nec blandienti desidiâ despuatis; neque otium vestrum Ecclesiæ necessitatibus præponatis, cui parturienti, si nulli boni ministrare vellent, quomodo nasceremini, non inueniretis.* Ex quo sanè conficitur, quantum periculi inest honoribus vltro affectatis, tantundem præsidij, Ecclesiæ DEI, ad edendos in veram lucem partûs suos, situm esse in verè sinceréque modestis præsulibus: non illis, qui, vt idem loquitur Augustinus, *fluuium respuunt, & mare sitiunt,* dum fucatâ humilitate obscuriorum Ecclesiarum ac dignitatum potabiles atque dulces latices fastidiunt, salsæ verò & aucturæ sitim marinæ, impudenti æstuant cupiditate. Eiuso igitur (vt ceptam seriem prosequamur) hoc, hostis Seruitani nominis, dolo; restabat, vt pro officio, confirmationem nouarum Constitutionum PHILIPPVS solicitaret: sed intercessit ei rogationi inopina mors Pontificis Maximi Clementis quarti, qui illis diebus, fessâ ætate, & afflictâ molestis morbis valetudine, penè repentè supremum diem sanctè ac piè obiit 10. Kal. Septembris, Anno, à partu Deiparæ nostræ, ducentesimo sexagesimo octauo, supra millesimum.

PHILIPPVS, CVM A CARDINALIBVS, MORTVO CLEMENTE QVARTO, Pontifex maximus designatur, arreptâ in auiam solitudinem Mantagnatæ fugâ, delitescit.

CAPVT QVINTVM.

INterea Elephantiacus à PHILIPPO curatus, cùm, vt paulò antè meminimus, in omni circumuicinia vrbis Viterbij, totóque Senensi agro Præconem strenuè egisset ac buccinam sanctitatis Philippi, deprædicando, quod in se contigerat, miraculo, medicum suum Viterbium sequutus, famam facti, quæ adhuc recens erat, in animis Procerum, qui tum in illâ vrbe agebant, recentiorem fecit, ac celebriorem, cùm semet præsentem exhibuit, & solito suo instituto concionabundus, regionatim per ciuitatem, quid sibi à Philippo, Seruorum Generali contigisset, lætus vegetúsque diuulgaret. Inquo, etsi Philippo, cuius hinc nomen tota vrbe clarabatur, ægrè faciebat, tamē discussâ iam depulsæ nuper tentationis nube, cogitationes suas, à sensu eius molestiæ, traduxit ad Ordinis curam, quam de integro, ac velut de nouo resumpsit, & quidquid alij dicerent, cogitaréntue, ille id seriò agebat, vt res Ordinis publica, fauoribus ac priuilegijs Apostolicæ sedis, amplificata, stabiliretur. Qui conatus eius ac studia haud mediocriter promouebantur, propensâ in ipsum & secundâ Pontificis voluntate, reliquorúmque Procerum beneuolentiâ. Verùm ita illo rerum gerendarum expeditionibus designandis, adumbrandísque salutaribus, ad id, quod agebat, momentis, intento, summus Pontifex moritur. Is insperatus casus, vt Philippi designationes, retardauit, ita in vniuersâ Repub-

Prouinciam seriò procurandam resumit.

Republica Christiana, ac præsertim in senatu Cardinalium, initium nouis motibus, varietatíque voluntatum dedit; nam sub idem tempus etiam in bello, quod cum Frisijs gerebat, desideratus est Imperator: atque ita orbo orbi Christiano, vtriusque parentis elatis funeribus, in summâ rerum omnium perturbatione parentandum fuit. Ac sedi quidem Apostolicæ, pro cæterarum difficultatum auctario, malè extinctum, diris non ita pridem deuoti Friderici Imperatoris, odium, ad aduentum in Jtaliam ex Germaniâ Corradini recruduit: multísque defectionibus, ac res nouas molientium tumultibus materiem subministrauit. Ad hæc Hæresis (vt gaudet turbatis temporibus ea pestis) varijs se per Jtaliam locis intrudebat, quanquam non defuerint, qui se illi irrumpenti strenuè opponerent. Inter quos palmam tulit laudis ac Martyris S. Petrus Martyr Ordinis Prædicatorum, de Religione nostrâ Seruorum, sub eius, vt alibi diximus, primordia, præclarè meritus; itaque hisce motibus, suis exciti sedibus facilè primi Europæ Principum, Viterbium huius interegni tempore, conuenêre, vt PHILIPPVS Galliæ, & Carolus Siciliæ, ac Neapolis Reges, Item Henricus Brittaniæ Princeps, cæteri Reges Principésque, qui adesse domesticis impliciti difficultatibus, non poterant, frequentes Oratores miserunt. Porrò tot externa vniuersalis Ecclesiæ mala, vno domestico, atque intestino, eóque palmari cumulabantur; incredibili videlicet, & quæ diu tenuit, varietate studiorũ, ac voluntatum, Patrum in deligendo Pontifice; eíque incõmodo, præter cætera, vel inde plurimum diuturnitatis accedebat, quod eâ ætate, secus ac nostrâ, mos erat, aperto loco, ac publicè ea commitia celebrari.

In summâ temporum perturbatione.

Hic ergo alijs alios ad Pontificium fastigium nominantibus, Cardinales, Orthobonus, Ordinis nostri Protector, & Octauianus de Vbaldinis, & horum sequuti authoritatem plerique cæterorum Patrum purpuratorum, PHILIPPVM proponunt: rationem consilij sui ac sententiæ in B. Patris summâ prudentiâ, eximiâ doctrinâ, ardenti Zelo, & quod caput est, in prodigiosâ sanctitate, cuius recens argumentum oculis sese adhuc, atque animis ingerebat, fundantes. Quæ, vt agebantur in loco aperto, atque in multorum mortalium frequentiâ, facilè eorum, quæ tractabantur, rumor per vrbem manauit: qui, vt talis ad Philippum quoque peruenit, suprà quàm credi potest, illius animum affecit; nam, vt erat veræ ac genuinæ Humilitatis tenacissimus, ita Honorum culmina, de vertigine ac grauioribus lapsibus semper suspecta habuit; & facilè intellectu est, quis mentis eius status, hoc audito nuncio, fuerit. Nam qui ad dignitatem Generalatûs, tantò Pontificiâ Maiestate inferiorem, & initiò cohorruit, & eam aliquamdiu degustatam, tantâ nuper contentione abdicare voluit, vt ostentis Diuinis ac terriculamentis in officio diutiùs continendus fuerit; quanto terrore, omnium in terris summam celsitudinem, eum esse contemplatum, censebimus? Obuersabatur præterea sagacis viri animo misera temporum illorum, ac rerum facies, gliscentium Hæresum atque inualescentium violentia, morum corruptela, Principum Christianorum dissidia, & Politicorum (vt vocantur) *Ratio status*, humana omnia, Diuinaq; priuatâ suâ vtilitate metiens, & per id æui omnia obtinens: quo fiebat, vt collatâ, cum tenuitate suâ, & vitæ ab ineunte ætate susceptis rationibus, tantâ rerum mole: subductis in vtramque partem argumentis, omnia alia quàm Pontificatum admittere

In summi Pontificis electione, inter alios proponitur.

tere inexorabili decreto statueret. Et quoniam verebatur, ne post eò progressa horum procerum studia, vi, quod fit, collocaretur in Pontificio solio, ad Cardinalem Protectorem accidit, cúmque vehementer orat, monétque, vt cæptis absistat, & tractata, pro suâ prudentiâ & curâ, retractet; tum velut rogatæ operæ, precij loco, spiritu prophetico, Cardinali vaticinatur, ipsummet breui ad Pontificatum euehendum, sed breui atque exiguâ, tantæ dignitatis vitæque vsurâ, Vitam finiturum; quæ omnia exactè euenerunt: mortuo enim Jnnocentio quinto, suffectus est Otthobonus, sub Hadriani v. nomine, anno, ab allatâ salute 1276. Nec in Pontificatu diutiùs, quàm vnicum mensem vixit. Mirum fortasse, minùs æquis rerum æstimatoribus, minúsque historiarum peritis videatur, qua fieri potuerit ratione, vt Philippus, qui Cardinalis non esset, Pontifex potuerit designari. Quos hoc loco ad scriptores remittimus, à quibus discent: Vrbanum, Alexandri IV. successorem, non fuisse Cardinalem; Post hunc minimo minùs abfuit, quin factus fuerit Pontifex, P. Joannes Vercellensis, Ordinis Prædicatorum Generalis; cuius loco, habitâ absentis ratione, Pontifex factus est Guido Fulcodius præter omnem spem suam. Eugenius item, Triumfontiũ Abbas Cistertiensis, Vrbanus v. Abbas itidem Marsiliensis; Clemens v. ex Archiepiscopo Burdigalensi; præterea Vrbanus VI. & Cœlestinus v. ex Anachoreta, omnia alia cogitans, transmisso gradu Cardinalitio, sine purpureis Galeris Pontificiam Tiaram induere iussi, Pontificatum adiêrunt, velut eo digni, Patrum designatione, vt PHILIPPVS noster, pene initiati sunt. Et quod ad rem quidem attinet, si quis coniecturis, & Imaginum, ac statuarum monumentis, locus est, vbi de veritate constat historicâ; ter-

Quam alteri dignitatem vaticinatur.

geminam Coronam Pontificiam, quam vulgò *Regnum mundi* appellant, ad exprimendum, quod à capite repulsa fuerit, ad pedes Philippi pinxit, sculpsitq; , illa Antiquitas, & mediæ, ad nostram vsque, ætates: vt argumento sunt perantiquæ huiusce rei memoriæ; adeò fugientibus etiā, vt corporibus vmbra, quoquo modo honos inhæret. Verùm, vt eò, vnde huc digressa est, reuertatur oratio: vbi aduertit Philippus, non modò frustra fuisse, quæ Cardinali Protectori à sententiâ dimouendo, attulerat, sed etiam, illum inter & reliquos Cardinales, susceptum eius inaugurandi negotium, gnauiter ac studiosè pertractari; consilium sumit, dignum Philippi humilitate; quippe nocte intempestâ, nemine ex illis Proceribus, qui obstare possent, salutato, clam Viterbio, nullo nisi Lotharingo collegâ, & socio vno fratre Victore, conscio, fugam init: commendatâ Lotharingo Religione, datisque mandatis, vt nulli indicium, vbi ipse loci sit, ederet, vtque nouas leges, in mores atque vsum induceret, ac diem comitijs, octauum Kalendas Iulias, Florentiæ habendis ediceret; quibus se affuturum pollicetur, vbi præsens in illum studiorum mota procella, deferbuisset. Cōstitutis ita, quoad fieri poterat, à properante, rebus; ad montis Tunniati syluas, in eo, vt censebatur, periculo, pro Asylo futuras, citatâ celeritate, sese in viam conijcit. Ita exclusi conatibus suis fautores Philippi, alios atque alios, haud pari deinceps concordiâ, respicere cæperunt. Quod mihi factum reputanti, vt quidem non inficior, ingenti gloriæ esse, cæteris Mendicantium familijs: Nicolaos, Benedictos, Alexandros, Innocentios, Pios, ac Sixtos summos ex Gremijs suis, Eccle-siæ

Ipse ad euitandum omne Honoris periculum, fugit.

siæ Pontifices dedisse; ita accessus ad illorum gloriam magnus esse videtur: Ordinem Seruorum, Humilitatis Dominæ suæ æmulum, Patrem habuisse, atque habere etiamnum inter cælites, qui mentis altitudine, supremæ in terris dignitatis fastigium, infra virtutem animi relictum superârit. PHILIPPVS interea optatas ad latebras suas delatus, recognitâ inter illa lustra, specie antiqui spelæi sui, in Monte Senario, renouatâ, vt Dauidica aquila, Iuuentâ, eandem, vel paulò ardentiorem, contemplationis rerum Diuinarum contentionem exorsus, præter cæteras corporis afflictiones, eam vitæ rationem inijt, inuitantibus ad similes lautitias, quæ tunc erant, quadragenarij Ieiunij ferijs, vt herbis tantùm agrestibus, & exiguo pane, quem accolæ Rusticani subinde afferebãt, ac gelidæ haustu, vitam parcissimè toleraret. Sed videlicet inter illa inculta syluarum, & aspera inhospitalium scopulorum, beabatur, quoad fieri poterat, in mortali corpore, animus, æternæ fælicitatis delibatione, & filij DEI intuitu, qui in excessibus mentis, vnà cum sanctissimâ Matre, Anachoretæ suo sæpe intervisendo, liberaliter sui copiam faciebat, modis talibus; quibus exprimendis, quidquid in humanis ingenijs, picturatæ Eloquentiæ est, necessariò succumbat. Visitur adhuc hisce temporibus, in eâ solitudine, ad primam Tuniati montis accliuitatẽ, planitiuncula, in qua sita est, sacra B. PHILIPPI ædes, nec procul inde, in solitario recessu, inter porphyretica saxeta, cellæ duæ, à quibusdam Ordinis nostri Patribus, vitę solitariæ studiosis, restauratæ, conseruandæ Philippi memoriæ causâ, qui primus ea loca incoluisset. Ex his vnus fuit B. P. Benincasa Florentinus, qui anno

In iis latebris vita tenor.

anno 1402. illius latibuli secreto se includens, cùm annos omninò quinque & viginti, in eo sanctissimè traduxisset, ex longa vigiliâ, ad æterna festa vocatus est, collectâ non exiguâ sanctitatis opinione. De eo præter illa, quæ conscijs viri Sanctimoniæ, latebris illis, conteguntur, memoriæ est proditum, quod Signo S. Crucis Energumenum stygio inquilino liberârit, & sub mortem eius, templorum Campanæ, sponte sua concrepuerint; eoque factum est, vt, orto, inter conuicinos populos, de funere eius deducendo, habendóque cadauere, litigio, in id arbitrij vtrinq; conuenerint, vt iunctis ad plaustrum, quo sacrum pignus veheretur, duob⁹, nullo domitis iugo, Iuuencis, ei demum populo sarcina cederet, cuius ad fines, nemine agente, boues duxissent. Qui sibi permissi, rectà ad Montichiellum duxerunt, ibique sacræ Reliquiæ honorificè illatæ conditorio, locum sepulturæ ac venerationis inuenerunt. Tribus ergo mensibus in hac solitudine exactis: appetente comitiorum tempore, cùm discedere pararet Philippus, insolita illum, diuinitus immissa, incessit cupido, aliquid pro hospitij, cæterorúmque beneficiorum gratiâ, loci Incolis, Accolisque, in vicem reponendi. Et id verò, non solùm munificè, sed mirabiliter etiam, quò sanctitas eius clariùs proderetur, per eum DEVS præstitit, vt ex memorabili euentu miraculi sequentem in modum patuit.

Ab aliis illustribus Sanctitate viris culti.

PHILIPPI SANCTITAS DENVO INNOTESCIT, ET ASSERITVR, ELICITIS è Saxo, salutiferis vndis, quæ Thermis PHILIPPICIS in monte Tunniato, nomen fecerunt.

CAPVT SEXTVM.

PRiùs igitur, quàm relicto Tunniato, PHILIPPVS comitijs

mitijs præfuturus, iter Florentiam ingrederetur, Diuino, quo agebatur, spiritûs impulsu, eum conscendit collem, qui nunc huiusce, de quo agimus, fontis caput, & salubrium istarum vndarum scaturigo est. Ibi, posteaquam præferuidas in preces aliquamdiu incubuit, quas ex responso vitæ, quod intus atque in animo sentiebat, exauditas esse congnouerat, velut alter Moses, versus, cum ingenti fiducia ad proximum saxum; percussúmque, quem fortè manu gerebat, scipione, DEI imperio, Incolarum, aduenarúmque bono, vomere aquas iubet. Dictum, factum. Petra velut in vndas eliquata, non modò largifluos, sed præditos etiam vi medicâ latices, copiosè profudit; qui deinceps, Thermas Tunniati montis, & sanctitatem ac fidem PHILIPPI, ad æternam posteritatis memoriam, nobilitârunt. Equidem, si pro connexione, & cognatione hieroglyphicâ, quam cum Diuinâ Gratiâ Aquarum natura atque affectus habet, digredi nos hoc loco, fatigandi Lectoris verecundia pateretur, non iniucundâ, vt opinor, catastrophe, hic adduceretur in medium, admirabilium rerum varietas, quam Aquæ ministerio Diuina sapientia designauit. Verùm, vt ab instituto non abeamus longiùs, & cætera taceamus, huius certè Elementi operâ, eadem DEI sapientia videtur pecculiari quadam ratione ad clarandum Philippi nomen, & solitudinis amorem, vti voluisse. Ita primum secessum eius in montem Senarium, ita hunc secundum, in Tunniatum, elicitis vtrobique perennibus fontibus, omnium sæculorum memoriæ commendauit, ac velut per apta quædam symbola, victam ijs in locis vitæ puritatem, perennitate donauit. Cæterum quod ad ipsas attinet aquas, sciendum est; eas in Origine suâ dulces atque potabiles esse, at vbi templum iuxtà situm

Fons miraculosè elicitus.

Eiúsque affectiones.

(occultis hiulcæ terræ meatibus resorptæ) subiêrunt, & per passûs ferè centum, sulphuris, nitri, Calchontidis, atque Aluminis mineralibus miscuêre sese, vt eorum tinctæ contagione, desinunt potari posse, ita tantò lauantium vsui salubriores fiunt. Denique per flexuosos, ac subterraneos tractæ meandros, indidem, vnde iussu PHILIPPI scaturiuêre, profunduntur, copiosa aquarum scatebra, quæ subiecto excipitur cratere, denûm ferè cubitorum symmetriâ, quæ tamen capacitas temporum iniuriâ arctior est facta, fæcibus, quas fæculentæ vehunt aquæ, in candidum, ac porosum pumicem concrescentibus. Inde redundante conchâ, effusus per decliuia collis latex, incertis ac variatis subinde alueolis, in plures spargitur riuos, quos tamen vnum ad caput collectos, Balneatores per artificiosum tubum deriuant ad fontem situm in viculo quodam, vbi ægri lauant. Cæterùm religione, & harum salubritate aquarum ductus Ser.mus Cosmus I. Magnus Hetruriæ Dux, nouis operibus, veteribus quoq; restauratis, grandi eas impensâ meliorem in modum munijt. Atque, vt omittamus opinionem quorundam, qui has aquas confundunt, cum ijs, quæ ex vetustæ vrbis Rosellarum ruderibus eruperunt (qui tamen locus totis viginti milliaribus distat Tuñiato) tametsi cæterâ luce historiæ destitueremur, quæ fidem rei, quam agimus, abundè facit, par esset, acceptæ per manûs aliquot sæculorum, memoriæ Incolarum credi, qui præter hanc auorum, atauorúmque authoritatem, peruetus etiam manu scriptum Chronicon monstrant, quod agresti synceritate, Germanam harum originem aquarum, luculenter, in hæc verba, prodit.

Et crater.

Indubitatáque miraculi fides.

" Balnea S. Philippi, id cognomen sortita sunt à B. Phi-
" lippo Ordinis Seruorum, Florentiæ, ex Patritia Benitio-

rum

rum familiâ oriundo, qui; cùm esset eius Ordinis Generalis, & vir cùm sanctitate, tum doctrinâ illustris, & anno Christi 1269. mortuo Clemente IV. Pontifice Narbonense, parùm inter Cardinales de sufficiendo successore conuenirer, à multis ex illis, Pontifex est renunciatus, sed ille pro magnâ suâ humilitate, tam magnam vitaturus dignitatem, cum aliquot socijs, occultus in Tunniatum, Senarum fugâ, peruenit. Vbi, cùm aliquamdiu sanctè ac solitariè vixisset, demum, cùm discessum ad suos fratres pararet, orationibus à Domino obtinuit, vt ex loco quodam, quartâ milliaris parte, ab Eremitorio eius, dissito, ægris salubres aquæ scaturirent; quo obtento, & ingenti, quod in summo colle erat, saxo, ter scipione percusso, subitò ea vis aquarum exiliuit, quæ has Thermas constituunt. Ex quibus apparet, hisce Thermis Diuinitus, vt alijs ab naturâ, originem contigisse.

Hactenus Chronicon. Porrò, quod ad ipsas medicas aquarum vires, atque efficaciam attinet: præter ipsorum Balneatorum testimonia, saluberrimas eas esse, multi graues Scriptores monumentis suis testatum reliquerunt: & cum primis Andreas Baccius, & Elpidianus, in opere, quod de Thermis & Balneis Sixto quinto summo Pontifici inscripsit, in quo ita censet: has Thermas insitâ quadam, tum Diuinæ gratiæ, tum naturæ miraculo, medendi præstantiâ, & compendio, facilè reliquas omnes Italiæ Thermas antecellere: certè ex eorum prodigiosâ productione & bonitate, ingens ad Philippi Gloriam accessio est facta: & valent hodiéq;, ad sum̃am veneratione eius, apud cõuicinos loco populos; de qua veneratione totis iam trib⁹ sæculis nihil remiserunt. Sed Philippus interim, flagrante recentis facti applausu, famæ cessurus, vitatâ publicâ viâ, &

Vis Aquarum medica.

Senarum ciuitate, ipsi alioqui addictissimâ, tum alijs locis, vbi nosceretur, per occulta callium, Florentiam profectus est, editis in vno miraculo, pluribus; certè enim si quis rei totius gestæ seriem ex vero & iusto, ac non vulgi opinione, æstimet, clariora prodigia sunt, respuere summam dignitatem, euitare populorum effusa studia, ac propè diuinos honores, quàm ex scopulo vndas euocare. Ita nobiscum censuit optimus harum rerum æstimator D. Chrysostomus, cùm liberè pronunciauit, Temporaliũ bonorum contemptum alijs miraculis esse mirabiliorem.

PHILIPPVS PERACTIS FLORENTIÆ COMITIIS, ET ITINERE IN GALLIAS, ad visitandam Religionem, & promulgandum Euangelium, instituto, ad vrbem Mutinam quibusdam consceleratis Diuini Numinis execratoribus, meritas pœnas, quibus breui post deflagrauêre, prædicit.

CAPVT SEPTIMVM.

POstquam, hisce itineribus, nobilitato in perpetuum Tunniato, Florentiam peruentum est, conuocato Patrum cætu, PHILIPPVS, concionem habuit, super illud Psalm. 86. *Fundamenta eius in montibus sanctis.* Jn eâ, vbi Regnum cœlorum, ac ciuitas DEI, in militante lateat Ecclesiâ, & quo ductu ac disciplinâ Asceticæ militiæ Pugnatores, ac præsertim iurati in obsequium Deiparæ Serui, obire munera sua, & ad cœlum niti debeant, cùm fæliciter, & vehemente, quo æstuabat, à recente solitudine, spiritu (subiectâ suauissimâ apostrophe de B.ma Virgine, deque præsente eius in suos curâ, ac tutelâ) exposuisset; ordinatâ, pro tempore, cæterâ Republicâ Comitia soluit. Hic Conuentus Patrum primus fuit, in quo rogatæ nuper in

Constitutionib⁹ suis à Capitulo Generali confirmatis.

in Pistoriensi Congregatione leges, perlatæ sunt, ac vim vsúmque confirmatarum habere iussæ, quoad opportuno tempore authoritas illis Pontificia accederet; tum quatuor Diffinitores, singulis præfecti Prouincijs, atque ipsa Prouincialia Capitula, instituto hodierno, celebrari cepta. Conuocatis dehinc priuatim Patribus, PHILIPPVS necessitatem proponit profectionis suæ extra Jtaliam, ad visitanda, quæ illic essent cœnobia, ex præscripto decreti Capituli Generalis, ad Burgum S. sepulchri, Anno Christi 1262. celebrati; præterea se eòdem vocari ab iniuncto Concionatoris Apostolici munere. Tum datis monitis, ac mandatis, quæ res tempúsque exigebat, in socios Itineris, ex omnibus deligit BB. PP. Rocouerum Vguccionem, & Gherardinum Sustenium, quos solos, ex numero septem primorum Patrum superstites, qui per ætatem tolerare labores possent, Vicarios Generales cæteris nationibus destinauerat; deinde his succenturiat, duos alios, Germanum, Gallúmque, qui vel non ita pridem erant sacris nostris initiati, vel missi à suis, vt illi Generali Concilio interessent, & quoad eius fieri posset, euocatum Generalem, linguarum viarúmque peritiâ deducerent. Ij fuerunt P. Gualterus Theutonicus, & P Joannes Francicus. His socijs, addito F. Victore, indiuulso B.P. Comite, cùm P Lotharingum Vicarium suum interim in Jtaliâ nominasset, & magno Charitatis sensu, cunctis valedixisset; séque, illísque, & causâ itineris, D. Virgini Annunciatæ comendatis, vnà Bononiam iter auspicantur, quo vbi, superatis, non sine defatigatione, Pyrenæis montibus, peruenerunt; visitato, quod illic ab Anno Christi 1263. fundatum erat, fratrum Domicilio, Mutinam versus cæptum iter prosequuntur. Erat anni tempus, quo sub ortum Caniculæ, solis ardori-

Et aliis sibi tum comitibus delectis tum in Italiâ substitutis.

In Gallias iter habēs.

bus omnia torrentibus, periculosa per Italiam ac laboriosa esse solet itineris conficiendi ratio: ea tamen morari Philippi, ac sociorum cursum non potuit, quin flagrante etiam meridie, pulueruIentam viam carperent, quoad misertus sociorum Philippus, eos, ambulatis aliquamultis milliaribus, aliquâ parte quietis, æstu ac lassitudine debilitatos, recreare voluit: & opportunè oblata est in patente æquore, patulis diffusa ramis, Vlmus, quæ gratâ vmbrâ, & frigidulæ auræ susurro, velut inuitabat ad acquiescendum viatores; huc cùm Patres subeunt, inueniunt collectum ibi, ex fæce & colluuie hominum, manipulum aleatorum, scortorúmque, & viatoribus imminentium prædonum; qui eum locum, omnium scelerum & impietatum statiuis ceperant. Hi pro similium videlicet hominum licentiâ, nouos hospites virulentis probris ac sannis excipiunt, quæ Patres tamen pro exaggeratæ mentis constantiâ, facilè transmittebant, refutabántque modesto silentio. At vbi nefarij homines, in Fescenninas strophas, & diras Diuinę Maiestatis execrationes, & maledicta in Deiparam, ac Diuos omnes, per aleam, pérque ludibria, sceleratas linguas laxârunt, id verò Philippus non ferendum ratus, pro ardenti Diuinæ gloriæ Zelo, Apostoli verbis, *si quis loquitur quasi sermones DEI*, impiam turbam increpitat, docétque, linguam homini vocalem, præ cæteris animantibus, diuinitus ideo datam, vt tam præclari muneris largitorem collaudet, ac pro beneficijs innumeris gratias agat, eòque, impiè ac nefariè, contrarios in vsus, hoc est in conditoris contumeliam exacui; quòd si spe impunitatis ita licenter furerent; solere DEVM eò grauiore manu, quò grauiore pede, descendere, ad sumendas de tam horrendis sceleribus pœnas: quas denunciare se ipsis ait, DEI irati

Aleatores blasphemos in viâ offendit.

Quos severe corripit, vltione diuinâ prædictâ.

irati nomine, sine morâ cælitus ingruentes, nisi confestim resipiscant, & mutatâ voluntate, de expiandis, omni ratione, tam atrocibus delictis, placandóque Numine, seriò cogitent. Ad tam seueram denunciationem, aliqui ex illo perditorum globo, consternati, pollicentur, se in Philippi potestate futuros: contrà cæteri in rabiem efferati, eum, sociósque circumsistunt, & facessere inde quàm primùm iubent; ni faciant, malè multatos abituros; ac subinde congeminatis in DEVM, & Fecialem eius PHILIPPVM vltimis probris, parùm ab illatâ violentia aberant. Tum PHILIPPVS, actum de miseris videns, eorúmque illacrimans exitio, & quâ erat humilitate, deprecatus, si quid molestus monendo fuisset, ad socios, & eos qui in spem bonæ frugis se illi adiunxerant, agite, inquit, fratres, proripiamus istinc nos quantociùs, ego enim illam cœli faciem (fortè ad cœlum digitum intenderat) quæ tranquilla vobis ac serena videtur, minacem iratámq; video, & vltricia fulmina in istos infælices expedire; &, cùm dicto, destitutis sub arbore illis, orco iam deuotis victimis, socios præ se actos in viam concitat. Vix digressi erãt, cùm ecce sereno cœlo, repentinè audiri flatûs horrisoni, & nigrescere circa infælicem arborem, & condensari nubes, solis aspectus adimi, & tenebris conduplcatis, inhorrere omnia, dein omnis mali vis in vnam collecta procellam, illi Vlmo allabens, cùm, fulguribus, fulgetrísque horribilem in modum prolusisset, ad extremum excusso decumano fulmine, Vlmum ipsam, & consceleratos illos tam potenter icit, vt arbor stirpitus, hominésque in cineres redacti, momento deflagrauerint. At Philippus & sui, qui omnia ex propinquo oculis vsurpabant, tam formidabi-

Quâ subito, fulmine icti, implicantur.

lis

lis spectaculi atrocitate, exangues, supplices cœlo manus tendebant, DEI erga se benignitatem, & noxia illa in capita Justitiam collaudantes; ac, si quæ fortè spes in tam afflictâ causâ, pro addictorum profligatâ salute deprecantes. Cæterùm, qui, Philippo authore, eam cladem, & iuxtà æternam perniciem euaserunt, dignam tam memorabili Diuinæ vltionis exemplo, vitæ ac rerum suarũ rationem incuntes, reliquum ætatis in deplorandis ijs, quæ ad eam diem malè riserant, exegerunt, & sparsi per Æmiliam atque Insubriam, DEI clementiam, & Serui eius PHILIPPI sanctitatem ac propheticum spiritum diuulgârunt. Idem præstitit, suo modo, ætatis suæ Apelles, Andreas Sartorius, qui, pro suâ in D. Philippum religiosâ pietate ita graphicè hoc factum coloribus expressit in porticu D. Añunciatæ Florentiæ, vt vel picta facti repræsentatio horrorem incutiat contemplantibus.

RES A B. PHILIPPO IN GALLIIS ET GERMANIA gestæ.

CAPVT OCTAVVM.

ERat, eâ tempestate, rerum status, in Italia, & in Regno Gallicano, longè dissimillimus. Nam Friderici Imperatoris Hæredes, Italiam, fædum in modum, sub acerbo iugo afflictam, lacerabant. E contra Gallia, succedente sancto parenti, pio Filio PHILIPPO, prosperè, lætéque florebat; tanti refert ad regnorum fælicitatem, pij sint, an impij Principes. Is Philippus, paterno instituto vniuersim Religiosos omnes, ac præcipuè aliunde vel extorres, vel propagandæ pietatis causâ, venientes, singulari benignitate, & beneuolentiâ complectebatur, & iam antè, in eo Regno,

Regno B. P. Manecti operâ varijs in locis, Ordinis nostri homines domicilia fixerant, & quibus incrementis per eas terras profecerant, iisdem longè latéque fama nominis & sanctitatis B.P. increuit; adeò vt incredibili studio primarum Ciuitatum, & exciperetur publicè singularibus beneficijs atque honoribus, & priuatim homines, summâ contentione, frui alloquio, & ardentes spiritu Apostolico conciones eius audire affectarent. Verùm hæc tam læta initia, & gratulantium inter se Gallorum ac Philippi gaudia, tristi nuncio nonnihil funestata sunt; quippe per eos dies affertur ex Africa: Ludouicum Francorum Regem, expugnatâ, per summam fortitudinem, Carthagine, victísque perduellibus, & reliquijs eorum Tunetum compulsis, in eius vrbis obsidione decessisse: scilicet, vt cuius viri meritis, ac fortitudini, pares honores, omnibus apparatibus suis, reponere Gallia non potuisset, integro Gloria præmio in cœlo triumpharet. Ea iactura vel potiùs fortunæ commutatio, quia turbatura videbatur Reipublicæ Christianæ faciem, atque Ordinis bono, meditata atque allata domo, PHILIPPI consilia, quæ cum reduce Rege conferre aliquando statuerat, grauiter eum affecit, cumulante maximè id incommodum funere Cardinalis Rudolphi, qui apud eundem Regem Legatus Apostolicus, Philippi cœptis mirè fauebat. Inter has ancipites curas fluctuanti Philippo DEVS affuit, iniectâ Philippo Regi, paterni Regni ac pietatis Heredi, eâdem mẽte, quæ in Patre fuerat; à quo, cùm B. Pater perbenignè inuitatus, appellatúsq; esset; is tum Philippum ipsum magno in honore, amoréque habuit, tum congregationem ipsam in Galliâ nostrorum hominum, in Regiam tutelam curámque suscepit, tanto fauoris significatione, vt spes maxima af-

Itineris fructum, mors Regis Galliæ retardat.

Sed à successore æquè humaniter inuitatur.

fulgeret; stabilitis, quæ acquisita erant, cœnobijs, adijciendi per florentissimum illud Regnum multò plura. Visitatis igitur Parisiensi, Tolosano, Mompolierio, Viennensi, Auinionensi, Marsiliensi & qui in Delphinatu, alijsque in vrbibus erant, Conuentibus, animum adiecit ad nouos exædificandos: id quod facilè, ac magno numero præstitit, quòd, vt clari authores affirmant, ab omnibus pro Apostolo habitus, magno vndique certamine, à viris principibus, alijsque, de prima Gallicanâ nobilitate adiretur, qui illius manibus Religioso Deiparæ Habitu amiciri, initiaríque orabant. Oportunus hic, aut potiùs proprius locus esset, singilatiùs tam admirabiles progressûs (habita ratione témporum, locorúmque, ac varietatis eorum) vel in syllabum redactos, describendi; sed cùm sub annum Christi 1389. factâ ab Ordine reliquo, per occasionem enati inter verum Pontificem Bonifacium Nonum, & Pseudopapam Clementem, schismatis, Patrum Gallorum (excepta vnâ Galliæ Narbonensis Prouinciâ, quæ adhuc reliquo Ordinis corpori adhæret) diuisione, pleráque monumenta vel interciderint, vel interuersa sint, ita vt extinctâ, per dissidium, necessitudine fraternâ, vix quicquam certæ lucis huic ex illis partibus historiæ affulgere potuerit, inuiti desumus officio. Ordinatis in hunc modum rebus Gallicanis, præfectóque ei Prouinciæ Vicario Generali B. P. Gherardino Sustennio, PHILIPPVS instituto per Sequanos, qui trans Rhenum sunt, Heduósque itinere, in Germaniam ibat, sed cùm, famâ anteuolante, ei genti illius sanctitas, ac promouendæ pietatis ardor, innotuisset, inuitantibus populorum ardentissimis studijs, ita incubuit in Diuini verbi prædicationem, & Conuentuum, qui illic erant, emendatioris Religionis, cultum; vt non secùs ac Galli, Sequani certatim nomina ad nostram Militiam profi-

Religionis loca in Galliis auget.

Alibi etiã maximis accedentibus incrementis.

profiterentur. Affirmatissimè Gentis eius Añales habent: eâ tempestate in Jtalia, Gallia, Germania, Generale PHILIPPO, Patrum Seruorum millia decem censa esse, præter Tertiarios Fratres ac Sorores, quos vocamus Mantellatas. Magnum momentum tanto incremento attulit, Alexandri IV. summi Pontificis datum in fauorem nostræ Religionis rescriptum, quo omnibus, qui de factione Friderici secundi Imperatoris, Innocentij IV. Pontificis sententiâ, anathematis vinculo tenebantur, redeundi cum Ecclesia in gratiam, potestatem faciebat, si ad specimen veræ de antè actæ vitæ licentiâ, pœnitudinis, institutum Seruorum suscepissent. Quo factum est, vt Barones, Marchiones, Duces, & Principes, alijque Dynastæ, frequenti numero, remisso opulentiæ, ac gloriæ militari nuncio, ex magnis Dominis Serui facti, in Religionis leges iurarent, aut qui tolerando seueriori primi Ordinis instituto non erant, tertio Ordini manciparent sese. *Quaque occasione id acciderit.*

Author est in annalibus suis Gianius noster, hoc primo, in Germaniam, Philippi aduentu, Rudolphum Habspurgi Comitem, Austriacæ magnitudinis ac maiestatis authorem, satorémque, non quidem affinitate vllâ criminum Friderici, sed spontaneâ pietate, & amore gloriosi obsequij, nominísque Seruorum Deiparæ, tertij Ordinis habitum ab ipso PHILIPPO vnà cum coniuge suscepisse, contractámque per eam occasionem mutuam familiaritatem, causam fuisse, cur euectus postea ad Imperium Rudolphus, misso ad Nicolaum 3. Pontificem, Legato, oraret sibi Philippum mitti, vt eo Diuinæ legis voluntatísq; interprete vteretur. Alij id factum in secundum eius ad Rudolphum iam Cæsarem aduentũ differunt. Vtcunque se ea res habet, id certũ compertúmq; habetur: operâ atq; industriâ *Etiam in Germania floret Ordo, Generale Philippo.*

Philippi, Ordinem Seruorum non tantùm longè latéque per Germaniam superiorem, ac præcipuè in Saxonia, Westphalia, & in Germaniam inferiorem ad Frisonum vsque Orientalium Emporium Emdam (quod est ad Amisij fluminis, se in oceanum exonerantis, ostium) magno hominum, ac cœnobiorum numero, sed etiam per Pannoniam & Poloniam prolatum fuisse. Quod cùm incredibili celeritate, fulminis in morem, parentis ab Oriente vsque in Occidentem, præstitisset, inito in hūc ipsum finem adeundæ Hispaniæ Consilio, partis eâ bienni expeditione rebus, B. P. Vguccionem Progeneralem præfecit: itinere in Gallias instituto, vt in transitu nouas à se deductas colonias stabiliret, Lutetiam Parisiorum venit; vbi cum PHILIPPO Rege denuo in colloquium veniens, qualiacunque instituti Seruorum ijs in oris primordia, & relictum Vicarium suum Vguccionem, memoratis viri meritis ac sanctimoniâ, ei commendat. Quæ aliáque ad vniuersam rem Christianam spectantia, negotia, dum inter vtrúmque PHILIPPVM agitantur, fama Parisios affluit, creatum ex Archiepiscopo Leodiense, Pontificem, Gregorium X. qui per id tempus, Reipub. Christianæ causâ, Ptolomaide Syriæ, cum Eduardo Angliæ Principe, aberat. Quo tam optato, post diuturnum Ecclesiæ interregnum, nuncio exhileratus B. P. vocantibus in Jtaliam vrgentioribus causis, profectionem Hispanicam in præsentiâ dilatam, cum Jtalicâ permutauit.

PHILIPPVM CVM SOCIIS IN JTALIAM PER ALLOBROGVM ALPES ITER habentem, post tridui errorem, atque inediam, Angeli in viam reducunt.

CA-

CAPVT NONVM.

DIgeſtis hoc ordine, ac ſtabilitis Germaniæ, Galliæq; rebus, PHILIPPVS & literis ſuorum, & rei in Jtalia publicæ neceſſitatibus ſolicitatus, viam molitur cum ſocijs, vel filijs potiùs, quot ſpiritûs fæcunditate ac facundiâ apud exteros genuerat. Horum in numero, ſanctitatis ſpectabilis fuit Ioannes Francofordienſis, è primâ apud Vſipetes nobilitate, Iuuenis, ſed pietate in Deiparam, & reliquis animi ornamentis nobilior; qui, cùm fortè ijs diebus, quibus Philippus Francofurtum ad Mænum adierat, de certo vitæ ſtatu capeſſendo deliberaret, noctu quâdam ipſa B.ma Virgo ſe illi multâ conſpicuam gloria, videndam obtulit, & quoad conſultum ſaluti ſuæ, & obtemperatum Diuinæ voluntati cuperet, aduenam ex Jtalia Patrem, eum adire iuſſit, qui pullâ in veſte, popularibus eius per eos dies concionaretur: illius ſermonibus, & conſilijs morem gerendo, certam ſalutem eum, & portum fluctuanti inter ancipitia conſilia menti, reperturum. Paruit Ioannes cęleſtibus monitis, & conuento ſequenti die Philippo (qui & ipſe ab eâdem B.ma Virgine, quid Iuuene fieri vellet, præmonitus erat, ac certior factus) ordine exponit veniendi cauſam, & authorem DEI MATREM. Philippus perbenignè acceptum iuuenem, expoſitis, quæ talibus conſilijs vel moras vel impedimenta faceſſere ſolent, vt habebat à communi Dominâ in mandatis, cooptatum in numerum Seruorum cœleſtis Reginæ, habitu induit Religionis, in quâ ille ad annum vſque 1345. vitam ſingulari pietate, ac præcipuè, à ſeueritate in ſe ipſum admirabilem produxit. Ac demum poſtquam varijs in locis, ac præſertim Lucæ (quo pallium Philippi magno in eâ ciuitate ægrorum bono ex Germaniâ attulerat) cœnobijs

Cum Ioanne Francofordienſi in Italiam reuertitur.

Illius mirabilis vocatio.

præfuisset, reuersus in Patriam, Francofurti extremum diem clausit, miraculis & in vita, & post mortem clarus, & apud ciues suos magno semper in honore ac veneratione habitus; quamdiu illis bona mens & syncera Religio constitit, vt fusiùs habent Annales nostri.

In alpibus Philippus cum suis à viâ aberrat.

Hoc ergo Ioanne & Fr. Victore Italo, & altero Ioãne Gallo, ac F Gualtero Germano socijs, PHILIPPVS, inito Italiam versus itinere, cùm alpes essent ingressi Allobrogum, viâ militari deerrârunt, ac toto triduo per opacas, & solis feris peruias syluas viam vestigantes, redeundi, vt fit, in viam studio, ex alijs erroribus in alios impliciti, nullam rationem inueniebant, explicandi sese, ex impeditis illis saltuum anfractibus; & augebat rei difficultatem inedia, ac lassitudo, quibus triduanis conflictati, dum neque potionis aliquid, leuandæ siti, neque cibi, sedandæ fami, reperissent, linqui iam animis, viribúsque destitui incipiebant; cùm Philippus ad consuetum precationis subsidium conuersus, idem socijs facere iussis. Postquam ardentem charitate suorum, & magnâ, in DEI suauissimam prouidentiam, fretam spe, orationem, cum lachrymis, ad DEVM fudisset, repentè voces aliquæ, humanis similes, afflant, quibus festiuâ gratulatione compellati Patres, ad amissam viam, & refectionem virium, post tot labores inuitabantur. Ad quas ipsi ab exorsa oratione vertentes sese, quamprimùm eluctari potuerunt ex senticosis illis plagis, in duos incidunt, qui habitu quidem, ac reliquo cultu corporis, pastores videbantur, cæterùm, vt postea apparuit, Angeli erant. Ab his in proximum Tugurij hospitium, multo cum honore verborum, & comitate plusquam pastoritiâ, deducti, instructam ibi, miri candoris saporisque panibus, & gelidæ aquali, mensam reperiunt: cui, posito timore-

Miraculosè reficiuntur & in viam reducuntur.

Ab Angelis habitu pastorum apparentibus.

re, accumbere iussi, purè suauitérque epulati sunt: actísque Deo infinitis gratijs, ducibus hospitibus suis, reducuntur in rectam viam. Et Duces quidem officio perfuncti, depositis personis, repentè ex oculis Patrum euanescentes, videri desierunt, at Philippus cum suis in Italiam descendit; vbi virtute atque industriâ Vicarij sui, aliorumque Patrum labore, magnam multorum Cœnobiorum ad Religionem, factam accessionem esse, per illud absentiæ suæ biennium, ingenti solatio suo reperit. Ita per Pedemontanos profectus, atque de via, in transitu, noua illa, eo absente, cœnobia, cum voluptate, inuisens, superatis Apennini Iugis, peruenit ad montem Senarium, vbi vt passim alibi, incredibili Fratrum gaudio exceptus, quàm propitio Deo ac Deiparâ, totâ peregrinatione vsus esset, exultantibus inter mutuas gratulationes, denarrabat.

PHILIPPVS MVLTORVM PRINCIPVM VIRORVM INVITATV ALIQVOT sacris Domicilijs fundatis, alijsque restauratis, vocatus ad OEcumenicum Concilium Lugdunum abit.

CAPVT DECIMVM.

Traductis in Senario, vt in publico Ordinis vniuersi domicilio, & orgine, ex quâ Philippvs primitias spiritûs hauserat, cum magnâ animi voluptate, aliquot diebus, Florentiam descendit: vbi aditâ D. Virginis Annunciatæ Imagine, gratias primùm, vt æquum erat, agit Deo & sanctissimæ Matri eius, ac Dominæ suæ: quorum benignitate & curâ, res toto illo peregrinationis biennio gestæ, bene ac fæliciter vertissent, deinde admissis ad complexũ B. P. Alexio, & cæteris eius loci Religiosis suis, maximis vtrinq; Charitatis & gratulationis significationibus,

Philippi cum suis Florentiæ congressus.

tionibus, certatum est. Nobilitabat eum congressum tum Philippi authoritas, tum præcipuè veneranda B. P. Alexij Canicies, & senile gaudium, quo seriem audiebat tot lætorum Religionis progressuum. Erat is tum solus in Italia superstes ex septemuiris, instituti nostri Ducibus; nam quatuor iam in cœlum migrauerant, & reliqui duo extra Italiam res gerebant. Is ergo narrantis Philippi ab ore pendens, ac tanta intra atque extra Italiam nominis Seruitani incrementa, & tot animarum lucra, in commune eiusdem ærarium redacta intelligens, septuagenario maior, olorinum illud coætanei sui canebat: *Nunc dimittis Seruum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace &c.* quanquam hoc illius votum, multos in annos DEVS distulerit, siue vt multò ampliora, ad solatij sui cumulum videret, siue, vt quàm diutissimè laborantibus in obsequio Dominæ suæ Seruis, primææuæ lucis ac feruoris illa fax luceret; essétq;, vnde exactè Scriptores, qui serò res nostras scribere exorsi sunt, discerent, velut ex oculato teste, & quorum ipse pars magna fuisset, admirabilem ortum, ac progressum per integrum sæculum Religionis huiusce. Vixit autem annos omnino centum & decem, & ex his in Ordine 77. tanto studio humilitatis & subiectionis, vt licet à pueritiâ bonis literis insignem operam fæliciter nauauerit, & doctrinam minimè vulgarem, cum sanctitate & singulari prudentiâ habuerit coniunctam, tam longam ætatem priuatus agere omni ope studuerit; vt in eum finem aduersam valetudinem, qua vt plurimum variè exercitus est, impetrasse diuinitus videatur. Itaque sibi, ac valetudini suæ relictus, ægritudines animi, in affecto corpore, adeò persanauit, & in potestate habuit, vt apathes penè videri posset; quippe qui robustissimos quosque Iuniorum, non modò

Præcipuè cũ Alexio viro sanctissimo.

Cuius virtutes recẽsentur.

modò æquaret, labores, inediâ, & castigandi corporis patientiâ, sed superaret etiam, in decrepitâ ætate. Vini præsertim tantus osor fuit, nullo abhorrentis naturæ vitio, vt cùm languenti ventriculo fouendo necessariò esset adhibendum, imperio Superiorum ad id adigi debuerit. Præterea, licet tranquillo semper & placido oris habitu esset, redundante in aspectum, animi serenitate, nullus tamen eum vnquam ridentem vidit, nec vicissim quisquam sacris ad Altare operantem, nisi perfusum vberrimis lacrimis: in adeundo Choro, semper primus, in abeundo semper vltimus in statione fuit, nec tamen in tam pertinaci contemplationis studio, alteram instituti nostri partem, quam Actiuam vocamus, vel æger omittebat. In re domesticâ tractandâ diligens, & exactus, in reducendis ad bonam frugem proximis, tantâ fuit efficaciâ, ac suauitate alloquij, nunquam vt eo audiendo satiaretur. Eius diuinæ eloquentiæ vis cùm in pluribus alijs in viã salutis reductis, tum in Fratre eius germano, nomine Clarissimo, de Falconeriis, & Nepte B. Iuliana de Falconeriis, quanquã dispari in re memorabilis exstitit. Hic periculoso implicitus quæstui, æternam salutem lucro oppignorauerat. Ista, relictis diuitijs, & generis splendore, Patrui exemplo, Seruitutem B.mæ Virginis ambiebat. Vtrique Alexius adfuit: Fratri vt malè parta restitueret, author fuit; & Iuliana eius salutaribus monitis, mirificè accensa, prima, vt creditur, ex Virginibus, Tertij Ordinis, Habitum sumpsit, & in eo, Alexij præcipuè culturâ, singulari pietatis laude, supremum diem obijt; quibus, alijsque piè fortiterque gestis, Alexius in summâ senectute, in montem Senarium, ex altiori loco viæ in Cœlum compendium facturus, ascendit, ibíque plenus dierum, ac meritorum, mirabilem viuendi finem

Et morum suauitas, atque arcana sermonis vis.

Et salutis suorum studium.

N fecit.

Denique mors mirabilis.

fecit. Quippe in supremâ cum morte luctâ, ei Agonotheta Christus, suauissimi infantis specie, adfuit, qui veteranum Athletam suum, cœlestium florum corollâ, adhuc in arenâ coronauit, & cœlestes Genij, sub candidissimorum alitum formâ, frequentes, triumphantem deducturi, apparere visi. Sed ad Philippum redeamus, qui non minùs quàm Alexius, de amplificato extra Italiam instituto nostro lætus, de eodem intra Italiam, per illud absentiæ suæ biennium, mirum in modum aucto ornatóque sibi gratulabatur, ac præcipuè argumentum, quod ante oculos in ædicula D. Annunciatæ versabatur, cum manantibus præ gaudio lachrymis mouebat: cùm scilicet augustum illud sacellum, ad summam Deiparæ Virginis gloriam, tanto, tum populi Florentini, tum cæterarum gentium concursu, ac miraculorum frequẽtiâ, tantopere videret inclaruisse; præterea ex tot virorum Principum, ac summorum Pontificum & Regum donarijs, signis, anathematis, Tabellísque votiuis, impetratæ sospitatis testibus Diuini numinis, in loco colligeret præsentiam. Et habuit sanè, hodiéque habet, hoc illa cœlestis Imago proprium, cum paucis, ac pecculiare, iam inde â primo eius existentis vestigio, vt perpetuo, ac nunquam interrupto tenore, quotidianis miraculis cultorum suorũ pietatem ac Religionem per omnes adhuc ætates, in officio contineat. Testantur id tum edita typis, authore P. M. Luca Ferrino; tum ingentia volumina manu scripta, quæ habentur in Bibliotheca eiusdem D. Annunciatæ, quæ de his miraculis conscripta sunt. Quæ nos aliquando, bono DEO, & eâdem Virgine S.ma auspicibus (si magnitudo ipsorum miraculorum ac multitudo, quæ est penè infinita non obstet) cogitamus, vt hanc historiam, in vnum collecta corpus, latinitate, ac

Philippus populi incẽsâ in Diuam Anñuciatam Religione mire recreatus.

Quæ per subsequentia sæcula miraculis propagatur.

Typis

Typis donare. Quanquam vt à nemine mortalium illa ſcribantur, conſenſus populorum, & quotidiana præſentiſſimi Patrocinij experimenta, tum vis quædã Diuinitus atque occultè indita huic S.ᵐᵃᵉ Imagini, celebritatem eius & Religionem perpetuabunt. Certè hac noſtrâ ætate cò vſque venerationis aſcendit, vt oſtendi niſi clam, ac de nocte non poſſit, ne affluentis contentione multitudinis aliqui obterantur; cui incommodo, vt Principum caueat prouidentia, & omnes intelligant, ſanctiorem Hetruriæ Theſaurum eam effigiem eſſe, duabus clauibus, quarum alteram ipſi, alteram Cœnobij Antiſtes conſeruat, obiecta vela clauduntur, & eorundem inſuper Principum annulo ſignantur. Ac nihilominus, ſi quando vel hoſpitibus Principibus, vel Regum ac Rerumpub. oratoribus, poſtico, & clam in cœnobium, exiguo comitatu admiſſis, intempeſtâ nocte, atq; oppeſſulatis templi foribus, Imago reuelatur, nullâ diligentiâ ita eluditur ciuitatis ardor, quin tot, quot Eccleſia capere poteſt, irrepant, multóque plures templi aditûs, ac fores obſideant, ſtrepero pulſu, atque infimis precibus, vocibúſque intromitti orantes. Sed illud in primis admirandum eſt, & quod Diuinam quandam vim illi vultui inditã eſſe, vel maximè conuincat, quòd ſic admiſſi vix prima Virginei oris lineamenta, ad faces videant, cùm ſolui ſtatim in lachrymas, ac prorumpere in ſingultûs, ac gemitûs, internæ compũctionis indices, ac pectora palmis plangere incipiant vniuerſi; atque adeò illi etiam, vt frequenter fateri ſolent, qui non tam pietate, quàm curioſitate ac rei inſolentiâ ducti, accurrunt. Tam plena eſt illa facies Gratiarum, vt planè diuinitus ac perpetuo miraculo contingere neceſſe ſit vt tanta mouendi vis in vnius aſpectum Imaginis cadere poſſit, quantam

Eius imaginis maieſtas, & ad eam conuerſio.

vix veterum Poëtarum licentia Palladis Ægidi, durandis in Saxa hominibus, affingere ausa fuit. Eius etiam huic Imagini insitæ virtutis testis est omni exceptione maior B. Aloysius, clarissimæ Societatis Iesu, ac Serᵐᵃᵉ familiæ Gonzagæ Iubar; quippe, in cuius historia refertur: profiteri solitum: ex D. se Virgine Annunciatâ Florentiæ, velut ex optimâ nutrice, primitias spiritûs sui suxisse. Ad hanc ergo D. Annunciatæ Aram (vnde nos ipsius Virginis suauitas in hanc quoque digressionem pellectos, pertraxit) postquam PHILIPPVS omnes grati animi affectûs exonerasset, & solatus esset suos, ad ordinanda, quæ per absentiam cumulata erant, negotia, contulit sese: ac primò quidem morem gesturus populorum ac principum virorum studijs, quibus certatim inuitabatur, ad noua apud se Ordini nostro Monasteria capienda; vel restauranda, atque amplificanda ea, quæ temporum iniuriâ collapsa fuerant. Exorsus est, ab oppido S. Sepulchri, auspicijs Episcopi Nicolai Castellani, qui lapidem eius cœnobij angularem iecit, ac deinceps, Senensium, Lucensium, Pistoriensium, Perusianorum, Vrbeueteranorum, & Cortoniatum, aliorúmque populorum inuitatu accersitus, multa Ordinis cœnobia vel facienda locauit, vel facta refecit. Exinde Aretium, studiosissimam sui Ciuitatem profectus, edicta illic comitia celebrauit, anno allatæ saluris 1273. Constitutis, in ijs comitijs, quæ ad stabilitatem, ornatúmque Religionis facere videbantur, in vicem aliquid gratitudinis ergo repositurus Benefactorum Munificentiæ, in communionem bonorum operum, quæ toto in Ordine fiunt, ipsos, & Tertij Ordinis homines, more Maiorum, atque authoritate Pontificiâ, publico instrumento recepit. Dimisso inde Patrum Conuentu, PHILIPPVS Senas, Romam illinc

Philippus Ordinis cura & augmento inuigilat.

Communicationem bonorum operum Benefactoribus & Tertiariis impertitur.

illinc petiturus, proficiſcitur: ibi, ne vſquam niſi re aliqua memorabili geſtâ, diuerteret, miſſum ad ſe, ab ipſa Deipara adoleſcentem, annorum quatuordecim, Claromontenſem nomine, ex antiquâ, vt quibuſdam placet, Pellacanorum, vel vt alijs, ex antiquiore ipſa Româ, Syluiâ gente (quæ hodie magnâ licentiâ vocatur Piccolominea) in obſequium Virginis atratum, Seruorum albo adſcripſit, mutato Claromontenſis ſonoro nomine, in Paternum Dominæ Ioachimi nomen. Sub quo ille nomine in virum ſanctum adultus, maioribus rebus, quàm quæ exiguo, pro noſtro more, diuerticulo, perſtringi poſſent, fortiter ac mirabiliter geſtis, à Paulo v. Pontifice Maximo, noſtrâ ætate in Beatorum Catalogum eſt relatus. Interea agenti Senis PHILIPPO, litteræ afferuntur Cardinalis Otthoboni Protectoris; quibus, cùm ſignificaretur: Pontificem, qui tum erat Gregorius x. profectionem moliri Lugdunum Galliæ, quò Concilium OEcumenicum conuocârat, nihil cunctatus, ad vrbem res Religionis cum Pontifice ante diſceſſum conſtituturus contendit. Eò delatus, & ad ea, ad quæ venerat tranſigenda, aggreſſus, intelligit: Pontifici placere, vt vnà ipſe cum aliquot doctorum virorum Ordinis comitatu, in Galliam ad Concilium ſe comitetur. Cognitâ Pontificis voluntate, Philippus ad ſe euocat F. Henricũ Bonicollem Gandauenſem, qui dictus eſt Doctor Solennis, alióſque, qui pro Ordine Seruorum (vt pro Prædicatorum Minorúmque Ordinibus DD. Thomas, Bonauentura, & Albertus Magnus) illum Lugdunenſem P. P. conſeſſum cohoneſtarent. Profectus igitur Româ Pontifex, comitantibus Græcorum Imperatore, & Rege Neapolitano, alijſq; plurimis Cardinalibus, Principibus, Præſulibúſque, Florentiam venit, ſi quâ ratione ægræ ciuitati

B. Ioachimum ſuſcipit.

Ad Concilium Lugdunenſe vnà cũ Henrico Gandauenſi & aliis proficiſcitur.

Pontificē iu sedandis Florentinis dissensionibus iuuat.

& ciuium suorum factionibus pessundatæ, medicinam, finémq; intestinorum malorum afferre posset; in quo tam egregio conatu, fideli operâ Philippi vsus est: qui Patriæ Charitate, ac Zelo succensus honoris DEI, salutisque tot in illis lanienis pereuntium animarum, pro pace grauiter ac magnificè, in proteruos verò, ac peruicaces odiorum ciuilium satores authorésque, acriter, fortitérq; dicendo, summi Pontificis conciliandæ ciuitatis studium, aduersus ingentem inoliti mali molem, sustentabat. Nec minori vsui Lugduni quàm Florentiæ PHILIPPI opera Pontifici fuit. Conuenerant ad illud Luguneuse concilium Palleologus Græcorum Imperator, & eiusdem gentis Patriarcha Constantinopolitanus, ac præterea Legati variorum Græciæ Principum, quorum præcipuè de contrauersijs, inter Patres quæsitum est, vt concordiâ cum illis stabillitâ, leuatâque Reipub. Christianæ discordiarum sentinâ, tota vis ciuilium armorum, eò facilius in Christiani nominis iuratum hostem Mahometanum verti posset, si latinæ Ecclesiæ cum Gracanicâ conuenisset. Contrauersia pręcipua erat de processione ex Patre filióque Spiritûs sancti, super quâ positione alijsq; aliquot contrauersis, cùm decimùm iam & tertiùm, Græci cum Ecclesiâ Catholicâ, in gratiam concordiámque redijssent, hoc frequente congressu nihil actum esse cum Græcis ab Latinis compertũ est, nisi quòd actum egerint. Ea eius Nationis lubrica conditio & afflictus rerum Occidentalium, ac vel in primis Pontificiarum status, pium Pontificis animum solicitum habebant; reductúmque cupiebat ad pristinum splendorem, resarcitis cladibus, quæ ab Imperatore Friderico, & Manfredo illatæ fuerant; tum eandem Ecclesiam Catholico Cæsare, ac beata pace (quibus per aliquamultos iam annos caruerat) suf-

Concilii & Pontificis institutum.

ſuffultam optabat; vt verſis in Turcam communibus armis, Hieroſolymitanum Regnum recuperari poſſet. Quæ cùm ſum̃opere neceſſaria, & Pontifici vehementer cordi eſſe PHILIPPVS perſpexiſſet: primùm publicè pro argumenti dignitate, de rebus ſum̃â vi atque energiâ diſſerere, deinde priuatim ſingulos Procerum adire, monſtrare neceſſitatem eorum, quæ à Pontifice fuiſſent propoſita; & omnia denique agere, quibus Græci Latiníque inter ſe coaleſcerent, & in communem hoſtem, iunctis opibus armarentur. Accedebat, quòd ſub iſtius tempus concilij, nouâ atq; ampliore ſpiritus exuberantiâ agi ſe vir Sanctus, atque impelli ſentiret; quo fiebat, vt & cum veneratione multâ audiretur, & coniunctâ, cum Diuinâ quadam efficaciâ, incredibili ſuauitate, omnium animis vim afferret. Et ſubſeruiebat dictionis ardori donũ linguarum, nempe præter Natiuæ, & partæ ſtudio Latinæ linguæ, Græcæ, Hebraicæ, Teutonicæ, Hiſpanicæ ac Gallicæ ſcientia: quas ita callebat exactè, vt velut nouum Apoſtolum vnuſquiſq; linguâ ſuâ illum audiret loquentem. Et com̃odum per illos dies & vehementer opportunum rebus, quæ in illo conuentu, à Pontifice, ac Patrib⁹ agebantur, accidit, vt ſeptemuiri Romani Imperij Electores, poſt longum, & varijs funeſtum cladibus interregnum, Regem Romanorum ſalutarent Rudolphum primum Auſtriacum, Habſpurgi, atque Holſatarum comitem, inclytum bello Heroa, & Pacis artibus, ſingularíque in ſuperos pietate, ac Religione, nulli Principum ætatis ſuæ ſecundum. Id prorſus ex Pontificis voto euênit, magno ſequentium ſæculorum bono, & PHILIPPVM incredibiliter exhilerauit, quòd illi cum Rudolpho, vt aliàs diximus, magna intimæ familiaritatis neceſſitudo iam dudum intercederet; quæ illi poſtea PHILIPPVM in Germaniam euocandi,

Quantus eloquentiâ & linguarũ peritia Philippus.

ad

ad componenda Principum Imperij dissidia, & ad debellandas Hæreses causa fuit, vt suo loco exponemus. Interea Concilio finis impositus, & in eo Diuini verbi Apostolicis præconibus, ex eius præscripto imperatum, vt Crucem, recuperandis Hierosolymis promulgarent, inter Catholicos, omni ope pacem componerent, denique Murum pro domo Domini opponerent sese, glis centibus præsertim in Germania Hæresibus: & cum primis illi stultissimo hominum Generi, qui rudissima stoliditate, Flagellantes appellati, flagellationes suas Martyrio præstare, & ad ortum sectæ suæ, Christi Euangelium exspiraturum, asserebant. Itaque accinctus ei operi PHILIPPVS, salutato Pontifice, in Italiam reuertit, & à Bonnoniensibus iniunctum exorsus munus, tametsi eum populum factionum studijs, alternisque cædibus propè excisum reperisset, breui tamen pacatum reliquit; eique gratiæ, ad posteros aliquo monumento testandæ, Senatus Bonnoniensis, sumptu publico, magnam partem Cœnobij Seruorum à fundamentis extruendam curauit. Sedatis Bononiensium turbis, Florentiam inde ire pergit, eodem animo, fiduciáque; sed ad operiosiorem rerum molem; domi enim ciuitas communi illius æui afflata peste, suis secum viribus pugnabat, & foris simul cum externo hoste vicinorum populorum, ijsdem prope odijs bellum gerebat. Accedebat ad multiplicium malorum summam, quòd iam per annos duodecim, pastore Episcopo destituti, securiùs simultates, cæterásque malas artes exercerent, discrepantibus, in re vtrísque salutari, partium studijs, ac neutris eum approbantibus, quem altera partium Episcopum sedi Apostolicæ nominasset; hoc ipso, quod aduersæ factioni probaretur. Interea Gregorius x. Lugduno rediens, ex via, & vita,

Quam in Hæreses & dissidia auit & exercet.

vita, cœleſtem Romam migrauit; eíque in Pontificatum ſuffectus Innocentius v. cùm mouentes, in Piſanos, exercitum, Florentinos diſcedere ab Armis iuſſiſſet, illíque Pontificis imperio obſequenter paruiſſent, in gratiam fidémque recepti, ab eodem leuandis animabus, multis magníſque ſpiritualis munificentiæ muneribus affecti ſunt. Ea inſolita eius populi in damnandis ſemel ſumptis armis facilitas, concionum Philippi, publicè per eos dies habitarum Florentiæ, fructus fuit.

PHILIPPVS DELATVM SIBI EPISCOPATVM FLORENTIÆ, FVGA AD PIſtorienſes, euadit, & eoſdem Piſtorienſes ſciſſos Guelforum Ghibellinorúmque factionibus, magnâ ex parte in viam ſalutis reducit, inſtitutis pœnitentium, tam virorum, quàm mulierum Sodalitijs.

CAPVT VNDECIMVM.

Itáque PHILIPPVS, lucido illo Ciuium ſuorum interuallo vſus, ad componendam alteram Reipublicæ partem, quæ Epiſcopi defectu laborabat, concione aduocatâ, graui oratione, damna atque incom̃oda ceſſationis eorum, ac diſcordiæ, in deligendo Paſtore, demonſtrat; ac ſubinde in eam perniciem, ſummâ vi ſpiritúque Apoſtolico, cum ſingulari moderatione coniuncto, perorans, hortatus eſt populum, Clerúmque (nam ad hos quoque com̃unis factionum labes peruenerat) vt Gregi Florentino, penè iam in Inferni lupi faucibus periclitanti, cócordibus animis, ac ſententijs, Paſtorem dicerent; cùm derepente, haud dubiè moti, populi volentis iubentíſque, conſonus clamor cooritur, in hæc verba; Epiſcopus noſter Pater PHILIPPVS eſto. Ictus, inopinato multitudinis, decre-

Florentinis ſuis Epiſcopi admiſſionem perſuadet.

Quibus ipſum expoſcentib⁹, fugam arripit.

O   to,

to, PHILIPPVS, ad eas voces non cohorruit solùm, sed erubuit, atq; obmutuit etiam, eòque omnis omnino præclarus ille dictionis ardor, per reliquum Epilogum elanguit. Tamen conclusâ vtcunque oratione, paulò pòst etiã Florentiâ quàm occultissimè excedit. Florentinus interim populus, & tota gens Ecclesiasticorum, in sententiâ, iisdem, quibus in concione studijs, persistere; dicere: virum è prima ciuitatis nobilitate, eximiâ prudentiâ, & notâ sanctitate, & ad omnia sum̃a gerenda, digerendáque natum, & quem prærogatiua Cardinalitij collegij, paucis ante annis, dignum Pontificatu iudicârit, vtique præoptandum homini externo, qui sedi Florentinæ immineat à Pontifice, nisi conueniatur; aliáque multa meritis sancti viri consentanea, inusitatâ concordiâ, publicè ac priuatim conferre: ex quibus satis apparebat, non temerè, & ex vulgi leuitate, conclamatum in PHILIPPVM fuisse. Sed Philippus, iam dudum in similibus, ac maioribus etiam periculis humilitati suæ velificari doctus, fugâ ad Pistorienses elapsus, cùm in alium Episcopum non satis conueniretur, aditum ad eum honorem reliquit externo (vt non absurdè coniectabatur futurum) videlicet Iacobo Perusino, ex familiâ Augustinianâ, qui ab Honorio IV. summo Pontifice, PHILIPPO, in Episcopum Florentinum sublectus est. Atque his quidem successibus Florentiæ, virtus se Philippi atque industria exeruit. Cæterùm haud faciliora illi Pistorij, ex Concilij paulò antè laudati decreto, complananda restabant. Siquidem ea ciuitas, si qua vlla alia, efferatissimis spiritibus animisque, Guelforum Ghibellinorúmq; factiones, ad exutam vsque humanitatem, quotidianis ciuilium irarum exemplis, nutriebat; quæ illi insania, vt e-

Pistoriensium factiones componere aggreditur.

rat

rat cum cæteris Italiæ populis, illius sæculi infælicitate, communis, ita difficilior in ipsis curatu erat, quòd suo pte ingenio factiosa Gens, cæterà generosa, ac sagax, omnem medicinam, præter sanguinis missionem, respueret. Cui rei argumento esse potest, quòd extincta Guelforum ac Ghibellinorum, in generis humani ex cogitata perniciē, nomina, in eâ vrbe, longo interuallo, sub Atrorum Alborúmque nomenclaturâ, reuixerint. Itaque ingenti operâ tam adulto, tamque penitùs insito malo sanando, desudandum PHILIPPO fuit. Ille tamen rei difficultatem, infra animi ardorem habitam, DEO fretus, magno animo ac forti aggreditur, nec minore perficit fructu; cùm enim ex superiore loco, infrequentissimo Pistoriensium auditorio, ardentem Diuino spiritu, & grauem terroribus, orationem auspicatus esset, ab illo Psalmi versu. *Super flumina Babylonis illic sedimus & fleuimus, dum recordaremur tui Syon:* deplorabilem ipsis statum suum, tam graphicè atque ad viuū ante oculos statuit, vt sui pudere primùm, mox etiam seriò pœnitere plerósque inciperet. Horum ex numero quidam, egregiè nobilis, cui Bonauenturæ nomen, Vannij de Bonaccuro, filius, & suis, & cœlestibus Ciuibus, repentinâ mutatione spectaculo fuit. Is partium Ghibellinarum Dux, & antesignanus erat, ferox animi Iuuenis, & ex mala causa celebre magni bellatoris nomen consequutus. Hic armatos exercitûs timere nescius, conscientiâ, & concione Philippi perculsus, damnatis sceleratis armis, artibúsque in ciues sæuiendi, supplex ad Philippi vestigia prostratus, infimis precibus orat, ne grauetur, ex animo ad DEVM reuertentem se, Seruorum misericordissimæ Dominæ numero aggregare. Ad ea PHILIPPVS: se quidem

Psal.136.

Ingēti spiritûs acrimoniâ in dissidentes inuectus.

Bonauenturam partium Ghibellinarum Ducem ad pœnitentium sternit.

dem bonæ piæq; voluntati eius morem gerere paratum dicere, si cum inimicis omnibus, ac peculiariter cum aduersâ factione, bonâ fide, & meliore humilitate, in gratiâ rediisset, ac deinde ea omnia, quæ nefario atque iniusto bello parta, suos in vsus conuertisset, legitimis Dominis ex integro restituisset. Ijs conditionibus, & præferocis animi experimentum capere, & sternere, æmulaturis tam nobile exemplum, viam, vir sanctus volebat; qua compendio sed necessario, DEO, ac iustitiæ adiungi possent. Bonauentura vtrumque accuratè præstitit, atque ita demum voti compos euasit. PHILIPPVS hoc, huius Ducis, tam opimum spolium, sibi ac Deiparæ gratulatus, nouæ militiæ nouum Tyronem, monitis, ex asceticæ Philosophiæ sacrario depromptis, armat, docétque: quemadmodum bene cepta inoffensè prosequatur. Quæ Bonauentura monita tam altè in pectus demisit, vt inter Beatos census Ordinis Seruorum, res gesserit tales, atque ita vixerit, vt eum titulum nomenque, sine controuersia, factis æquauerit. Vt ex illius vitæ historia Italicè editâ liquet. Verùm non stetit hîc concionum Philippi, priuatorúmque monitorum vis & efficacia: plurimi enim, ex vtroque sexu, illius ciuitatis, ad ipsum, velut ad sequestrum, ineundę cum DEO pacis, affluentes, illius se totos arbitrio per mittebāt. Eos PHILIPPVS in duas classes siue sodalitia, alterum virorum, mulierum alterum, digestos, quid porro deinceps agere, quidque omittere debeant, docet. Ac viros quidem, qui, prælucente Bonauenturæ exemplo, reliquā ætatem, anteactæ vitæ suæ facinoribus deplorandis, & acerrimâ pœnitentiâ vindicandis, addixerant, quia ex sanguinariis illis, vel inimicis, vel commilitonibus Bonauenturæ erant, ne qua vnquam obliuio, iniectam ipsis diuinitus pœnitudinis

Et suorum numero aggregat.

Ciues piis excitatis sodalitiis, ad virtutem & pœnitētiam informat.

dinis

dinis mentem, labefactaret, indutos rubris saccis, monimenta patratarum cędium, perpetuò circumferre voluit; vnde & Pœnitentium, & quod se publicè ad multum sanguinem cedere consuessent, Flagellatorum Ordinis Seruorum B.mæ Virginis, nomen sortiti sunt. Ita & ipso cultu, & suo cruore, pro effuso olim alieno, nobiliter purpurati, & gloriosè sordidati, ingenti exemplo, ac saluti sibi & ciuibus erant, & quotidianis incrementis in Christianâ pietate proficiebant, ductu præcipuè ac disciplinâ B. P. Bonauenturæ, qui illis postea præfectus, haud segniùs quám olim ad clades, atque incendia, ad omnia Christianæ virtutis decora, facem ipsis præferebat. Nec minùs illustris fæminarum Pistoriensium, quàm virorum pietas fuit, ac fortasse hoc illustrior, quòd nullâ cede, aut scelere publico designato, arduam virtutis viam, masculo animo, PHILIPPO hortante, ingrederentur; quippe eodem tempore, quo viri suas Metamorphoses moliebantur, aliquot è primarijs ac nobilibus Matronis, mixtis alijs mediæ fortunæ, concordibus animis, votisque DEO Placendi, Habitum Tertij Ordinis Seruorum à B.P. susceperunt. Atque ita indutis, velatisque monialium more, Clamidatarum (vulgò Mantellatarum) nomen, à sumpto hoc philosophico pallio, inditum est, & in iustam congregationē coalescens, procedente tempore, plurimas spectatæ virtutis Virgines dedit, vt fusiùs in annalibus demonstrat Gianius noster.

Quib⁹ præfectus Bonauentura insigni exemplo prælucet.

Viros fæmina ardore superant.

JNNOCENTIVS QVINTVS PONTIFEX MAXIMVS ORDINEM SERVORVM antiquare aggressus, irrito conatu, paulò pòst viuere desijt.

CAPVT DVODECIMVM

DVM hæc à Philippo, domi foríſque, geruntur, & diſciplinâ eius, ac primitio adhuc ſpiritu, omnia domicilia feruent, eóque nomine, & egregijs Philippi facinoribus, in omnium amoribus ſermonibúſque Ordo Seruorum verſatur, ne videlicet tam lætis ſucceſſibus, vel efferret animos, vel per noxiam ſecuritatẽ, in ignauiam, aut ſoccordiam delaberetur, tempeſtas in eum, Diuino permiſſu, cooritur talis, in qua & Philipi fortitudo, & ipſius Ordinis firmitas, ac præſens in Seruos ſuos, Deiparæ Virginis Tutela, non obſcurè ſpectata eſt. Eius rei huiuſcemodi ratio fuit. Mortuo Gregorio x. Innocentius quintus, rerum potitus, nihil antiquius habuit, quàm vt decreta Concilij Lugdunenſis, quàm primùm, & quàm exactiſſimè, propoſitum Patribus finem, effectúmque ſortirentur, &, cùm in primis illud (quod cum alio Concilij Lateranenſis decreto conſpirabat) quo cauebatur de numeroſiore in Eccleſiâ varietate Religionum: vt, ſi quis vocari ſe à DEO, ad vitæ Religioſæ ſtatum intelligeret, ad vnam ex illis familijs approbatis, atque ad paucas redactis, ſeſe adiũgeret, nouam nullam conderet, ac ſi quæ eſſent, hac intempeſtiuâ hominum licentiâ conditæ, eæ ex huius decreti præſcripto, abolerentur. Et ſalubriter id quidem, ac pro temporum illorum neceſſitate prouidè ſancitum eſt; namque, vt eſt veræ Religionis ſimia, atque vmbra quædam Superſtitio, apud varios populos, malè feriati homines, ad imitationem clariſſimarum familiarum, quotidie nouas, alio atque alio cultu veſtium, alijs atque, alijs nominibus legibúſque, cominiſcebantur, & ſuapte authoritate, nullius ſuffragio propagabant. Quam rem daturam aliquando in Eccleſia Dei turbas, vt iam tunc cæperat, non abſurdè Pontifices verebantur, cenſebántque, ei libidini

Inexſpectatus in Religionẽ Seruitanã turbo, Philippum exercet.

Ortus ex interdictâ numeroſiore Ordinũ varietate.

dini modum obicemque esse ponendum. Cæterùm calamitas Ordinis Seruorum, in eo vertebatur, quòd in horum inauspicatorum Ordinum classem reijceretur; quemadmodum Innocentio Pontifici faciendum videbatur. Qui proinde Cardinali Otthobono, Ordinis Protectori, in mandatis dat, vt ad dicendam causam, rationémq; reddendam de suo Ordine, Generalem Seruorum Romam citet. Philippus interea Pistoriensibus suorum comitijs præerat, magis de ornandâ, quàm de vendicandâ in sortem numerúmq; probatorum Ordinum, religione suâ, solicitus; cùm ecce Cardinalis litteræ superueniunt; quibus nonmodò dicta P. Generali dies, sed interim etiam, ex vi Decreti imperatũ est, ne ipse, neue quisquam alius Superior Ordinis nostri, deinceps quẽquam vel ad Habitum, vel verò etiam ad Professionem admitteret, nec externorũ confessiones excipere, vel eorum Cadauera apud se humare auderent; denique ne bona ĩmobilia (quippe vt ad ærarium, Pontificium deuoluta iam) vlla ex causâ alienarent, distraherént-ue, sub anathematis, ac dirarum pœna. Quibus omnibus id agebatur, vt velut præiudicatâ causâ omnes intelligerent; ex mente Pontificis, inter expunctos per id Decretũ, Ordines, Ordinem quoque Seruorum censeri. Perculit is nuncius non mediocriter Sanctum virum, sed ita tamẽ, vt adesset animo, & magnitudinẽ difficultatis, haud quaquã humanis rationib⁹, sed cœlorũ Reginæ, Primææ Instituti Fundatricis virib⁹ metiretur. Sed nequid interim, quoad ꝑ ipsũ staret, humanæ prouidẽtiæ desiderari posset, primores Patrũ, in Senarium montẽ euocat. Ac fortè per eos dies perquam opportunè, BB. PP. Sustenius & Vguccio, qui soli supererãt, ex septemuiris nostris, senio ac laborib⁹ cõfecti, è Germania Galliáq;, eòdem vt se ad fælicẽ mortẽ compararẽt, superuenerant. Quibus, ac cæteris Patrib⁹ cõgregatis, Philipp⁹ litteras Protectoris recitat, quo res loco sit, démõstrat, ac

Eam ob rẽ citatus, ad dicendam causã Philippus, suis minimè deest.

Eâ in trepidatione ad Dominæ opē conceptis publicè votis confugiūt.

ac deinde rogatis singulorum sententijs, quid in re tam arduâ, atque ancipiti factu opus sit, exquirit: P.P. qui de summâ rerum agi videbant, anxiè variéque animis spem inter & metum fluctuabant. Hinc aliquot Pontificum, Ordinis confirmationes, PHILIPPI spectata rebus in arctis arduisque industria, ac Diuinæ in suos prouidentiæ sua uicas, bene sperare iubebant, inde verò duorū Conciliorum authoritas, summi Pontificis præiudicium, & rei de qua agebatur, magnitudo, metum ac solicitudinem acuebant. Demum cùm vndique angustiæ premerent, omnibus sententijs in id itum, vt ad Præsidium DEI Genitricis, vnicæ Ordinis Conditricis, confugeretur. Itaque in omnibus Ordinis templis, supplicationes perpetuæ, cum *Antiphonæ Salue Regina*, cantu, è choro ad eiusdem Virginis sacella, concepto voto, præsenti huic periculo auertendo, decretæ sunt, perpetuo ad posteritatem monumento futuræ: hunc Ordinem super B.mæ Virginis Tutelam fundatum, atque sub eius adquiescentem Patrocinio, nullis neque hominum, neque inferorum conatibus euerti posse. Dehinc ad PHILIPPVM versi PP. rogant atque hortantur, vt pro sua sapientia operam det, nequid res publica detrimenti capiat. Atque his alijsque rebus, pro tempore, ac discrimine, in eo PP. Conuentu actis, PHILIPPVS sacrificijs & obsecrationibus alijs, præter illa votiua, propitiando Cœlesti Numini indictis, & P. Lotharingo, dum ipse abesset, vbique curare, atque adesse iusso, præsertim aduersus vim exterorum, ac Præsulum, siqua, pendente causâ, ingrueret: ipse properè ad vrbem iter arripit. Cùm ecce, vix viam ingresso, nunciatur: Innocentium Pontificem, exiguâ quinque mensium vsurâ, delibato potiùs, quam gesto Pontificatu, morte sublatum esse. Qui casus

Sed præcipuè ac priuatim Philippus.

vt in

vt in præsentiâ solicitudinem Ordinis Seruorum nonnihil leuasse visus est, ita creditum, nec temerè, Diuinitus eâ pœnâ multatum esse Pontificem, quòd eundem Ordinem (cui, vt graues authores testantur, ante adeptum eum apicem, parùm æquum se ostenderat) delere cogitârit. Interea tamen, vt faciliùs oriuntur, quàm occidāt res aduersæ, Marianæ Religionis calamitas, authori suo superuiuebat, quanquam, illo extincto, aliquantò æquabilior. Sed admirabilis quædam rerum commutatio, quæ per eos dies Romæ contigit, omnium, ac præsertim PHILIPPI spem maiorem in modum erexerat; nam simul atque ad vrbem peruenit, Cardinalem Otthobonum, sub Adriani V. nomine, creatum Pontificem intelligit. Nec dubitabat, quin eum, qui multos per annos, summâ fide, sumáque cum curâ, Patronum Ordinis Seruorum egisset, tam propitium, paratúmque ad conseruandam vindicandámque haberet ab interitu Religionem, quàm studiosum eiusdem euertendæ Innocentium paulò antè expertus fuisset. Accedebat præterea, ad hæc affulgentis spei momenta, quòd Hadrianus, ex longo Protectionis vsu, ortum, progressum, ac statum Ordinis pernosceret, teneretque præsenti memoriâ; quæ ipse ad firmitatem huius Instituti à summis Pontificibus prædecessoribus suis impetrasset. Ad hæc opinio eiusdem Pontificis, de Philippi sanctitate, dignâ ab eo Pontificatu aliquando iudicatâ: quâ illi ante nouennium, & hunc ipsum Pontificatum, vaticinatus fuerat, & arduas res, communi Ecclesiæ vniuersæ, & priuato Ordinis sui bono præclarè gesserat; omnia ex voto, laborantis dubio discrimine, Religionis successura spondebat; vt afflicta Religio, in vno Pontifice, & Patronum sortita videretur & Iudicem. Neque ea absurda ratio-

Morte Pontificis distractum periculum.

Meliore spe affulgente, ex Cardinalis Protectoris assumptione.

cinatio fuit. Cùm enim ad primum eius affatum admissus Philippus, luculentiùs apud satis conscium veritatis eorũ, quæ afferebantur, pro Ordinis sui, ab illis duorum Conciliorum decretis indemnitate, disseruisset, Pontificem in omnibus consentientem habuit. Sed DEO Opt: Max: & maximæ MATRI eius, qui claratam Serui sui Philippi constantiam, & reliquorum Seruorum tolerantiã, exercitam, atque his ipsis vijs, magis ac magis stabilitam rem Seruitanam volebant, placuit exemplum statuere, quo demonstraretur, neque odio cuiusquam ruere, neque solo humano fauore stare ea, quibus ipsi æternitatem decreuissent. Ac proinde vt nuper Pontifex Innocentius excidium Ordinis meditatus, post quintum mensem sublatus est, ita Hadrianus V. in omnia alia pronus, intra mensem, ab inito Pontificatu mortuus, diuinæ prouidentiæ, quoad difficultates nostras suum cursum reliquit: magnus sanè vir, & supremo honore dignissimus, vt qui difficillimis ad Germanos Brittannósq; legationibus perfunctus, miserè collapsam Christianam disciplinam, illis in regnis restituerit. Quibus alijsque plurimis laboribus, & affectâ ætate fessus, ac de Ordine nostro optimè meritus, ad æternæ fælicitatis splendidius Sacerdotium transiuit. Is casus tam alieno tempore, tametsi nonnihil affecit Philippum, non tamen de statu deiecit, quin maiore animo cepta persequutus, omnes ad nouum Pontificem Ioannem XXI. rei bene gerendæ aditûs rimaretur. Itáque Ioannem Vrsinum Cardinalem qui apud Pontificem, gratiâ, atq; authoritate, plurimùm pollebat, aggreditur, & suum facit: eóque deinde agente, benignè auditus à Pontifice, editis & voce & scripto documentis, quibus Ordinem suum, duobus illis Conciliorum decretis, minimè peti probabat, solidè grauitérq;

Sed morte denuo Pontificis conualescit discrimen.

Causam Ordinis denuo sollicitè Romæ agit Philippus.

suorum

suorũ causam orauit: effecitque tandem, vt Pontifex porrectum super eâ causâ Apologeticum libellum, aduocatis Consistorialibus, Pontificij Iuris Cõsultissimis, examinandum daret: iuberétque, eosdem, vt ad se cum fide referrẽt, quæ Iuris esse censuissent. At Philippus, quanquã ea initia satis læta viderentur, sperarétque, lite semel contestatâ, si non præcipitaretur, omnia salua fore: tamen, qua erat solicitudine, ac prudentiâ, præter hos, alios, similium rerum in vrbe scientissimos Iurisconsultos, ad causam adhibendos putauit, vt quàm plurimis suffragijs, & faciliùs, & gloriosiùs, Ordo Seruorũ, in periculosissimâ causâ absolutus, triumpharet. Neque eum spes fefellit; quippe tam constituti à Pontifice, quàm conducti ab ipso Philippo, Iurisconsulti, concordibus sententijs statuerunt, illa duo, duorum Conciliorum placita, contra Ordinem Seruorum, vt subnixum, fundatúmque, in authoritate Sedis Apostolicæ, omnino nihil facere, & in eam quoq; sententiam, ad Pontificem, vt erant iussi, retulerũt. Quibus ille permotus, auditis, quæ in vtramque partem, quæstioni subiecta fuerãt, ad extremum ita statuit. Quoniam Religio Seruorum minimè comprehenderetur in numero eorũ Institutorum, quæ ab vtróque Concilio perstringebantur, placere: vt is Ordo, suis legibus viuat, vigeátque vt hactenus, imperturbatus, ad varietatem decoris domûs Domini, & cõmunem Ecclesiæ vtilitatem. Atque hic exitus fuit periculosissimæ, quæ ad eum diem, in hunc Ordinẽ, vnquam commota est, procellę. Quæ cùm Superûm benignitate, & Philippi summâ moderatione, in hunc modũ innocuè detonuisset, habitis, Deo ac Sospitrici Virgini, gratijs, ac salutato tũ Pontifice, cum Cardinale Vrsino, B. P. ad montem Politianum proficiscitur; vbi Patres illius iussu, ad comitia conuenerant.

A Consistorialibus commissariis in fauorem Ordinis emanat Decisio

Et ipsius Pontificis placitum.

Superatis periculis Comitia celebrantur.

Quò vbi peruenit, & Patres, dubij, apud curiã Romanam, euentùs exspectatione suspensos, consolatus est, causæ communis victoriâ, & eos, qui illis velut antiquatis iam atque eliminatis ex verorum Religiosorum numero, importunis vociferationibus insultabant, Pontificio Rescripto repressit; atque, vt deinceps ei Insolentiæ generi obuiam iretur, præter alia, ad Religionis decorem facientia, in illis comitijs decreuit, vt Religiosi publicè pro concionibus, & priuatim in familiaribus colloquijs, auditores de priuilegijs Ordinis, & Pontificum repetitis confirmationibus eiusdem, ac deníque de Pontificis Ioannis XXI. decretoriâ, amotâ lite, sententiâ, certiores facerent. Quod, cùm impigrè præstitum esset, celeriùs, quàm inualuerat, ea de Ordine nostro temere concepta opinio euanuit.

PHILIPPVS A NICOLAO III. PONTIFICE, ADIVNCTVS CARDINALI LATINO, Guelforum ac Ghibellinorum, apud Florentinos, tumultùs sedat.

CAPVT DECIMVM TERTIVM.

Noua Ordinis difficultates.

IGitur perfunctâ tam periculosâ iactatione, Religionis Seruitanæ Cymba, parùm abfuit, quin, vixdum satis refecto armamentario, nouis fluctibus, è portu rursus in altum, fluctuatura raperetur: nam cùm, digressus ad Comitia perficienda PHILIPPVS, ad corroboranda bene cepta, regrederetur ad curiam, tempore, ac propensâ Pontificis voluntate, in rem debilitatæ Religionis vsurus, magno dolore suo certior fit, Ioannem Pontificem decessisse. Sed cùm post semestris interregnum, demortuo Ioanni successisset, assumpto Nicolai III. Nomine, is ipse Ioannes Vrsinus Cardinalis, à quo aditum, ad agendam apud Pontificem

tificem causam suam, Philippo patefactum fuisse, paulò antè commemorauimus, tum verò respirare, seséque demum ex integro erigere afflicto Ordini licuit; nam præter inclytæ Gentis Vrsinorum vniuersæ, insitam ac perpetuam erga familiam nostram, beneuolentiam, ex nuperâ familiaritate, PHILIPPVS ita charus acceptúsque Pontifici euasit, vt, cùm is, ex sorore Nepotem suum F. Latinum Malabrancam Cardinalem creauisset, ei PHILIPPVM adiunxerit, Theologi nomine, adiutorem, ac vicissim eundem Nepotem, Ordini Seruorum, tali præsidio iam diu orbo, Protectorem dederit: id quod ad recuperandam Religionis dignitatem, & aduersus vim ac violentiam multorum, qua frequenter exercebatur, plurimùm valuit. Interea, appetente comitiorum tempore, bonâ noui Protectoris veniâ, ad Burgum sepulchri, destinatum ad id operis locum, sese confert, & ibi ex more, luculentam ad populum eius loci, orationem habuit; in qua illam Christi Seruatoris nostri sententiam: *Lucæ* 14. *Qui non renunciat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus*, tantâ, & tam diuinâ facundiâ diduxit, vt ex auditoribus quidam, cui Andreæ nomnen, bono loco natus, parentibus, ac diuitijs valere iussis, supplex Apostolico Concionatori, ad genua prouolutus, cooptari oraret ab ipso, in numerum Seruorum Cælorum Reginæ; qui voti reus, postquam magnos in virtute progressûs, præsertim in solitudinis & vitæ asperitate fecisset, & ex studiorum similitudine, vt fit, illum inter, & aliquamultos Apennini Eremitas, amicitia, ac rerum æternæ salutis commercia & necessitudines intercessissent, eos omnes, ex vagâ illâ, & tametsi rigidâ, tamen parùm tutâ nostris temporibus, vitâ, traduxit ad Ordinis sui Instituta sectanda, Anno 1294. aliáque multa præclarè gessit;

Denuo complanantur.

Sequuntur Comitia Generalia.

Et cuiusdam conuersio fructuosa.

gessit; quibus inter septem B. Philippi discipulos locum & nomen Beati promeritus, ab Annalibus nostris celebratur. Interea, destinatis, in Germaniam Galliámque Vicarijs Generalibus, qui trepidos illic nostros anxiósque, de exitu moti nuper in Religionem belli, erigerent, ac solarentur: Legati ab Rudolpho Cæsare ad Pontificem adsunt, qui inter alia, Imperatoris sui nomine, ab eo enixè petebant, vt, quoniam per Imperium variæ ac noxiæ sectæ grassarentur, idque malum in dies latiùs serperet; consideretque Imperator: PHILIPPI Generalis Seruorum spectatâ virtute, & Apostolico spiritu, obuium iri posse ei pesti, eum ad se primo quoque tempore Pontifex legare vellet. Ad cætera Pontifex Legatis perbenignè, & ex sententia Imperatoris, respondit; de PHILIPPO, tametsi nihil in præsentiâ negârit, paulò difficilior fuit; quòd Florentinus ac Bononiensis populus, sub id ipsum tempus, fessi fractique domesticis factionum malis, missis Legatis, á Pontifice, vt à communi Generis humani parente peterent, vt interpositâ authoritate suâ, pacem inter laceratæ Reipublicæ partes conponeret. Quam prouinciam, vt extra ordinem, & integris olim partium viribus, odijsque, bene aliquando administrauit PHILIPPVS; ita eum rursus ei necessario operi administrum Pontifex designauerat. Sed caput erat difficultatis, quòd Cardinali Malabrancæ Nepoti, ad eos populos conciliandos, & recipiendam à Bononiensibus Toparchiam Æmiliæ, Legato, adiunctum PHILIPPVM volebat: cuius apud eos populos sanctitas, atque authoritas, ex recentibus factis, summâ in opinione erat, vt earum contemplatione, faciliùs salutaria consilia, ad aures, illi populi, atque ad animos admitterent. Neque Pontificem opinio fefellit; nam Bononi-

A Rudolpho Imperatore postulatur Philippus.

Pontifice ægrè annuente,

nonienses, & Æmiliam tradiderunt Legato, & factionum Principes, authoritate Legati, & PHILIPPI veneratione permoti, priuata odia sua, atque inimicitias bonâ fide Reipublicæ condonârunt. Quibus fæliciter confectis, ordinatáque ciuitate, ac cæterâ Prouinciâ, Legatus cum Philippo ad Florentinos transgreditur. Ea videlicet erat inueterata mali vis, omnibus illius miseræ Reipublicæ venis, ac visceribus altè latéque hausta, ex vanissimâ, duorum nominum, Guelforum, & Ghibellinorum causâ. De quibus, cùm frequens nobis hactenus mentio fuerit, futuráq; deinceps sit; in gratiam lectoris, & claritatis rerum, quas agimus, originem ac fontem, vnde tot cladibus nobilitata nomina manârint, hoc loco commemorare non spero ab instituto alienum fore. Variant in rei decantatissimæ origine prodendâ, authores: quæ ipsa eius reperiendæ difficultas, prodere videtur: funesta nomina, apud Inferos, in Generis humani perniciem esse excogitata, & à Furiarum aliquâ, ad miscendam rerum naturam, terris inuecta. Ea tamen videtur omnium maximè verisimilis, quam aliqui in hunc modum recensent. Rogerius Siculorum Rex, annis ab hinc ferè centum, veritus, ne si Conradus III. Augustus, in Italiam veniret, regno ab eo pelleretur (Cæsarum armis, Siculorum Dominatui semper infestis) missis in Germaniam Oratoribus, hostem, Guelfonem Ducem Bauariæ, in Cæsarem concitauit, belloque ibi conflato, ex Italia, Duci, & suo, & (vt viribus sanctitatis speciem adderet) Pontificis Maximi, cuius se beneficiarium profitebatur, nomine, ingentia misit auxilia. Cum his Signa contulit Henricus, Cæsaris filius, in oppido Ghibellino natus, quo etiam, memoriâ natalium, velut Gentilitio cognomine gaudebat. In hac igitur acie, Iô Ghibelline: in altera, Iô Guelfo,

Eúmque prius conciliandis Florentinis admonente.

Guelforum & Ghibellinorum Origo.

Bzouius A 1233. ex Paulo Æmilio & Carolus Sigonius Hist. Bon. lib. V. Ad Annũ 1227.

Guelfo, clamabatur; & ex eâ die seruatum, vt Guelfi, Pontificum, Ghibellini, partes Cæsarum, dicerentur. Sed penè iam extincta ea nomina, & deleta ex hominum memoriâ, scelere Friderici secundi, pro Tesserâ Cædium, atque incendiorum futura, recruduerunt. Is enim iustâ Gregorij Pontificis irâ, diris deuotus, eâ re exasperatus adeò est, vt per Frangipanios, summæ potentiæ Ciues Romanos, Pontificem vrbe depellendum curârit, atque apertè cum eo, & cum Ecclesiâ, quique Ecclesiæ partes tuebantur, bellum gerere instituerit. Itaque ab eo tempore, Jtalia in duas distrahi partes cepta, alijs, Imperij, alijs Ecclesiæ opes, sequentibus: quorum hi Guelphi, Ghibellini illi vocati. Quæ factiones, per multos pòst annos, Jtaliam tenuêre; atque ad vltimum exitium redegêre: per Hetruriam præsertim, Lombardiam, Romaniolam, & Marchiam, crudeliter grassatæ. Neque verò solùm aliæ ciuitates Imperatorem, aliæ Pontificem sequutæ, infestis inter se armis animisque decertarũt, sed in ipsismet etiam singularibus vrbibus eò furoris ac vesaniæ processerunt, vt alij Imperatori, alij Ecclesiæ studerent, atque se inter se pellere ciuitatibus, & spoliare bonis, inexpiabili stimulante odio, niterentur. Vt igitur ea pestis præcipuè Hetruriæ incubuit, ita Metropolim eius Florentiam, nouem annorum pace ac fælicitate luxuriantem, omnibus cladibus deformauit, duabus principibus familijs, Buondelmontium, atque Amideorum, inter se collisis. Quarum secutæ auspicia, vel furorem potiùs, aliæ septuaginta duæ Patriciæ familiæ, in partes abiêre. Triginta nouem ad Guelfum, cum Buondelmontibus, reliquæ ad Ghibellinum, cum Vbertis, adiunxêre sese. Nec segniùs in partium studia, quàm tragicas in clades, itum. Quib⁹ tunc primùm

Et progressus.

finis

finis fuit, cùm accisis vtrinque ciuitatis viribus, sponte suâ, mutuæ internecionis satietas, armis vel inducias, vel Iustitium indixit. Ita ex longo experrecti veterno Florentini, vanitatem certaminum suorum, & Guelforum ac Ghibellinorum nomina, Patriæ, Reique priuatæ naufragio facto, docti suo malo Grammatici, declinare tandem didicerunt. Cæterùm sub istis nominum laruis, personata Optimatum, ac plebis ambitio, primas in Republicâ partes ad se trahentium, bacchabatur. Optimates insito nobilitatis malo, cum Imperatore Ghibellini, penes se, id est paucos, imperia atque honores, exclusâ pleba, esse volebant, Dominationis litora, quàm proximè legentes. E contrà Guelfa plebs, Ecclesiæ subnixa viribus campum & popularia comitia (in quibus viri fortes, siue plebei, siue Patricij essét, ex æquo honores adire ac gerere possent) perurgebant. Verùm, cùm null⁹ esset certaminũ finis, & ipsi tum Ghibellini, tum Guelfi, satis viderent, sine arbitro, nihil ad pacem confici posse, inuitâ concordiâ, vt dicere institui, Pontificis fidem atque authoritatem inuocauêre. Sed enim, vt lethaliter saucij, ad vulnerum suorum aspectum territi, periculo monitore, illico quidem impatienter implorant Medicum; at vbi is venit, & contrectare malum, expedire ferrum, manûs salutares admouere cæpit, maiore quàm, quâ imploratus fuerat, impatientiâ, repellitur: ita Florentini, quanquam mutuis afflicti cladibus, sauciæ ciuitati ac penè confectæ, medicos quæsiuere, oblatos tamen à Pontifice, scientissimos, Legatum à latere Nepotem, & PHILIPPUM popularem suum, primâ statim curâ repulerunt. Etsi enim initia rerum omnia secunda pollicebantur; quòd magno apparatu, & magnis communis lætitiæ significationibus, legati exciperentur,

Difficillima cura inde ortorum malorum.

Cardinalísq; velut iactis pacis concordiæque fundamentis, tam grato aduentu ad fælicis rei æternum monumentum, extruendo, ad diuam Virginem, quę Nouella dicitur, magnifici operis templo, primum lapidem, suâ manu, summâ cum celebritate locârit; deinde tamen ad cætera perficienda conuersus, partes tam tenaces reperit pessimi instituti sui, vt re infectâ, desistere in præsentia cæptis, & quod PHILIPPVS suadebat, transactionem in aliud tempus reijcere coactus sit. Interea PHILIPPVS, & sibi priuatim, & omnibus Hetruriæ cœnobijs, ac Sodalitijs, quæ placandæ Diuinæ iræ, & flectendæ hominum tantæ peruicaciæ, opportuna videbantur, indixit. Tum ipse obire ciuium potentiorum domos, hortari, obsecrare, terrere, placare, denique nihil reliqui facere, quod obstinatis animis, in tam conduplicatis tenebris, vel lucem aliquam afferre, vel inferre salutarem vim posset, donec obrutos rationum ponderibus, conuictos conscientijs, perculsósque impendentium malorum (si durare animo staret) metu, cò perpulit; vt manûs darent, & se in Legati, & Philippi potestate futuros, sine ambagibus pollicerentur. Quare DEO bene iuuante, quæ res, paulò antè, incredibilis superatu videbatur, PHILIPPI Diuinâ efficaciâ, & veneratione prorsus complanata, & ad Pontificis, ac Legati votum, confecta est. Quin ad tantæ rei auctarium, non solùm flexi ad pacem, & Christianā humanitatem ciuium animi sunt, sed etiā Philippi fulminib', multi altiùs afflati, rebus humanis, arreptâ seuerioris vitæ ratione, nuncium remiserunt. Inter quos, secundum Philippi, opimum in hoc belli genere, spolium, Vbaldus, ex nobilissima Adimariorum familiâ, Ghibellinarum partiū Dux, ad DEVM conuersus, nobile de se, &, quod multorum animos ad idem

Conficitur tamen variâ industriâ Philippi.

Vbaldo Adimario conuerso.

dem

dem decus prouocauit, spectaculum præbuit. De quo, à PHILIPPO in Seruorum, ac deinde etiam in Beatorum Album, ob egregia merita, relato, hoc loco, quæ digna memoriâ ab ipso patrata sunt, in medium adduceremus, nisi alio loco id opportuniùs fusiúsque facere animus esset. Cæterùm compositis, hoc successu, ex æquo & bono, partium controuersijs, vt nemo Ciuis Forentinus expers esset, obortæ repente salutis, de restituendis Patriæ exulibus, eâdem fælicitate actum. Sexaginta familiæ Ghibellinarum maximè partium, redierunt, ijsque bona sua, quæ illis vrbe eiectis, publicata fuerant, ex integro restituta sunt. Porro vt ea Pax non modò rata, sed firma etiam ac perpetua foret, neue recurrente præteritarum simultatum memoriâ, labefactari aliquando posset, Coñubijs, atque Affinitatibus, inter se Optimatum, ei periculo Philippus cauendum putauit; effecítque eodem industriæ cursu, vt Vberti cum Buondelmontibus, Adimarij cum Tasingis, Pazzij cum Donatis, cæteræque principes factiosorum familiæ, horum fæderum sanctitate coalescerent. Pro quibus omnibus, piè fortiter ac fæliciter gestis, Senatus populúsq; Florentinus, quòd PHILIPPVS BENITIVS Ordinis Seruorum Generalis, ruentem ad interitum Rempub. seruasset, pacem ac Ciues Ciuitati reduxisset, bene magnam pecuniæ summam, perficiundo D. Virginis Annunciatæ templo, decernendam censuit, eáque ex Sc.to numerata, ei magifico operi, coronidem imposuit. Nec cessit easdem ob causas Florentinis, vel beneuolentiâ in Philippum, vel Religione in eam Basilicam, Cardinalis, quippe qui & per semet eam Ecclesiam piè adeuntibus, largâ benignitate Indulgentias impertiuerit, & maiores impertiendi Pontifici auunculo author fuerit.

Exulibus & spoliatis restitutis.

Q 2 PHI-

PHILIPPVS, MISSV NICOLAI III. PONTIFICIS MAX: ET RVDOLPHI PRIMI Austriaci Cæsaris rogatu, ad sedandos Romani Jmperij tumultûs, secundò in Germaniam proficiscitur.

CAPVT DECIMVM QVARTVM.

Atque his, anni huius 1280. hyeme, Florentiæ actis, & ad Pontificem, per Latinum Cardinalem, cum honorificâ PHILIPPI commendatione, atque industriæ summâ laude, relatis, Pontifex, tam prospero rei difficillimæ exitu gauisus, tantò libentiùs, diuturno Rudolphi Augusti desiderio, Philippi missione gratificatus est, quantò clariore experimento, exquisitæ viri prudentiæ iam toties periculum fecisset. Itáque anno sęculi huius octuagesimo, Philippus, Pontificis iussis, & Cæsaris voluntati morem gesturus, P. Lotharingo, interim Italiæ rebus, cum Vicariâ potestate, præfecto, ipse secundò in Germaniam iter instituit: eóque delatus, & ad Rudolphum adductus, pro arctâ veteris amicitiæ necessitudine, atque exspectationis diuturnitate, perhonorificè ab eo, pérque benignè exceptus est. Perfuncti deinde salutationum officijs, in familiare colloquium veniunt. In eo Cæsar totum animum suum, & vniuersas in administrando Imperio, consiliorum suorum rationes Sancto viro, ad arbitrium aperit: ac subinde, quia ipsum omnium Religiosorum in hac Catholicâ expeditione militum designauerit Ducem, quantum ab eo speret, quidque præstitum velit, in compescendis Sectarijs, ac reducendis ad officium Bauariæ, Bohemiæque Principibus, qui Imperium detrectabant, fusè grauitérque exponit. Ad quæ PHILIPPVS, præter alia,

Philippus ad Cæsarem proficiscitur.

alia, se in hoc ipsum à Pontifice missum, vt quantum ferret virium ac reliquæ facultatis tenuitas, suæ Maiestati præstò, ac præsidio esset; proinde vteretur, quò vellet, qualicunque operâ suâ; nihil enim esse, quod non ipsius, & Ecclesiæ tam iustâ causâ subire cupiat. Cæterùm bono animo esset: confidere se, Diuini Numinis præsentem opem, tam bonæ menti, támque salutaribus molitionibus affuturam. Nec vana ea vaticinatio fuit; quippe comparatis duobus iustis exercitibus, Rudolphus debellato breui Boiorum Duce, copias in Ottocarum Bohemiæ Regem, duxit; qui superbiâ atque opum fiduciâ exultans, vsque ad contemptum Rudolphi, inuasam Austriam suæ ditionis fecerat. Sed eum victum acie, Rudolphus apud Niderspurgum fudit, fugauitque: ac denique supplicem ad se venire coëgit. Quæ dum in acie à Sagato Rudolpho geruntur, à togato PHILIPPO, Pontificij, atque Imperatorij Concionatoris tituli, haud profunctoriè explentur; nam suis, & eorum quos ducebat, concionibus, & consilijs priuatis, effecit, vt alij, sumpta in Cæsarem, impia arma ponerent, alij pacem, veniámque recusati Imperij orarent: alij eiuratâ Hæresi, redirent cum Ecclesiâ in gratiam; denique permulti etiam, damnatâ præsentium rerum fugacitate ac fallaciâ, in varijs familijs, ac præcipuè in nostrâ Seruorum Deiparæ, Religiosam vitæ actionem complecterentur. Ita armis, artibúsque pacis perdomiti Imperij atque Ecclesiæ Perduelles, deinceps imperata fecerunt. Cæterùm Imperator tanti æstimauit ea PHILIPPI merita, ipsiúsque Ordinis gloriosæ Seruitutis dignitatem, vt non solùm omnibus domicilijs nostris, per vniuersum Imperium suum, amplissima Priuilegia, atque immunitates dilargitus sit, sed ipse etiam suscepto, vnà cum Augustâ con-

Quem præsens variè animat.

Conatúsq; eius concionibus promouet.

Augustos habitu Tertiario induit.

PHILIPPVS, MISSV NICOLAI III. PONTIFICIS MAX: ET RVDOLPHI PRIMI Austriaci Cæsaris rogatu, ad sedandos Romani Imperij tumultûs, secundò in Germaniam proficiscitur.

CAPVT DECIMVM QVARTVM.

ATque his, anni huius 1280. hyeme, Florentiæ actis, & ad Pontificem, per Latinum Cardinalem, cum honorificâ PHILIPPI commendatione, atque industriæ summâ laude, relatis, Pontifex, tam prospero rei difficillimæ exitu gauisus, tantò libentiùs, diuturno Rudolphi Augusti desiderio, Philippi missione gratificatus est, quantò clariore experimento, exquisitæ viri prudentiæ iam toties periculum fecisset. Itáque anno sęculi huius octuagesimo, Philippus, Pontificis iussis, & Cæsaris voluntati morem gesturus, P. Lotharingo, interim Italiæ rebus, cum Vicariâ potestate, præfecto, ipse secundò in Germaniam iter instituit: eóque delatus, & ad Rudolphum adductus, pro arctâ veteris amicitiæ necessitudine, atque exspectationis diuturnitate, perhonorificè ab eo, pérque benignè exceptus est. Perfuncti deinde salutationum officijs, in familiare colloquium veniunt. In eo Cæsar totum animum suum, & vniuersas in administrando Imperio, consiliorum suorum rationes Sancto viro, ad arbitrium aperit: ac subinde, quia ipsum omnium Religiosorum in hac Catholicâ expeditione militum designauerit Ducem, quantum ab eo speret, quidque præstitum velit, in compescendis Sectarijs, ac reducendis ad officium Bauariæ, Bohemiæque Principibus, qui Imperium detrectabant, fusè grauitérque exponit. Ad quæ PHILIPPVS, præter

Philippus ad Cæsarem proficiscitur.

alia,

alia, ſe in hoc ipſum à Pontifice miſſum, vt quantum ferret virium ac reliquæ facultatis tenuitas, ſuæ Maieſtati præſtò, ac præſidio eſſet; proinde vteretur, quò vellet, qualicunque operâ ſuâ; nihil enim eſſe, quod non ipſius, & Eccleſiæ tam iuſtâ causâ ſubire cupiat. Cæterùm bono animo eſſet: confidere ſe, Diuini Numinis præſentem opem, tam bonæ menti, támque ſalutaribus molitionibus affuturam. Nec vana ea vaticinatio fuit; quippe comparatis duobus iuſtis exercitibus, Rudolphus debellato breui Boiorum Duce, copias in Ottocarum Bohemiæ Regem, duxit; qui ſuperbiâ atque opum fiduciâ exultans, vſque ad contemptum Rudolphi, inuaſam Auſtriam ſuæ ditionis fecerat. Sed eum victum acie, Rudolphus apud Niderſpurgum fudit, fugauitque: ac denique ſupplicem ad ſe venire coëgit. Quæ dum in acie à Sagato Rudolpho geruntur, à togato PHILIPPO, Pontificij, atque Imperatorij Concionatoris tituli, haud profunctoriè explentur; nam ſuis, & eorum quos ducebat, concionibus, & conſilijs priuatis, effecit, vt alij, ſumpta in Cæſarem, impia arma ponerent, alij pacem, veniámque recuſati Imperij orarent: alij eiuratâ Hæreſi, redirent cum Eccleſiâ in gratiam; denique permulti etiam, damnatâ præſentium rerum fugacitate ac fallaciâ, in varijs familijs, ac præcipuè in noſtrâ Seruorum Deiparæ, Religioſam vitæ actionem complecterentur. Ita armis, artibúſque pacis perdomiti Imperij atque Eccleſiæ Perduelles, deinceps imperata fecerunt; Cæterùm Imperator tanti æſtimauit ea PHILIPPI merita, ipſiúſque Ordinis glorioſæ Seruitutis dignitatem, vt non ſolùm omnibus domicilijs noſtris, per vniuerſum Imperium ſuum, ampliſſima Priuilegia, atque immunitates dilargitus ſit, ſed ipſe etiam ſuſcepto, vnà cum Auguſtâ con-

Quem præſens variè animat.

Conatúſq; eius concionibus promouet.

Auguſtos habitu Tertiario induit.

coniuge, gestóque sub Pupurâ, & Paludamento, Habitu Tertij Ordinis nostri, Frater Ordinis Seruorum, ac Seruus Deiparæ, omnino appellari à nostris, imò verò etiam esse voluerit. Equidem reputanti mihi, hanc summi Imperatoris beneuolentiam, penè infra Maiestatem exercitam, atque hæc eadem, quæ ipsum inter & PHILIPPVM, tantâ familiaritate, & significatione initæ necessitudinis gesta sunt, sub hæc in Germaniâ familiæ nostræ exordia, & cum reditu iam nostro in eandem Germaniam (vnde à Sectarijs, odio Dominæ, & nominis nostri, exacti eramus) comparanti, videri solet: singulari Reginæ Cœlorum, ac Dominæ nostræ beneficio factum esse, vt occulto quodam Diuini spiritus instinctu, hæc inclytissima Austriacorum Gens, in hunc Ordinem, pecculiari ac penitùs insitâ quadam amoris, ac pietatis teneritudine, feratur. Etenim vt de Rudolpho, deque priscis illis temporibus, ea sufficiant, quæ hactenus retulimus (quanquam nulla vnquam oratione nostrâ, ille, illius Augustæ memoriæ Principis, gratificandi nobis vastus animus æquabitur) & de temporibus hisce nostris loquamur; quibus ab hac eâdem Augustissimâ familiâ in Germaniam restituta, ac restaurata Religio nostra est: ea extitit, Augustissimi ac religosissimi Imperatoris Ferdinandi II. (cuius memoria in æternâ benedictione erit) in Ordinem nostrum pietas, vt ex æquo cum Rudolphi I. Pietate certans, vel æquare, vel superare beneuolentiæ illius contentionem visus sit. Certè enim, non modò ipsa sua Cæsarea Maiestas, & cum Augustissimâ Coniuge Eleonorâ, & Augustis omnibus Liberis, ingenti in Cœlorum Imperatricem Religionis atque obsequij exemplo, ante annos ferè quindecim Habitum Confraternitatis nostrę induit, & plurimis è purpuratis suis, vt idem

Qui idem hoc sæculo à multis eiusdem inclytæ domûs Austriacæ susceptus, cũ eximio talione beneficiorum.

idem obsequij genus capesserent, author fuit, sed etiam aliquot Cœnobia attribuit, atq; attributis talia Priuilegia honorúmque prærogatiuas dedit, quę S. Cæsareę Maiestatis suæ, in familiam nostram, pietatem animúmque, posteritati facundissimè testabuntur. De Augustissimo Ferdinando Tertio, paternarum virtutum non minùs, quàm potentiæ Herede, deque Ser.ma Imperatrice Maria Hispaniarum Infanta, coniuge pientissimâ; quia verecundiam eorum alio loco fatigauimus, hîc plura dicere supersedebimus. At de Ser.ma Sorore, Anna Iuliana Gonzaga, Archiducis Ferdinandi Tyroleos Principis, Viduâ, quæ reuocandi in Germaniam Ordinis nostri principium fecit, quando aliquam rationem inire, Austriacæ in familiam Seruorum, munificentiæ, amorísque cæpimus, tantò minùs tacendum est, quòd, & soluti humilitatis ipsius curâ, liberiùs scribere, & securiùs Cœlo illatam laudare possimus. Hæc cùm suam & Ser.mæ Filiæ, Sororis Annæ Catharinæ, regiam dotem (exstructis magnificè fundatísque tribus Cœnobijs, vno Monialium Claustralium, primi: altero Tertij Ordinis nostri monialium Tertiariarum: tertio Patrum Seruorum, OEniponte) liberalitate planè Austriacâ profudit; post omnia sua ijs operibus impensa, demum se ipsam & vnà Ser.mam Filiam, in Ordine nostro DEO, ac B.mæ MATRIS eius obsequio consecrauit. In quo Mater, superstite adhuc filiâ (& ô sit quam diutissimè) Seruitute bene seruitâ, ante annos fere 12. supremum diem clausit, nõ sine iustâ opinione spectatæ sanctimoniæ: vt ex opere, quod de rebus gestis ei⁹, Confessarius Typis dedit, cõstare potest. Omittimus hoc loco, quę sũpto itidẽ Habitu nostro, hui⁹ Heroinæ Filia, Aña Imperatrix, Matthię Augusti, Augusta Cõiunx, gloriosæ memoriæ, & fecit, & facere, Matris

Ordini, hisce temporibus per Serenissimam Annam Iulianam Gonzagã Germania restituto.

exem-

exemplo, destinauerat, consecrato, in trium Cœnobiorum fundationem, magno auri Pondere, si Coniugi valetudinario superuixisset. Quæ illius salutaria, & honorifica Ordini nostro (cuius institutum profiteri statuerat) consilia, licet immatura mors discusserit; testamento tamen, quo animo in nos esset, Legatorum munificentiâ satis declarauit. Sed quid Ser.mus Archidux Leopoldus celebrandæ memoriæ, Ferdinandi secundi Cæsaris frater, & in fouendâ Seruitanâ gente æmulus? Cuius viui tanta non solùm humanitas, sed cura etiam ac solicitudo de nobis fuit prorsus, vt res suas, cùm nostras ageret, agere videretur. Cuius beneuolentiæ, beneficentiæq; constructum instructúmque liberaliter à se, Archiducale Monasterium, in Tyroli, ad montem Waldrastensem, præsentissimo B.mæ Virginis Patrocinio, ac frequentibus miraculis, nobilem, æternum monumentum nobis, posterisque exstat. Eámque eius in nos beneuolæ, beneficæque mētis propensionem, tum natiuâ sponte suâ, tum Ser.mi Coniugis exemplo, Ser.ma Archiducissa Claudia Medicea, strenuè benignéq; prosequitur. Sed claudat beneficum hoc & æternitate memoriæ dignum agmen Austriacorum, Ser.mus Archidux Leopoldus Wilhelmus, Imperatoris Ferdinandi secundi Filius, & Tertij Frater, Ordinis in Germaniâ nostri Protector singularis, nec non Ser.mæ Archiducissæ sorores, Maria Renata, Regina Poloniæ, & Maria Anna, Electrix Boiariæ: qui licet exstructis Cœnobiorum monumentis, pietatem, propensionémque suorum animorum in Seruitutem nostram Marianam nondum declarârint, iniquitate magis temporum, quàm voluntatum defectu; tamen tantis támque prolixis fauoribus, ac beneficijs Ordinem nostrum (cuius Habitum, vt cæteri omnes, in Germania

Aliorum eiusdē Austriacæ domûs in Ordinem munificentia.

Austria-

Austriaci Principes, etiam infantes, sub purpuris gestant) prosequuntur, vt pietatem, quam sub eodem Habitu gerunt, magno nostro emolumento solatióque, luculenter, sereneque prodant. Huic Serm.æ Austriacæ, non minùs sanguine, quàm pietate cognata Ser.ma Domus Bauarica eâdem in eandem Seruitutem nostram Religione, curáque eius prouehendæ fertur. Id quod Sermus Ferdinandus Elector Coloniensis, dato Ordini nostro, dotatóque liberaliter Cœnobio S. Crucis, prope ciuitatem suam Bonnam, Superis Medijsque testatum voluit. Nec minore fauore feruoréque Ser.mus Elector Maximilianus, eius Frater, interpositâ apud summum Pontificem suâ, sapientissimi Potentissimíque Principis authoritate, opus promouet, quod Ordini nostro per aliquot iam sæcula in primis votis fuit, nimirum huius ipsius B. P. PHILIPPI Canonizationem. Ac præterea iam dudum ipse consecratus, duos suos promissionis Sermos Filios, velut alter fidelis Abraham, per Habitûs nostri lugubris susceptionem, B.mæ Virgini obtulit in Seruos, & consecrauit. Id quod de se, déque suo Sermo Filio Alberto Sigismundo, fecit Sermus eius Frater Dux Albertus. Habet itáque Religio nostra, duarum in Imperio Romano Domorum maximarum, suffulta tam præsenti præsidio, ac fauore, vnde speret; reponenda sibi, quæ per duo iam sæcula Acatholicorum violentiâ, & odio Nominis *sui* adempta desiderauit. Sed vt ad cæptam historiæ seriem redeamus, ex qua nos Rudolphi Cæsaris prolixa in Ordinem Seruorum studia digredi coëgerunt; Philippus exacto in hac expeditione Germanicâ, biennio, editísque ad summum Cęsaris solatium, Imperijque emolumentum, singularibus sanctitatis suæ prudentiæque documentis, petitâ atque impetratâ ab Imperatore missione,

Item Serenissima Electoralis Domûs Bauarica.

Philippus officio functus, in Italiam reuertitur.

sione, in Italiam reuertit, comitijs Generalibus Viterbium, ad Kalendas Maias, promulgatis, interfuturus. Et quia in eo conuentu, de rebus grauibus, ac de muniendo in futurum aduersus eiusmodi Calamitates (qualibus aliquamdiu hactenus Ordo æstuauerat) decernendnm fuit, placuit eòdem etiam, quamuis grandæuos, accersere BB. PP. Vguccionem, & Susteneum: vt ex senili, & multorum annorum vsu collectâ, defæcati spiritûs, prudentiâ, vnà in medium consulerent. Postquam conuentum est, Consilijs sententijsque collatis, inter eos conuenit, vt B. P. Philippus & B. P. Lotharingus Stuffa, & Bonauentura Pistoriensis, summam rei, & consultorum in se susciperent, ac Romam proficiscerentur, & à nouo Pontifice, Martino IV. (qui mortuo Nicolao tertio successerat) postquam ei vniuersi Ordinis nomine, aditum honorem fuissent gratulati, peterent, oraréntque, vt aliquot antecessorum concessa Ordini Priuilegia, & confirmationes, ac præsertim decretoriam, de nuperis controuersijs, proximi prædecessoris Nicolai tertij sententiam, rata in posterum ac fixa, dato rescripto, esse iuberet: & quoad id efficeretur, PP. Romę, rerũ actis intenti, subsisterent. Interea BB. PP. Vguccio & Susteneus, regressi ad Senarium suum, vbi mortẽ, pro votis, quibus dissolui, & esse cum Christo optabant, operiebantur; cùm inter se per viam, de Ordinis ortu, progressúque per annorum 50. spatium, ac de præsenti statu eius, longè latéque per orbem prolato, déque alijs, Diuinę circa incolumitatem, & gloriam eiusdem, prouidentiæ, prodigijs, sermocinarentur, ac deinde nascentibus, vt fit, ex alijs, alijs sermonib⁹, ad collegarum suorum memoriam, & fælicem eorum, ex hac lacrimarum valle, ad beatas sedes migrationes rememorandas, delaberentur, ac demum prolongatione incolatûs sui, & desiderio cœlestis Patriæ, in lachri-

De Capituli Generalis voluntate nouã Ordinis cõfirmationẽ apud Martinum IV. sollicitat.

BB. PP. Vguccioni & Sustenio, exolutionis desiderio æstuantib⁹ cœlitus allapsa consolatio.

chrimas soluti, diuturnitatem Exilij sui deplorârunt, ecce è propinquo vocem exaudiunt, distinctis articulatísque, in hanc sententiam, verbis, solantem. O Serui DEI, & MARIÆ, parcite lamentis: breui à laboribus vestris quiescetis: eóque cœlesti oraculo, mirificè recreati, beati Senes, paulò post, in Monte Senario, collecti ad Patres suos, in senectute bonâ, pleni dierum, & meritorum, eâdem die, atque adeò horâ eâdem, placidâ morte quieuerunt. Fortè per eos dies PHILIPPVS Româ Florentiam reuerterat, promotis apud Pontificem publicis negotijs, illáq; nocte, quã vltimam, illud beatũ Patrum par, in terris egit, ei visio, in quodã mentis excessu, obiecta est, qua duo cãdicantia lilia de terrâ succidi, eadémq; B.mæ Virgini in cœlo offerri, sibi videre videbatur, eóq; ostẽto, illustrante, intrinsecus mẽtem, diuino spiritu, illico intellexit: illa duo lilia, Vguccionem ac Sosteneum esse, ad æterni veris amænitatem, perpetuò viuendam, à Deiparâ V: inuitatos. Itáque sum̃o mane, insequentis diei, conuocato Patrũ Cœnobij Florentini, cætu, ac rei oblatæ serie narratâ, eos de preciosâ horum suorum morte, certiores facit: gauderent proinde, ac gratularentur sibi: ea duo lilia, ex præsenti ærumnarum conualle translata, & perpetui viroris Paradysi hortis inserta, æternâ fælicitate gaudere, æternúmque gauisura. Proinde inquit Filij, eos dilectos BB. PP. nostros, qui nobiscum atque ante nos laborauerunt in Euangelio, ac viã vitæ, suo vobis exemplo strauerunt, & innocentiæ meritorúmque suorum luce commonstrârunt, mecum in vota vocate, vt propitij ac volentes, apud com̃unem Dominum efficiant, vt, quam nobis, ad æternam gloriam, viam, factis suis præiuerunt, tutò ac fæliciter sequi possimus. Author est nobilis eques, Nicolaus Burgesius in opere, quod de rebus

Eorundémque fælicissimum in Cœlum transitum Philippus videt.

Et Patribus Florentinis ad cõgratulationem denũciat.

Frequẽtésque Philippi Extases & Reuelationes.

gestis PHILIPPI scriptum reliquit: præter alia cœlestia Charismata, quib⁹ eum DEVS cumulatissimè, spiritûs sancti sui vnctione decorauit, insignem fuisse cœlestium secretorum, per frequentes extases, communicationẽ: quibus, cùm altissimè plerúmque absorberetur, vbi ad se redibat, prophetico spiritu, multa de rebus futuris, atque absentibus, in illo mentis æstu fundebat, quæ, vt prædicebantur, fidelissimè eueniebant. Ex quibus hoc factum, exempli gratia, placuit, vt opportuno loco, cæteris prætermissis, adducere.

QVID PHILIPPVS SVPREMVM RELIGIONEM LVSTRANS, FOROLIVII, Florentiæ, Senis, ac Tuderti, egerit, tuleritque.

CAPVT DECIMVM QVINTVM.

INterea, cùm, præsago hoc eodem spiritu, intelligeret PHILIPPVS, illud exoptatissimum tempus instare, atque adeò in propinquo iam adesse, quo, depositâ corporis ac Magistratûs Sarcinâ, fæliciter migrandum sit, vt & solari suos, & omnia vbique ad perpetuitatem rité constituere posset, pleráque Ordinis Cœnobia supremùm sibi lustranda putauit. Itáque obitis plerísque Italiæ vrbibus, Foroliuium accessit, non tam ad visitandos suos, quàm (vt quibusdam authoribus placet) iussu Martini IV. Pontificis Max: vt eam vrbem, quæ per id tempus, parente reliquâ omni Æmyliâ, Pontificis imperium detrectabat, ad officium, ac saniora consilia reduceret. PHILIPPVS (iam similibus turbis componendis fæliciter exercitus) magno animo prouinciam aggreditur, & confluente ad famam opinionémque sanctitatis eius, totâ vrbe, concionem habet,

Acriter in Foroliuienses, imperiũ Pontificis detrectantes, dicit.

more

more suo, ardentem, ac grauem; & in ea Apostolicâ libertate, Foroliuiensium intestina inter se odia, & in sacrosanctum Principem, impietatem, perfidiámque redarguit, atque omnia mala præsentia, impendentiáque, quæ defectiones sequi solent, si ad saniora consilia aduertere animos noluerint, denunciat. Sed ea illius oratio diuersos, dissimilésque, in auditorum animis motûs creauit; nam quibus præsentior mens, animúsque memor Religionis fuit, ad lamenta plena pœnitudine, & ad DEI, & Pontificis conuersi obsequium, imperata facturi videbantur: at alij, ac præsertim efferatorum Iuuenum Globus, qui factionis Ghibellinæ vesaniâ imbuti erant, nullâ sancti honestiúe ratione habitâ, facto in concionantem impetu, eum arripiunt, pulsatúmque, ac flagris, miserandum in modum, cæsum, cum pari verborum indignitate, ferociter, ciuitate proturbant: sed Philippus eâ tam insigni contumeliâ incredibiliter lætus, quantùm sibi de toleratis, Christi exemplo, iniurijs gratulabatur, tantùm animo angebatur, ne ea violentia authoribus noxæ esset. Ergo, vt erat malè mulcatus, totóque corpusculo miserè contusus, sese in genua erigit, ac primùm Christo, & B.[mæ] Virgini gratias agit, quòd ipsorum causâ, sibi quidquid id incommodi esset, perpeti contigisset, ac mox in preces quàm ardentissimas incumbit, pro violatoribus suis. Non fuerunt irritæ eæ preces; quippe ex illâ iniuriosorum Iuuenum cateruâ, vnus, nobilitate generis, & ferociâ animi primarius, qui, præter communem operam, eijciendo, multandóque Philippo, nauatam, cum impactâ in os insigni alapâ, percusserat, sceleris sui atrocitate, ac pœnitentiâ perculsus, ad vrbis principem Ecclesiam proripuit sese, & illic in genua coram effigie quâdam Deiparæ Virginis, cuius alioqui sin-

A quibus offensis acriter pulsatur.

Pro violatoribus ardenter deprecatus.

singularis cultor erat, in genua subsidens, illatæ Seruo iniuriæ, suppliciter à Dominâ, veniam exposcit; oratque quoniam fixum sit, aliter deinceps vitę rationē instituere, id consilium suum, libens ac propitia regere ac deducere dignaretur. Vix precandi finem fecit, cùm Misericordiæ Mater, postquam se Iuueni, miro pœnitudinis sensu delibuto, visendam obtulisset, eum Seruos suos adire iubet. Quod strenuè exequuturus, sine morâ se in viam conijcit, & Philippum, haud procul vrbe consequutus, ad eius se pedes abijcit, inter lacrimas ac singultûs, doloris ingenuos indices, atrocis offensæ veniam precatus, ordine exponit, quid à B.ma Virgine, in mandatis acceperit: orare proinde se, vt, quamuis immerito, sibi violatæ, paulò antè, per summam vesaniam, Religionis, habitum impertiatur. Ad ea PHILIPPVS, lætâ, tam repentinæ mutationis, admiratione perfusus, acceptum beneuolè Iuuenem, Senas, vbi comitiorum occasione, voti damnandus esset, præcedere iubet. Quod cùm ille, arrepto in Hetrurium itinere, perficeret, Angelus se ipsi, haud dubiè custos, aspectabili specie viæ ducem adiungit, & Senas vsque lætum, atque incolumem deducit. Hic est Peregrinus ille, qui postquam est in Ordinem admissus, vitæ genus aggressus est, & pœnitentiæ operibus, & virtutum omnium luminibus ac miraculis, adeò illustre, vt (quæ Philippi orationis efficacia fuit) Stephani Paulus videri potuerit. Ob quæ decora, ac nota singularis sanctimoniæ argumenta, à Paulo v. Pontifice Max: nostrâ demum ætate, in Beatorum numerum est relatus. Cætera, vt quæque ab illo gesta sunt, quia alio fortasse loco persequuturi sumus, nunc Philippum, decedentem prouinciâ, ad triumphum affectabimur. Cùm igitur, non solùm Peregrinus, sed omnes etiam Foroliuienses,

Vnius eorum mirabilem impetrat conuersionem.

Qui ab Angelo Senas deductus.

Suscepto Religionis Habitu & Peregrini nomine, sanctitate floret.

Phi-

PHILIPPI primùm concionibus, & mox precibus ad saniorem mentem rediјssent, præsidiúmque Pontificium, eiecto Vidio de Monte Feltrio, aduersæ factionis Ductore, ac Ioannem quendam Ducem Gallum recepissent, eóque vniuersa Æmylia in Ecclesiæ ditionem esset redacta, Martinus IV. Pontifex, auditâ operâ, quæ in eam expeditionem, aliásque complures eius generis, collata à PHILIPPO fuerat, eum pro meritis remunerari decreuit. Et quia satis intelligebat, quantopere ei cordi esset, quantúmque in id laboris & curæ apud superiores Pontifices impendisset, vt Ordo eius, per aliquot iam annos periculosè oppugnatus duobus illis sæpe memoratis Conciliorum decretis, tectus, atque incolumis persisteret, præterea etiam notam ac perspectam haberet firmitatem eorum, quæ tum ab ipso PHILIPPO, tum ab aduocatis Consistorialibus, ad Ordinis defensionem adducta fuerant, existimauit, nullâ in re, PHILIPPO se acceptiùs gratificaturum, quàm si eum, atque Ordinem vniuersum, hoc periculo & curâ, quæ illos diu iam, ac molestè exercuerat, dato rei finiendæ Diplomate liberaret. Itáque accito Perusium, vbi tunc Pontifex agebat, F. Henrico de Gandauo, qui Parisijs Doctor Solemnis est dictus, & à PHILIPPO ad propugnandam communem causam, Collega & administer accitus fuerat; ei potestatem fecit, vt in publico pupuratorum Patrum Consessu, super eâ causâ, prolatis in medium rationib⁹, verba faceret. Henricus vt Pontifici morē gereret, & verò optatę gerēdę rei, opportunitati nō deesset, insigni oratione summam rationum complexus, postquā & Senatus est datus, qua erat summâ doctrinâ ac dicēdi copiâ, tanto splendore, ac dignitate dixit, vt omnib⁹ in sui admiratio-

Tandem eo agente, Foroliuienses Pontifici se subdunt.

In remunerationē nauata operæ, à Pontifice potestatem accipit, ordinis à veteribus calūniis vendicandi.

Quod præstat per Henricum Gandauēsem.

rationē raptis, quæ voluit, haud dubiè persuaserit. Quod cùm inter dicedum, ex studio audiendi, tacitísque, versorum in se vultuum, approbationibus, sagax coniector animaduertisset, peroratione, quàm maximè ad mouendam sanctissimi Instituti commiserationem, aptâ, vsus; motis conuictísque omnium animis, demississimâ supplicatione institit, vt Pontifex ac Patres, Ordinem Seruorum, ab ipsa B.ma Virgine, diuinitus fundatum, nominatum nouo nomine, nouo modò, ex infantium & lactentium ore, à tot summis Pontificibus approbatum, à S. Romanæ Ecclesiæ tot Cardinalibus protectum, à tot Regibus Principibúsque receptum ditionibus, cultúmque omni veneratione, ac longè latéq; per orbem Christianum prolatum, respicerent tandem, cúmque mœrore, ac solicitudine confectum, traductum sinistris opinionibus, vexatum iniquorum hominum iniurijs, denique à morâ illi hac lite, obnoxium cuiusuis violentiæ, erigerent; ac pristinæ gloriæ, dignitatíque, ex tot miraculis, rebúsque, ab eius hominibus fortiter ac mirabiliter gestis, partæ, restituerent. Cęterùm se vt qui non suam, sed æternæ Virginis Matris DEI causam agat, de euentu æquo animo esse, ac confidere: consumptâ omni humanâ industriâ, eam sibi, & causæ suæ minimè defuturam, idque sensurum quemcunque malo suo, qui impiam illi litem mouere, quàm illius tueri, ac sustinere causam maluerit. Quæ, cùm summo silentio, & secundis tam Pontificis, quàm Cardinalium voluntatibus, audirentur, satísque appareret omnibus, vera solidáque afferri: Pontificis Ioannis XXI. sententiam, quâ is Ordinem Seruorum, geminis illis Conciliorum decretis excluserat, de communi totius augusti Senatûs assensu approbauit, ratámque ac veram pronunciauit; decreuítque id,

Plenissimā Ordinis confirmationem à Martino IV. & Priuilegia denuo accipit.

id, ad perpetuam rei memoriam, ampliſſimo dato diplomate, & conceſſis inſuper ad afflictæ Religiouis ſolatium, maiorémque eius, paulò antè depreſſæ, ſplendorem, nouis, Priuilegijs. Quo ſanctiſſimi Pontificis tam effuſo ſtudio, lætus Frater Latinus Cardinalis, illico ad Philippum literas dedit, quibus eum ad Curiam, quæ tum Peruſij erat, adeſſe, iubebat. His ille acceptis, quamprimùm iter capeſſit, debilitato itinerum ac pœnitentiæ laboribus corpuſculo, aſello inſidens, cùm ad eum diem, omnia itinera pedes confeciſſet. Interea ad Religionis, ac PHILIPPI exercitiũ, huic rurſus rei penè confectæ, mors Pontificis interceſſit, magno PHILIPPI, & omnium Seruorum mærore. Sed, cùm in eius locum ſublect⁹ eſſet Pontifex, Cardinalis Iacobus Sauellus, qui poſtea Honorius IV. eſt dictus: iſque quàmprimum Peruſio, Romam petijſſet, eum Philippus ſecutus eſt: &, agente Latino Cardinale, ceptam cauſam Ordinis, apud eum magnâ contentione egit. Pontifex perbenignè acceptum, bene ſperare iubet; fore, vt cæptũ, in eius, atque Ordinis gratiam, negotium, propediem à ſe confectum detur. Quo reſponſo vtcunque recreatus Philippus, ad comitia, quæ in diem 5. Idus Maij promulgata fuerant, relictis Romæ Patribus, qui cauſæ vacarent, ipſe Florentiam eſt profectus. Quò, vbi peruenit, poſtquam ad ſolennia vota B. Iulianam de Falconerijs, alióſque multos vtriúſque ſexûs Tertij Ordinis, per ſemet ſuſcepiſſet, operámque ſupremam, Generalibus comitijs, cæteríſque Ordinis publicis rebus, accuratiſſimam dediſſet, omnibus ritè ordinatis, & conſtitutis, aduocato omnium PP. Concilio, in hunc modum locutus fertur. Iam anni ferè duodeuiginti ſunt, Filij & Fratres in Chriſto dilectiſſimi, à quo, communis Dominæ, ac MATRIS noſtræ imperio, & ve-

Noua obſtacula.

Denuo remouentur.

S ſtrarum

Philippi, mortē suam, Patribus in Generali Capitulo Congregatis, prædicētis ac valedicentis oratio.

ſtrarum conſenſu voluntatum, impar hoc viribus meis, ſupremi veſtri Regiminis onus vtcunque geſſi, & inſtante reſolutionis meæ tempore (vt mihi per ſuam immenſam benignitatem DEVS ſignificare dignatus eſt) ſatis intelligo, me ad curriculi mei metã perueniſſe. Quapropter condecere video, vt & vos aliquid à vobis, ſi non pro meritis, certè pro neceſſitate meâ ſummâ, impetrari patiamini, & ego vobis pro facultatis tenuitate, vt pientiſſimis filijs, quos extremùm alloquor, ea relinquam, quibus viuere, ac ſuſtinere ſtatum veſtrum, eúmque ad poſteros, cum dignitate propagare valeatis. Atque ad me quidem, quod attinet, quando mihi ſubducendi adminiſtrationis meæ rationes, cauſa indicta eſt, quæ comperendinari vltra ſtatutum diem non poteſt, æquum eſſe exiſtimo, tantum mihi temporis otijque concedi, quantum Accepti cœlitus, atque Expenſi rationibus referendis ſufficiat. Cæterùm vobis ipſis ſatis conſtat, cuiuſuis fidelis & cordati Serui eſſe, anteuertere aduentum Domini ſui, vt, cùm venerit, & pulſauerit, intrepidus, bonæ conſcientiæ teſtimonio, confeſtim apperiat ei. Eapropter priuſquam lux iſta vitalis occidat, & ſe dies condat, ad agendum datus, geſtâ tam diu animarum veſtrarum curâ, vt meę, quod ſupereſt temporis, impẽdam, bonâ veſtrâ veniâ, ſecedere in ſolitudinem Senarij noſtri decreui, vt me illic, aliquot dierum exercitatione, ad ſupremam luctam ac migrationẽ comparem. Vobis interea, quos relinquo, vnum, in quo omnium plenitudo continetur, hęreditatis nomine, lego, atque id quidem ipſum, quod Seruator noſter, tranſiturus ex hoc mundo ad Patrem, ſuis diſcipulis legauit, videlicet, vt diligatis inuicem; quo ex mandato cùm omnia pendeant, ſitámque

támque in se omnem vtriúsq; vitæ fælicitatem, ac totam cuiusque profectûs, tam publici, quàm priuati summam habeat, mandata omnia, consilia, virtutes, legem denique vniuersam, & Prophetas complectatur, vtíque suapte præstantiâ, & Christi Domini commendatione, augustius est, quàm vt à me vobis commendari, necesse sit. Si tamen vobis aliquid mihi tribuendum esse videtur, vt hoc tribuatis, per eum, qui dilexit nos, & se ipsum tradidit pro nobis, supremùm vos oro, atque obtestor. Hæc aliáque in hanc sententiam, super hoc argumento, prolocutus, positis genibus, oculísque in cœlum defixis, primùm ardentissimâ oratione, commissos in Magistratu errores deprecatur, deinde cum lachrimis, diuini Numinis prouidentiæ, dilectum gregem suum commendat; orátque enixè, ne Diuina eius benignitas sinat, vt post discessum suum ab Infernis Lupis inuadatur, terreatúrue. Quamobrem, de sufficiendo sibi Pastore, cum PP. agere aggressus, eis P. Lotharingum Stuffam, spectatæ prudentiæ, industriæq; virum, proponit, pro Generali, & Procuratore Ordinis, apud Pontificem futurum. Placuit omnibus prouidum consilium, quanquam displiceret illius capiundi necessitas; nam de PHILIPPO, ea in omnium animis insita opinio erat, vt omnia ab ipso geri, fierique Spiritûs sancti magisterio crederent: & Patris Lotharingi perspecta, arduis in rebus, virtus, PHILIPPI prærogatiuæ, omnium cæterorum suffragia adiunxit. Eo igitur in Vicarium Generalem, & Procuratorem Ordinis, apud curiam Romanam, sic electo, & salutaribus documentis, à PHILIPPO, pro tempore instructo, conuersâ ad cæteros Patres oratione, Beatus Pater

Quâ illis Charitatē aliásq; virtutes legat.

Patrémq; Lotharingum substitui curat.

certas ac ſtatas, pro Religionis incolumitate, preces, nunquam omittendas iniunxit: & inter alias præcipuè illas breues, quas, à Matutino & Completorio, vſurpamus: *Sub tuum* ſcilicet *præſidium &c.* cum adiunctâ precatiunculâ. Inde perfectis comitijs, poſtquam Fratribus & Senatui Florentino, cæteríſque neceſſarijs ſupremùm valedixiſſet, ad ſolitudinem montis Senarij, & ad eam Speluncam, in qua olim, vt ſuo loco eſt dictum, duos annos, habitu Fratris conuerſi, exegerat, profiſcitur, & poſtquam duos illic menſes, in ſuauiſſimâ contemplatione, & acerbo viuendi, ſuíque præter morem caſtigandi modo, vixiſſet, comitantibus, Patre Lotharingo, & Patrum Hetruriæ primoribus, Senas, inde Tudertum abiturus, contendit. Senas ingreſſo, puer duodennis, Franciſcus nomine, nobili genere ortus, ſe offert, & feruore, in tantillâ ætate, pluſquam veterano, infimis precibus orat; vt ſibi, Seruorum B.mæ Virginis habitûs, & conuictûs gratiam facere dignetur. PHILIPPVS, hinc teneram ætatem, inde adoleſcentuli ardorem, ſuis vtrúmque momentis, penſitans, cùm neque admittere conſultum, neque reijcere, in manifeſtâ Diuinæ vocationis euidentiâ, tutum videretur, mediâ ad illum ſolandum, ſeruandúmque viâ vſus, Habitu tertij Ordinis induit: in quo apud Parentes degere iuſſus, vſque ad firmiorem ætatem, integro decennio, DEO Magiſtro, Nouitius in ſæculo egit, eâ integritate, atque innocentiâ, ex qua futura eius ſanctitas facilè conijci poſſet. Quæ ſanè & admiratione & imitatione digniſſima extitit, tum miraculorum multitudine, tum ipſa inſtitutæ vitæ ratione. Ac ne omnia hoc loco perſequar (quod fuſè facit in annalibus noſtris Gianius) illud in hoc Franciſco memorabile eſt, quòd præter reuocatos ad vitam quinque mortuos, perpetuo

Ad montis Senarii ſpeluncam ſecedens, arctiſſimo viuendi rigore, morti præludit.

Ex itinere Senis agenti, puer duodennis Frāciſcus, pro Habitu fit ſupplex.

Cuius ſpectata poſtea ſanctitas, non nullis recenſitis, attingitur.

petuo, per tres annorum centurias, & ampliùs, miraculo, hodie etiam, incorruptum corpus eius, spectetur Senis in Hetruriâ. Quin etiam paucis post obitum diebus, candidum ex illius ore liliũ egerminauit, in cuius singulis folijs, aureis inscriptum literis *Aue Maria* visebatur. Id lilium ab Rege Francorum, per Legatum petitum, atque impetratum, à Patribus, ac Senatu Senensi, ad nostram vsque ætatem, conseruatur Lutetiæ Parisiorum: ex quo flore apud eam gentem multus, sanctitatis Francisci, ac bonus odor fragat. Ei miraculo causam fuisse credibile est, quòd hic Angelus, totâ vitâ Virgo, quingenties, omni die, Dominam suam, hac salutatione Angelicâ, salutare consueuerit. Hoc ergo adolescentulo, in tantum, quantus postea factus est, virum euasuro, Religioni, quà licuit, aggregato, PHILIPPVS Patres Senenses, de decessu suo mæstos, solatus, Tudertum ire constituit, ac de viâ Perusium diuertens, Honorio IV. qui eâ tempestate Pontificatum gerebat, & Cardinali Latino Protectori, Religionem summâ cum curâ comendat. Inde acceptâ Pontificis benedictione, & salutato Protectore, cepto itinere Tudertum ire pergit, sed ita, vt quoad fieri posset, vias publicas, & hominum obuiam prodeuntiũ, & eum officiosè prosequentium, frequentiam, inuestigatis semitis, & viarum occultissimis, deuitaret. Etiam hisce vltimis vitæ diebus, singulari quodam studio, solitudini & tranquillitati mentis ita deditus erat, vt in cœlo, quò erat propediem venturus, iam esse videretur. Verùm, quò ille enixiùs hos honores & venerationes hominum fugiebat, tantò illum arctiùs & prolixiùs vbique sequebantur: certante, cum humilitate eius, Diuinâ in eo euehendo, prouidentiâ: nam vix ad pedem montis, in quo situm est Tudertum, vetusta & nobilis Vmbriæ

Philippus Pontificis benedictionem impetrat.

Quem Tudertini aduentûs præsagi, magnificè excipiunt.

vrbs, deuenerat, cùm motâ repentè vniuersâ ciuitate, vno, eóque inter se non collato consilio, omnes Ordines, Clerus, Nobilitas, viri, mulieres, pueri, puellæque, non secùs ac reduci, partâ magnâ Victoriâ, Imperatori alicui, portis sese obuiam effunderent, vulsisque olearum frondibus, alijsq; viroribus, & floribus, plenis calathis, certatim sparsis, viam sternerent, faustis acclamationibus (Benedictum venire Seruum Domini, insonantibus) suam in vrbem non Sospitem sed Sospitalem Diuum deducturi. Hos, atque eorum apparatûs eminùs conspicatus PHILIPPVS, & pro familiari sibi suâ humilitate, tam plausibilem, triumphalis pompæ speciẽ, auersatus, illico, verso aliorsum itinere, ex viâ venientibus decedit, soli DEO, soli DEO honor & gloria, ingeminans. Itáq; vitatis noui Suburbij forulis, & portâ Ciuitatis, cui à S. Cruce nomen est, per varias, ad latendũ, fallendúmque insequentes, ambages, properè versus viam Vrbeuetanam proripit sese: ratus, illic se incognitum, in vrbem, per auersam Vallis portem penetrare posse. Sed properanti salutarem iniecit moram occursus duarum fæminarum, quæ, suadente inopiâ, atque libidine, duabus malis consultricibus, infami corporis quæstu, vitam tolerabãt. Has obuias factas, Philippus, facilè, quod erant, ex impudentiâ, gestibúsque fractioribus, cognouit esse meretrices, & simul de illis Dæmoni eripiendis, & Christo mancipandis, rationem init. Fortè illæ priores B. Patrem, cum socijs, procacibus Iocis atque dicterijs salutatos, exceperant: num sanctuli quid attulissent interrogantes? Ad quæ PHILIPPVS, vt qui salutem illis afferebat, cùm annuisset, cæpit ex Seraphico illo pectore, monita salutis, promere, & altè grauitérque exorsus, miseris illis Veneris mancipijs, enormitatem scelerum suorum, & præsens, in quo

Quam ille pompam declinans, itinere aliorsum verso.

Meritrices procaciter sibi illudentes conuertit.

quo versarentur discrimen, si non in tempore resipiscerent, sic ad viuum ob oculos posuit, vt consternatæ illæ, & ab iocis ad lamenta, à risibus ad singultûs & lachrimas versæ, & demum etiam ad DEVM conuersæ, tam probrosam atque exitialem vitam, magno cum periculi sui horrore, execrarentur; ad extremum lachrimis & pudore coopertæ, accusatâ non nihil inopiâ, quæ ipsas ad cætera mala manuduxisset, humillimè à Philippo pacem, veniámque precantur. Quas ille, magno commiserationis sensu, solatus est: deinceps bene sperare iussas, donari tantâ pecuniâ curauit, quantâ opus erat, ad eas per triduum honestè sustendandas. Interea iubet omni ope & operâ, iusto de peccatis suis dolore, & salutaris emendationis proposito, DEVM placarent, & se ad exactam, de anteactâ vitâ, Confessionem, præpararẽt; tum ipsis, vnde reliquum vitæ piè tolerare possint, curatum iri: nec dubitare se; quin cætera, quæ ad perficiendam conuersionem requiruntur, bonus ac misericors DEVS subministraret. Hoc illæ solatio recreatæ, omnia, quantum in se situm fuerit, DEI auxilio, ex PHILIPPI præscripto, perfecturas se pollicentur, atque inde ab eo digressæ in vrbem, veteris Samaritanæ modo, meliores factæ, Philippi sanctitatem, charitatémque, strenuè passim deprædicant, & exacto deinde triduo, peccata sua per Exomologesin, apud PHILIPPVM expiãt. Hæ deinde, illo authore, cuidam domui prope Aquam spartam, in oppidulo, cui Arnolfæ nomen est, ad eluendas lachrimis pœnitentiæ, animæ suæ maculas incluserunt sese. Eo loco deinde monasterium est conditum Monialium nostri Ordinis, quod hac etiam nostrâ ætate visitur, & originem suam ad has duas fæminas refert. Earum vna Helena, altera

Conuersionisque & vitæ subsidia prouidet.

Flora

Quæ inclusa arctam pœnitentiam peragunt.

Flora vocabatur, & hoc loco, vſque ad ſupremum diem, magno pœnitentiæ & ſanctimoniæ exemplo, viuentes, præter æternam fælicitatem, meruerunt mortuæ in album Beatarum Ordinis noſtri referri. Inde vrbem, Vallis portâ, vt ceptum eſt dici, harum duarum animarum & vitati ambitioſi honoris ſpolio clarus, ingreditur. Ac ne ſic quidem fefellit obſequioſæ ciuitatis induſtriam; quin ingenti frequentiâ populi, non exciperetur modò, ſed vel inuitus, fauſtis acclamationibus, aduentum gratulantium, deduceretur domum: illum verè virum DEI, illum peccatorum conuerſorem; illum, ægrorum cœleſtem medelam, ac Dei amicum, benedictum, venire in nomine Domini. Quibus vociferationibus incredibiliter offenſa Philippi Humilitas, ægrè impetratâ breuis ſilentij gratiâ, modeſtiſſimâ indignatione; ſi nos vobis, inquit, Tudertini pacem afferimus, & precamur omnem Diuinitus benedictionem, quid eſt, oro, vos, quòd moleſtias reponitis? quòd miſero homuncioni, & inutili ſeruo deiparæ, eos intempeſtiuos applauſûs aggeritis, qui homini peccatori minimè conueniunt? Proinde ſi animo gratificandi nobis, has curas ſuſcepiſtis, per, ego, vos, communem Dominum Deúmq; noſtrum oro, vt abeatis domos veſtras, & nos noſtram abire permittatis: hoc mihi pro præcipuo honore, & animi erga me veſtri indicio erit. Quod eò æquiùs concedetis, quò magis abhorret ab humanitate veſtrâ, vt ego à vobis, omnium primi poſtulati mei repulſam feram. Sed nihil agebat, incenſo ad ſummum, multitudinis ſtudio: cui in omni magno affectu perdifficile eſt moderari. Ergo vndíque omnes caterruatim affluere, alij, audiendi, alij, videndi viri, alij, contingendæ dextræ, aut veſtis cupidine; vniuerſi, vt illius benedictione bearentur. Denique ad hęc omnia

A populo fauſtis vociferationib⁹ indulgēte, denuo circumuenitur.

Philippi ad applaudentes oratio.

omnia, vno omnium ordinum consensu, summâ cum potestate illum Vexilliferum dicunt: qui magistratus, eâ ætate, in liberis Jtaliæ ciuitatibus summus erat, ac penè Dictatorius. Ita prosequente omni nobilitate, & plebe, ad templum Cœnobij sui procedit, ibique ante principem aram, fusâ aliquamdiu, per excessum mentis, oratione, postquam se collegit, in hæc verba, velut ex alto sopore expergefactus, prorumpit: Gratias tibi ago Domine, quia *hæc requies mea in sæculum sæculi, hic habitabo, quoniam elegi eam.* Eóq; præsago futuri, velut Epitaphio, sibi ipse gloriosum & celebre sepulchrum signauit, quod in ea vrbe perpetuum erat habitaturus: vtcunque à B. Patris Patriâ, illius, cupidâ reliquiarum, oppugnaretur. Cæterùm quod reliquum fuit dierum, vsque ad excessum, PHILIPPVS in exactâ, ad propinquam, præuisámque mortem, præparatione, atque in Tudertinorum promouendâ salute, collocauit. Itáque, *cùm dilexisset suos, qui erant in mundo*, quos relinquebat, *in finem dilexit eos*; cáque dilectione, velut fluminis impetu, ad lætificantem iam ex propinquo, ciuitatem DEI, omnia secum in DEVM rapiebat. Hinc multa publicè pro concione, multa priuatim, monere, componere Procerum discordias, & omnium ordinum inimicitias; audire diligenter eorum, qui ad frugem redibant, confessiones (inter quos illæ duæ nuper conuersæ, mulieres, fuêre) cæteráque affectæ vrbis vitia, atque ægritudines, persanare, tanto studio, atque feruore institit, vt se iam ciuitas vix ipsa agnosceret; tanta erat morum mutatio, emendatióque facta.

Nihil impetrat, sed ad cœnobium festiuè deducitur.

Obitum sibi denuo vaticinatur.

Reliquos vitæ dies in præparatione ad mortem, & reconciliandis ciuibus insumit.

T PRE-

PRECIOSA BEATI PATRIS PHILIPPI MORS, ET AD EAM SVPREMA comparatio, & vltima ad Fratres monita.

CAPVT DECIMVM SEXTVM.

LVstratâ ritè, in hunc modum, Tudertinâ vrbe, scilicet vt quàm purissimâ terrâ moriens exciperetur, B. Pater, ipso die Assumptæ Virginis festo, peracto, cum inusitato spiritûs ardore, Sacrificio, ita, vt erat æstuans, flagránsque diuinâ charitate, suggestum conscendit, frequentissimâ vniuersi populi concione, ac primò quidem, hac copiâ sui vniuersos exhilarauit, & mox orationem exorsus est, quæ, vt erat ipsius postrema, ita omnium, quas vnquam perorauit, Epilogus videri poterat, tantâ copiâ tantóque ardore, & tanto auditorum motu, ac solatio, dixit. Paulò post dimissam concionem, vbi se B. P. intrò in cœnobium contulit, statim febriculæ morbo tentari cæpit, sed leuiter: ille tamē satis intelligens, eum propinquæ mortis Prodromum esse, sibi gratulatus est, multis adstantibus, aduenisse id tandem fælicissimum tempus, quo, corporis vinculis solutus spirit' suus, liber euolaret ad DEVM. Ingrauescente deinde morbo, ac paulatim iam in lethalem vergente, Episcopi vrbis, ac Medicorum hortatu, in secretius cubiculum (quod hodièque ostenditur, & in magnâ veneratione est) se recepit; vbi sibi persuaderi passus est, vt in laneâ culcitrâ, de qua nobis alibi sermo erit, à quodam Iacobo, Ciue Tudertino, mutuò oblatâ, fractum recenti morbo, & veteri, ac perpetuo pœnitentiarum vsu, corpusculum componeret. Sed vt cilicium, quo asperrimo cinctus erat, exueret, id verò ab eo nullis precibus impetrari

Vltima Philippi eadémque ardentissima concio.

Et lectulus decretorius.

petrari

petrari potuit; quippe qui censeret: militem Religiosum, potiùs in armis militiæ suæ, quàm inermem occumbere debere. Ita Vir sanctus, velut Lilium, vel Rosa, inter spinas suas, mortem, sanctissimæ atque austerissimæ vitæ congruentem, appetebat, tantâ cōstantiâ ac patientiâ, vt non homo mortalis, sed cœlestis aliquis Genius, inter illas corporis animíque afflictationes, iacere videretur. Eas maiorem in modum augebat & illud, quòd ciuium pietate, quâ certatim inuisebatur, turbaretur ipsius, illo in agone solitudo, quam ad figendam in DEO mentem, studiosè captabat, vt paulò antè diximus. Sed qui illius in proximos perpetuus amor fuit, vtcunque vltimas illas vitæ horas in vtriúsque amoris exercitatione partiebatur. Verùm cùm ex crebrioribus deliquiorum symptomatis moneretur; tempus esse, atque id quidem breue, conuasandi, ac valedicendi rebus humanis; conuocatos ad se, vniuersos Fratres, hisce verbis allocutus est. Dilectissimi in Christo Filij ac Fratres; conuocandi vos vniuersos, in hunc locum causa mihi fuit, præsens necessitas ingrediendi viam vniuersæ carnis, & tempus resolutionis meæ, quod proximo die, octauæ Dominæ nostræ consecrato, instat, sicut Dominus JESVS significauit mihi; qui me fælicissimus nuncius non ita absorpsit beatitate suâ, vt vestri mihi memoriam ademerit, quin *sicut iustum arbitror, quamdiu sum in hoc tabernaculo, suscitare vos in commonitione*, atque eò quidem enixiùs, quia certus, *quòd velox sit depositio tabernaculi mei*, imò operā dabo cum Apostolo Petro, *& frequenter vos habere post obitum meum*, vt horū, quæ supremùm moneo, memoriā faciatis. Quapropter oro atq; obtestor vos hodierna die, & quâ valeo in vos authoritate, etiā iubeo, vt hoc corpusculū meū,

Patientia ac fortitudo.

Extrema ad suos exhortatio.

relictum ab anima fuerit, terræ suæ, nullâ insigni pompâ elatum, populari tantùm, atque humili sepulturâ, paupertatis nostræ instituto, funeretis; quidquid studiosa hæc nostri ciuitas, pro suâ pietate, in contrarium moliatur. Tenetis enim memoriâ: me, tametsi, vestrâ perpetuâ voluntate, Generalem agere coactus sim, meâ tamen, libentiùs acturum fuisse, ac moriturum, cum fratrem conuersum, quem in primo ingressu indueram; quippe cùm hic ipse, in quo nunc desudo, agon, perpetuò mentis oculis obuersatus sit, viuâ certitudine: humillimam vitam, tutissimâ morte defungi. Satis ergo sit, hoc me in vitâ solatium, vestro obsequio condonasse: nunc vel in inutili cadauere meo, vt illo per vos frui liceat, pro vestrâ æquitate concedetis. Alterum, & verò præcipuum, maximúmque est, quod nō solùm ego vos, per omnia pia ac sancta, oro, quæsóque, sed etiam quod Dominus IESVS *transiturus ex hoc mundo ad Patrem* omnibus mandauit, vt vos scilicet inuicem diligatis, feratísque alter alterius onera, atque infirmitates; hæc enim legitima Tessera est verorum Christi discipulorum; ipso, qui est testis fidelis, attestante, *in hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad inuicem.* Quibus peramanter, fuséque dictis, & pro exuberante, ad vicinitatem sphæræ suæ, charitatis, ardore, exaggeratis, ita vbertim omnibus obortæ lachrimæ sunt, nemo vt esset ex astantibus, qui mellifluo flaminomóque illi Seraphino, præ teneritudine, & dolore amissi tam Diuini doctoris, respondere posset. Quod cùm pientissimus Pater, medio in conflictu suo, animaduertit; intermortuis, ad eos, vocibus conuersus, bono animo esse iubet; quippe sibi, illísque, expedire hanc Itionem ad Patrem: quæ, si, vt in DEI miseratione speret, ex voto cesserit; habituros eos Patrem,

Quà multis, funeris quamcunque pompā deprecatur.

Ad fraternam charitatem exhortatur.

Consternatos consolatur.

Patrem, & aduocatum apud Patrem: quemadmodū, dum viueret, eum vbíque, apud maxima Orbis capita aduocatum habuissent. Quibus in vocibus, linquente animo deficiens, aliquantisper conticuit, sed augescente magis ac magis, morbi violentiâ, ijsdémque incrementis, Philippi inuictâ malis, animi constantiâ, geminâ flammâ absumebatur, alterâ, exæstuantis immodicè febris, alterâ verò ardoris desideriorum, quibus dissolui, & esse cum Christo, sine modo suspirabat. Sed has inter pœnas tamen deprehenso, semper præsens ratio, & integrum iudicium constitit. Aduesperascente vigesimo die Augusti, anno Christi 1285. iterum Sacrosancti Corporis Christi, & Extremæ vnctionis Sacramenta depoposcit; quod cùm esset factum, & præstò esset, cum adorandâ synaxi Sacerdos, afferente vim viribus amore, è duro lectulo surrigit iam penè enectos, & in mortem rigentes artûs, ac, vt erat cilicio, & toto vestitus habitu (quem honoris B.mæ Virginis & pœnitentiæ causâ, nunquan ponere consueuerat) humi se perhumiliter prosternens, inter ardentissimos pœnitentiæ actûs, singultûs, lachrimas, suspiria, & innocentis pectoris tunsiones, aliáque cognitionis sui argumenta, sumpto illo viuifico commeatu, itinera Æternitatis ingressurus, Ecclesiam DEI, sesemet, Religionem, Patriam, vrbem ipsam Tuderti, ac denique omnes Diuinæ opis indigos, DEO feruentissimâ & latissimâ charitate, commendat; ac deinceps velut satis prouidisset omnibus, qui cordi erant, illis Seruatori suo commendatis, ipse se eò penitiùs in DEVM penetrat, quò ardentiùs eos, qui curæ fuerant, Diuinæ prouidentiæ commisisset. Itáque repositus in lectulum, flagrante intus dilecto, sic anima beati viri liquefacta est, vt proruperit in profundissimi sermonis Mysteria: ex quorum

Sacramēta, emigrantium propria, postulata, quanto ardore susceperit.

Pro suâ aliorúmque salute deprecatur.

In flammigera suspiria erumpit.

rum altitudine, satis appareret; beatissimum hũc olorem, iam tum ordiri cantum, quem per omnem æternitatem fælicissimè erat canturus. Sed iam vltimæ lineæ propinquior factus, prouidâ vicissitudine à delicijs cœlestibus, animum ad curam pœnitentiæ traducit, & D. Augustini exemplo, Psalmos pœnitentiales, deflendis, quibuscunq; noxis adhibet; ac mox Litanias Sanctorum, quos præsentes, propitiósque, in supremo discrimine, pro æterni triumphi causâ, prehensandos putabat, exoritur. Quibus ritè atque ardenter in vota vocatis, contigit, vbi ad eam formulam est ventum; *Peccatores, te rogamus audi nos*, vt sic abalienaretur à sensibus vir DEI, vt per tres ipsas horas, pro mortuo habitus sit ab astantibus, atque id quidem non temerè, quòd nihil indicij in eo, nisi mortuale, appareret. Superuenit interim, DEI monitu excitus, ad id ipsũ, quod agebatur, Frater Vbaldus Adimarius, qui certitudine fretus cœlestis oraculi sui; PHILIPPVM necdum vitæ confinia excessisse, nomine compellatum, suscitat. PHILIPPVS ad eius vocem sibi redditus; Prô Fratres, inquit, quàm horribilis est, huius vltimi certaminis conflictus! Scitote; me ante Christi Tribunal statutum, non vulgari defunctum esse discrimine; siquidem tortuosus ille veterator, & salutis humanæ osor Sathanas, opprobatis mihi peccatis meis, & in immensum exaggeratis, omnibus nocendi artibus suis egit, sategítque, vt de Diuinâ misericordiâ, per desperationem desponderem animum. Et plena periculi pugna pendebat, quoad superueniens benignissimus IESVS meus, & mea Domina MATER eius, increpitum, abactúmque antagonistam profligârunt: deinde quasi non esset satis immensæ Misericordiæ eorum, depulisse tam formidan-

Psalmos pœnitentiales ac Litanias recitat.

Abalienatur à sensibus 3. horarum spatio.

De Diuini tribunalis rigore suóque conflictu narrat.

dandum, támque præsens periculum, adiecerunt immensum solatium, ex monstratâ Coronâ, quam mihi inutili seruo, & immerito, præparauerunt in æternum. Agite ergo Fratres mei, adeste animis, atque expergiscimini, ad veternosi huius hostis versutias, fraudes, & insidias deprehendendas: videt ille se, multo merito suo, Diuinis omnibus donis, boníſque exutum, & inuidiæ æstro, in rabiem datus, in easdem nos miserias, vnà secum pertrahere, omnibus viribus, artibúſque laborat. Sed non desunt aduersus illius impetûs arma. Abstinentiâ, Humilitate, Patientiâ, & quæ maxima harum est, Charitate, illius conatûs affliguntur. His dictis, inualescente, nouis auctibus Extasi, oculos primùm in Cœlum figit, mox eosdem anxiè, varias in partes circumferens, librum suum ingeminat; cedô librum meum, date librum, inquiens, quis eum eripuit mihi? reddatur quantocius. O librum, qui bona omnia mea contines, quærite illum Fratres, non enim sine eo diutiùs vitam trahere possum. Ad ea anxij Fratres alius alium codicem porrigere; sed frustra: respuente eo quoscunque oblatos, & strenuè suum librum postulante: eum se, neque alium velle, illum solùm in vltimis votis esse. Demum perplexis omnibus, atque ignaris, quem tandem librum intelligeret, à Fratre Vbaldo Adimario, cuius in gremio acquiescebat, intellectus est. Itáque porrigi iubet Effigiem CHRISTI, è Cruce pendentis, eburneam, quam vir sanctus manu semper gestare consueuerat, & in quâ, fixo obtutu, hærere eum, Adimarius animaduerterat. Eam porrectam verò PHILIPPVS pectori apprimit; &

Hostis versutias præcauendas monet.

Librum suum anxiè deposcit.

Crucifixi imagine datâ aquiescit.

& eam suauiter exosculatus, Hic est liber meus, inquit, hic est, in quo ego innumera beneficia scripta lego Redemptoris mei, qui, effuso pro me omni cruore, hoc corporis sui spolium, pendulum ex fælici arbore, reliquit. Tum deinde legere, ac relegere omnia illa beneficia, & pecculiaria præsertim, per omnem vitam accepta, & meditari varia viuificæ Passionis Mysteria instituit, ac paulò post, gaudio spiritûs velut triumphante, Canticum: *Benedictus Dominus Deus Israel &c.* totum recitauit. Atque hîc iam tandem ad vltimam lineam peruentum est. Eius minimé ignarus virtam Apostolicus, quàm Pprophericus, pressâ ac debili voce, Psalm. 30. *Inte Domine speraui &c.* pronunciat, hærénsque ad vltimum eius versum, vibratis in Christi Crucifixi Imaginem oculis, nouissimis verbis, tacito exultantis animi jubilo, sibilo auræ lenis, quàm simillimis, dixit: *In manus tuas Domine, commendo spiritum meum.* Atque in ea voce, composito, quàm honestissimè corpore, cultúque eius, deficiens, cœlestem animam cœlo reddidit. Quâ, vt quantopere sibi gratularentur acceptâ, cœlites monstrarent; illicò psallentibus ad sacrum funus Fratribus; suauissimo concentu, derepente Nænias interpellârunt; cuius hoc argumentum fuit. *Euge Serue bone & fidelis, qui à Virgine super familiam suam fuisti constitutus, intra in gaudium Domini tui.* Suauitatem inexplicabilem, earum vocum, excepit incomparabilis odoris fragrantia, quæ totum locum, vbi positus erat, oppleuit, & tertio miraculo, ex iacentis S. Patris facie, tanta vis cœlestis lucis emicuit, vt quidquid circa eum esset, à clarissimo Iubare coruscaret. Quo, tergemio prodigio, versi ex stupore, in lætitiam rerum admirabilium, spectatores Frarres, omissis funebribus, spiritu exultantes, læta, atque festiua iubilârunt. Incidit hic PHILIPPI exces-

Post exhalationem SS. animæ, cœlitum concentus, aliáq; mira existũt.

excessus in annum Christi 1285. ætatis verò PHILIPPI quinquagesimum secundum, vndecimo Kalendarum Septembrium, qui octauæ Assumptionis Dominæ sacer est, cùm, occidente sole, per vrbem, ex consuetudine Ecclesiæ, signa darentur ære campano, ad salutationem Angelicam, prorsus vt ipse prædixerat. Sed quia cũ die exspirauit, & absolutis Vesperis & Completorio, fortè etiam vt locus esset, B.mæ Virginis octauæ celebrandæ, visum est postea Leoni x. Pont. Max. festum PHILIPPI in sequentem diem 23. Augusti reijcere: idque dato diplomate sancitum, obseruamus. Hac tam preciosâ, támque prodigosâ PHILIPPI morte, per vrbem vulgatâ, illico omnium ordinum, atque ætatum concursus ad D. Marci fit, quo illatum iam esse illius funus, rumor prodiderat, ac certatim sacrum illius corpus, vt veræ integræq; domiciliũ sanctitatis, omni veneratione prosequuntur, mandatis ipsius vltimis, quibus vetebantur eiusmodi honores, pietatem populi stimulantibus potiùs, quàm obstantib⁹. Quò factũ est, vt à fratribus, vnà cum Episcopo, Senatúque Tudertino, religione supremæ voluntatis obstrictis, sacri corporis humatio acceleraretur. Verùm eorum diligentiæ miraculum intercessit. Erat tum in vrbe Tudertinâ, Virgo, Agnetula nomine, Tabellionis Pauli Guitonis, ciuis Tudertini filia: hæc insonantibus ad funus Philippi, campanis, intus aliquid efficacioris inuitamenti sensit, quo permota parentem orat, vt ad sacrum corpus se deferri curet: (neque enim aut ingredi pedibus, aut manum dexteram tendere, aut adducere, aut imobili corporis mole, vsquam se commouere poterat) obsequitur pietati filiæ parens, & eam in templum illatam, factâ per populi cuneos, viâ vi, ad feretrum, in quo corpus iacebat, sistit. Illa, magnâ fiduciâ,

Mortis tempus.

Concursus & veneratio corporis audito eius obitu.

Puella manibus pedibúsq; contracta, ad corporis sacri contactum, conualescit.

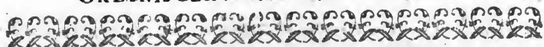
ciâ, apprehensis vtcunque, aut tactis PHILIPPI manibus, extemplo conualuit, stetit, ambulauit, DEVM laudauit in sancto suo; & domum nemine baiulante, regressa est. Patres, eo miraculo se iam solutos religione rati, coacti etiam studio populi, sex diebus inhumatum corpus, eodem quo iacebat loco, expositum effusis populi honoribus relinquere, in animum induxerunt. Ibi interea Plastarum & pictorum operâ, excepta sunt illius vultûs vel mortui lineamenta. Cui Patrum diligentiæ debemus, quòd hodiéq; Imagines exstant peruetustæ, & ex illis haustæ recentes, quæ ab ipsius oris habitu haud magnopere abludant. Cæterùm specie fertur fuisse, quæ gentilitiam nobilitatem non sine maiestate aliqua, mixtâ humilitate spiraret. Fuítque staturâ iustâ, facie amenâ, & emendatæ venustatis, capillo subflauo, oculis veró viuidis, cæsijsque; quantum potui colligere ex quadam, quam in Italia vidi, imagine eius, quam propè Archetypon cæterarum vocabant. Sed operosius fuerit, eam eius imaginem delineare, quam rerum omnium Artifex DEVS perfecit, id est Internum hominem repræsentare, atque ob oculos, suis coloribus ponere. Non est id vel ingenij vel spiritûs nostri tenuitatis, sed cœlestis alicuius genij opus; imò potiùs ille ipse eas lineas duxerit, qui cœlestes virtutum maximarum luces, omnipotentis digiti sui penicillo fælici illi animæ induxit, & easdem luces multis magnísque miraculis (vt è sequenti patebit libro) à morte luculenter illustrauit.

Ex miraculo funeris celebritas.

Oris lineamenta, tūc excepta.

* * *

HISTO-

HISTORIAE

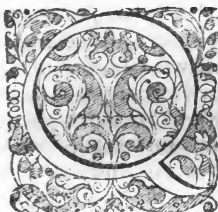
VITÆ AC RERVM GESTARVM B. P. PHILIPPI BENITII, FLORENTINI, ORDINIS SERVORVM BEATISSIMÆ Virginis.

LIBER TERTIVS.

MIRACVLA, AB IPSO MORTVO EDITA, aliáque sanctitatis eius argumenta complectens.

DE MIRACVLIS VETVSTIORIBVS.

CAPVT PRIMVM.

QVanquam duobus superioribus Libris varia suis locis Miracula recensita sint, ita viua, vt viuum PHILIPPVM, sanctum, satis probare possint, tamen hoc tertio libro visum est ea Miracula in medium afferre, quæ à morte ipsius, in sanctimoniæ eius testimonium contigerunt, vt omnes intelligant, quantum viuus mortuúsque apud DEVM potuerit, ac possit etiamnum. Etenim ea miraculorum apud mortales opinio inoleuit, vt eum tunc demum sanctum, Beatúmque pronuntient, quem, vel in se, vel in alijs, rerum mirabilium patratorem experti sunt; vt hinc scité elegantèrque Gregorius IV. Pontifex Max. pronuntiârit, ad absolutæ suis numeris integritatem sanctitatis testificandam, duo vt plurimùm requiri: virtutem scilicet morũ, & signorũ veritatem (duob⁹ verbis, *Merita, Miracula*: vt

In Bulla canoniz. S. Antonii de Paduâ.

vt videlicet hæc duo quâdum velut reciprocâ attestatione, eum in sanctitatem asserant, in quo, aliqua quâdam in paritate, reperta fuerint, iuxta illud D. Marci Euangelistæ, *Illi autem profecti prædicauerunt vbique, Domino cooperante, & sermonem confirmante sequentibus signis.*

c. vlt.

Posset & alia huiuscè asserti apta, à nobis alibi adducta, ratio, etiam hîc adduci, ea scilicet: quòd DEVM inter, & latere cupientes, Seruos suos, pium amicúmque certamen existere soleat, quo, quantò magis anxié isti, pro virili parte, sua decora in obscuro habere, atque occulere student, tanto enixiùs vicissim DEVS, virtutis eorum gloriam ac splendorem, admirabilitate prodigiorum protrahere in publicam lucem & conspectum eorum amat hominum, qui afflictis rebus suis, in eorum præsidio, præsidium quærunt. Hinc vnde Philippus ab sepultis accuratè rebus suis securitatem quæsiuit, inde DEVS meritorum eius magnitudinem ordiri, & palàm testatam facere constituit. Vt scilicet morum virtus, signorum veritate probaretur. Ex his præcipua nos collecta, ex processibus Florentiæ ac Tuderti super sanctitate Philippi institutis, argumenta, hoc tertio libro consectabimur: seruatâ in Nominibus illorum temporum, omnis fuci experte simplicitate, quâ in dictis Processibus efferuntur.

Deum inter atque sanctos suos quoddā veluti certamen.

Quorum hoc primum esto, quòd cuidam Andreolo Ioannis, Tuderto oriundo, omni manuum atque pedum vsu ita destituto, vt si quò tendendum esset, id non aliter, quàm serpendo, rependóque posset, imploratâ Beati Philippi ope, è vestigio manûs pedésque sic revixerunt, vt ambulare, laborareque sine obstaculo posset.

Sanatus contractus.

Alterum beneficium se accepisse Iulittina Martinelli Montionensis, in porticu Basilicæ Diui Marci (vbi Beati Philip-

Liberata Dæmoniaca.

Philippi Conditorium fuerat) præsentibus duodecim aut pluribus testibus, fidem fecit: scilicet, se diu multúmq; ab inquilinis cacodæmonibus habitatam vexatámque, Fratris Philippi, Ordinis Seruorum Deiparæ precibus meritíque, ab eorum violentiâ, ac rabie esse integrè liberatum.

Tertiam Philippo debet gratiam Iacobuccius Camutianus, qui cùm diebus singulis, ac non raró in die sæpius, morbi caduci vi ruens, fædum in modum quateretur, miseratus ipse afflictam sortem suam, auxiliarem Philippi manum inuocauit, quæ illum illicò sic erexit, vt illo deinceps morbo nunquam corruerit. *Comitialis morbus depulsus.*

Non minùs præsentem Philippi opem experta est Margaritha, Vxor cuiusdam Venturellæ de Biuignate, Fuliginatis, doloribus torta phreneticis, quibus fiebat, vt, non modò stomachus ad quandam fatuitatem vsque relaxaretur, & reliqui artûs omnes quodam stupore sic torperent, vt nulla sanorum officia obire posset, sed etiam vt salutiferę Crucis signum videre mulier non sustineret. Et eò vsque inualuerat morbi furor, vt si non obstitissent dati ad custodiam homines, in flammarum vndarúmque vortices sæpe præcipitem se datura fuerit. Hæc ita tot oppressa calamitatibus, cùm affusa supplex Philippi sepulchro, illi se fidenter commendasset, toto illo morborum globo leuata, fidem fecit, meritis Diui Philippi cumulatam salutem sibi, ac sanitatem contigisse. *Phrenesis abstersa.*

Successit curæ Angeluzzius Lilius Collazzonas: cui inusitatus capitis dolor omnē sui, ac præcipuè oculorum vsum, præ summâ acerbitate, ademerat. Qui cùm ad Diui Marci Ædem, tunicâ, è setis molestâ, indutus, ac nudus, pedes venisset, ibidémque DEO, ac Diuo deuouisset sese: apparente ipsi Philippo, omnis omninò dolor ille, & cæcitas, obortâ luce, ac sanitate, depulsi sunt. *Item capitis dolor.*

Æscu-

Æsculapium quoque Philippum laudauit quidam Accoribanus Bernardi, à Castro nouo: qui vsu sinistri pedis ita captus erat, vt nisi scipionis adminiculo ingredi non posset. Vtcunque conductus ad Philippi Tumulum, postquam eius patrocinium inplorauit, restitutus in integrum, expeditè ambulauit.

Claudus erectus.

Paulus item Monticellius, è Comitatu Tudertino, decem ipsis mensibus, Arthritide cruciatus, adeò debilitatus est, vt erigere se è lecto, aut quoquam commouere nō posset. Cùm baiulatus ad sepulchrum Philippi, ei se piâ fiduciâ enixè commendasset, omnes illico dolores euanuerunt; & refusa per artûs neruósque viuida vis, egit, vt qui paulò antè mouere se non poterat, iam eâdem horâ, ad auersam vrbis partem redire, ac deinceps omnia sanorum posset munia obire.

Arthritis eliminata.

Neque pro se tantùm supplicantibus adfuit Philippus, verùm etiam pro coniunctis personis. Nam quædam Mulier, Andrea nomine, Simonucij, ex oppido S.ti Siluestri vxor, testata est, quòd, cùm grande saxum, & quod humo attollere vir bene fortis vix posset, filioli sui cruri illapsum esset, id totum comminuisse. Cùm verò sequenti nocte periclitantem filium, mæsta Mater Beato PHILIPPO commendasset, eum sanum integrúmque reperit, & geminato miraculo, lactens adhuc infans, solo DEO docente, hæc verba protulit: Sanctus Philippus me liberauit.

Crus comminutum, redintegratum.

Ita quoque Iacopuccius Beneuenuti, ex oppido S. Praxedis, publicam fidem fecit: filium sibi nomine Reinerum, cum ingenti, è collo pendulâ strumâ, natum. Cùm illum sic deformem, DEO ac Beato Philippo deuouisset, admotum sepulchro Diui, & tunicâ interiore eius, quæ id loci, cum veneratione asseruatur, lustratum, illico, abacta,

Struma complanata.

præ-

præſenti numine, illâ colli monſtruosâ appendice, æquato atque incolumi collo eſſe receptum.

In faſcina quoque Philippi valet imperium. Nam Angeluzzus filius cuiuſdam Stephanæ, ſiniſtro afflatus faſcino, quo per duos ipſos menſes contabuerat, ſecundū DEVM, Philippi patrocinio commendatus, ſtatim difflatâ vi Amuleti, reualuit; aſſerente Miraculum aliquot ſubſequentium Menſium continuatâ ſanitate. *Faſcina eneruata.*

PHILIPPVM etiam Chirurgi virtute pollere, ſenſit quædam fæmina Imilia nomine, vxor cuiuſdam Benincaſæ, à monte Molendino. Ea dexteri cruris & linguæ affectu, gemino malo ſic afflicta fuit, vt nec audire, nec reddere voces vllas poſſet, ac ne quidem, cùm religioſus vſus & neceſſitas poſtularet, Confeſſionis ſacramentalis. Cùm ſe Philippi conditorio ſiſtens, duplicis ærumnæ à DEO remedium, per Serui eius Philippi preces & merita, quo poterat modo, ſupplex peteret, extemplo, nulláque vel breui interpoſitâ morâ, exaudita eſt, & acceptâ vtráque facultate priſtinâ, vnde venit, læta vocalíſque remeauit. *Crura & lingua.*

Nec minùs fælix in calculi curatione noſter Medicus Philippus fuit. Iacopuccius enim filius Beneuenuti Logi, è Tudertinâ Dynaſtiâ, cùm calculi doloribus, vſque ad meatûs naturalis pertinacem obſtructionem, diſcruciaretur, à Sabina Matre DEO ac B. Philippo deuotus, additâ Sponſione, ſi ſuffragijs Diui torturæ eximeretur, ſe illius aram multis luminibus colluſtraturam, aliáque pia opera obſequij eius obituram; illicò à conceptâ voti formulâ, moleſtam petram excreuit, atque ita ſubductis calculis, deinceps per omnem vitam nullos ſimiles dolores numerauit. *Item calculus curatus.*

Alia

Alia, item Mattiuola nomine, cuiusdam Bartholomæi Beneuentani coniunx, acerbissimis calculi cruciatibus, consumptis iam medicinarum remedijs, diuexata, vbi Philippi sarcophago est admota, & ab eius patrocinio sperauit & efflagitauit vltimam opem, petrâ leuata est monstruosæ in suo genere magnitudinis, eaque affixa est Diui conditorio ad spectaculum, & fæmina deinceps eo malo, quod solet tamen in affecto semel corpore habere radices, nunquam loborauit.

Alia rursus Illuminata nomine, calculi diritate à medicis exposita, cùm Philippi, in tam præsenti periculo, patrocinium implorasset, vix orandi finem fecit, & petrā effudit, quam cum cereo Anathemate, eidem tumulo appendit, fassa præsentibus testibus, se Diui meritis discrimen euasisse.

Dæmoniaca liberata.

Verùm non tantùm cum morbis, sed cū ipsis etiā stygijs inquilinis, pro suis supplicibus, nec semel pugnauit Philippus, & vicit. Quædam fæmina Ludouica nomine tantâ Dæmonis Tyrannide tenebatur, vt perpetuis stridoribus, stygio illo æstro expressis, omnibus circa se intolerabilis fieret, nec tanto implicita malo, tendere cœlo supplices implorādæ opis gratiâ manûs, nō formare salutiferū Crucis signum, nō recitare Dominicam orationem, salutatiónémque Angelicam, non deníque porrigere mendico stipem, permittebatur. Huic ita expositæ, se videndum ac spectabilem offert Philippus, &, veni, ad Ecclesiam meam, inquit, & ab infirmitate & Dæmonibus, qui te exagitant, liberaberis. Cùm mulier paruisset, venissétque ad Philippi sepulchrum, eíque indormijsset, in eo sopore, à Philippo subleuari se atq; excitari, ac demum liberatam ereptámque omni cacodæmonis violentiæ ac præstigijs sensit.

Nec

Nec adeò Regium morbum extimuit Philippi potentia. Vgolinuccia quædam, Petruccij Scopelli filia, tam potenter ab hoc malo affligebatur, vt in eius paroxiſmis mortua videretur, adeò nullus in eâ motus, nulla ſigna vitalia apparebant. Mæſta Mater eius eam D. PHILIPPO commendat, ſpondétque, ſe, ſi opem deploratis rebus attuliſſet, vnà cum filia ſupplicem, cum gratâ veneratione, ad eius tumbam eſſe venturam. Hoc dixit, & ilico euanuit omnis morbus, nec reuênit vnquam ad filiam.

Chiragram quoque, à medicorum Scholâ pro incurabili habitam, curauit hic noſter Hippocrates. Eâ quædam Ioannula Rigalaſcha per aliquamultos annos quàm arctiſſimè contracta, inuocatâ Philippi ope, apud idem eius ſepulchrum in Diui Marci templo, multis, qui præſentes erant, ſpectantibus, libera, liberos lacertos extendit, eorúmque, quamdiu vixit, vſu gauiſa eſt.

Cæcis præterea ac claudis lumen, & gradiendi poteſtatem dedit. Nam Conſita Vguccionis, Peruſio oriunda, habilitate pedum capta, ac præterea à natiuitate cæca, cũ pari ad Diuum fiduciâ, animi ſcilicet greſſibus ac luminibus, ſupplex accurriſſet; vtríque calamitati medelam inuenit: vt nec adminiculo deinceps, nec ductore ad ambulandum opus haberet. *Cæci illuminati.*

Eandem publicæ lucis vſurã, interceſſione apud DEVM, Philippi, quidam cæcus mendicus impetrauit, qui adductus ad eius, adhuc in feretro, antequam conderetur, iacêtis pedes, vbi eos religioſè ac piè eſt exoſculatus, ſanctitatẽ Philippi, & obortæ repentè lucis claritatem, miratus eſt.

Pari aut maiori miraculo, cuiuſdam hominis Coloni, ditionis Oruitanæ, filius (in hanc lucem, expers lucis, & cæcus editus) qui à parente, efficacibus ſingulari fiduciâ lacrymis,

vix initiatus ad medelam PHILIPPO, fuerat vtrúmque auxiliarem Patrem, repentinâ illustratus luce, quâ vsque ad mortis tenebras est vsus, circumspexit.

Philippi contēptrix elinguis facta, respiscens, restituitur.

Interim, post funera, tam acer sui vindex, contra contemptores, quàm benignus in supplices, PHILIPPVS fuit. Fæmina quædam, meretricio quæstu infamis (cuius propterea nomen reticetur) pro similium hominum licentiâ, impiâ linguâ in Diui contumeliam exacutâ, multa temere effutiuerat, sed non diu; nam derepente obmutuit: quo factum est, vt aliter intus canere, ac meliùs loqui coacta sit. Confessa itáque & deprecata, eloquentissimâ taciturnitate, ad pedes sancti funeris, impij oris sui nefarium scelus, religiosiorem, quàm priùs habuerat loquelam, recuperauit.

A lupo strangulatus reuiuiscit.

Dissipata quoque corporis membra non colligere solùm sed & animare nouit Philippi potentia. Accidit haud procul Tuderto, vt in malè custoditum vagantémque incuriè infantem lupus incideret, qui oblati illius innocui agni iugulum ferociter ac truculenter inuadens, omnem indidem, cum cruore vitam exsuxerat. Superuênit laniénæ Mater infantis, quæ illum anxiè vbique, sed non hîc, quærebat, & priusquã à belluâ totus discerperetur, filium exanimem recepit. Quo se verteret infelix mulier, quidue ageret mortuo filiolo, non satis inueniebat, quoad recordata PHILIPPI, paulò antè in cœlum, non sine prodigijs, recepti, impositum gremio filioli cadauer, Diui nondum humati admouit cadaueri; fusisque, quas spes dolórque inflamârant, precibus, infans reuixit.

Diceres, etiam in PHILIPPI sandalia vim non modicam dimanasse; adeò etiam illæ contra calamitates valuêre.

re. Vir quidam bonus ac pius, ac proinde bene Benedictus dictus, Beati Philippi familiaris, ab eodem dũ vixerat, par vnum crepidarũ, simplici opere è Iuncis fluuialibus textarum, munere acceperat, quod ille non vulgari religione asseruabat. Itáque orto domi eius incendio, iunceas crepidas iam benè siccas, magnâ cum certi præsidij spe & fiduciâ in Muneratorem suum, furentibus flam̃arum vorticibus iniecit; quibus flamma citiús cessit, quàm fluuio, vnde iunci erant oriundi, cessura videbatur. *Sandalia ignem extinguunt.*

Etiam fugienté cum sanguine vitam in tenellis infãtuli membris retinuit Philippus. Berardellus filius infantulus cuiusdam Ioannelli Venturæ, à Regione collis, gerulæ nutricis Margaritæ gestatus in vlnis, lætè ac festiuè gestiebat, cùm derepentè factus exanguis, mortualem in modum ita expalluit, ac deformatus est, vt coram publico Tabellione iurati tam Parens quàm Nutrix affirmârint, quòd nullum viuidi vigoris indicium, daret, à se pro mortuo habitum, ac vt talem, diuo PHILIPPO à se commendatum, aut vitæ, aut sanitati; certè sanitati esse restitutum, ac deinde ad tanti beneficij agnitionem, prout antè spoponderant, effigiem ceream, paris puero ponderis, sacelli, vbi PHILIPPI sepulchrum erat, tholo affixerunt: & ex voto, singulis, quoad Berardellus vixit, annis, quatuor Christi pauperes, redeunte anniuersario Miraculi die, puro pióque epulo sunt excepti. *Alteri infantulo sanitas.*

Quantum verò inter semimortuum & mortuum interest, tantò patentiore miraculo leuata orbitas est cuiusdam Viduæ, quæ ex diuturno, ac permolesto morbo mortuum vnicũ filium deplorans, cùm Philippi sanctitatẽ illi resuscitãdo imploraret, in vestigio filiũ vidit rediuiuũ, qui *Alteri vita restituitur.*

palàm ac viuidè coram ijs, qui ad leniendum Matris mærorem aderant, professus est, se diuinâ benignitate, Beati Philippi auxilio partâ, secundam vitam viuere.

Febrium æstus pellitur.

Denique vt constaret, nullum morbi genus huius medici artem effugere, etiam febribus æstuantissimis, post mortem est medicatus. Giuccius Poli, à Regione Cammuccianâ Tuderti, febri continuâ æstuans, inuocatâ Philippi medelâ, eo ipso conualuit momento.

Quidam præterea Reginaldus Gualterus, à Regione sancti Siluestri, cùm febri tertianâ supra modum quateretur, auditâ Philippi nondum sepulti, celebri à miraculis famâ, cùm se illi comendasset, & sacras eius Exuuias venerabundus attigisset, subitò se omnis expertũ febris sensit.

Horum, atque his similium signorum, quæ in sanationibus Febrium, Apostematum, atq; aliorum morborum, patrocinante Philipo, contigerunt, plurima habentur in Processibus Canonizationis, & in Codicibus M.M. SS. antiquis. Quibus omissis, duo hic memorabilia signa, quorum alterum ad Religionem venerationémque sacri corporis Philippi, alterum ad euidentiam pertinet præsentis curæ ac tutelæ, quâ idem Pater, addictos, aut Diuæ Virgini, aut sibi, pietate & clientelâ fouet, ac tuetur, referemus.

Fragrantissimus ex apertâ Tuba odor.

Ac prioris quidem argumentum esse potest, inauditum miraculum, quod in multorum mortalium frequentiâ contigit, Anno Christiano Millesimo trecentesimo decimo septimo; hoc est ab obitu Philippi precioso, Anno trigesimo secundo. Quo, cùm varijs ac prodigiosis de caussis, Patres nostri statuissent Diui corpus transferre, atque inferre augustiori Conditorio; id vt viuens semper fuit bonus odor Christi, in omni loco, ita loculo ligneo exemptum, primò cœlestem quandam fragrantiam spirauit,

uit,quæ præsentis populi sensibus,mentibúsque illabens, in eorum animis, Religionis venerationísque in Philippum magnos motûs conciuit. Deinde,ac si id parum esset, Anathemata,& statuæ,è cera, alijsque materijs, quæ,trophea de Morte, Morbis, Dæmonibus,diuersísque mortaliũ alijs periculis, Philippi sanctimonia victis, plurima,ab adiutis fidelibus apud sepulchrum fixa, spectabantur,nõ secùs,ac si illius frangrantię spiraculo animata,vitam motúmq;,&cum illis pietatem acReligionẽ hausissent,ex suo se puluere surrigunt,& versis ad aram,in qua sacrum corpus prostabat, faciebus, illud mirabiliter ac vitaliter sunt venerata.

Quod ad præsentiam autem attinet curæ eius,ac solicitudinis de clientibus,aut Diuæ Dominæ suæ, aut suis, ea memorabili euentu,sequentem in modum mirificè asserta,passim euidentérque innotuit: qui sic sehabuit.

Quidam Miles cum suo quodam Commilitone,quem pro fratre,ac pro altero se coluerat,relictis domi,coniuge, atque vnico filiolo,immemor suorum,memor aut gloriæ aut prædæ,castra est secutus. Vt sæpe fit talibus ambulonibus,reditus ei ad suos non ita,vt abitus,in promptu fuit; nam vnà cum commilitone,in acie mortuus, à multis migrauit ad plures. Vxor interea eius,quæ domi remanserat, quâ erat eximiâ in Deiparam pietate, eam solitudinem suam & orbitatem, culturâ virtutum, alijsque bonis artibus transmittebat. Ac verò præcipuè filiolum suum cœlorum Reginæ in Ephebum formabat, tantâ fælicitate, vt, respondente matris industriæ pueri docilitate, cœlesti alicui Genio, quàm puero mortali, puer esse similior videretur. Indoluit ijs successibus, mali Dæmonis Stygius liuor,& ad notas nocendi artes conuersus, si quâ Matrem & fili-

Prodigiosa cacodæmonis, ad seducendum innocentẽ puellum, stropha.

filium auocatos, per contubernium, à studio Orationis venerationísque Deiparæ, in medio laudabilis vitæ cursu sistere, atque interimere posset, hanc stropham comentus est. Commilitonis, quem marito Matronæ commortuum militiæ fuisse, iam memorauimus, corpus formámque induit, & velut è bello redux, domum subit, & ad Matronam: doleo equidem vehementer, inquit, mihi lectissimum amicissimúmque fratrem, tibi dulcissimum coniugem desiderari: cecidit ille quidem forciter pugnans in acie, sed vt mihi decedens nouissimis verbis tui ac filij curam orbitatémque commendauit, ita non committam, vt officium aut vlla circa vos diligentiæ meæ pars desideretur. Adeste proinde animis, & mærori moderati, vosmet meliori sorti seruate. Ad hæc Vidua, coniugali mæsta pietate, etsi vehementer illacrimata est funesto nuncio, tamen siue animi virtute, siue quòd sincera afferri crederet solatia, dolori suo æquabilem modum posuit. Tartareus interea impostor, sub illâ, quam diximus, laruâ latens, illius iam domûs penatum aliquis Deunculus & spiritus familiaris factus, enixè in speciem, adolescentuli ducem ad pietatem (si superis placet) ductorémque agebat. Quare vt Matri fucum faceret, inclamare illũ solitus, fili, templum adeamus; interim ad omnia alia, quàm ad templa (quæ cruce peiùs & ipsâ Deiparâ odit) adolescentulum seducebat. Itáque hac eius educatione hócque Magisterio fiebat, vt infælix, & totus iam ab illo, qui fuerat, mutatus adolescẽs, non conciones sacras, non sacra Missæ, aliarúmque Diuinarum laudum officia, vel adire vel audire in animum induceret: quin etiam, oblitterato & eliminato, è pectore, omni materno metu ac reuerentiâ, illi bene monenti, &

ad

ad solita Deiparæ obsequia inuitanti, proteruè ac petulanter insultabat. Mater istâ filij Metamorphosi perplexa, atq; ægra animi, confert se ad sacram ædem, ibíque coram Diuæ Virginis, consolatricis afflictorum effigie, pectoris sui æstum, filij periculum, & præposteri, quem domum admiserat, Tutoris OEconomiam & imperitam disciplinam dolenter deplorat, implorátq; supplex tam multiplici támque ancipiti malo, Misericordissimæ Deiparæ præsentem opem, ac libertatem. Peroratâ haud infeliciter causa; cùm mulier domum reuersa acquieuisset, audit à foribus suis intromitti petentis pulsum, sed illa omnia tuta timens, nō se mouebat, quoad secundò imperiosiùs pultante hospite, ei demum domum reserauit. Datâ ergo, ac redditâ salute, colloquium ingressi, hospes quid ita tristi sit, quidue animo oneris gerat, edicere iubet. Ad hæc Matrona, se, si calamitatum suarum rationes inire debeat, priùs aliquot integros dies abituros, respondet, quàm doloris mærorísque sui magnitudo atque acerbitas fandi querendíque finem inueniat. Quod si tamē rem compendio scire velit, sciret, infelicitatis suæ summam esse, quòd susceptum domo, reducem è bello, mariti sui mortui commilitonem, cui, vt fidissimo amicorum, adolescentem filium, ac se matrem, moriens maritus, vnà cū orbæ domûs curâ comendârit; talem experiatur, in filij tutelâ ac disciplinâ, vt is ex pio, morigero, ac pudico, in omnia alia, ab illo peruersus, in deterrimum impijssimúmque totius ciuitatis euaserit. Hîc hospes, condolesco, inquit, vicem tuam, sed effice; ei nuntietur, vti ex Dei imperio, hîc se mihi quàm primùm sistat. Adstabat fortè colloquentibus puerulus quispiam, qui

Mirabiliter à Philippo apparente detegitur.

qui suapte sponte, sine vllius suffragio, Apparitor factus, ad laruatum Tutorem currit, & præhensum manu, ambulare secum in Ius, Dei iussu, iubet. Paret illico impostor, quamuis imbecillo Apparitori, & eiulans vlulánsque, quid me, Philippe exagitas? quid discrucias, inquit, veterane inimice? Tum Philippus, qui sub hospite consolatore matronæ latebat, DEI authoritate, impero tibi, inquit, age, ede, qui sis, quid veneris, quid tibi in hac domo negotij sit. Hic hærere Impostori aqua, vel potiùs, quâ flagrabat, flãma, & se totâ lubricitate serpentinâ, in omnes spiras ac volumina versans, effugia quærere; sed frustra: vrgente Philippi, qui lupum auribus tenebat, authoritate. Quâ cogente, quando, inquit, ita iubes, & dura rem extorquet necessitas: fateor me Cacodæmonem esse, fateor mariti huiusce fæminæ commilitonem mentitum; vt, si illa consuetam ac familiarem Religionem, cultúmque Deiparæ aliquando omisisset, eâ illam oportunitate obnoxiam mihi, vnà cum filio discerptam, Tartaro deuoluerem. Tum Philippus: facesse hinc quantocius, Tartaree torris; neque deinceps vnquam audeas ex hac familia quenquam infestare: & cum dicto, Dæmon, edito fragore, qualem edere solet cœlum, cùm ruere videtur, fusus & fugatus in tenebras euanuit, relictâ in medio, cadaueris, quod gerebat, fœdâ & graueolentâ sarcinâ. Matrona, tam admirandi Drammatis spectatrix, in DEI, Deiparæque effusa laudes, & actionem gratiarum, percontatur hospitis nomen. Is quod res erat, confessus, se eum PHILIPPVM esse, respondet, cuius, corpore Tuderti quiescente, administer spiritus, missus sit à DEI MATRE, vt piorum eius contemplatione obsequiorum, illam tam ancipiti insidiarum Stygij prædonis periculo eximeret.

Hoc

Hoc PHILIPPVS pro Dominæ suæ honore: sequentia pro suo; quæ suprà laudata Acta publica, temporis potiùs quàm materiæ seruato ordine, subiungunt. Quæ tamen antequam persequamur, illud priùs comemorandum, quod de Philippi toga, & quod gerimus, scapulari, memoriæ proditū est. Videlicet ea paulò post eius excessum, circumlata in publicâ frequentis populi Tudertini supplicatione, coortam irati cœli atrocem tempestatem, redditâ repentè serenitate, sedatam, discussisse.

In eâdem Reliquiarum PHILIPPI translatione (de quâ nos paulò antè) quidam, emortuis pedibus, suaueolentiâ, euaporantis è loculo Diui fragrantiæ, victus, soporatus est, in eáque quiete, Philippum sibi auxiliares manûs præbentem vidit; itáque sibi redditus, redditum quoque paulò post vitalem pedum vsum sensit.

Alia miracula in Philippi translatione.

Præterea Puella quædam dextero capta lumine, quà potuit, per confertam turbam penetrans ad Philippi tumulum, eíque suam inopiam luminis questa, illico videndi dexteritatem etiam impetrauit.

Nec minùs beneficum Philippum eodem tempore sensit puerulus, morbo caduco obnoxius; cùm enim miserabili labilique sorti suæ stabilem à Philippo opem implorasset, nunquam deinceps hoc affectu præcipitauit.

Sensêre & dæmones duram Philippi, veterani Antagonistæ, manum. Quædam Energumena miserabilem in modum ab his Stygijs incolis sex ipsos annos torta, vbi ad Philippi ducta sepulchrum, quieuit; secundum eam quietem, Philippum, ceu Diuinum quendam exorcistam, nefarios é corpore suo genios exigentem vidit, & expergiscens, se liberam vacuámq; infestis habitatoribus gauisa est.

Energumena liberata.

In eâdem corporis B. P. Philippi translatione loculus

prior, etsi ad honorem sancti, thesaurum suum pretiosiori sarcophago concessit, retinuit tamen sanandi virtutem. Nam quædam inops & miserabilis puella, è monte Castello, manibus pedibúsque contracta, & sæuo insuper renum dolore ad incurabilem incuruationem vsque discruciata, in vetusto Philippi sepulchro, vnde recens extracta eius ossa fuerant, locata, è vestigio, in vestigia sese surrigens, recta agilísque prodijt.

Febris lethalis depulsa.

Attamen salutaris medendi vis priori relicta tumbæ, vel maximè se prodidit in alterâ honestiore, vt sequentia & plura alia miracula docuerunt. Quidam infans, vehementi febri deflagrans, expositus à Medicis, animam agebat. Vnde mæsta parens eius, vt mortis spiculum à filiolo excluderet, ad sepulchrum Philippi confugit, eíque filium admouit. Dum sequenti die Patres nostri, in honorem Philippi sacris operarentur, puerum, qui pene in æternam noctem lumina clauserat, illico à fusis piæ Matris precibus, de integro persanatum certam mortem euasisse cernunt, Philippo obtegente. Iterum alius quidam familiari religione Philippo addictus (quam etiam vicinitas Ecclesiæ Diui Marci conciliabat) ex bene sublimi lapsus loco, fractâ tibiâ, per biennium non sine peracutis doloribus claudicauit. Is sic affectus, dicto tumulo Philippi illatus, de repentè reualescens, deinceps passibus æquis ambulauit.

Claudus erectus.

Non disparem PHILIPPI in curando facilitatem expertus est, non dissimilis patri suo in pietate erga sanctum virum huius eiusdem Filius, Benedictus nomine, quem viuenti adhuc Philippo familiarem fuisse, eóque, ab ipso iunceis illis crepidis flammarum domitoribus, donatum, suprà memorauimus. Is vi morbi articularis, qui genua occupârat, tam violenter lectulo affixus hærebat, vt doloris

Articularis morbus eliminatus.

ris magnitudine intractabilis esset, & immobilis: cùm de translatione Philippi, déque prodigijs, quæ eius occasione eueniebant, inaudisset, in mentem ei venit, istarum crepidarum, & enixè petitas, allatásque, inuerso vsu, sed salutari genibus, aptat. Nocte sequenti ita piè crepidato Philippus se videndum audiendúmque exhibuit; eúmque suauiter solatus, deterso omni, quo vrebatur dolore, vt à domo eius incendij vastitatem, ità à pedibus & omni reliquo corpore tardigradā eam pestē auertit. Quare sequenti mane, cubili exiliens, Philippi sarcophagū adit, & de doloribus suis, Diuo Trophæum ad æternam beneficij memoriam statuit.

Nec tamen Philippo persuasit omnis omnino, ad omnia concedenda pietas, sed ea tantùm, quæ Diuinæ voluntati erat consentanea. Non ita enim multò post Philippi excessum, Florentinos pia cupido incessit potiundi corporis Reliquiarúmque tam clari ciuis sui: & re cum Pontifice Maximo, Honorio Quarto cōmunicatâ confectáque, cùm populus Tudertinus, Pontifice difficilior, negasset, tam nobile spolium se vlli daturos, Florentini ad pias fraudes & furta versi, illud aureum vellus, pluribus, quàm in Argo erant, oculis Tudertini populi custoditum, surripiunt, & impositum iumento, elusâ totius ciuitatis vigilantiâ, vrbe educunt. Vbi in quendam campū, in agri Tudertini æquore situ (qui hodie ad eius Cathedralis Ecclesiæ Canonicos spectat) peruentum est, se ac iumentum sacræ Sarcinæ baiulum in viam concitant: sed nullo alio operæ pretio, quàm, quòd arbitratos se iam multa, per celeritatem milliaria confecisse, in illo campo, velut in quodam Labyrintho oberrantes, dilucescens dies, & sui illos confessio erroris (cuius à Tudertinis veniam postulabant) prodidit. Et Tudertini quidem vrbe effusi, vltro

Furtiuè transferre Philippum volētes Florentini impediuntur.

libentérque eum errorem suis supplicibus ignouerunt, ac receptum sacrum ferculum, deductúmque solemni pompâ, templi sui Mausolæo læti recondiderunt. Viget hodiéque eius miraculi memorabile Vestigium; nam quá per eum campum, totâ nocte, cum sacris exuuijs, Florentini ambages egerant, licet eâdem vbíque culturâ & curâ aruum colatur, non modò segetis colore, sed etiam, vbi virgulta sunt, eorum humilitate raritatéq; viarum, abnocturnis erronibus tritarum, flexûs reflexúsq; formãtur. Cuius testandi gratiâ facti, aliquot abhinc annis, Senatus populúsque Tudertinus, ibidem loci, Monumentũ, rem gestam picturâ atq; inscriptione exprimens, sumptu pub: statuit.

Philippi obtrectator punitus, & per pœnitentiam restitutus.

Erat eâ ætate, in eâdem vrbe, quidam Satyricæ licentiæ, ac præfrictæ frontis audaciæ, in denigrandâ bonorum bonâ famâ quadruplator: is quodam die, in loco publicæ frequentiæ, multa, in multa & bona Philippi opera deblaterans, deridiculo habebat ciuium suorum in Diuum Religionem, eóque maiorem in modum allaborabat, si quà posset, populi studium à cultura Philippi auertere & peruertere, sed id nefas illi non diu sic abiuit. Adest enim repente superbo, vltor à tergo, DEVS, & cum circumstantis frequentissimæ concionis horrore, humi afflictum, omnibus artubus dearruatum, ademptâ impiâ voce, infelicem animam & profligatam, nefariæ obtrectationis causam agere coëgit. Sed quomodo ageret? *Non erat vox neq; sensus.* Succollantibus ergo humeris, aut iuncturis brachiorum, à religiosis ciuibus fertur ad Philippi vitale sepulchrum: cui impositus, ab impietate & penè iam decretoriâ vltimáque eius pœnâ, viuificâ Busti Benitiani virtute, illico reuixit, & tantæ benignitatis monumentum, literis coloribúsque adumbratum, templi, vbi sepulchrum Diui est, tholo affixit: atque ita ex maledico, Philippi Encomiastes

4. Regum c. 4.

factus,

factus, postea omnia alia, quàm quæ priùs dicere solebat, dixit.

DE MIRACVLIS RECENTIORIBVS.

CAPVT SECVNDVM.

NVnquam tot curasset noster medicus PHILIPPVS post sua ipsius funera, si contemptâ Virginis vocatione, curare voluisset. Sed dum ex Medico fit virginis Seruus, accepit ab hâc infirmorum medelâ eam potẽtiam, vt iam quatuor integris sęculis, omnibus suis clientibus præsentem afferat medicinam. Eius rei, priori capite, argumenta vetustiora; hoc recentiora, eáque pauca tãtùm è multis, atque magis explorata afferemus. Ioannes Andreas Amideus, è vico Narniensis agri, Coldiscipulo, anno Christiano 1591. Asthmate incurabili ad extrema redactus, valedicentibus medicis, itinera æternitatis ingrediebatur iam, atque extremâ vnctione delibutus, ad vltimam se luctam comparauerat.

Intellexit id ipsius neptis Catharina, nostri Ordinis Religiosa Soror, in cœnobio oppidi Arnolfæ: & exoratâ vnà cum aliquot sociabus Virginibus, Philippi ope, conceptóque voto, si Auus reualuisset, effecturas se spondent, vt summum, quod propitiandis in necessitate, cohonestandísque Superis, Diuina sapientia excogitauit, sanctum Liturgiæ sacrificium, in Diui Philippi honorem fiat. Vix votum Virgines nuncupauerant, cùm, velut alto excitus veterno, Ioannes Epiphaneam suam (ita vxor vocabatur) ingeminat; & heus, nõ vides, inquit, Beatum Philippum, Ordinis Seruorum, qui auxiliaris Archiater meus adueniens, macte animo, & iam hinc sanum sospitémque esse iussit: addens: Religiosas Bulgarienses, impetratæ gratiæ fideles sequestras extitisse. Hoc necessitati tribuit Philippus, illud delicijs suorum cultorum. *Curatur Asthmaticus.* Quòd

Quòd cùm anno, à Christo 1599. Beati PHILIPPI, è templo Diui Marci, ad Diuæ Virginis Gratiarum, adornaretur translatio, & aperiretur Ara, ex qua lignea Theca, Philippi continens Ossa, eruenda erat, frequens, qui aderat Populus, eam, pene priùs naribus, quàm oculis vsurpauit; tanta enim repentè toto templo suaueolentiæ sparsio extitit, vt in admirationem rapti vniuersi, qui præsentes insolitis delitijs innatabant, Dei suauitatem odorantes, cumulatas ei gratias agerent, pro dignatione, quâ ad tam cœlestis spiraculi experientiam fuissent admissi.

Similis alia fragrantiæ sparsio data populo est, decimo octauo Septembris eiusdem anni, cùm ex eadem Theca ossa Philippi promerentur, exciperentùrque sumptuosiore aliâ, atque augustiore, in quâ transferrentur.

Tempestas translationi obsistẽs, dispulsa.

Ei translationis operi vigesimus primus dies eiusdem mensis Septembris dictus erat, iamque ad Diui Marci, omnia Sodalitia, omnes Religiosi Ordines, omnisque cum Episcopo Clerus ac Populus Tudertinus conuenerant, cæpitque etiam pompa iam duci, cùm subitò, nigrescente atque intonante cœlo, ingens turbulentæ pluuiæ procella præcipitat, quæ non modò Ordinẽ Religiosi Triumphi dissipauit sed etiam, cùm non minùs violenta quàm pertinax procella videretur futura, effecit, vt de omittenda per eum diem Translatione, cogitaretur. Sed nihilominus tamen processum est: & quàm primùm, memorato Diui Marci templo elatum sacrum Ferculum, sub Dio constitit, stupentibus cunctis, atque applaudentibus, dicto citiùs totus ille tempestatis furor, redditâ serenitate, posuit, ac sedatus est. Ita cum cœlo turbido, pro suis Honoribus, non modò pugnauit Philippus mortuus (tantus eorum in viuis osor) sed etiam Pompæ suæ congratulantes largiter est remuneratus.

Cum

Cûm enim in dirigendo huius Pompæ ductu placuisset Episcopo Tudertino, vt versus portam vrbis Burgensem tenderetur, vt Religiosæ Ordinis nostri inclusæ Virgines, ad Diuam Annunciatam, Pompæ seriem ac celebritatem commodè spectare, & quando aliter non licebat, oculis comitari & prosequi possent; erat tum in illo Parthenone quædam ex Religosis Virgo, Soror Ludouica Montenigra nomine, Perusiana, cui ad latus sinistrum, quadriennio iam, fædè serpens cancer, pectus exederat, eoque duobus vltimis annis vsque grassatus est, vt adempto illi omni omnium membrorum vsu, neque se commouere, cúm lectulus sternendus esset, neque cùm sumendus cibus, admouere ori manum posset, vt propterea baiulari, atque inescari alieno auxilio debuerit. Ea, cùm de Philippi transuectione inaudisset, maiorem in modum optauit, cum reliquis Sororibus spectatum interesse, quod cùm per tam afflictam valetudinem non daretur, inuocatum PHILIPPVM orauit, vt sua sanctitate, sanitate vel vnius brachij se bearet. Tum spectatum euntes Sorores his votis prosecuta, ter fælices vos, inquit, quibus datum est, posse videre, & pars esse huius Translationis: atque à dicto acquieuit. Postridie mane, vna ex Sororibus, Dorothea Florida nomine, visendæ ægræ gratiâ, eius cellulam intrat, & ei læta Ludouica, non vides, quit, Soror Dorothea, PHILIPPI nostri in me benignitatem; is hac nocte per quietem, dexterum lacertum hunc vertici meo imposuit, & ab expergefactâ sic repertum, nunc, quâ vides agilitate moueo. Tenuit autem eius agilitatis beneficium ad Virginis Mortem vsque.

Carcinoma purgatur.

Nec

Nec illud minùs mirabile, quod idem Philippus cuidam Vincentio, Raphaëlis Pezzini Florentini ciuis, filio contulit beneficium. Hic puerulus, dextero pede laborauerat tam ociosè, vt semper ei in quadam sella, quòd consistere non posset, hærendum fuerit, non sine molesto parentum mærore, quorum altera, Dianora nomine, vigesimo sexto Iulij, anni reparatæ salutis Millesimi quingentesimi nonagesimi primi, aditâ Ecclesiâ Diuæ Añunciatæ, adoratóque ibi Diuinæ Eucharistiæ sacrosancto Numine, postquam Deiparæ magnæ Imagini honorem habuisset, etiam ad B. Philippi Sacellum inuisit, & gemino stimulata incitamento, amoris videlicet in filiũ materni, & in Diui grandia merita, fiduciæ, robur emortuo pedi filij sui exorat, & impetrat actutum. Nam redeunti domum Matri lætus ac tripudians filius, nouis passibus progreditur obuiam: nec in vestigijs eius vllum vestigium remansit eius compedis, quo hactenus sellæ illi illigatus fuerat.

Pes malè affectus curatur.

Suam quoque salutem Philippo acceptam retulit nobilis quispiam Ioannes Baptista Guazzaronius, qui acerrimi calculi, & calculo agnatæ arenæ, nec non laterum doloribus enecabatur. Et Medici iam in eo curando, omne oleum & operam se perdidisse conclamauerant. Id intelligens Ioannes, ad cœlestes Medicos & medicinas respicere cæpit, & imploratâ Deiparæ, per quidquid vnquam Seruus Philippus, eius sub obsequio meruisset, ope, vix finem precibus fecerat, cùm dolores omnes, & dolorum triplex causa euanuerunt. Adest matutinus salutator, eodem, quo ea repentina sanatio contigit, mane, Octauius Cortesinius, periclitantis paulò antè Ioannis consobrinus, & admiratus, iam damnato lecto, circumeuntis, tam integræ sanitatis nouitatem, quærit, quid portenti? Ioannes respondet:

Calculus & arena dispellitur.

Phi-

Philippi sanctitatem ac patrocinium huic (vt alijs multis) miraculo magnam causam fuisse, iret ergo Octauius, & necessaria itineri Romam ineundo, cum duobus Patribus è Societate Iesu, qui eodem in procinctu erant in Episcopali palatio, compararet. Paruit Octauius celeriter, & rebus omnibus viæ necessarijs adductis, Ioannes non sine Amicorum, Medicorúmque, vix oculis suis credentium, stupore, cum ijsdem duobus Patribus viam & ingressus, & emensus est. Nec vnquam postea vel tentatus memoratis morbis fuit.

Eiusdem Horatij Cortesinij nepos, Carolus vocabulo, puer septennis, per dies viginti, nullo leuationis indicio, ex medicorum sententia, cum præsenti vitæ periculo, grauibus febris ardoribus torrebatur. Itáque actum de pueri vita rati, eum Diuo Philippo Patronus ac Mater deuouent, & nullâ interpositâ morâ, puer ita deuotus, reualuit, & eodem die exiliens è pyra sua, idest lecto, obambulare potuit, & ambulare dein ad Philippi vitale sepulchrũ. Vbi Mater, quód voti damnata esset, Filium Ordinis nostri Habitu indui curauit. *Febris extinguitur.*

Alius aliquis, arte alutarius, nomine Cintius Moscatellius, quum altero lacerto grauiter laboraret, neutro laborare potuit; Sed cùm omnis victûs eius ratio & census in lacertorum operâ situs esset, ac proinde se in arcto deprehensum videret, spondet, si discrimini, patrocinante Philippo fuisset exemptus, se Natalem eius diem sacrum semper festúmque habiturum, neque vllâ eum artis suæ operâ prophanaturum, affixurum præterea, ad tanti beneficij memoriam, Diui Monumento argenteum brachium. Votum, & impetratum; nam postridie eiusdem Festi, in fodinâ Pontis Comitum, non iam dolenter sed vtiliter, restituto lacerto, laborauit. *Lacertorum dolores mitigantur.*

Etiam fugientem iam è corpore animam retinere nouit PHILIPPVS, non manuum aut compedum iniectione sed tantùm pallij. E nobilitate Tudertina, Hieronym⁹ quidam Leonius, bonâ fide attestatus est, quòd anno, ab allatâ salute, Millesimo quingentesimo nonagesimo septimo, parens sua, Hortensia nomine, redacta ad vltimam colligendi vasa, & migrandi necessitatem, animam agere, & DEO supremùm commendari cæperit; eóque ad luctam, à cuius victoria pendet æternitas, sacro, pro more Catholico, Oleo delibuta, graui cum morte negotio occupata, desierat Mortalibus loqui posse. Tenuit ea anceps tractatio per aliquamultos dies, quibus, non modò nihil aut cibi aut potionis sumpsit, sed ne motum quidē vllum vitalem, aut vitæ signum, candenti etiam ferro adusta, edebat. Medici, qui proinde iam frustra aderant, & actum cum illâ videntes, ac, quòd cum morbo, non cum morte certare soleant, æternùm ei valedicentes, abierunt. Cæteri verò per cubiculum commeantes, ei, vt mortuæ, formato de more crucis signo, bene precabantur. Ad extremùm, siue mortua, siue in mortis confinio esset, visum est fratri eius, ac filio, aut mortuæ, aut moribundæ, Philippi pallium, quod de ciuitatis Tudertinæ consuetudine, morituri entibus imponi solet, adferri, imponíque curare. Quod dum fit, Hieronym⁹ ex suburbano suo, quò vrgentis negotij causâ pridie abierat, redibat, certus Matrem mortuam reperire; sed fefellit illū Philippi pallium, quo applicito, illa, illo spectante, cibū sumpsit, & sine vlla difficultate lecto excessit.

B. Philippi pallio iniecto moribunda conualescit.

Tertiam quoque Beati Patris Philippi translationem, dignam posteritatis memoriâ ac veneratione, duo memorabiles euentûs fecerunt. Vnus, quòd cùm ligneum loculum, in quo Philippi Reliquiæ conditæ erant, fabri ex Arâ,

in

in qua defossæ, atq; incrustatæ erant, eruere vellent, nullâ eum aut arte, aut molimine valuerunt, vel loco dimouere. At vbi Eustachius Desiderius, Cathetralis Ecclesiæ Tudertinę Archidiaconus, manûs admouit, velut adiutrices, omnis obstaculi pertinacia subitò cessit: apparuítq; : sacra, sacris, non prophanis manibus ritè atq; habiliter attrectari. Alter erat, quòd (plerísq; opinantibus, non passurũ corpus transferri se ex eo Templo, quod aliàs magnâ religione ac pietate licet clancularià, abductũ, se tamẽ eòdẽ reduxerat) ingens saxum (illius Aræ mensa) duob⁹ impositum sublicijs palis, ac perexiguo trulũ impulsu, tantâ celeritate ruit, cũ spectantiũ sũmâ admiratione, etsi iudicarent altero tantum numerũ fabrûm illi moli sumouendæ nõ suffecturũ, vt viui corporis in morem, fugere saxi moles videretur. Vt appareret, lubentem volentémq;, abactâ illâ remorâ, migrare beatũ Seruũ ad ædem Arámq; gratiosæ Dominæ suę.

Duo in 3. Translatione miracula.

Etsi autem tantâ, vt vidimus, cupiditate locũ mutauerit Philippus, voluntatem tamen opitulandi miseris non mutauit, sed ex Dominæ suæ contubernio auxit potiùs; vt vel quotidianis vsque in hodiernum diem beneficiorum experimẽtis comprobatur. Nos in ijs, quæ sæpe laudata pub: monumẽta suppeditant, pergim⁹. Infans, octodecim menses natus, paternis in vlnis, pro fenestrâ domûs suæ, è regione ædis Diui Marci positæ, gestat⁹, vt est lubrica in lapsûs infantia, vicenorum pedum altitudinis ruinâ, patri in plateam exciderat: &, vt Mater infantis, Claudia Ceonellia, nobilis Matrona, testata est, ab omnibus, quòd nullus in eo vitæ halitus notari posset, pro mortuo habitus est: sed illatus templo, & impositus Aræ, cui inclusa erat PHILIPPI Vrna, reualuit; ac breui pòst ne liuor quidẽ à lapsu superfuit: in cuius memoriam beneficij parentes, Philippi Seruatoris nomen, infantem deinceps ferre voluerunt. E-

Infans è lapsu pro mortuo habitus, reuiuiscit.

Eundem etiam, qui fuerat, PHILIPPVM adhuc esse, experta est quædam, Belisandra nomine, Iosephi Catarini, ciuis Tudertini vxor, quæ cùm in doloribus partûs acerbissimis deprehensa, viribúsque & sensibus omnibus, exceptâ audiendi facultate, destituta, vnà cum fætu interijsse videretur, obstetrix, & quæ aderant cæteræ, nuncupato voto, si Philippi fideli ope periculum euasisset, cum puero, & puerperâ, se ad Diui Conditorium, cum oleo, pro lucernis eius, primâ quaque opportunitate affuturas, & Philippi nomine puerum insigni turas, spondent. Et à sponsione & prece, editus in lucem infans est, cuius tamen nullam vitalem auram hausisse videbatur, vt propterea Obstetrix & reliquæ vota precésque geminârint. Quibus conceptis, infans respirare, & labella agitare cæpit, idque in pijs fæminis reddendi voti acuit diligentiam.

Partûs doloribus penè enecta, vnà cum infante, liberatur.

In album quoquoque clientelæ Philippi relata fuit nobilis Matrona quædam, nomine Cleria Guazzaronia, quæ fluxione sanguinis, ad vitæ incitas redacta, cùm ad Philippi præsidium, vt ad certum seruandæ vitæ Asylum confugisset, postridie quæsitæ illic opis; damnato, quem diu coluerat, lectulo, omni se inueteratâ illâ valetudine, & præsenti mortis periculo liberatam sensit, afferente vrbano medico Octauiano Taramanno, nullâ humana ope mortem euadere potuisse.

Sanguinis fluxus sistitur.

Nec tamen in censu suorum Patronus hic noster tantùm numerauit ægros, morbis, sed & egentes inopiâ subleuatos. Quædam Faustina, cuiusdam Sebastiani Tardini coniũx, Marito peregrè profecto, cùm nihil ei, alendæ sui & quatuor liberorum copiæ restaret, quàm pauxillulum farinulæ, quâ fieri non poterat, vt vsque ad Tardini Patris reditum sustentarentur; ad benignitatem PHILIPPI confugiens,

fugiens, inops fæmina eum orat, vt quemadmodum olim viuens duarum peccatricum (de quibus superiori libro) inopiæ subuenisset, ita sibi, paruísque liberis, auctâ anonâ, succurreret. Nulla votis mora, nam PHILIPPVS, factâ ex farinula, farinâ, ad dierũ quindecim sufficiens alimẽtum, Tardini Patris reueniendi tarditatem abundè suppleuit. *Inopia subuenitur.*

Sed & Chirurgi officia nobiliter suppleuit PHILIPPVS, vbi chirurgi mortales omnes desperârunt. Soror Paulina, virgo Religiosa, in Diui Francisci cœnobio Tuderti, bona fide testata est, quòd anno à salutifero partu Virginis nostrę Millesimo sexcentesimo sexto, quædam alia soror, ibidem loci, nomine, Laura Saluena, ex graui quadam sinistri pedis vstione, hiantem, ac non modici periculi plagam contraxerit: quæ ipsam, ipsos quatuor menses, lectulo affixerat, afflixerátque sæuissimis doloribus, quibus nulla medicina ponere modum poterat, vt proinde duo familiares medici statuerint, secto crure, infectam partem, ne partes syncerae traherentur, abscindendam. Quod vbi periclitantis Virginis germana, & Religiosa soror, Domitella intellexit, germanam, periculi ingruentis admonitam, hortatur, vt rei cruciabili atque ancipiti, Diui Philippi ingeminatam opem opponeret. Quod cùm illa strenuè præstitisset: & argenteo crure, ad Philippi quandam Effigiem (quam in choro cœnobij venerabantur) affixo, seruati cruris gratiã, spopondisset, se posteritati testaturam: nuncupato voto, reddi cæpta sanitas sectioni obstitit, & post dies quatuor, egressa lectulũ, ingredi per cubiculum cæpit, ac duodecim pòst diebus, sanata de integro gradi potuit, vt poterat priùs quàm vstularetur. *Plaga incurabilis consolidatur.*

Non tantùm PHILIPPVS ipse his alijsque miraculorum signis suam prodidit sanctitatem, sed & ipsa Virgo

eius honori non semel consuluit. In ijsdem monumentis refert è Tudertina nobilitate quidam, Marcellus Valentinius; quendam Pasquinum, cuiuspiam Feliciani Armenij colonum, die vigesima tertiâ Augusti (qui Diuo Philippo sacer est) rus, ad rusticandum prodeuntem, incidisse in admirandæ venustatis Viraginem, candidâ in veste, in cuiusdam cliui vertice consistentem, quæ hominem percontata quid moliretur? cùm ille respondisset, se diurni operis pensum moliri, virago (, quæ Virgo Maria fuisse creditur) meministin, inquit, hodiernam lucem Beato PHILIPPO festam esse? Caue labores hodie, nisi piaculo laborare velis, noxæ futuro. Dixit, & cum dicto videri desijt: & colonus, omisso prophano opere, sacro operatus est, & oblatus postea examini, die decimo tertio Ianuarij, Anno Millesimo sexcentesimo vigesimo primo, in ea, rei seriē bonâ fide narrauit, excipiente iurati verba, publico Tuderti tabellione Quirino Quirinio, qui rem gestā probè examinatā ꝓ cōfectum legitimè Instrumentū, publicâ fide donauit.

Laboraturus, in festo B. Philippi à B. V. absterretur.

Deinceps narratur idem Patronus noster infirmam primæ infantiæ ætatem varijs beneficijs fouisse. Nam alius quispiam, Rutilius Poltius pictor, edixit publicè: filiolum suum biennem, vocabulo Agnulum, sanguinis fluxu iam impetuoso, mensem integrum, fuisse exhaustum, vt egesturum vnà animam Medici spoponderint. Eóque, aut præsenti iam, aut iam venienti morti assurgentes Medici, longùm puero ac parentibus valedixerant. Neq; periculum ex vano hauriebant; nam ita exhaustus puerulus nihil omnino alimenti per bucculam, nisi per vim pérque cruciatum apertam, admittebat: & id ipsum quantulumcunque erat, stomachante ventriculo, regerebat. Anxij parentes, & suam, in miserabilis pueri sorte, sortem misera-

Puerulus, è sanguinis fluxu desperatus, Seruatur.

rati,

rati, consumptâ omni humanâ ope, ad Diuinam vertuntur, eique exorandæ Patronum Philippum deligunt. Et gratiæ eius captandæ gratiâ, dum atratum Habitu nostro puerulum, ad Philippi conditorium perferunt, in transitu se obtulit pistoris officina: in cuius promercali, ientacula puerorum crustula prostabant: quorum cùm puerulus vnum petijsset, emptum Pater, non pœnitendo pretio, puero porrigit. Qui sublabratum donum, illico abligurire cæpit; atque vbi ad Ecclesiam est peruentum, & Religiosi Patres puero PHILIPPI pallium admouerunt, eidémque puer osculum impressisset, sine morâ vlla interiectâ, pristinæ sanitati restitutus est.

Item alius infans, Bernardinus Cypriani Ioannij cuiusdam, è pago sancti Ioannis, filius, iam triduo nutricis ducere vbera posse desierat. Cùm ageret animam, Pater eius, cuiusdam Matronæ (quæ Philippi meritis non ita pridem periclitanti proli suæ sospitatem impetrauerat) consilio, filium Tudertũ ferebat, & identidem, quòd inter eundum exspirasse videretur, eũ inspiciebat. Cum illũ, in Ecclesiâ, vbi PHILIPPI Monumentum est, loci Antistes memorato Philippi pallio lustrauisset, inuasis mirâ lætitiâ atque auiditate nutricis vberibus, reualuit, suxit, ætatem protraxit. *Alii infates morti eripiuntur.*

Simile quoque est, de quo Fuluia Armenia, Matrona Tudertina, fidem fecit; quòd scilicet nurûs suæ filiolus grauium defluxionum, è capite in præcordia deciduarum, viscosâ obstructione, cum summo vitæ discrimine (quòd infans necdum sextum ætatis mensem excesserat, eóque, suffocanti ei massæ impar virib' fuerat, per meatûs viásq; ab natura stratas, deducendæ) laborârit. Quo die frequẽs ciuitas Tudertina, electo in Diuum Tutelarem Philippo, eo nomine, mirificâ celebritate, eam Nuncupationem adornabat, infantis Mater Dionora, immemor in priuato luctu,

luctu, publicæ lætitiæ, cùm quid ageretur, esset admonita, propitium filio PHILIPPVM inuocat. Vix mulier precandi finem fecit, cùm, simul ac puer sternuisset, salutem, quam sternuentibus apprecari solemus, statim sortiri cœpit, & paucis pòst diebus reualuit.

Iterum extinguitur incendium filii.

Ab infantili ad confirmatam ætatem curandam rediit Philippus. Ludouicus Fantolinius Perusinus, cùm aliquot septimanis febri continuâ ac pertinace æstuasset; iam morbi violentiæ non solùm corpore, sed mente etiam, ita succubuerat, vt voce moribundâ, mera deliramenta loqueretur: ac proinde à medicis eius soror Iacoba moneretur, vt, quoniam de corporis eius salute proclamatum esset, animæ prospiceret, precum & Sacramentorum præsidio ac viatico. Illa fratrem hortari cœpit, vt per sacram exomologesin sua peccata expiaret: sed ille, præsentis mortis horrore perturbatus, nihil ad rem respondebat. Vnde pia soror ad Philippum confugiens, eum suppliciter orat, vt fratri, à DEO vel tantum lucidi interualli impetret, quantum sufficiat exonorandæ per Sacramentalem Confessionem conscientiæ. Vix desierat precari, cùm, quod augustè rogauerat, augustè impetrat; nam frater non solùm accersito Sacerdoti ad satietatem confiteri potuit, sed etiam vnâ eâdémq; DEI, in Philippi gratiâ, operâ, à corporis animæq; morbo absolutus, in solidum conualuit. Accidit id Maio, Anni Millesimi sexcentesimi vigesimi primi.

Oculus, culmo infi-

Sed mox eiusdem Anni Mense Iulio, liberalitatem suam Philippus iterum in infantes, & primò quidem in eandem Fantolinorum gentem, sequentem in modum produxit. Erat eidem persanato Ludouico, filia triennis, nomine Constantia, quæ inter nugandum, triticeum culmum tenero ocello infixerat, sic, vt ictum, vulnus, cruor, & oculi

oculi insignis inflammatio sequeretur. Puellæ Mater, Margaritha Mellinia, & affinis eius quædam, Iacoba, non sufficiebant extrahendo culmo; adeò se altè ac mordicus oculo insinuârat; cùm illis consilij inopibus, & quid agerent nescientibus, superuênit puellæ Auia, & procidens in genua, & supplices cœlo manûs, cum ardente fiducia, tendens, O Beate PHILIPPE, inquit, commendo tibi hanc infantulam; & his dictis, erigens se & oculum intuita infantis, in eo iam neque cruorem, neque feruoris ruborem, neque (quod admirationis Palmarium fuit) ipsũ culmum, qui repentè euanuit, vspiam videre, aut inuenire, etiam aliarum præsentium oculis, potuit. *xo pericli-tans seruatur.*

Non impari beneficio affectus est alius bimestris infans, Ioannes Baptista Baldeschiuus, qui ipso die Natali Seruatoris nostri, anno millesimo sexcentesimo secundo, affectu quodã (quem vulgò Rupturam vocant) vri cæpit, & adeò mali vis auxerat, vt, præter arcti subligaculi vsum, aliquoties in die à domesticis, capite, ac reliquo corpore deorsum à pedibus verso (si qua ratione suis effusa finibus viscera reponi possent) tredecim mensium diligentia nihil efficeret: donec vtcunque, ad sacram Perusij ædem, Seruorum Deiparæ, Mariæ Nouæ dictæ, delatus est infans, & à contactu vestimenti Philippi, quod in eo cœnobio magno in honore asseruatur, suis Intestina sedibus restituta, atque conclusa sunt, omnibus, vt minimè porro necessarijs subligaribus abiectis.

Denuò quædam Faustina, Saluatoris Batilori nomine, septennis filia, ignoto Medicis morbo iactabatur, quo consistere pedibus, non poterat, quin iam in hanc, iam in aliam partem lapsando, aut rueret, aut fatigaret ruenti vtrinque obstantes. Post longas rei disquisitiones, Mater

A a eius

eius eam quadam Philippi veste lustrari curauit, & subitò curata est, Mense Octobri Anni à Virgine Matre, millesimo sexcentesimo vigesimo secundo.

Huic subiungitur in ijsdem Actis, Camillus de Penna, puer quadrimulus, qui lethali afflatus fascino, animam penè iam actam agebat; cùm soror quædam Tertij Ordinis Diui Francisci, Vrsulina nomine, Sodalitij Habitûs nostri Seruorum, ad sanctam Mariam Nouam æditua, puerum Diuo Philippo vouet, Habitu nostro, per integrum semestre amiciendum, si parentibus collibuisset: (collibiturum verò persuaserat nota Octauij de Penna, pueri parentis pietas, quæ illi cum Coniuge Adriana Asidea, & Matre eius Olimpia communis erat) A nuncupato voto, quamprimùm puerulus cæpit conualesscere & paulò pòst etiam satis valere, idque anno Christiano millesimo sexcentesimo vigesimo tertio.

Fascinis ligati soluuntur.

Tandem alia puella, Constantia Cantuccia, trimula, eâdem Fascini peste, iam pro mortuâ habebatur tam euidenter, vt, cùm parentibus eius, Iosepho, & Hieronymæ Bontempiæ suaderetur, vti filiam Philippo commendarent, responderint, se serò moneri. Inducti tamen postea Matronæ cuiusdam Atalantæ Benedictiæ salutari consilio, acquieuerunt; & illico comendationis momentũ tam illi, quàm restitutus pristinæ valetudini infans, senserunt.

Claudat agmen Clientulorum Philippi in hoc libro, non in beneficio, vrbis Placentinæ Matrona, nomine, ac pietate in Philippum, Angela. Hæc nouennem filiolam Ioannam, defluxione quadam cruentâ, oculos suffusam, (quâ nec ipsa videre, nec videri patienter, ob deformitatem poterat) deplorabat. Sed facto in arâ, Diuo Philippo sacrâ, in Æde Seruorum, ad Diuam Annam, sacrificio, & obla-

oblatis duobus, ex argento cælatis, vt spoponderat, oculis, nullâ vel tenui interpositâ morâ, ex votis, voti damnata, filiam sic videntem vidit, vt ambæ omnia videre possent, præter vestigium aliquod vel minimum detersæ modò ac depulsæ cæcitatis. Atque hæc quidem hactenus de rebus admirabilibus, DEI Numine patratis, tanquam sanctitatis PHILIPPI argumentis. Qui plura numero percipere volet, is Annales nostros, & antiquos Canonizationis Processûs, typis editos, consulat; & inueniet DEVM mirabilem in sanctis suis, & Philippum venerabilem in factis suis.

OPINIO AC FAMA SANCTITATIS PHILIPPI, DVM VIVERET, ET postquam vixit.

CAPVT TERTIVM.

QVanquam de beato Patre nostro PHILIPPO talia hactenus relata sunt, ex quibus eius, etiamnum mortalis, dum viueret, & immortalis, postquam est mortuus, Sanctitas, multis mirabilium virtutum splendoribus, ita est illustrata, vt glorioso vitæ eius cursui hoc loco meta poni debere videretur, tamen quia nonnulla non minùs honorifica relatis, ad huius historię calcem ideo reiecta sunt, ne eorum suis locis commemoratione, rerum gestarum series interrumperetur, visum est aliquem hic eorum gustum, lectori delibandum proponere; vt eorum cęlesti tractus illecebrâ, *currat post odorem vnguentorum*, quibus Philippum vnxit DEVS, & currendo ascendendóque per imitationis gradûs, virtutem & sanctimoniam eius assequatur.

Quantis, qualibúsque virtutum, etiam Miraculis approbatarum ornamentis Philippi pueritia, atque Adolescentia inclaruerit, & quanti facta sit eius Sanctitas à septemuiris, Ordinis primis Primoribus, qui illi adhuc sub schemate fratris Conuersi latenti, ac pene Tyroni, Tyrocinium Iuuentutis nostræ Senensis, spiritûs sui ardore succendendum crediderunt, iam suprà primo huius historiæ libro meminimus. Quod munus Philippus tanto Ordinis nostri bono gessit, vt, si primi illius seculi felicitas, & abundantia Sanctorum virorum, ipsâ frequentiâ abolente nouitatem (quæ transmittēdi ad posteros res gestas plerúmque solet esse causa) non obstitisset, multos alios in Ordine Diuos, præter illos septem eius Beatos discipulos, superiore libro laudatos, numeraturi essemus, Philippi disciplinâ ad magnam Diuinæ Amicitiæ beatitatē prouectos.

Tudertinorum in Philippum post mortem veneratio.

Cæterùm, etsi superiore libro insinuauerimus, quanto in honore, quantáque in opinione sanctitatis, apud summos Pontifices, Imperatores, Reges, reliquósque Christiani orbis proceres, habitus PHILIPPVS fuerit, tamen hoc loco succenturiari meretur Tudertinorum in Philippum pietas: qui cùm in illum viuum, dignitatem Confalonerij, id est eius vrbis Consulatum perpetuum, contulissent, inumbrante conditionem, hominis Religiosi, similis honoris incapacem, eximiâ viri sanctitate; per quam sibi à DEO, rerum suarum potiente Philippo, omnia fausta ac felicia pollicebantur, illi etiam, in cœlum recepto, eum Magistratum prorogârunt, nullo ei deinceps vnquam suffecto successore, quod haud temerè arbitrarentur; Reipublicæ suæ nunquam nisi bene consultum iri, eo Consule, cui paulò antè DEVS Opt. Max. æternum, ob res bene

bene gestas, & Triumphum & Consulatum in cœlo decreuisset.

Demonstrata per monetam.

Huiusce Senatûsconsulti memoriæ, ad posteros propagandæ gratiâ, Tudertini monetam cudi voluerũt (cuiusmodi quidam è prima nobilitate Dynasta, Placentiæ nummum conseruat) in vnâ facie Pyramidem, cuius in cuspide crux, repandis ornata lilijs exstat, referente, cum hisce literis R. S. B. M. hoc est Religio Seruorum Beatæ Mariæ: alterâ vero facie, has cum cruce literas habet: F. P. O. S. id est Frater PHILIPPVS Ordinis Seruorum.

Et Thermæ eius nomine celebres.

Sed & salutares Thermæ montis Tuniati (quod sancto Rocho ob alias sanationes contigisse accepimus) Philippo etiamnum viuo, Sancti nomẽ fecerunt; iam inde à primordijs suis, Thermæ sancti Philippi dictæ. Post verò mortem eius, tanta fuit per Italiam, atq; alibi passim, sanctitatis eius celebritas, præcipuè verò Tuderti, vt omnes ciuitatis ordines, sexus, ætates, omnésque totius agri Tudertini Incolæ & Accolæ, alijs atque alijs ritibus ac modis, ad primam mortis eius famam confluerent, ac certatim Diui corpus venerantes, ei annulos, vestes, corollas, monetam etiam, ac panem & similia admouerent, vt ea à contactu sanctitatis, quam viuam spirabat, vim efficaciámque, aduersus quascunq; humanas calamitates sortirentur. Quæ causa fuit Patri Lotharingo Stuffæ, Ordinis tum Vicario Generali, dandi in mandatis Tudertinis Patribus, vti sacris eius exuuijs, cum curâ attenderent, ageréntque cum vrbis Episcopo, vt suâ authoritate, ac testificatione, miracula, quæ ad eius Reliquias patrabantur, authentica faceret, eáque custodirent: præterea accuraté vestes, Imagines, Psalterium, Breuiarium, Indicem Ordinis, siue Registrum,

De sanctitate eius opinio.

Mandatũ de Reliquiis asseruandis, & miraculis scribendis.

& reliquam omnem simplicem ac Religiosam eius supellectilem asseruarent.

Postridie eius diei, quo beata eius Anima cœlo illata est, præsentibus, vrbis Antistite, & Magistratu, ijsdemque approbantibus, non mortualem, sed festiuum in modum, Diuinum Sacrificium Solemniter decantatum est, cum cantico Angelorum, *Gloria in excelsis Deo:* & Symbolo Apostolorum *Credo in vnum Deum &c.* Cum Introitu *Gaudeamus omnes in Domino, diem Festum Celebrantes sub honore beati Philippi Confessoris &c.* Eáque Celebrandi ratio tenuit, quoad sacrum cadauer conditum est. Post verò persolutos ei omnes sepulturæ honores, ac pompam, tanto ardore, vt is ipse pro miraculo esset, populus tamen Tudertinus, à sepulchro auelli non poterat, aut inhiberi, quin more primæuæ Ecclesiæ aliquot noctium peruigilio, funeratas iam Reliquias psalmis, canticis, præconijs, ac Ieiunijs prosequeretur. Ea tunc orta erga Philippum Religio, aucta ac propagata, ad hanc vsque ætatem nostram viget, atque in vsu est, non modò vicinorum ardore populorum, sed longè etiam dissitorum, quorum Principes, tam Ecclesiastici, quàm sæculares, ad habendum Philippo honorem, Religionis ergò, ad hoc eius monumentum, piè ac frequenter, frequentes inuisunt, & cum populis suis, illud lucernis, luminibus Anathematis, Imaginibúsque alijs, acceptarum à DEO, Philippi patrocinio, gratiarum testibus, exornant, ac venerantur. Cæterùm ea vitalis, & à Diuina potentiâ deriuata salutifera vis, non solum inest toti corpori, hoc loco, vbi conditum colitur, sed partes eius etiam, aliáque de supellectili lipsana, hinc inde inter Principes, Vrbésque & Religiosorum domicilia, distributa, eandem virtutem sentiendam præbent. Eius rei recens ac memorabile argumen-

Exequiæ cum Iubilo commutatæ.

Vigiliæ ad tumulum.

Et continuata Religio.

Ac reliquiarum etiã separatarum potentia.

gumentum accidit Romæ, Anno Christiano millesimo sexcentesimo decimo sexto, in sacro PHILIPPI Osse, quod ob alia diuinarum multa signa Gratiarum, in Æde illic nostrâ Diui Marcelli colitur. Nam Ioannes Baptista Rebiba, vir apprimè nobilis, vi acutæ febris (quæ, elusâ iam omni medicorum operâ, atque industriâ, illum ad vltimã lineam deduxerat) ad migrandum perurgebatur. Quo mæsta parens eius, omnibus reliquis curationibus actum agi intelligens, & ad Diuinæ, pro filio, opis Asylum confugiens, misit, qui rogaret Patrem Æditiuum Ecclesiæ Diui Marcelli, vt partem illam sacri ossis afferret. Quod cùm esset factum, &, illa totâ fiduciâ, & pietate in PHILIPPVM ferueret, vix sacrum Os alteram mammillarum, vbi lethalis doloris sedes erat, contigerat, cùm liquatum, tenacis in ceræ aut glutinis modum, mammillam mordicus strinxit, ac velut exsuctâ inde, atque expressâ omni peste, miro cum solatio, ægrum leuauit, ac breui, cum omnium stupore, persanauit. Hoc huius facti exemplo illectus Pompeius Maximus, Romanus Dux limitaneus, siue, vt iam vocant Marchio, è Patriciâ antiquâ gente Fabiâ, atque è stirpe eius Dictatoris, qui cunctando restituit rem; in summo vitæ suæ discrimine, ab ardentissimâ creato febri, Diuum PHILIPPVM Dictatorem dixit, & inuocauit; & illico, non cunctando, PHILIPPVS restituit rem & sanitatem; nam allato per eundem Patrem Æditiuum hoc ipso sacro osse, eòque admoto, Pompeius Libitinæ Annibalem euasit, & quinto pòst die, lætus vegetúsque exijt lecto. Accidit id decimo septimo Augusti, eiusdem anni.

Quibus Romæ febricitantes lethaliter curantur.

Haud

Haud minùs mirum fuit, quod vigesimo postea eiusdem mensis die euenit Cleliæ Rebibæ, eiusdem Marchionis Coniugi, quæ iam octauum mensem grauida, partúsque inuasa acerbissimis doloribus (quorum se summa, velut facto agmine, in sinistra papilla collegerat) cùm allatum hoc ipsum sanctum Os, lateri, papillæq; imposuisset, omni derepente sedato dolore, facili ac felici partu enixa est, & integræ valetudini restituta.

Matrona è partûs doloribus liberatur.

Suppeterent hîc præterea, ad asserendam PHILIPPI sanctitatis famam, magno illi numero erectæ statuæ, locatæ Imagines, constructa & dicata Sacella, varia præterea Sodalitia, & cætûs piorum, eo Auspice, ac Tutelari Diuo, per summam fortitudinem, abstinentiámque Christianæ Philosophiæ, DEO militantia: à quibus, quanti mortalis immortalísque, factus fuerit Philippus, facilè desumi coniectura posset. Verùm, quia, quemadmodum non claratur aut stellis aut facibus Phœbus, ita Philippi gloriam, hæc pia quidem, sed inferiora meritis, monumenta non ita illustrant, vt eorum hîc seriem texere, & inire numerum, operæ pretium esse videatur; eóque conuenientiùs supersedeamus, *quòd habeamus firmiorem propheticum Sermonem*, Oraculi in terris Christi, quod in huiusmodi iudicio nec falli potest, nec fallere; *cui proinde benefacimus attendentes, velut lucernæ lucenti in caliginoso loco* disquisitionis: quod omnibus absolutum numeris Diuum, authenticè, aut sanctum constituit. Is sermo est Leonis decimi Pontificis Maximi, qui compertâ, per varia, eáque, vt in re summi momenti, accurata examina, Philippi sanctimoniâ, quibúsdam de eâ præmissis, Rescripto siue Breui Apostolico, eiusdem publicam celebritatem vniuerso Ordini permittit sequentem in modum.

Varia sanctitatis Philippi monumenta.

2. Petri 1.

Vobis

Vobis (donec ad Canonizationem ipsius (Philippi) deuentum fuerit, cui ad præsens diuersis arduis negotiis præpediti, vacare non possumus) in quibuscunque Ecclesiis, Domibus, Monasteriis, Oratoriis, vtriusque sexus, totius vestri Ordinis tam in Italia, quàm extra, in quibuscunque locis consistentibus, liceat, absque aliqua superstitionis vel quasi Idololatriæ notâ, ac conscientiæ scrupulo venerari, & in Ecclesiis domorum, ad eundem Philippum, vt pro vobis Intercessor existat, in Orationibus, Officiis, ac Missarum Solemniis preces tam publicè, quam priuatè, seu secretè, fundere, vosque ipsius orationibus commendare, ac etiam, quòd à primis Vesperis vsque ad secundas Vesperas inclusiuè, diei ipsius Philippi obitûs, qui erit die vigesimâ tertiâ mensis Augusti, sub duplici Festo Confessoris, cum candelis, Campanis, Antiphonis, Versiculis, Orationibus, cæterisque Cæremoniis, in Festo duplici fieri solitis, adhibitis, Celebrare possitis, & valeatis. Authoritate Apostolicâ concedimus &c. Hæc summus Pontifex Leo Decimus. Paulus verò Quintus, eius in Pontificatu Maximo, magnus & gloriosæ memoriæ Successor, hoc ipsum non solum ratum gratúmque habuit, sed etiam proprias lectiones, vitæ eius historiam compendio complectentes, à sacrâ Rituum Congregatione, suis ritè momentis ponderatas, atque Authoritate suâ Apostolicâ approbatas, in publicis Diuinarum laudum officijs recitandas ac decantandas, vniuerso Ordini, atque Ecclesiæ Florentinæ omni Clero concessit, ad magnorum Hetruriæ Ducum ciuiúmque singulare solatium. Id etiam Ecclesiæ Tudertinæ pari aut maiori amplitudine, ob eius illic quiescentis ac patrocinantis præsentiam indulsit.

Leonis X. de Festo Philippi celebrando Rescriptum.

A Paulo V. P. M. amplificatum.

Eodem Pontifice, sacra Rituum Congregatio, vt præsbyteri sæculares etiam, sacra de beato PHILIPPO déque alijs nostri Ordinis Beatis facere possent in Æde Monaste-

rij Monialium nostrarum, OEnisponte Tyrolis Metropoli, dato, vigesimo secundo Decembris, Anno sexcentesimo duodecimo supra millesimum, Diplomate, potestatem fecit.

Ad celebrandum de eodem facultas.

Ad extremum deníque, anno à partu Virgineo, millesimo sexcentesimo vigesimo quinto, Vrbanus Octauus Pontifex Maximus, maiorem patentiorémque PHILIPPI gloriæ ac meritis, pro suâ in eum eximiâ religione, campum aperuit, cùm dato Apostolico, per modum Breuis, Rescripto, latè ac passim Episcopatib' veteris ditionis Florentinæ, celebrandi de beato Philippo, vsurpatis proprijs eius lectionibus, Diuina officia, amplissimam facultatem concessit, non sine magnâ accessione ad beati Patris venerationem, apud eos populos factâ. Itáque non tantùm duo illa requisita ad ingenuam sanctitatem sanciendam, quæ huius vltimi libri initio, ex Gregorij Noni Pontificis Maximi mente laudauimus, hoc est, *Merita*, & *Miracula* PHILIPPO suppetunt, ac suffragantur ad absolutæ sanctitatis euidentiam, sed trium etiam summorum Pontificum prona ac prompta, ad eius Canonizationem voluntas, satis testatur, omnia alia defuisse adhuc, quàm ea, quæ in Canonizando & in Canonizante requiruntur: ea videlicet, quæ adornandæ tantæ celebritati Ecclesia Militans ad imitationem Triumphantis adhibere solet, per nostram paupertatem huc vsque fuisse desiderata. In quo nos neque paupertatem erubescimus, quia virtus Christi est, neque crudos Acatholicos, qui similes sumptûs (impiè atque impudenter in cœlum mentientes) pretia vocant Canonizationum, neque semicrudos Politico-Catholicos moramur; qui Canonizationum moras, dicunt esse, aut fauoris Principum mundanorum, aut nummorum in Prin-

Huius Vitæ conclusio.

Principes Ecclesiasticos distribuendorum, inopiam: nam, vt animales homines, non capientes ea quæ sunt spiritûs Dei, ista de spiritûs sui vanitate depromentes, hallucinantur, ita nos iuuat Canonizationum Beatorum nostrorum moræ causam conijcere in eam rationem, quam attulimus, vt in humilitate Deiparæ Dominæ nostræ, & spiritu eius, Conditricis nostri Instituti, præ omni aliâ celebritate gloriaremur.

Atque hæc quidem hactenus summa sit eorum, quæ ab Adolescente Philippo, ante susceptam cœlorum Reginæ Seruitutem, & eâdem susceptâ, á priuato, & à Priore Ordinis Generali, ac demum à Diuo iam in cœlum recepto, gesta esse accepimus. In quarum rerum tractatione, propter earum summam dignitatem sublimitatémque, & hinc oriundam reuerentiam, non patimur aliter fuisse versatos videri, quàm sicut illi, qui ex fumi copiâ de ingentis alicuius flammarum pyræ amplitudine rationantur; nam si omnem gloriam filiæ Regis (felicis Philippi animæ) ab intùs circumdatæ varietate, quâ aut in viuis omnifariam Heroicarum virtutum, atque Anagogicorum excessuum splendoribus irradiata, aut quâ iam in cœlo Maiestate, in æternæ, atque inaccessæ mortalibus diuinationibus Gloriæ solio decorata, corruscat, assequi scribendo aliquis aggrederetur, metuendum illi profectò esset, ne tantæ Maiestatis scrutator factus, opprimeretur à gloriæ magnitudine, & eiusdem ignis ardoribus absorberetur; cuius in hoc aliquo fumo adumbrando, eloquentiæ cum factis imparitate cæcutiuerit; atque in ijs etiam, quæ comperiri aliquà, & exprimi possunt, balbucinatus, maximam ac præcipuam gloriosorum facinorum partem ignorare coactus sit: quam, aut Humilitatis Philippi in

rebus gloriosis occultandis industria, aut ipsorummet factorum, ardua captu, atque explicatu sublimitas, cognitioni omni, notitiæque subductam, intervertit.

FINIS.

INDEX

INDEX LIBRI

LIBER PRIMVS

CONTINENS VITAM B. PHILIPPI SÆCVLArem, & in Religione priuatam.

LIBER SECVNDVS.

CONTINENS GESTA B.P. PHILIPPI, SVB officio Prioris Generalis, vsque ad mortem.

FINIS.

Menda sic Emenda.

Pag. 4. l. loculentiore.	*lege luculentiore.*
pag. 11. l. 5. dissimilandum	*l. dissimulandum.*
pag. 28. l. 7. ob infantiâ.	*l. ab infantiâ.*
pag. 29. l. 1. perstingente.	*l. perstingente.*
pag. 37. l. 4. pracepta.	*l. percepta.*
pag. 46. l. pen. effectus.	*l. affectus.*
pag. 49. ad marg. suspicienda.	*l. suscipienda.*
pag. 62. ad marg. sedam.	*l. sedandam.*
pag. 77. l. 4. accidit.	*l. accedit.*
pag. 99. ad marg. conuersus.	*l. concursus.*
pag. 108. ad marg. sodalitis.	*l. sodaliis.*
pag. 123. Forentinus.	*l. Florentinus.*
pag. ead. l. 28. magificoi	*l. magnifico.*
pag. 131. l. 14. astanto.	*l. ostento.*
pag. 136. l. 2. dicedum.	*l. dicendum.*
pag. 175. l. 32. qnit.	*l. inquit.*

Cætera minutiora æquus lector ipse corriget.

